

VOORZITTER: de heer H. Boel

De heren M. Olivier en A. Laridon, Secretarissen, nemen plaats aan het bureau.

De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

— *De vergadering wordt geopend om 14.10 uur.*

De Voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

AFWEZIG MET KENNISGEVING

E. Cuvelier, C. De Clercq, G. De Rouck, R. Gheysen, M.L. Maes-Vanrobaeys, R. Nauwelaerts, R. Peeters, gezondheidsredenen.

W. Claeys, G. Devos, J. Ramaekers, 'A. Steverlynck, F. Tanghe, buitenslands.

F. Aerts, R. Hostekint, M. Van Herreweghé, J. van Waterschoot, ambtsverplichtingen.

AFWEZIG ZONDER KENNISGEVING

E. Cooreman, P. De Keersmaeker, P. De Kerpel, J. De Meyer, P. De Vlies, J. Henckens, C. Planckaert-Staessens, T. Smeers, M. Storme, L. Tindemans, R. Uyttendaele, Joris Verhaegen, J. Verroken.

A. Canipel, O. Carpels, L. Danschutter, F. Houben, J. Nauwe-

laerts-Thues, F. Van Acker, W. Verminnen, J. Wyninckx.

F. Boey, L. Bonnel, Albert Claes, J. Daems, H. De Croo, A. De Winter, A. Cuclos, E. Flamant, M. Kenens, H. Lahaye, J. Nutkewitz, L. Pans, J. Pede, G. Sprockeels, E. Vandermissen, L. Van De Velde, W. Van Renterghem, A. Vreven, L. Walt-
niel.

H. de Bruyne, L. Van Biervliet, R. Vandekerckhove.
K. Dillen.

ONTWERPEN VAN DECREET

Indiening en verwijzing

De Voorzitter: De volgende ontwerpen van decreet werden ingediend en naar de bevoegde commissie verwezen :

— Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse gemeenschap voor het begrotingsjaar 1980 — 7-A (1980-1981)-Nr. 1.

— Ontwerp van decreet waarbij voorlopige kredieten worden toegekend die in mindering komen van de begroting van de Vlaamse gemeenschap voor het begrotingsjaar 1981 — 11-B (1980-1981)-Nr. 1.

— Ontwerp van decreet waarbij voorlopige kredieten worden geopend die in mindering komen van de begroting van het Vlaamse gewest voor het begrotingsjaar 1981 — 12-B (1980-1981)-Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor de begroting.

VOORSTELLEN VAN DECREET

Indiening en verwijzing

De Voorzitter: De volgende voorstellen van decreet werden ingediend en naar de bevoegde commissies verwezen :

— Voorstel van decreet van de heer A. Laridon c.s. tot oprichting van een pluralistisch centrum voor bijscholing van de leekkrachten — 96 (1980-1981)-Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor onderwijs.

— Voorstel van decreet van de heer A. Laridon c.s. ter bevordering van de uitstraling van de Nederlandse cultuur van België — 97 (1980-1981)-Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor buitenlands beleid.

— Voorstel van decreet van de heer J. Valkeniers houdende wijziging van het koninklijk besluit van 29 mei 1968 tot uitbreiding van de toepassing van de bepalingen van de wet van 16 april 1963 betreffende de sociale reclassering van de mindervaliden tot de personen van vreemde nationaliteit — 9 8 (1980-1981)-Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor gezondheidsbeleid en bijstand aan personen.

Voorzitter

— Voorstel van decreet van de heer A. De Beul houdende invoering van een officiële verlofdag op 11 juli ter gelegenheid van het feest van de Nederlandse cultuurgemeenschap — 100 (1980-1981)-Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor het reglement.

— Voorstel van decreet van de heer P. Breyne houdende de erkenning van de namen der woonplaatsen — 101 (1980-1981)-Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor taaldecreegeving en taalbescherming.

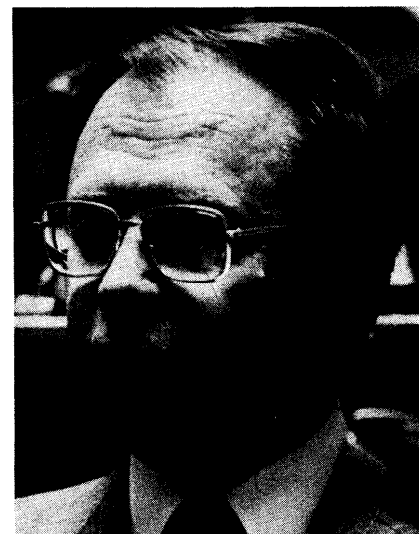
— door de heer P. Breyne namens de Commissie voor jeugdbeleid, permanente vorming, sport en toerisme over het ontwerp van decreet houdende rij kssubsidieregeling voor de pedagogisch-didactische uitrusting van erkende culturele centra — 64 (1980-1981)-Nr. 2;

— door de heer F. Cauwenberghs namens de Commissie voor de begroting over het ontwerp van decreet waarbij voorlopige kredieten worden geopend die in mindering komen van de begroting van het Vlaamse gewest voor het begrotingsjaar 1981 — 12-B (1980-1981)-Nr. 2;

— door de heer J. Dupré namens de Commissie voor de begroting over het ontwerp van decreet houdende de begroting van het Vlaamse gewest voor het begrotingsjaar 1980 — 8-A (1980-1981)-Nr. 1;

— door de heer J. Dupré namens de Commissie voor de begroting over het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse gewestelijke aangelegenheden voor het begrotingsjaar 1979 — 10-A (1980-1981)-Nr. 2;

— door de heer J. Dupré namens de Commissie voor de begroting over het ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse gemeenschap voor het begrotingsjaar 1980 — 7-A (1980-1981)-Nr. 2.

De heer I. Van Belle (PVV)

VOORSTEL TOT WIJZIGING VAN HET REGLEMENT

Indiening en verwijzing

De Voorzitter: Het volgende voorstel tot wijziging van het Reglement werd ingediend en naar de bevoegde commissie verwezen :

— Voorstel van de heer J. Verroken tot wijziging van het Reglement van Orde van de Vlaamse Raad — 102 (1980-1981)-Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor het reglement.

schap, over de stand van zaken met betrekking tot de nieuwe maatschappij Gregg-Europe en de visie van de Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen over haar industrieel beleid.

De heer Van Belle heeft het woord.

De heer I. Van Belle (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, de laatste dagen hebben wij langs verschillende persorganen kunnen vernemen dat een vooraanstaande persoonlijkheid ontslag genomen heeft als lid van de Raad van Beheer en als lid van het Directiecomité van de Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen.

Zijn ontslag is gemotiveerd op grond van de oprichting van de nieuwe maatschappij Gregg-Europe. Het beheer over deze nieuwe maatschappij werd door de Vlaamse deelregering aan de GIMV toegewezen. Betrokkene meent evenwel dat de oprichting van Gregg-Europe neerkomt op — en ik citeer — ((het organiseren van een frauduleus faillissement)).

Dit komt ons voor als een ernstige

VERSLAGEN

Indiening

De Voorzitter: De volgende verslagen werden ingediend :

— door de heer G. Nyffels namens de Commissie voor ruimtelijke ordening, huisvesting en leefmilieu over het ontwerp van decreet houdende aanvulling van de wet van 26 maart 1971 over de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging met bijzondere bepalingen eigen aan het Vlaamse gewest — 22 (1980-1981)-Nr. 2;

DRINGENDE VRAAG (R.v.O. art. 64,5)

Dringende vraag van de heer I. Van Belle tot de Minister van de Vlaamse Gemeenschap (M. Galle) over de stand van zaken met betrekking tot de nieuwe maatschappij Gregg-Europe en de visie van de Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen over haar industrieel beleid.

De Voorzitter: Aan de orde is de dringende mondelinge vraag van de heer Van Belle tot de heer Galle, Minister van de Vlaamse Gemeen-

Van Belle .

aantijging. Als we de media mogen geloven dan is die kritiek niet de eerste die gericht wordt aan het adres van de GIMV.

Daarom vernam ik graag van de heer Minister:

1. welke de ware stand van zaken is met betrekking tot de zaak Gregg-Europe;
2. in hoever de beheerders van de GIMV inderdaad in de Gregg-Europe-zaak verantwoordelijk kunnen worden gesteld;
3. hoe de opvolging van betrokkene zal worden geregeld ?

In acht genomen de belangrijke rol die de GIMV wordt toebedeeld in het zogenaamd nieuw Vlaams industrieel beleid, meen ik dat deze Vlaamse holding over een ernstige beleidsvisie beschikt. Graag kreeg ik dan ook:

1. de bevestiging van het bestaan van zulke beleidsnota ter zake;
2. een overzicht van de tot nog toe door de GIMV genomen participaties;
3. een overzicht van de tot nog toe door de Vlaamse Executieve aan de GIMV in haar derde functie toegespeelde opdrachten.

De Voorzitter: De heer Galle, Minister van de Vlaamse Gemeenschap heeft het woord.

De heer M. Galle, Minister van de Vlaamse Gemeenschap (*op de tribune*): Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, momenteel wordt de nieuwe maatschappij (NV GREGG EUROPE 80) opgericht. De Executieve besprak in haar vergadering van vandaag 16 december de kandidaturen van mogelijke beheerders.

Daarnaast werd de opdracht gegeven om een financieel plan, dat bij de oprichting dient voorgelegd, uit te werken. De planning is zodanig dat gehoopt wordt dat de maatschappij morgen 17 december 1980 de activa van de NV GREGG EUROPE in faling kan overkopen.

Wat de aansprakelijkheid van de beheerders betreft, moet ik het ge-

achte lid verwijzen naar de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen.

Artikel 91 van de wet van 4 augustus 1978 op de economische heroriëntering heeft een artikel 63ter ingevoerd in de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen.

De tekst van dit nieuwe artikel luidt als volgt : «Artikel 63ter — Indien bij faillissement van de vennootschap de lasten de baten overtreffen en indien wordt vastgesteld dat een door hen begane kennelijke grove fout heeft bijgedragen tot het faillissement, kan iedere beheerder of gewezen beheerder alsmede ieder ander persoon die ten aanzien van de zaken van de vennootschap werkelijke bestuursbevoegdheid heeft gehad, persoonlijk aansprakelijk worden verklaard, met of zonder hoofdelijkheid, voor het geheel of een deel van de schulden van de vennootschap tot het beloop van het gebrek aan activa)).

Hierbij kunnen volgende opmerkingen worden geformuleerd.

Deze veroordeling kan door de rechter niet ambtshalve worden uitgesproken. Dit op grond van de algemene regel van het Gerechtelijk Wetboek dat de rechter enkel in uitsluitend bepaalde gevallen van ambtswege kan optreden.

De veroordeling kan dus enkel op vordering van de curator worden uitgesproken.

En hier schuilt nu precies de grote moeilijkheid. Het is de curator die het bestaan van een kennelijke grove fout in hoofde van de beheerders van de vennootschap zal moeten bewijzen.

Een gelijkaardige regeling in de Nederlandse wetgeving heeft sedert haar ontstaan in 1928 nooit tot enige toepassing in de rechtspraak geleid, omwille van het feit dat de bewijslast van de curator, een grove fout bewijzen, te zwaar is.

Professor Ronse, die toch een eminent jurist is, durft te stellen dat de aansprakelijkheidsstelling van de beheerders van vennootschappen uitzondering zijn en in aantal eerder beperkt.

De opvolging van de heer E. Van Broekhoven zal geregeld worden via artikel 43 van de GIMV-statuten.

Luidens dit artikel worden de beheerders benoemd en ontslagen door de VE, zolang de GIMV slechts één aandeelhouder telt.

De Executieve zal in de nabije toekomst deze opvolging regelen:

Inzake de beleidsvisie van de GIMV, wijs ik er het geachte lid op dat hiervan door de medewerkers van de GIMV intens werk wordt gemaakt. Het desbetreffend document werd reeds besproken in het directiecomité en zal op een van de eerstvolgende vergaderingen van de beheerraad definitief worden goedgekeurd.

Tot op vandaag heeft de GIMV twee participaties genomen :

- ABC en
- Flandria.

In de derde functie werden momenteel volgende opdrachten aan de GIMV toegespeeld :

- Gerac - verwarmingsinstallaties
- Jumatt - bouwonderneming
- Boomse metaalwerken - metalen constructies
- Remy Claeys - aluminium
- Mondiale • draaibanken
- Granges Graver • metaalconstructies
- Gregg - wagonbouw.

De Voorzitter: Het incident is gesloten.

VRAGEN (R.v.O. art. 64)

Vraag van de heer W. Kuijpers tot de Staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap (P. Akkermans) over een eventuele sluiting van het bedrijf Citrique belge te Tienen.

De Voorzitter: Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Kuijpers tot de heer Akkermans, Staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeen-

Voorzitter

schap, over een eventuele sluiting van het bedrijf Citrique belge te Tienen.

De heer Kuijpers heeft het woord.

De heer W. Kuijpers (*op de tribune*): Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, dames en heren, geachte Vergadering, na de recente Sylvania-sluiting dreigt het Tiense opnieuw getroffen te worden door een werkplaatsenverlies.

Voor het Citrique belge-bedrijf, dat drie jaar geleden opgekocht werd door de Zwitsers multinationale onderneming Hofmann-Laroche, zou een ontbinding in het vooruitzicht gesteld zijn.

Graag vernam ik :

de juiste toedracht van deze zaak; welke maatregelen de heer Staatssecretaris zal treffen om de werkgelegenheid, zoals beloofd na de Sylvania-sluiting, in het zo sterk getroffen Hageland te bevorderen.

De Voorzitter: De heer Akkermans, Staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap, heeft het woord.

De heer P. Akkermans (CVP), Staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap

De heer P. Akkermans, Staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap (*op de tribune*): Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, begin december heeft de directie van de NV Citrique te Tienen mij, tijdens een onderhoud op mijn Kabinet, op de hoogte gebracht over de moeilijkheden waarmee deze firma heeft af te rekenen.

Als belangrijkste oorzaken kunnen worden vermeld: de recente verhoging van de prijs van de grondstoffen en de ineenstorting van de markt.

Sedert de overname door Hoffman-Laroche werden er te Tienen verscheidene investeringen uitgevoerd. Een belangrijk project is trouwens nog in uitvoering.

Wegens de zware verliezen werden overwogen ofwel de fabriek te sluiten ofwel een herstructurering door te voeren met een onmiddellijke kapitaalsinbreng van 250 miljoen door Hoffman-Laroche. De vergadering van de aandeelhouders, die op 9 november 1980 is doorgegaan, heeft geopteerd voor de laatste oplossing, doch een definitieve beslissing zal slechts rond 9 januari e.k. worden genomen, op het ogenblik dat het herstructuratieplan zal gekend zijn.

Dit herstructuratieplan zal, naast een rationalisatie van de produktie met zich brengen. dat binnen afzienbare tijd een aantal personeelsleden zullen moeten ontslagen worden. De directie hoopt nochtans, afhankelijk van de eventuele gunstige invloed van het herstructuratieplan, de weerslag op de tewerkstelling zoveel mogelijk te kunnen beperken.

Bewust van het feit dat het Hageland reeds zwaar werd getroffen door bedrijfssluitingen heb ik mijn volledige medewerking aan de herstructuratie toegezegd.

Ik zal ook alle mogelijke inspanningen leveren om nieuwe werkgelegenheid in de streek te bevorderen. Ik wil er echter wel op wijzen dat het hier om een moeilijke opdracht gaat gezien nieuwe investeringen en uitbreidingen van bedrijven steeds zeldzamer worden.

De Voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag van de heer K. Poma tot de Minister van de Vlaamse Gemeenschap (G. Geens) over de bevoegdheidsverdeling binnen de Vlaamse Executieve

De Voorzitter: Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Poma tot de heer Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, over de bevoegdheidsverdeling binnen de Vlaamse Executieve.

De heer Poma heeft het woord.

De heer K. Poma (*op de tribune*): Mijnheer de Voorzitter, naarmate de staatshervorming vastere vormen aanneemt, stelt men vast dat de bevoegdheden over bepaalde materies, onder de leden van de Vlaamse Executieve steeds meer en meer verdeeld, versnipperd, opgesplitst worden, wat een degelijk beleid niet ten goede komt.

Als voorbeeld wil ik de Rijksdienst voor Monumenten en Landschappen aanhalen;

Thans ressorteert de dienst Monumenten onder Staatssecretaris De Backer-Van Ocken, de dienst Landschappen onder Minister Galle en de dienst Personeel en Budgetten onder u.

Een typisch geval zou de klassering van een kasteel als monument en het bijbehorend park als landschap kunnen zijn.

De behandeling hiervan gebeurt reeds in twee commissies, de termijnen van vooronderzoek liggen anders en de uit te vaardigen MB's en KB's dienen bij twee Ministers te gebeuren terwijl de goedkeuring van de budgetten nog tot de bevoegdheid van een andere Minister hoort.

In het jaar van de stads- en dorpsvernieuwing is dit allesbehalve een stimulerende bedoening.

Gaarne vernam ik of deze versnippering gewild of toevallig is.

Indien gewild, wat is het opzet? Indien niet gewild, dringt zich dan geen reorganisatie op ?

Poma

De Voorzitter: De heer Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, heeft het woord.

De heer Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap (*op de tribune*): Mijnheer de Voorzitter, het koninklijk besluit van 4 november 1980 bepaalt de ministeriële bevoegdheden voor de aangelegenheden van de Vlaamse Gemeenschap. Deze bevoegdheidsafbakening was nodig in het belang van de normale werking van de instellingen en van de efficiënte uitoefening van de aan de Vlaamse Executieve toevertrouwde bevoegdheden.

Gelet op de omvang van deze bevoegdheden drong een opdeling zich dan ook op. Bij de afbakening van deze bevoegdheden werd uitgegaan van een logische opsplitsing verwerkt tot één politiek évenwichtig geheel, hetgeen trouwens leidde tot een nieuwe titulatuur voor de drie Staatssecretarissen.

Het voorbeeld aangehaald door de heer Poma is hier een illustratie van. De Rijksdienst voor Monumenten en Landschappen zal deel uitmaken van het nieuwe ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Uit hoofde van het Voorzitterschap van de Vlaamse Executieve valt het personeel van dit ministerie onder mijn bevoegdheid. Deze dienst zal evenwel, wat de monumentenzorg betreft, het beleid uitvoeren van de bevoegde Minister of Staatssecretaris. Voor de klassering van monumenten is dit Staatssecretaris De Backer.

Voor de landschappen, die meer aansluiten bij de bevoegdheden van Minister Galle, in verband met de problematiek van het natuurbehoud, zal de dienst Monumentenzorg het beleid van deze Minister uitvoeren.

De budgetten hiervoor nodig worden beheerd door de desbetreffende Minister of Staatssecretaris. De uitkering van deze kredieten is onderworpen aan de richtlijnen voorgeschreven door het koninklijk besluit van 5 oktober 1961 met dien verstande dat de Voorzitter van de Executieve hier de Minister van Begroting vangt.

Deze begrotingsbevoegdheid houdt naast de coördinatie bij het opmaken en uitvoeren van de begroting vooral een controletaak in, waarborg voor een gezond beheer van de middelen van de Gemeenschap.

Wat het typisch geval van de klassering van een kasteel als monument en het bijhorend park als landschap betreft wens ik te benadrukken dat naast de eenheid van de met de uitvoering belaste Dienst voor Monumenten en Landschappen, de Executieve, die beslist bij consensus, borg staat voor de nodige coördinatie van de verschillende initiatieven. Bovendien is een ontwerp van protocol in voorbereiding voor dit specifieke probleem tussen de bevoegde Minister en Staatssecretaris.

Er is dus helemaal geen sprake van versnippering, maar veeleer van een logische opdeling van de bevoegdheden gepaard gaande met alle waarborgen voor een goed beheer van de middelen van onze Vlaamse Gemeenschap.

De Voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag van de heer J. Somers tot de Staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap (R. De Backer-Van Ocken) over de voorgenomen werken tot uitbreiding van het gemeentehuis van Putte bij Mechelen.

De Voorzitter: Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Somers tot mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap, over de voorgenomen werken tot uitbreiding van het gemeentehuis van Putte bij Mechelen.

De heer Somers heeft het woord.

De heer J. Somers (*op de tribune*): Geachte heer Voorzitter, geachte leden van de Vlaamse Executieve, geachte collega's, het zal mevrouw de Staatssecretaris en vele van mijn collega's uit het arrondissement Mechelen wel niet ontgaan zijn dat de principesbeslissing tot uitbreiding van het huidig gemeentehuis van Putte bij Mechelen op 27 november jongstleden, bij vele inwoners van

Putte voor heel wat deining en beroering heeft gezorgd. Heem kundige kringen en actiegroepen hebben onmiddellijk een campagne op touw gezet om dit cultuur-historisch waardevol gebouw voor onherroepelijke verminking te behoeden. Het bedoelde gemeentehuis was in de tijd een buitencomplex van de Commanderie van Pitzenburg en werd opgetrokken in 1748. Het is op architectonisch gebied bijzonder interessant; het vertoont al de kenmerken van de stijltendensen die in de Theresiaanse tijd werden aangehouden, zij het dan in versoberde versie. Een rangschikking en bescherming van dit gebouw is echter niet alleen uit architectonisch oogpunt noodzakelijk. Het gemeentehuis van Putte is immers nog het enige waardevol historisch gebouw dat in de gemeente Putte is overgebleven; in de laatste decennia werden te Putte immers tal van historische hoeven en kapellen met de grond gelijk gemaakt. De gemeente Putte telt trouwens heden te dage nog geen enkel beschermd gebouw of monument. Bovendien is het gemeentehuis van Putte, buiten het complex van Pitzenburg zelf, het enige gebouw in het gewest Mechelen dat ons nog rest als verblijfplaats van de Commanderie van Pitzenburg, die als meest westelijke vestiging van de «Duitse Orde» een opmerkelijk positief aandeel had in de sociaal-culturele ontwikkeling van het gewest Mechelen. De geplande uitbreiding van het gebouw zou een blijvende verminking inhouden van de uiterst evenwichtige volume-compositie van dit oude «jachtslot», dat in zijn buitenarchitectuur nog vrij gaaf gebleven is.

Dienaangaande moge ik mevrouw de Staatssecretaris dringend vragen :

1. onverwijld de nodige maatregelen te treffen om de procedure tot rangschikking en bescherming van dit gebouw in te zetten, ten einde zo spoedig mogelijk tot ((klassering)) te kunnen overgaan;
2. Intussen de nodige maatregelen te treffen om elke ingreep door braak of verbouwing te verhinderen.

De heer J. Somers (VU)

De Voorzitter: Mevrouw De Backer-Van Ocken, Staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap, heeft het woord.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap (*op de tribune*): Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, in antwoord op de vraag van het geachte lid in verband met de voorgenomen uitbreidingswerken aan het gemeentehuis van Putte kan ik mededelen dat deze zaak mij inderdaad niet onbekend is.

De Rijksdienst voor Monumenten- en Landschapszorg bereidt momenteel het beschermingsdossier voor en zal mij dit zo spoedig mogelijk voor beslissing voorleggen.

Inmiddels werd op 12 december jongstleden een schrijven gericht aan de gemeente, de provincie en de diensten van Stedebouw, waarin gewezen wordt op de monumentale waarde en op het feit dat de beschermingsprocedure in voorbereiding is bij de Rijksdienst.

De Voorzitter: Het incident is gesloten

Vraag van de heer L. Van Geyt tot de Minister van de Vlaamse Gemeenschap (M. Galle) en tot de Staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap (P. Akkermans) over de beleidsmaatregelen ten aanzien van het failliet TV-bedrijf Precisia.

De Voorzitter: Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Van Geyt tot de heer Galle, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, en tot de heer Akkermans, Staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap, over de beleidsmaatregelen ten aanzien van het failliet TV-bedrijf Precisia.

De heer Van Geyt heeft het woord.

De heer L. Van Geyt (*op de tribune*): Mijnheer de Voorzitter, dames en heren van de Executieve, geachte collega's, reeds meer dan een maand ging voorbij sinds het TV-bedrijf Precisia te Brugge failliet werd verklaard. Het stilzwijgen van de Vlaamse overheid daaromtrent lijkt ons in tegenspraak met het regeerakkoord van de Vlaamse Executieve waarin «de promotie van economische initiatieven in sectoren van strategisch belang voor onze toekomst») als streefdoel gesteld wordt in het kader van een werkelijk vernieuwend economisch beleid.

Elk talmen ter zake heeft nochtans voor gevolg dat het opnieuw tewerkstellen van de ontslagen personeelsleden steeds meer in het gedrang komt, terwijl nochtans een reconversie van Precisia naar video-apparatuur van hoge waarde — waartoe reeds stappen werden ondernomen — het eigen Vlaamse industrie-potentieel zou kunnen versterken.

Kunnen de heer Minister en de heer Staatssecretaris daarom preciseren:

1. waarom de Vlaamse overheid wacht op de conclusie van de langzame behandeling van het dossier via de GIMV, in plaats van zelf een dringend initiatief te nemen;
2. welke de juiste toedracht is van het protocol-akkoord tussen de GIMV, de GOM's en de Vlaamse Executieve inzake de overname van bedrijven;
3. welke beleidsmaatregelen u getroffen hebt en beoogt te treffen ten aanzien van Precisia om er de

tewerkstelling te waarborgen en zelfs op te drijven op basis van een hernieuwd produktengamma, en welke daarin de respectieve plaats zou kunnen zijn van:

- a) het openbaar industrieel initiatief;
- b) het sluiten, met de eventuele privé-partners, van contracten waarbij hun verplichtingen duidelijk worden vastgelegd inzake vrijwaring van het ((werktuig) en van de tewerkstelling, met de daartoe onontbeerlijke controle en sancties?

De Voorzitter: De heer Akkermans, Staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap, heeft het woord. Hij zal ook mede namens Minister Galle antwoorden.

De heer P. Akkermans, Staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap (*op de tribune*): Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, in zijn vraag wijst het geachte lid op het stilzwijgen van de Vlaamse Deelregering in verband met de NV Precisia in faling.

Ik meen er het geachte lid nochtans te moeten op wijzen dat er nog voor de faling het probleem van de NV Precisia in werkgroepen van de Vlaamse Deelregering werd besproken.

De overheid heeft met betrekking tot dit dossier altijd de stelling verdedigd dat dit dossier parallel met het dossier van de NV Barco diende benaderd te worden. Het kwam ons immers als niet relevant voor in dezelfde regio, in het kader van het vernieuwd industrieel beleid twee bedrijven met dicht bij elkaar aanleunende activiteiten te stimuleren.

Wanneer het geachte lid verwijst naar de trage behandeling van het dossier «Barco» door de GIMV kan ik enkel zijn aandacht vestigen op de complexiteit van het probleem. Men dient immers tegelijkertijd een oplossing te vinden voor rendabele afdelingen enerzijds en voor de niet-rendabele afdelingen anderzijds.

Een keuze tussen twee fundamentele opties die langs de dagbladen genoegzaam gekend is, dient gemaakt te worden.

Naast het veilig stellen van de tewerkstelling op lange termijn zal de

Akkermans

keuze van de Vlaamse Deelregering voornamelijk geconditioneerd worden door een optimale aanwending van de budgettaire middelen met het oog op een oplossing op lange termijn.

Een spreiding van de risico's tussen de private sector en de overheid zal nagestreefd worden. Daarnaast zal er ook gewaakt worden op het behoud van de technologie in Vlaanderen.

In de marge wens ik er toch op te wijzen dat het «Barco-dossier» reeds een eerste maal in de Beheerraad van de GIMV werd besproken.

Reeds diverse keren heeft het Directiecomité van de GIMV dit complex dossier behandeld.

Tot gisteren kwamen nog nieuwe voorstellen binnen uit de privé-sector.

De Raad van Beheer van de GIMV doet wellicht reeds heden uitspraak over het totale dossier-Barco.

Voor wat het te ondertekenen protocolakkoord, waarnaar het geachte lid refereert, betreft, kunnen wij in algemene termen stellen dat de portefeuille van de GOM's, voor wat de ondernemingen in de concurrentiële sfeer betreft, zullen overgedragen worden aan de GIMV.

In de toekomst zal de GIMV bevoegd blijven voor participaties in de concurrentiële sfeer, terwijl de respectieve GOM's zich zullen inlaten met projecten in de niet-concurrentiële sfeer zoals onder meer de leefmilieuen de waterzuiveringssector. Conflicten zullen in een gewestelijke coördinatieraad geregeld worden.

Voor wat het derde luik van de vraag betreft, kan ik u zeggen dat ik persoonlijk de curator van Precisia heb meegedeeld dat de overheid elke kandidaat-overnemer voor dit bedrijf maximaal wenst te steunen en dat elke aanvraag hiertoe met de grootste tegemoetkoming zal onderzocht worden. In de huidige omstandigheden dient de aandacht van de overheid echter voornamelijk te gaan naar de herstructuratie van de NV Barco waarin de NV Precisia mogelijk een plaats kan vinden.

De Voorzitter: Het incident is gesloten.

VERWELKOMING VAN EEN BUITENLANDSE DELEGATIE

De Voorzitter: Dames en heren, sta mij toe hier even onze werkzaamheden te onderbreken om een achttal collega's van het Parlement van Marokko te verwelkomen.

Wij wensen hen vruchtbare contacten en ook een aangenaam verblijf in ons land. (*Applaus op alle banken*)

Vragen (R.v.O. art. 64)

VOORTZETTING

Vraag van de heer L. Van Geyt tot de Staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap (R. De Backer-Van Ocken) over de financiële weerslag van het project «De Brakke Grond» op het cultuurbeleid in Vlaanderen.

De Voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Van Geyt tot mevrouw De Backer-Van Ocken, Staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap, over de financiële weerslag van het project «De Brakke Grond» op het cultuurbeleid in Vlaanderen.

De heer Van Geyt heeft het woord.

De heer L. Van Geyt (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren van de Executieve, waarde collega's, volgens een persmededeling van het Frans Masereelfonds zijn twee maand terug bij diverse sectoren van het Ministerie van Cultuur subsidies en betalingen geblokkeerd om de aflossing van de schuldenlast in verband met het project «De Brakke Grond» in Amsterdam mogelijk te maken. Zo zou onder andere 100 miljoen geblokkeerd zijn bij de Dienst Monumentenzorg, bedrag waarvan uiteindelijk zelfs één derde definitief zou afgeroomd zijn.

Het hoeft geen betoog welke nefaste weerslag dergelijke toestand kan hebben op een beleidssector die nu reeds over te weinig middelen be-

Mevrouw R. De Backer- Van Ocken (CVP), Staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap

schikt ten gevolge van het huidige soberheidsbeleid. Kan mevrouw de Staatssecretaris daarom preciseren :

1. of de aangehaalde feiten met de werkelijkheid overeenstemmen;
2. welke maatregelen zij getroffen heeft of beoogt te treffen om een negatieve weerslag van dit prestigeproject op het Vlaams cultuurbeleid te vermijden ?

De Voorzitter: Mevrouw De Backer-Van Ocken, Staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap, heeft het woord.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, de Vlaamse Executieve besliste in haar vergadering van woensdag 29 oktober 1980 principieel in te stemmen met het voorstel tot aankoop van het Cultureel Centrum «De Brakke Grond» te Amsterdam, voor de prijs van 10,5 miljoen gulden. In antwoord op de vraag van het geachte lid in verband met de aankoop van het Cultureel Centrum «De Brakke Grond» te Amsterdam, dien ik de feiten zoals ze worden voorgesteld ten stelligste te ontkennen.

De Backer-Van Ocken

De subsidiebedragen voor de restauraties aan privé- en openbare monumenten op de desbetreffende artikelen 51.01 en 63.03 werden volledig voorbehouden voor deze restauraties.

De begroting van 1979 voorzagt voor deze artikelen van sectie 33 wat volgt.

Artikel 51.01 herstelling van beschermde private monumenten en gebouwen : 51 miljoen.

Artikel 63.03 toelagen voor restauraties aan beschermde burgerlijke monumenten en gebouwen: 235 miljoen.

Op basis van de beslissing van het MCEESC werd het programma van deze openbare investeringen vrijgegeven tot 80 procent.

De begroting van 1980 voorziet voor deze artikelen van sectie 33 het volgende.

Artikel 51.01, herstelling van beschermde private monumenten en gebouwen : 61,2 miljoen.

Artikel 63.03, toelagen voor de restauratie van beschermde burgerlijke monumenten en gebouwen : 252,2 miljoen.

Artikel 63.04, monumentenprijzen voor modelgemeenten : 30 miljoen. Het totaal is 282,2 miljoen.

Op basis van het MCEESC wordt dit programma tot 77,6 procent vrijgegeven.

De huidige stand der vastleggingen bedraagt momenteel een totaal van 233,7 miljoen.

Momenteel is nog 32,7 miljoen beschikbaar in de restauratiesector. Na programmering van de nieuwe begrotingscijfers door het Bestuur van Begroting kunnen ook deze kredieten beschikbaar gesteld worden. Wat de vragen betreft van het geachte lid, ben ik het niet eens met wat hij bestempelt als een prestigeprojekt.

Aan de basis van dit alles ligt de Ministerconferentie van de Nederlandse en Belgische Ministers van

Onderwijs en Cultuur in 1974 te Den Haag, waar de principiële beslissing genomen werd tot oprichting van culturele centra in elkaars hoofdsteden.

In uitvoering van deze afspraken en in het raam van het Belgisch-Nederlands cultureel verdrag, werd te Amsterdam gezocht naar een permanente behuizing voor culturele en artistieke activiteiten. In plaats van de keuze te laten vallen op enkele statige grachtenhuizen en alzo de eliteaire toer op te gaan, werd bewust gemikt met dit centrum grotere bevolkingsgroepen aan te trekken.

Dit cultureel centrum is dan ook bestemd om:

- het Noord-Nederlandse en voornamelijk Amsterdamse publiek op bestendige wijze culturele en artistieke manifestaties uit België en inzonderheid uit Vlaanderen aan te bieden;
- de culturele samenwerking en integratie tussen Noord- en Zuid-Nederlandse cultuur en kunstuitingen in zo breed mogelijke zin te bevorderen.

Verder zal het centrum open staan voor alle vormen van cultureel verkeer, waarbij met name ook aan de sector van de volksontwikkeling en de jeugdzorg wordt gedacht. Ook het Amsterdams verenigingsleven zal de vergaderruimten kunnen gebruiken voor activiteiten van sociaal-culturele aard.

Een tweede reden waarom onze keuze op de Nes viel, was de aanwezigheid van een theater. Immers, samen met radio, televisie en film is het theater een sector waar de culturele integratie zich het meest heeft voltrokken.

Wat het bouwkundig aspect betreft; over de aankoop werd beslist in nauw overleg met de stad Amsterdam die terzake haar onmisbare medewerking verleende.

De totale vloeroppervlakte bedraagt 3.720 m² en omvat o.m. een theater met accommodaties, tentoonstellingszaal, bibliotheek, vergaderzalen, kantoorruimte, cafetaria en woning.

Het best vergelijkbaar is dit alles met een gemiddeld cultureel centrum hier, gelegen tussen het type A en B.

Verder betreft het hier de aankoop van een perceel van 2.500 m² in volle centrum van Amsterdam.

Als men verder bedenkt dat een jaarlijks geïndexeerde hoge huurprijs werd omgebogen tot een éénmalige operatie van aankoop, dan is dit voor het Vlaamse cultuurbeleid een goede zaak te noemen.

Verder wens ik op te merken dat' eveneens niet wordt geraakt aan de overige subsidie-artikelen van sectie 32.

Voor het artikel 63.01 — toelagen voor de aankoop en de nieuwbouw van onroerende goederen met culturele bestemming — (in 1979, 300 miljoen), wordt voor 1980, 360,4 miljoen voorgesteld.

Voor de aankoop en de nieuwbouw van onroerende goederen voor sportinfrastructuur was op artikel 63.02 in 1979, 330 miljoen voorzien, voor 1980 wordt 396,5 miljoen voorgesteld.

Voor de toelagen voor de aankoop en nieuwbouw voor de oprichting van openbare bibliotheken was op artikel 63.04 in 1979, 105 miljoen voorzien, nu zou dit 126,1 miljoen worden. Al deze bedragen zijn aan 100 procent.

De aankoop dient immers integraal te geschieden op artikel 71.01 van sectie 32 van de eigen investeringen.

Waar de begroting van 1979 voorzagt in 524 miljoen op dit artikel, wordt in de begroting van 1980, 661 miljoen voorgesteld.

Samengevat wil ik herhalen dat voor de aankoop van «De Brakke Grond») op geen enkele wijze wordt geraakt aan de kredieten bestemd voor subsidies van initiatieven van ondergeschikte besturen, maar dat deze beslissing alleen genomen is met vaststelling van prioriteiten in de sector van de eigen initiatieven en investeringen van het departement.

Tot slot wens ik het geachte lid op te merken dat Kapitaalsuitgaven (Titel

De Backer-Van Ocken

II) duidelijk te onderscheiden zijn van de Lopende Uitgaven (Titel I). Kredieten van Titel II kunnen dan ook niet zonder meer voor de lopende uitgaven aangewend worden.

Het is dan ook totaal onjuist — zoals sommigen het wel eens willen laten voorkomen — dat de aankoop van «De Brakke Grond» ten nadele zou zijn van bijvoorbeeld de uitvoering van decreten en toelagen in de sector volkswontwikkeling.

De Voorzitter: Het incident is gesloten.

MOTIE VAN ORDE

Vraag om opheldering

De heer A. Bourgeois: Mijnheer de Voorzitter, ik vraag het woord bij motie van orde.

De Voorzitter: U hebt het woord, mijnheer Bourgeois.

De heer A. Bourgeois: Eind vorige week heb ik een verzoekschrift gericht aan uzelf, mijnheer de Voorzitter, en aan het Bureau van deze Raad. Het verzoekschrift was mede-ondertekend door mevrouw De Loore, de heer De Beul en de heer Vandezande.

Dit verzoekschrift strekte er toe te komen tot de oprichting in deze Raad van een commissie ad hoc met als opdracht: ten eerste, het opmaken van een inventaris van de gevolgen van de naoorlogse repressie; ten tweede, een onderzoek naar de bevoegdheid van de Raad in verband met deze materie; ten derde, het voorstellen van oplossingen in dit verband.

Mijnheer de Voorzitter, ik vraag u welk gevolg aan ons verzoek zal worden gegeven. Mag ik daaromtrent een antwoord verwachten en ook aandringen op een spoedbehandeling van het verzoek?

De Voorzitter: Mijnheer Bourgeois, ik heb inderdaad kennis genomen van uw verzoekschrift, maar vermits het gericht is aan de Voorzitter van deze Raad en aan het Bureau meen ik dat het volledig normaal is dat ik het verzoekschrift eerst voorleg aan het Bureau. Zodra het Bureau bijeenkomt, zal dit verzoekschrift worden besproken en zal daaraan het gepaste gevolg worden gegeven.

Het incident is gesloten.

MOTIE VAN ORDE

Voorstel tot wijziging in de orde van de werkzaamheden

De heer K. Poma: Mijnheer de Voorzitter, ik ben zo vrij u voor te stellen de agenda te wijzigen, in die zin dat wij eerst het ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse gemeenschap voor het begrotingsjaar 1980 zouden bespreken alvorens de bespreking van het ontwerp van decreet waarbij voorlopige kredieten worden geopend die in mindering komen van de begroting van de Vlaamse gemeenschap voor het begrotingsjaar 1981 aan te vatten. Naar mijn mening zetten wij de zaken op hun kop.

De Voorzitter: Mijnheer Poma, de agenda die wij thans volgen, is die welke door het Bureau werd goedgekeurd. Tijdens de vergadering van het Bureau, waarop u aanwezig was werd ter zake geen enkele opmerking gemaakt. Dat wil natuurlijk niet zeggen dat u intussen geen andere mening kan zijn toegedaan.

U weet ook dat een wijziging van de agenda door de Raad moet worden goedgekeurd bij zitten en opstaan. Ik ben dan ook bereid de orde van de werkzaamheden te wijzigen als de Raad het daarmee eens is.

De heer Poma heeft het woord.

De heer K. Poma: Mijnheer de Voorzitter, tijdens de vergadering van het Bureau is dit feit mij ontsnapt. Toch lijkt een wijziging van de agenda mij logisch.

De Voorzitter: Mijnheer Poma, doet u het formele voorstel de agenda te wijzigen?

De heer K. Poma: Ja, mijnheer de Voorzitter.

De Voorzitter: U stelt dus voor eerst de bespreking van het ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse gemeenschap voor het begrotingsjaar 1980 aan te vatten en nadien over te gaan tot de bespreking van voorlopige twaalfden voor het begrotingsjaar 1981.

De heer K. Poma: Ja, mijnheer de Voorzitter.

De Voorzitter: De heer Van Elewyck heeft het woord.

De heer J. Van Elewyck: Mijnheer de Voorzitter, het Bureau was het eens over de voorgestelde agenda. Laten wij dan ook de orde van de werkzaamheden niet omgooien en ons houden aan de huidige agenda, zoals die door het Bureau eenparig werd vastgesteld.

De Voorzitter: Dames en heren, ik breng het voorstel van de heer Poma tot wijziging in de orde van de werkzaamheden in stemming bij zitten en opstaan.

— *Het voorstel tot wijziging in de orde van de werkzaamheden wordt bij zitten en opstaan verworpen.*

Het incident is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET waarbij voorlopige kredieten worden geopend die in mindering komen van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1981

— 11-B (1980-1981)-Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De Voorzitter: Aan de orde is het ontwerp van decreet waarbij voorlopige kredieten worden geopend die in mindering komen van de begroting van de Vlaamse gemeenschap voor het begrotingsjaar 1981. De algemene bespreking is geopend.

Voorzitter

De heer Cauwenberghs, verslaggever, heeft het woord.

De heer F. Cauwenberghs, verslaggever: Mijnheer de Voorzitter, ik verwijs naar mijn verslag.

De Voorzitter: De heer Desaeyere heeft het woord.

De heer W. Desaeyere (*op de tribune*): Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, ik wil ter gelegenheid van de bespreking van dit ontwerp een cruciaal probleem te berde brengen dat in de Commissie aanleiding heeft gegeven tot talrijke discussies. Het gaat over het probleem van de Vlaamse Schatkist.

1 januari 1981 is voor ons een belangrijke datum. In het verleden, en dus ook in de jaren '70, zijn belangrijke budgetten voor de Vlaamse gemeenschap verloren gegaan precies door het ontbreken van een Vlaamse Schatkist. Gedurende al deze jaren werden telkens op het einde van het jaar niet opgebruikte kredieten overgeheveld naar de centrale staatskas, zodat de Vlaamse Gemeenschap in feite op hetzelfde niveau werd behandeld als een ondergeschikt bestuur als een gemeente, of zoals een bepaalde overheidsinstelling. Voorts stellen wij vast dat er voor de begroting 1980 niets werd gedaan om deze toestand te veranderen. In de commissie heeft de Minister beloofd dat eindelijk, na zoveel jaren, vanaf 1 januari 1981 een Vlaamse Schatkist zal worden gecreëerd. Vanaf die datum zullen dus de Vlaamse gemeenschap en het Vlaamse Gewest kunnen beschikken over een eigen thesaurie en over eigen middelen. Ik dacht dat het goed was vandaag toch even de aandacht te vestigen op deze lacune en op het gebrek aan doorzettingsvermogen van de Executieve van de Vlaamse cultuurgemeenschap in het verleden.

Minister Geens zegt in zijn toelichting dat er een te geringe aansluiting is geweest van de administratieve organisatie bij de politieke organisatie van de staatshervorming. Dit komt in feite neer op het toegeven dat

de ministers en de kabinetten in de loop van de jaren '70 niet hebben gewerkt, dat zij onvoldoende hebben geïjverd voor een dynamische politiek gedurende deze jaren.

De Voorzitter: Mag ik om stilte vragen en een beetje respect voor degene die het woord heeft?

De heer W. Desaeyere (*op de tribune*): Ik sluit mij graag aan bij wat onze Voorzitter daarnet heeft gezegd. Een klein beetje belangstelling en inzet zou niet misplaatst zijn bij de behandeling van deze begroting.

Ik wil even kort in herinnering brengen wat op het financiële vlak de gevolgen geweest zijn van het ontbreken van een Vlaamse Schatkist. Dit heeft namelijk geleid tot drie negatieve gevolgen.

Op het einde van ieder jaar hebben wij moeten vaststellen dat er een aantal verspillingen waren, in die zin dat men, uit vrees dat het budget zou terugvloeden naar de centrale Schatkist, telkenmale een aantal uitgaven heeft gedaan die helemaal niet nodig waren.

Dit is een budgettaire techniek die, wanneer ze wordt toegepast, telkens leidt tot allerlei verspillingen.

Het ergste is echter — en dit is mijn tweede kritiek — dat deze techniek in feite geleid heeft tot het belonen van het wanbeheer. Zij was er met name oorzaak van dat de Gemeenschap, waar niet werd gestreefd naar een budgettair evenwicht, daar achteraf de vruchten van heeft kunnen plukken.

In dit verband heb ik het beheer ontleed en vergeleken van enerzijds de Nederlandse en anderzijds de Franse cultuurgemeenschap. Daarbij stelt men vast dat bij voorbeeld voor het jaar 1975 er bij de Nederlandstalige cultuurgemeenschap een annulatie van de kredieten is geweest van 391 miljoen, terwijl er slechts voor 218 miljoen aanvullende kredieten waren. De Nederlandse cultuurgemeenschap heeft dus, door het ontbreken van de Vlaamse schatkist, in 1975, 173 miljoen zien verloren gaan.

De heer W. Desaeyere (VU)

De Franse cultuurgemeenschap daarentegen kreeg voor datzelfde jaar voor 167 miljoen geannuleerde kredieten en voor 41 miljoen aanvullende kredieten zodanig dat door een groter wanbeheer langs Franstalige kant slechts 126 miljoen zijn verloren gegaan.

De situatie voor 1976 is nog duidelijker. In dat jaar waren er voor Vlaanderen 295 miljoen geannuleerde kredieten en slechts 242 miljoen aanvullende kredieten. Er is toen voor Vlaanderen 53 miljoen verloren gegaan, terwijl voor de Franstaligen de situatie precies andersom was. Er zijn daar meer aanvullende kredieten geweest dan geannuleerde, met name voor 270 miljoen, zodat de Franstalige Gemeenschap met 26 miljoen extra is gaan lopen.

Dit leidt tot mijn derde kritiek; door dit gebrek aan een Vlaamse, respectievelijk Franse Schatkist, werd de verdeelsleutel in het verleden steeds scheefgetrokken.

Nu komt de Minister wel beweren dat de dotaties in gunstige zin evolueren en daarmee bedoelt hij een verhoging met 0,35 procent. Dan moet ik echter vaststellen dat voor bepaalde kredie-

Desaeyere

ten, die unitair, gebleven zijn, zoals Openbare Werken, het aandeel van Vlaanderen tussen 1976 en 1980 van 56 procent tot 50 procent is verminderd.

Aan de ene kant geeft men dus een kwart procent bij om langs de andere kant voor de centrale materies het aandeel van Vlaanderen verder te blijven verminderen.

Hierbij dient trouwens opgemerkt dat voor 1981 de begroting eens te meer niet tijdig werd ingediend, zodat wij thans voorlopige kredieten moeten stemmen. Waarbij wij, wat de verdeelsleutel betreft, opnieuw geen beroep mogen doen op een predictie.

Ik verklaar mij nader: er wordt een raming gemaakt bij de centrale begroting van de inkomsten en uitgaven van volgend jaar terwijl dit voor de begroting van de Gemeenschap en het Gewest helemaal niet wordt gedaan. Daarbij baseert men zich op cijfers van het verleden, wat opnieuw tot een verlies van verschillende miljarden voor Vlaanderen aanleiding geeft.

Ik wil mijn betoog besluiten met een oproep tot de heer Minister om inderdaad, ten eerste, deze Vlaamse thesaurie, zoals beloofd, per 1 januari in werking te stellen. Een aantal bepalingen in andere ontwerpen van decreet wijzen er eerder op dat het gevaar bestaat dat deze thesaurie nog niet zal worden ingesteld.

Volgend jaar zullen wij de heer Minister omtrent zijn intenties in dit verband kunnen beoordelen.

Ik heb gemeend in openbare vergadering mijn amendement, in de Commissie ingediend, niet opnieuw te moeten indienen in de hoop dat inderdaad tot de uitvoering van een reeds lang beloofde maatregel zal worden overgegaan.

Ten tweede, wil ik vragen dat deze thesaurie eveneens zou slaan op de Vlaamse Gemeenschap en op het Vlaamse Gewest. In dit verband, mijnheer de Minister, zou ik wensen dat u in openbare vergadering uw

verklaring in de Commissie afgelegd zou willen herhalen, meer bepaald dat u er over zou willen waken en hier de garantie zou kunnen geven, dat er maar één Vlaamse Schatkist zou zijn waarin zowel gelden van de Vlaamse Gemeenschap als gelden van het Vlaamse Gewest zullen terecht-komen.

Bij de bespreking van de staatsher-vorming verleden zomer, hebben wij uitvoerig van gedachten gewisseld hieromtrent en telkens werd beloofd dat gestreefd zou worden naar een zo groot mogelijk communicerend maken van het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap, te weten dat de overdracht van gelden zou mogelijk zijn tussen deze twee instanties.

Ik hoop, mijnheer de Minister, dat u dit ook zult verwezenlijken voor de Vlaamse schatkist. (*Applaus bij de VU*)

De Voorzitter: De heer Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, heeft het woord.

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve (*op de tribune*): Mijnheer de Voorzitter, geachte vergadering, de argumenten die de heer Desaeyere heeft ontwikkeld ten voordele van een eigen Vlaamse thesaurie zijn geput uit mijn eigen uiteenzetting. Ik kan ze bijgevolg volledig bijtreden. (*Applaus bij de VU*)

De heer E. Vansteenkiste: En nu de realisatie!

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve: Ik wil bovendien onderstrepen dat men geen eigen thesaurie nodig heeft om te doen wat wij in de begroting 1980 hebben gedaan, namelijk het saldo van de kredieten overgedragen naar volgend jaar zodanig dat zij niet worden geannuleerd, noch aanleiding geven tot een terugvloeiing naar de Schatkist, noch een scheeftrekking betekenen van de verdeelsleutels.

De heer V. Anciaux: Waarom hebt u dat de vorige jaren niet gedaan?

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter

van de Vlaamse Executieve: Dat is de vorige jaren niet gebeurd omdat er indertijd bepaalde akkoorden daar-omtrent werden gesloten.

De heer O. Van Ooteghem: Slechte akkoorden!

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve: In de jaren zeventig heeft de Volksunie gedurende twee jaar aan het beleid geparticipeerd en het is toen ook niet gebeurd. (*Applaus bij de meerderheid*)

De Voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking gesloten.

ONTWERP VAN DECREET waarbij voorlopige kredieten worden geopend die in mindering komen van de begroting van het Vlaamse Gewest voor het begrotingsjaar 1981 — 12-B (1980-1981)-Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De Voorzitter: Aan de orde is het ontwerp van decreet waarbij voorlopige kredieten worden geopend die in mindering komen van de begroting van het Vlaamse Gewest voor het begrotingsjaar 1981.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Cauwenberghs, verslaggever, heeft het woord.

De heer F. Cauwenberghs, verslaggever: Mijnheer de Voorzitter, ik verwijs naar het vorige verslag, maar ik verzoek u aan mijn collega, de heer Desaeyere, een verslag te bezorgen opdat hij het zou kunnen lezen. (*Gelach*)

De Voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking gesloten.

ONTWERP VAN DECREET houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse gewestelijke aangelegenheden voor het begrotingsjaar 1979

— 10-A (1980-1981)-Nrs. 1 en 2
— 14 (1980-1981)-Nr. 2 (Verslag van het Rekenhof)

Algemene bespreking

De Voorzitter: Aan de orde is het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse gewestelijke aangelegenheden voor het begrotingsjaar 1979.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Dupré, verslaggever, heeft het woord.

De, heer J. Dupré, verslaggever (*op de tribune*): Mijnheer de Voorzitter, dames en heren Ministers en Staatssecretarissen, geachte collega's, namens uw Commissie voor de begroting van deze Vlaamse Raad heb ik de eer u verslag uit te brengen over de besprekingen over de ontwerpen van decreet houdende de begrotingen van het Vlaams Gewest en de Vlaamse Gemeenschap voor het jaar 1980, en over het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse gewestelijke aangelegenheden voor het begrotingsjaar 1979.

De Commissie voor de begroting wijdde drie vergaderingen aan het onderzoek van het ontwerp van begroting van het Vlaams Gewest. Zij nam daarna kennis van het verslag uitgebracht door de verschillende gespecialiseerde deelcommissies namelijk de Commissie voor ruimtelijke ordening, leefmilieu en huisvesting, de Commissie voor economie en energie en de Commissie voor ondergeschikte besturen en besturen onder voogdij.

De Commissie aanhoorde vooraf een inleidende uiteenzetting van de Voorzitter van de Vlaamse Executieve, uiteenzetting die zowel sloeg

op de begroting van het Vlaamse Gewest als op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

De wisselvalligheden op politiek vlak, de veranderingen inzake nieuwe en niet langer op te nemen kredieten, aldus de Voorzitter van de Vlaamse Executieve, onzekerheid met betrekking tot de ter beschikking gestelde dotatie, en tenslotte de geringe aansluiting van de administratieve organisatie bij de politieke organisatie van de staatsvorming waren verantwoordelijk voor de achterstand bij het indienen van deze begrotingen.

En nog zijn niet alle documenten klaar, aldus steeds de Voorzitter van de Vlaamse regering, maar wij hebben gemeend niet langer met de bespreking en de stemming van deze begrotingen te mogen wachten.

Voor de begroting van het Vlaams Gewest herinnerde de Voorzitter aan de verdeelsleutel, die op de globale som, voorzien in de staatsbegroting moet worden toegepast. Het aandeel van het Vlaams Gewest stijgt hier geleidelijk van 5,14 procent in 1975 naar 52,39 procent of 1,25 procent op 6 jaar.

Het ontwerp van begroting 1980 voorziet in 48,7 miljard verbintenschappen, waarvan 5,7 miljard of 11,7 procent betrekking hebben op lopende uitgaven en 43,0 miljard of 88,3 procent op de kapitaaluitgaven. Uit deze cijfers blijkt aldus de Voorzitter het investeringskarakter van deze begroting.

Het ontwerp voorziet een aantal vastleggingsmachtigingen waarvan de budgettaire lasten over vele jaren gespreid worden. Deze correlatieve machtigingen bedragen in 1980 meer dan 35,6 miljard. De daaruit voortvloeiende begrotingslasten of correlatieve kredieten belopen voor Titel I reeds 6,8 miljard op 8,1 miljard ordonnanceringsmiddelen of 84 procent. Op Titel II ligt de verhouding 4 miljard correlatieve kredieten op 6,4 miljard niet gesplitste kredieten.

Voor de begroting van de Vlaamse Gemeenschap bestaan de middelen eenzijdig uit dotaties voor culturele

aangelegenheden en dotaties voor persoonsgebonden aangelegenheden. De verdeelsleutel voor het globaal krediet is gebaseerd op art. 6 van de gewone wet van 9 augustus jl. en is vastgelegd op 55 procent voor de Nederlandstaligen en 45 procent voor de Franstaligen. Ten opzichte van de vroegere communautaire sleutel voor 2/3 gebaseerd op het bevolkingscijfer en voor 1/3 op de oppervlakte, en ten opzichte van het systeem Paris-Bruxelles, aldus de Voorzitter van de Executieve, is dit een vooruitgang voor de Vlaamse Gemeenschap.

De Voorzitter besloot met toe te geven dat het een haast onmogelijke zaak is in een kort tijdsbestek de omvangrijke begrotingsdocumenten grondig te bestuderen en te bespreken, maar vraagt de commissie niettemin er voor te zorgen dat de bespreking en eindstemming op vandaag 16 december zou kunnen plaatsvinden. Hij betreurt de omstandigheden waarin het werk in de commissie moet plaatsvinden en maakt op dit stuk de opmerking dat dit voor de begroting 1981 niet meer het geval zal zijn.

Hierna volgt eerst de algemene bespreking van de gewestelijke begro-

De heer J. Dupré (CVP), verslaggever over de aanpassing van de Gewestbegroting 1979 en over de Gemeenschaps- en Gewestbegroting 1980

Dupré

ting, die vooral in technisch-budgettaire richting ging en minder betrekking had op de politieke draagwijdte van deze begroting voor het Vlaamse land.

Verschillende leden van de algemene Commissie en achteraf ook van de gespecialiseerde deelcommissies betreurden het dat de bespreking niet alleen zo laatijdig maar bovendien in zulk ijtempo moest plaatsvinden. Bij de eerste vergadering ontbrak het verantwoordingsprogramma en de vergelijkende tabel van de gewestelijke begroting. De gemeenschapsbegroting was zelfs helemaal niet klaar. Indien de bespreking op die wijze moet gebeuren, aldus een paar leden van de Commissie, dan respecteert de Vlaamse Raad zich zelf niet.

De bespreking tijdens de tweede vergadering ging vooral in technisch-budgettaire richting. Bezwaren werden door de Commissieleden geuit tegen de overdrachten van de saldi van de begroting met verschuiving van de ene post naar de andere, zij het binnen eenzelfde titel. Insgelijks werden bezwaren geuit tegen de verschuivingen in dezelfde begroting van sommige posten naar andere. Na een verhelderende toelichting van een afgevaardigde van het Rekenhof werden uiteindelijk een paar regeringsamendementen goedgekeurd, waarbij artikel 24 van de Comptabiliteitswet van 28 juni 1963 van toepassing werd verklaard zodat de controle wordt verstrengd en de geuite bezwaren wegvielen.

Na de bespreking van de Gewestelijke Begroting, besprak uw Commissie de begroting van de Vlaamse Gemeenschap. Zij nam kennis van de verslagen van de verschillende deelcommissies, nl. de commissie voor culturele promotie en het cultureel patrimonium, de commissie voor jeugdbeleid, permanente vorming, sport en toerisme, de commissie voor mediabeleid, de commissie voor onderwijs, de commissie voor taaldecreeetwetgeving en taalbescherming, de commissie voor buitenlands beleid, de commissie voor gezondheidsbeleid en bijstand aan personen.

Bij de algemene bespreking van de gewestbegroting waren reeds de meest relevante problemen besproken, die anders ook hier zouden ten berde gekomen zijn.

Allen kreeg artikel 11 in verband met de toelagen aan de openbare bibliotheken nog de speciale aandacht. Een lid vreesde dat de mogelijkheid van verschuiving van toelagen van de bibliotheken van de gemeenten en provincies naar de vrije bibliotheken eerstgenoemde instellingen zou kunnen benadelen.

De Voorzitter: Mijnheer de Verslaggever, ik geloof dat er ergens een vergissing is. Ik heb u het woord gegeven omtrent de aanpassing van de begroting van de begroting van de Vlaamse gewestelijke aangelegenheden voor het begrotingsjaar 1979. Ik meen dat u thans handelt over 1980.

De heer V. Anciaux: 1980 is ook reeds voorbij !

De Voorzitter: Er is ergens een verwarring gerezen. Op dit ogenblik ligt het agendapunt met betrekking tot het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse gewestelijke aangelegenheden voor het begrotingsjaar 1979 ter bespreking. De behandeling van het ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van het Vlaamse Gewest voor het begrotingsjaar 1980 is nog niet aangevat. Gelieve u te beperken tot de aanpassing van de begroting van de Vlaamse gewestelijke aangelegenheden voor het begrotingsjaar 1979.

De heer J. Dupré, verslaggever : Ik heb verslag uit te brengen over de begrotingen van de Vlaamse Gemeenschap en van het Vlaamse Gewest voor het begrotingsjaar 1980 en over het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse gewestelijke aangelegenheden voor het begrotingsjaar 1979. Ik heb de bespreking van de drie ontwerpen samengevat.

De Voorzitter: In die omstandigheden moet er toch enig voorbehoud worden gemaakt, want de heer Van Ooteghem heeft mij conform het reglement schriftelijk verwittigd dat

hij bij motie van orde het woord wenst te voeren met betrekking tot de begroting voor het begrotingsjaar 1980. U zal dadelijk, mijnheer van Ooteghem, het woord krijgen. Indien de Raad van het gemaakte voorbehoud wil akte nemen, kan de heer Dupré zijn verslag verder uiteenzetten. (*Instemming*)

De heer J. Dupré: In verband met artikel 11 aangaande de toelagen aan de openbare bibliotheken wees de Voorzitter van de Vlaamse Executieve erop dat ook het tegenovergestelde kan gebeuren.

Mits de amendering door de regering zoals voor de gewestbegroting waarbij artikel 24 van de comptabiliteitswet van toepassing wordt gemaakt, blijkt er echter geen probleem meer te bestaan.

Nadat verslag was uitgebracht door de deelcommissies zowel voor de gewestbegroting als voor de gemeenschapsbegroting, had de artikelsgewijze stemming plaats. De gewestbegroting werd uiteindelijk door uw Commissie goedgekeurd met 12 tegen 2 stemmen, zonder onthoudingen. Hetzelfde resultaat gold insgelijks voor de gemeenschapsbegroting.

Daarom durf ik deze Raad vragen beide begrotingen goed te keuren.

Het ontwerp van decreet tot aanpassing van de begroting van de Vlaamse gewestelijke aangelegenheden voor het begrotingsjaar 1979 werd na een schorsing van de zitting goedgekeurd met 4 stemmen voor en 2 tegen. Gelij kaardige schorsingen van de zitting hadden ook plaatsgehadt in de verschillende deelcommissies, die de twee begrotingen moesten bespreken. Tot hier het eigenlijk verslag van uw Commissie voor de begroting 1980, en over de aanpassing van het begrotingsjaar 1979.

In een tweede deel van mijn tussenkomst, zou ik mij naar aanleiding van dit verslag, enkele vragen aan de Voorzitter van de Vlaamse Executieve willen veroorloven, die hoewel technisch op het eerste gezicht, toch een politieke draagwijdte hebben voor het Vlaamse land.

Dupré

1. In uw uiteenzetting, mijnheer de Voorzitter van de Vlaamse Executieve, hebt u in de Commissie gewezen op de invloed van de stijgende lasten uit het verleden, die tot uiting komt in de correlatieve kredieten van de gewestbegroting. Mag ik u vragen, zo mogelijk met cijfergegevens, hoe de invloed van deze lasten in de toekomst zal evolueren ?

In verband met de Gemeenschapsbegroting hebt u zelfs geen aanduiding gegeven over het impact uit het verleden dat hier veel lager ligt. Toch had ik ook op dit vlak de invloed van de lasten uit het verleden willen kennen voor de nabije toekomst.

Een en ander heeft uiteraard bijzonder belang voor de evolutie van de verhouding dotaties-eigen middelen. In de mate dat deze lasten vlug het geïndexeerde bedrag van de dotaties van 1980 zullen overtreffen, zal het Vlaamse Gewest of de Vlaamse Gemeenschap immers sneller een beroep kunnen doen op eigen financiële middelen. Het zou ons genoeg doen indien wij hieromtrent meer inzicht zouden kunnen krijgen.

2. Uit uw begroting blijkt dat voor het Vlaamse Gewest 48,7 miljard verbintenissen zijn voorzien. Kunt u mij de vergelijkende cijfers geven voor de twee andere gewesten? Hoe ligt de verhouding van de middelen per hoofd in de drie gewesten, in percentages uitgedrukt, met bijvoorbeeld 100 als index voor Vlaanderen ?

3. In de Commissie hebt u wat de Gemeenschapsbegroting betreft onderstreept dat er net als voor de Gewestbegroting een merkelijke vooruitgang voor Vlaanderen werd geboekt. Voor het Vlaamse Gewest hebt u de historische evolutie gegeven. Dit hebt u jammer genoeg niet gedaan voor de Vlaamse Gemeenschap. Tot welke verhouding zoudt u voor dezelfde periode 1975-81 gekomen zijn indien u de vroegere communautaire sleutel van 2/3 gebaseerd op de bevolking en 1/3 gebaseerd op de oppervlakte zou hebben toegepast in plaats van de huidige vaste sleutel van 55 procent voor de Nederlandstaligen en 45 procent voor de Frans-taligen ?

4. En tot welke verhouding zoudt u gekomen zijn indien u naast het systeem Parisi — Van Mechelen, waarbij men een deel der middelen fifty-fifty en een ander deel volgens de behoeften op cultureel vlak verdeelde, de andere persoonsgebonden materies volgens de sleutel 2/3 gebaseerd op de bevolking en 1/3 gebaseerd op de oppervlakte zou hebben toegepast? Zou de samenstelling van deze twee sleutels in de tijd niet voordeliger voor Vlaanderen hebben gewerkt?

Tot hier deze vier vragen met Vlaams-politieke draagwijdte, die door het gebrek aan tijd tot mijn spijt niet aan bod zijn kunnen komen in de Commissie. Het zal deze Vlaamse Raad ongetwijfeld genoeg doen nadere gegevens hieromtrent te mogen vernemen.

Als verslaggever van deze gewest- en gemeenschapsbegrotingen en van de aanpassing op de begroting 1979, zou ik in een derde deel van deze tussenkomst nog enkele algemene beschouwingen willen geven in verband met de budgettaire bevoegdheden van de Vlaamse Raad.

Onder de bepalingen van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen neemt artikel 13, § 1 een belangrijke plaats in, omdat de autonome regelingen van de Vlaamse Raad ten opzichte van de aangelegenheden waarvoor hij bevoegd is overeenkomstig de artikelen 59 bis en 107quater van de Grondwet, hier in een budgettair kader worden gesitueerd. Tot de uitoefening van de attributen van de rechtspersoonlijkheden van de Vlaamse Gemeenschap en van het Vlaamse Gewest behoort ongetwijfeld het recht de jaarlijkse begroting goed te keuren en de eindregelingen ervan vast te stellen. Dat de wetgeving van 8 augustus 1980 dergelijke opdracht toevertrouwd heeft in dezelfde bewoordingen als artikel 115 van de Grondwet, bewijst dat er, op het vlak der beginselen, grote gelijkheid is met de begrotingsmacht van de Wetgevende Kamers in nationale aangelegenheden.

De andere paragrafen van voornoemd artikel 13 omgeven de Raad met analoge waarborgen inzake begrotingsrecht en comptabiliteits-

Een deel van de PVV-fractie

Dupré

regels; hetzelfde geldt voor de bijstand van het Rekenhof, welke trouwens reeds de facto was verworven sinds 1973.

Andere bepalingen, zowel van de bijzondere wet als van de gewone wet van 9 augustus 1980 bepalen de begrotingsdimensie, wat een aanduiding moet zijn voor de omvang van het aandeel van de Vlaamse Raad in de totale overheidsbemoeiing in ons land, hoewel het tevens het raam vormt waarin de financiële weerslag van de verworven autonomie moet kunnen opgevangen worden.

Als een door de Grondwet en door de bijzondere wet aangewezen begrotingsoverheid komt het de Vlaamse Raad toe deze macht op een democratische wijze en in volle exclusieve soevereiniteit uit te oefenen.

Derhalve past het even te herinneren aan een aantal grondbeginselen van orthodoxe budgettering.

Opdat de begroting haar machtingkader niet zou verliezen moet het tijdelijk stelsel der voorlopige twaalfden beperkt blijven tot een paar maanden, zoniet wordt de mogelijke invloed van de Raad op het begrotingsbeleid van de Executieve teruggebracht tot het domein van de weinig talrijke normatieve decreten, die dwingende financiële gevolgen hebben voor de gemeenschap of voor het gewest.

Bij de bespreking van de ontwerpen van de decreten houdende zowel de middelen- als de uitgavenbegrotingen moet, naast de beoordeling van de algemeen-politieke aspecten verband houdende met de beleidsverklaringen van de Executieve, de aandacht ook uitgaan naar de legistiek, onder meer door toetsing van de eventuele budgettaire bijbepalingen aan de Grondwet, aan de machtingswetten van 8 en 9 augustus, aan de normatieve decreten en aan de comptabiliteitswetten. Een onderzoek naar de haalbaarheid en de waardigheid van de begrotingscijfers inzake middelen en uitgavenkredieten is even noodzakelijk.

In de loop van het begrotingsjaar zal de Raad desgevallend informatie ontvangen omtrent budgettaire en geschilberaadslagingen van de Executieve. Het verdient aanbeveling deze geregeld te onderwerpen aan kritisch onderzoek in de Begrotingscommissie.

Als de begrotingscyclus voltooid wordt met het jaarlijks aanpassingsblad, dat samen met de begroting van het volgend jaar ter tafel ligt, zoals vandaag, moet de Raad de gelegenheid krijgen een eventuele bijsturing van het beleid ter discussie te stellen.

Ten slotte geldt nog steeds als beginsel dat de eindregeling van de begroting, mits op tijd voorgelegd, toelaat dat de Raad een zinvolle uitspraak doet omtrent de globale waardering van het financieel beleid van een afgelopen periode.

In deze diverse stadia kan de Raad rekenen op het parlementair hulporgaan-bij-uitstek, nl. het Rekenhof. Het is de Leden wellicht voldoende bekend dat dit Hof, zich opstellend als emanatie van het Parlement in zijn geheel, de jongste jaren zijn informatie- en adviestaak heeft geherwaardeerd, niet in het minst ten aanzien van de Cultuurraad. De Vlaamse Raad moet zeker een nauwe samenwerking met het Rekenhof blijven betrachten, want deze instelling draagt bij tot de verwezenlijking van de externe parlementaire controle.

In dit perspectief — en hiermee wil ik besluiten — moet het dus duidelijk zijn dat de herverdeling van de wetgevende en de uitvoerende Machten, tot stand gebracht via de recente grondwetsherziening en verwezenlijkt door de wetten van 8 en 9 augustus 1980 diepgaande en verstrekkende consequenties zal kunnen hebben als de leden van de Raad bereid zijn, in overleg met de Executieve, het budgettair gedeelte van het decreetgevend werk de ereplaats te geven die het toekomt in onze collectieve opvattingen over recht en Staat. Efficiënte politieke controle vanwege de volksvertegenwoordiging is meer dan ooit geconditioneerd door budgettaire controle. (*Applaus bij de meerderheid*).

De Voorzitter: Wij nemen nota van het feit dat de heer Dupré terzelfdertijd verslag heeft uitgebracht over de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en over de begroting van het Vlaamse Gewest voor het begrotingsjaar 1980. Officieel waren wij nog niet tot deze punten gekomen.

Vraagt nog iemand het woord in verband met het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse gewestelijke aangelegenheden voor het begrotingsjaar 1979? (*Neen*)

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking hierover gesloten.

MOTIE VAN ORDE

Voorstel tot verdaging

De Voorzitter: Er werd een voorstel tot verdaging bij het Bureau ingediend uitgaande van de heer Van Ooteghem in verband met de bespreking van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1980.

Dit voorstel luidt als volgt:

«De Vlaamse Raad is van mening dat de bespreking van de begroting 1980 onvoldoende werd voorbereid en vraagt de verdaging van de bespreking tot januari 1981».

De heer O. Van Ooteghem (*op de tribune*): Mijnheer de Voorzitter, geachte leden van de Regering, de Volksunie-fractie van de Vlaamse Raad protesteert met klem tegen de laattijdige indiening door de Regering van de begroting voor het begrotingsjaar 1980.

Hierdoor wordt aan deze Raad een werkwijze opgedrongen die absoluut niet meer te verantwoorden is.

Ik wil uitdrukkelijk stellen dat dit niet een verwijt is aan het adres van de Voorzitter of van de ambtenaren. Integendeel, zij hebben al het mogelijke gedaan om de stukken tijdig bij de leden te krijgen. Maar, wij hebben

Van Ooteghem

geconstateerd dat de niet verbeterde drukproef van deze begroting, in het beste geval, de ochtend van de vergadering in de brievenbus van de leden zat maar in de meeste gevallen pas op tafel lag bij het begin van de commissievergaderingen.

Bovendien heeft men dertien commissies op dezelfde dag laten vergaderen, hetgeen niet van aard is om het werk te bevorderen.

Tijdens de bespreking in de commissies was de meerderheid vaak niet aanwezig of toch niet voldoende aanwezig en de regering was dikwijls niet vertegenwoordigd of alleen door een ambtenaar die geen antwoord mocht of kon geven.

In de begrotingscommissie werd de begroting gestemd — dat kan worden geconstateerd in het verslag — met vier stemmen tegen twee of slechts met drie tegen één, terwijl het gaat om een begroting die toch handelt over tientallen miljarden.

Het laatste verslag van de Deelcommissies werd vandaag, bij het begin van deze vergadering, op onze banken gelegd.

In de Commissie voor de ondergeschikte besturen werden antwoorden in het verslag beloofd. Welnu, dames en heren, in het verslag staan geen antwoorden. Geef maar toe dat dit alles niet ernstig is en dat wij helemaal geen gelegenheid hebben gekregen om de besteding van de begroting voor 1980 op een ernstige manier te bespreken. Dit werd nog eens bewezen door de tussenkomst van de heer Dupré die zegde dat er geen gelegenheid is geweest tot het stellen van vragen en tot het bekomen van antwoorden.

Wij vragen bijgevolg bij ordemotie de verdaging van de bespreking van de begroting voor het begrotingsjaar 1980 tot na 1 januari 1981, ten einde deze bespreking op een degelijke wijze te kunnen voorbereiden. *(Applaus bij de VU)*

De Voorzitter: Conform het reglement moeten wij ons bij zitten en opstaan over dit voorstel tot verdaging uitspreken.

— *Het voorstel tot verdaging wordt bij zitten en opstaan verworpen.*

Het incident is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1980

— 7-A (1980-1981)-Nrs. 1 en 2

ONTWERP VAN DECREET houdende de begroting van het Vlaamse gewest voor het begrotingsjaar 1980

— 8-A (1980-1981)-Nrs. 1 en 2
— 14 (1980-1981)-Nr. 3 (Verslag van het Rekenhof)

INTERPELLATIES (R.v.O. art. 65)

— **Interpellatie van de heer L. Vanvelthoven tot de Minister van de Vlaamse Gemeenschap (M. Galle) over de beslissing een onderzoek in te stellen naar een mogelijk operationeel maken van de collector Genk-Antwerpen in de toekomst**

— **Interpellatie van mevrouw W. Demeester-De Meyer tot de Minister van de Vlaamse Gemeenschap (M. Galle) over de afvalverwerking en het storten van afval in de Antwerpse Kempen alsmede het uitvaardigen van een afvaldecreet**

— **Interpellatie van mevrouw J. De Loore-Raeymaekers tot de Minister van de Vlaamse Gemeenschap (M. Galle) over de acute problemen rond het illegaal storten in de provincie Antwerpen en het uitblijven van een sluitende wetgeving op de afvalverwijdering**

— **Interpellatie van de heer J. Valkeniers tot de Minister van de Vlaamse Gemeenschap (M. Galle) over het ongeoorloofd dumpen van giftige afvalstoffen en de maatregelen om zulks te beteugelen en te voorkomen**

Algemene bespreking

De Voorzitter: Aan de orde is het ontwerp van decreet houdende de

begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1980 alsmede het ontwerp van decreet houdende de begroting van het Vlaamse Gewest voor het begrotingsjaar 1980, met de daaraan conform artikel 65, punt 9 van het reglement toegevoegde interpellaties

- van de heer Vanvelthoven tot de heer Galle, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, over de beslissing een onderzoek in te stellen naar een mogelijk operationeel maken van de collector Genk-Antwerpen in de toekomst;
- van mevrouw Demeester-De Meyer tot de heer Galle, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, over de afvalverwerking en het storten van afval in de Antwerpse Kempen alsmede het uitvaardigen van een afvaldecreet;
- van mevrouw De Loore-Raeymaekers tot de heer Galle, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, over de acute problemen rond het illegaal storten in de provincie Antwerpen en het uitblijven van een sluitende wetgeving op de afvalverwijdering;
- van de heer Valkeniers tot de heer Galle, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, over het ongeoorloofd dumpen van giftige afvalstoffen en de maatregelen om zulks te beteugelen en te voorkomen.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Verberckmoes heeft het woord.

De heer F. Verberckmoes (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, mevrouwen Ministers, geachte collega's, uit het onderzoek gedaan door het Rekenhof is duidelijk gebleken dat het ontwerp van decreet betreffende de Gemeenschapsbegroting 1980 een loopje heeft genomen met het analiteitsprincipe en het specialiteitsbeginsel waaraan iedere begroting onderworpen is.

Ik kan begrijpen dat het tot nu toe bestaande gebrek aan eigen thesaurie een belangrijke hinderpaal is tot de

Verberckmoes

strikte toepassing van deze beginselen, maar ik kan niet aanvaarden dat een dergelijke toestand zou uitgroeien en bewaard worden als een systeem waardoor de controlefunctie van de Vlaamse Raad steeds verder zou worden uitgehold.

Ik zal dan ook nauwlettend toezien of de belofte gedaan door deze deelregering, namelijk om in 1981 een eigen thesaurie tot stand te brengen, ook werkelijkheid zal worden.

Naast deze eerste opmerking moet ik aan de aandacht van deze Raad een reeks vaststellingen onderwerpen waaruit blijkt dat het opstellen van deze begroting weinig ernstig werd genomen.

Het Rekenhof heeft gewezen op een reeks redactionele vergissingen waarvan sommige hardnekkig in verschillende artikelen terugkomen en de indruk verwekken dat de ondertekende Ministers en Staatssecretarissen ofwel zeer weinig aandacht hebben besteed aan de zopas doorgevoerde grondwetsherziening ofwel het Vlaamse Gewest stiekem als een nieuwe Staat willen voorstellen.

Dit verklaart misschien waarom vele teksten van de drukproeven zodanig klein en slecht werden gedrukt dat zij haast onleesbaar waren.

Bovendien stellen wij vast dat alle kredieten reeds opgebruikt waren toen de begrotingen, ongetwijfeld om psychologische redenen, nog dit jaar aan de Raad ter goedkeuring werden voorgelegd.

Ik vraag mij af of de volgende begroting eveneens op 16 december 1981 zal worden ingediend, of de teksten nogmaals zullen worden overgemaakt enkele uren voor de vergadering, zodat elke ernstige voorbereiding van het debat nogmaals onmogelijk zal worden.

Niemand zal betwisten dat het onmogelijk is een dergelijk document, op basis waarvan moet worden beslist over een uitgavepost van tientallen miljarden, zoals een collega het reeds heeft aangehaald, ernstig te bestuderen, in de fracties te bespreken en in

de bevoegde commissie te behandelen, wanneer vele mandatarissen er niet eerder kennis konden van nemen dan op de trein die hen naar de vergadering van de commissie bracht, en dan nog — ik herhaal het — aan de hand van niet verbeterde drukproeven.

De heer K. Poma: Zeer juist!

De heer F. Verberckmoes: Anderzijds vraag ik mij ook af of de procedure bepaald in artikel 60, punt 2 van het reglement niet dient te worden herzien en gepreciseerd en of bij de behandeling in de commissie niet al te gemakkelijk een beroep wordt gedaan op artikel 21, punt 3, van het reglement. Wellicht is dit stof voor onze Commissie voor het reglement.

Het kan toch niet gezond worden genoemd dat bijvoorbeeld voor de voorlopige kredieten en de aanpassingen alle artikelen van deze ontwerpen van begroting in de commissie, conform dit artikel 21, punt 3 werden goedgekeurd door vier aanwezige leden, in de verhouding van drie voor en één tegen, en dat deze stemming telkens mogelijk was na een zeer kunstmatige, laat ik maar zeggen zinloze schorsing van vijf minuten.

De heer K. Poma: Zeer juist !

De heer F. Verberckmoes: Indien dergelijke pro-forma-behandelingen verder systematisch zullen gebeuren, zullen zij spoedig een dekmantel worden voor al te veel willekeur van de regeringen — wie zij ook wezen — en voor al te veel vergissingen en het daaruit voortvloeiend wanbeheer, ondermeer voor dubbel gebruik in de begroting van het komende jaar, waarvoor ik van stonde af aan het grootste voorbehoud moet maken.

Maar er is meer. Tot op heden hebben wij in dit halfrond zeer weinig kunnen vernemen over het beleid dat de huidige Vlaamse deelregering met deze begroting heeft gevoerd of zal voeren.

Tijdens de verklaring van de Executieve van 4 november laatstleden werd ondermeer niets meegedeeld over haar nieuw economisch beleid. Wij hebben dit via de kranten moe-

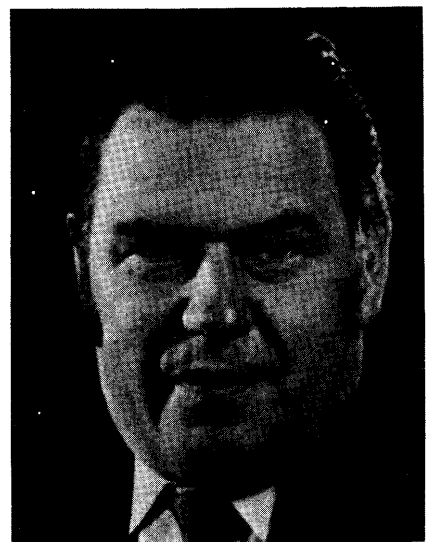
ten vernemen, ingevolge verklaringen door de Minister van de Vlaamse Gemeenschap en Voorzitter van de Vlaamse Executieve in andere kringen afgelegd. Wij kregen meteen nog een striemend voorbeeld van de wijze waarop deze deelregering de parlementaire controle bijkt te negeren.

En wat is daar zoals verklaard? Wel : — dat, gedurende de jongste tien jaar, de groei van de Vlaamse industrie bijna vijfmaal zo groot was als de Waalse, dat 'de produktiviteit in Vlaanderen toenam met 85 pct en meer bepaald in de verwerkende nijverheid bijna dubbel zoveel steeg dan in Japan:

— dat de lonen in Wallonië hoger liggen dan in Vlaanderen en het investeringsklimaat in Vlaanderen niet zo slecht is als wordt beweerd;

— dat het expansiebeleid dat in het verleden werd gevoerd, zij het meer selectief, toch onverminderd moet worden voortgezet;

— dat België in het buitenland een minder goede faam heeft gekregen, niet door de economische toestand in

De heer F. Verberckmoes (PVV)

Verberckmoes

Vlaanderen, maar wel door deze in Wallonië;

— dat de ontwikkeling van hoog-technologische produkten sterk zal worden gestimuleerd, desnoods door de oprichting van een staatsmaatschappij voor industriële vernieuwing. Ik moet grif toegeven dat niemand er belang bij heeft onze ondernemingen nog verder te ontmoedigen. Maar het is voor hen een zeer magere troost geweest, bij het aanhoren van een nieuwe beleidsverklaring, dat zij zich moeten tevreden stellen met een weinig, uiteraard zeer vluchtige, wierook over betere toestanden in Vlaanderen dan in Wallonië. Ze hebben deze verklaring aangevoeld als het zoveelste rad dat hen voor de zoveelste maal voor ogen wordt gedraaid, vooral wanneer ondermeer beweerd werd dat de toestand in Vlaanderen zelfs beter is dan deze in Japan.

Zij zagen iedere hoop op werkelijke regeringssteun voor hun hoogdringende eisen tot kosten- en lastenvermindering verzwinden wanneer aangevoerd werd dat het economische klimaat in Vlaanderen er niet zo slecht voorstaat als wel eens beweerd wordt.

Deze affirmatie werd bovendien afgeleid uit een scheefgetrokken vergelijkingstabel over het jongste decennium. Het gaat niet op gegevens te putten uit de welvaartsjaren 1970 tot 1973, deze te mengen met deze van de huidige crisisperiode en uit dit alles een besluit te vormen dat als basis moet dienen voor het sociaal economisch beleid van de komende maanden en jaren.

De bedrijfsleiders, die in de dagelijkse praktijk staan, houden enkel en alleen rekening met de enorm moeilijke voorwaarden waarin zij vandaag moeten werken en met de steeds meer toenemende concurrentiedruk die hen morgen te wachten staat. Een regering, die hen daarin niet kan volgen en tracht hen te doen blind staren op de hoog-conjunctuur van weleer levert helaas zelf zeer aanschouwelijk het bewijs dat zij zich blijft vastklampen aan een to-

taal voorbijgestreefd en kreupel economisch beleid, en haar machteloosheid wil verbergen om het hieruit voortvloeiend probleem van de werkloosheid op een doeltreffende wijze te milderen.

Ik noteer weliswaar dat de Vlaamse deelregering uiteindelijk een bijzondere inspanning wil doen om de levensnoodzakelijk ke export te bevorderen. Ik moet echter nogmaals vaststellen dat dienaangaande geen concrete initiatieven werden medegedeeld zodat ik hieromtrent eveneens de vraag moet stellen of het hier gaat om de zoveelste goedgegemeende intentie, slogan of persoonlijke visie van een of ander minister.

Ik noteer eveneens dat de initiatieven tot hoog — technologische productie sterk zullen worden gestimuleerd — terecht — en veronderstel dat ook meer aandacht zal worden besteed aan de prototypen. Toch kan ik mij andermaal niet ontdoen van een zeer onbehaaglijk gevoel bij de voorspelling dat Vlaanderen dienaangaande zou worden gezegend met een nieuwe staatsonderneming, met name een maatschappij voor industriële hernieuwing.

Aan het privé-initiatief werd niet eens de vraag gesteld of, en zo ja in hoeverre, zij de mogelijkheid zien om nieuwe nijverheidstakken in deze richting uit te bouwen, laat staan dat hun de kans werd gegeven te bewijzen of zij deze perspectieven in werkelijkheid kunnen omzetten. Men spreekt reeds van een staatsmaatschappij, en iedereen weet hoeveel daarvan kan worden verwacht. Naast andere voorbeelden mag ik misschien verwijzen naar de hope-loze sukkelgang van het recente initiatief «Gregg Europe».

De heer K. Poma: Zeer juist.

De heer F. Verberckmoes: Ik had eerder verwacht dat deze deelregering een grondige herziening zou aankondigen van het tot nog toe gevoerde expansiebeleid, derwijze dat de staatssubsidie in de toekomst geen aanleiding meer zou geven tot concurrentievervalsing, ondraaglijk

geworden voor de gezonde bedrijven, maar integendeel meer middelen zou voorbehouden tot stimulering van deze bedrijven.

Ik had ook verwacht dat de Vlaamse regering in plaats van haar beleid af te stemmen op Wallonië, eerder een vergelijking zou hebben gemaakt met de ons omringende EEG-landen en op korte termijn hoogdringende maatregelen zou hebben voorgestaan tot geleidelijke nivellering van alle sectoren waarin wij de triestige faam hebben koplopers te zijn en waar, door ons bedrijfsleven iedere competitieve kracht wordt ontnomen tegenover zijn Europese partners. Aldus, en aldus alleen, kan deze deelregering beletten dat bijvoorbeeld in de bouwsector heel Vlaanderen in de toekomst een afzetgebied zou worden voor Nederland, wat nu reeds voor een groot gedeelte van het Waasland het geval is.

Het spreekt voor zichzelf dat het mij onmogelijk is een goedkeurende stem uit te brengen zolang ik niet het concreet bewijs heb dat op al mijn suggesties, zowel wat de behandeling van de begroting als de uitwerking van een doeltreffend sociaal economisch crisisbeleid betreft, in bevredigende mate gevolg werd gegeven. *(Applaus bij de P VV)*

De Voorzitter: De heer Croux heeft het woord.

De heer L. Croux (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Voorzitter van de Vlaamse Executieve, mevrouw de Minister, heren Staatssecretarissen, geachte collega's, in haar beleidsverklaring van vóór enkele maanden, heeft de Vlaamse deelregering medegedeeld dat zij de accenten meer zal leggen op de economische problematiek. De Voorzitter van de Vlaamse Executieve heeft vorige week, in een opmerkelijke rede te Antwerpen, enkele beschouwingen en krachtlijnen aangeduid die onze grote belangstelling hebben opgewekt.

Aan het adres van de Vlaamse Executieve zeg ik dat wij volledig willen staan achter een beleid in die richting. Het is inderdaad van het aller-

Croux

grootste belang dat wij erin slagen in Vlaanderen, met de bevoegdheden die de Vlaamse Raad en de Vlaamse Executieve hebben, een beleid voor een betere bestrijding van de werkloosheid, voor een creatie van nieuwe werkgelegenheid, tot stand te kunnen brengen.

Het weze mij toegestaan, mijnheer de Voorzitter, u te zeggen met welke beweging ik kennis heb genomen van de jongste bekende cijfers betreffende de werkloosheid in Vlaanderen, met name per 30 november jl., — meer bepaald in mijn eigen provincie Limburg, de jongste provincie in Vlaanderen, waar de werkloosheidsdruk boven de 20 procent is gestegen, hoger dan in iedere andere provincie.. .

De heer M. Galle, Minister van de Vlaamse Gemeenschap : Oost-Vlaanderen !

De heer L. Croux: Dat cijfer is niet bereikt in Oost-Vlaanderen, mijnheer de Minister.

In de loop van dit jaar heb ik kennis genomen van de werkzaamheden van een colloquium waar één van de sprekers zegde: «Wij staan nu met 1 werkloze op 10 tegen werkloosheidsverzekerden. Moeten wij wachten tot de verhouding 1 op 5 wordt, vooraleer wij met meer krachtadigheid en meer perspectief deze problematiek tegemoet gaan ? »

Mijn provincie bevindt zich thans in deze toestand: 1 persoon op 5 is werkloos, meer dan één derde daarvan zijn jonge mensen. Wij weten allen welke problemen dit inhoudt, zowel menselijk, sociaal, financieel, economisch.

Daarom verheug ik mij er ook over, mijnheer de Voorzitter van de Vlaamse Executieve, dat u bij herhaling hebt gezegd dat er geen sprake kan van zijn de geografische factor uit het ontwikkelingsbeleid en het expansiebeleid weg te nemen. Ik weet dat dit in sommige kringen in Vlaanderen wordt vooropgesteld. Welnu, dit kunnen wij nooit aanvaarden omdat het een ongelijkheid inhoudt. De gelijkheid in arbeidskansen en in

inkomensverdeling blijft één van de elementen van wat uzelf nog in herinnering hebt gebracht, de magische vijfhoek van de doelstellingen van een hedendaagse, sociaal bewuste en economisch doordachte politiek. Wanneer ik daar even nader op inga, wens ik enkele vragen te stellen in verband met die elementen, in die beleidsinstrumenten, waarvoor wij binnen het Vlaamse Gewest acties kunnen ondernemen.

Er is vooreerst het Plan 1981-1985. Enkele voorbereidende documenten kwamen tot stand, waaronder het zogeheten document Prelude over de vooruitzichten inzake werkgelegenheid, maar sedertdien hebben wij nog weinig vernomen. Wij moeten nochtans dat plan verder ontwikkelen, de procedures vereenvoudigen en ze toespitsen op onze eigen problematiek. Hoe wil men een beleid op langere termijn volgen wanneer men niet hypothesen analyseert, wanneer men geen alternatieven uitwerkt en wanneer men geen elementen voor een strategie op langere termijn ontwikkelt?

In de wereld rondom ons worden plannen uitgewerkt, niet alleen in de multinationals, maar ook in die staten waar men met dynamisme de toekomst wil tegemoet gaan. Wanneer we de studies nagaan die gemaakt werden in de OESO, door de groep «Interfuturs», of in andere Europese landen of in de Verenigde Staten dan zijn ze stuk voor stuk een aansporing om nieuwe acties te ondernemen een keerpunt te bereiken voor werkgelegenheid en economische ontwikkeling in een gewijzigde context voor sociale en menselijke welvaart.

Gezien de huidige toestand in de wereld zullen wij in nog moeilijker omstandigheden komen te staan en zal de werkloosheid blijven stijgen.

Wij moeten dus een plan op lange termijn hebben, een lucied, intelligent, dynamisch plan. Ik ben er mij volkomen van bewust dat, gelet op de open situatie van ons land en de externe economische gegevens waarmee wij worden geconfronteerd, een plan altijd relatief zal zijn, maar wij moeten tenminste opties kunnen

voorgelegd krijgen, een keuze kunnen maken tussen de onderscheiden perspectieven, maar ook een keuze kunnen doen tussen wat wij vandaag bereid zijn op te offeren om morgen vooral de jonge generaties veilig te stellen.

Ten tweede, het energiebeleid. Ik weet dat dit onder de bevoegdheid van de nationale instanties valt, maar met inspraak van de gewesten. Meer bepaald voor Vlaanderen stelt zich het probleem van de steenkoolnijverheid in Limburg.

Wat zal daar de ontwikkeling zijn? Een nieuw beleid dient te worden ontworpen. Nieuwe structuren moeten worden uitgebouwd. De Vlaamse Executieve zal in deze politiek moeten participeren. Ter zake pleiten wij voor een beleid dat niet alleen rekening houdt met een globale energiepolitiek, maar ook met een industriële differentiëring die nodig is voor de toekomst. Wij denken aan de talrijke elementen die daarvoor noodzakelijk zijn en reeds herhaaldelijk ter sprake zijn gekomen : het cokesbedrijf, de elektriciteitscentrale. Maar ook andere industriële technologische ontwikkelingen zullen mogelijk zijn. De know-how die in de KS is verzameld, moet kunnen worden gevaloriseerd. Elementen van wetenschappelijk onderzoek in de energiesector moeten er ontwikkeld kunnen worden zodanig dat men een synergie kan bereiken die een belangrijke hefboom kan worden voor de ontwikkeling van een Vlaams beleid, ook in het kader van een nationaal energiebeleid.

Er is ook het vraagstuk van de technologische ontwikkeling, van het toegepast wetenschappelijk onderzoek van onze ondernemingen, niet in het minst ook de KMO. Op dat gebied hebben wij moeilijkheden in de doorstroming vanuit de universiteiten en de laboratoria naar de ondernemingen. Het resultaat van het onderzoek moet meer zichtbaar worden gemaakt. Het moet meer toegepast worden gericht, in de richting van technologieën die morgen belangrijk kunnen zijn.

Op dit gebied willen wij krachtig pleiten voor de mogelijkheden die in de

Croux

wetten van 8 en 9 augustus op de staatshervorming zijn vastgelegd.

Mijnheer de Voorzitter, wij zouden ook de aandacht willen vragen voor de problemen en kansen die zich in de openbare sector zelf voordoen.

Wanneer u spreekt van de inrichting van een Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, is het duidelijk dat wij terzake grote verwachtingen koesteren.

Het openbaar ambt en de openbare functie worden in alle Westerse democratiën zwaar in vraag gesteld. Eén derde van onze bevolking in dienstverband is in de openbare sector werkzaam. Welke problemen zijn daaraan niet verbonden? Wij gaan nu naar een eigen Vlaamse administratie. Is dit niet de gelegenheid te streven naar meer doelmatigheid, meer doeltreffendheid, snelheid en vlotheid in de behandeling van zoveel dossiers, waaraan het welzijn van mensen en ook de economische ontwikkeling in zulke grote mate is verbonden.

Wanneer wij de reputatie verwerven dat in de Vlaamse Gemeenschap, de

De heer L. Croux (CVP)

administratie, de openbare functie vlot en doelmatig functioneert, dan is dat een niet geringe kracht in de economische ontwikkelingskansen van Vlaanderen. U kent onze stellingen daaromtrent. Wij zijn er voorstander van maximaal beroep te doen op moderne methoden van decentralisatie en deconcentratie. Het is onze overtuiging — en dat geldt ook voor de Vlaamse instellingen, hoe jong ze ook zijn — dat in een moderne complexe Staat het grote vraagstuk blijft hoe de top doelmatig kan functioneren, hoe hij de tijd heeft voor de fundamentele beleidsvragen, hoe hij een strategie kan ontwikkelen voor de toekomst, hoe hij kan worden bevrijd van te gedetailleerde dagelijkse geslommeringen en dossiers. Daarom moet veel meer naar lagere en uitvoeringsniveau's kunnen worden verzonden. Maar dit vereist een nieuwe conceptie van de openbare functie. Op dat stuk meen ik dat uw regeringsverklaring vertrouwen mag inboezemen en wij ervan mogen verwachten dat een groter dynamisme in de openbare functie in Vlaanderen kan worden tot stand gebracht.

Wij moeten ook meer beroep gaan doen op de mogelijkheden die op Europees vlak aanwezig zijn. Het Regionaal Fonds en het Sociaal Fonds van de EEG, mogen, volgens mij, ingeroepen worden voor een probleemsituatie zoals deze die ik voor Limburg heb geschetst. Wanneer ik verneem dat in de Belgische provincie Luxemburg projecten worden ontwikkeld in die zin, dan stel ik mij de vraag waarom dit voor sommige gebieden van Vlaanderen niet het geval is.

Tenslotte een woord over de relatie tussen onderwijs en economie. Er wordt soms beweerd dat tegen het einde van de eeuw de verwerkende- en de bewerkende industrie nog nauwelijks enkele procenten van de arbeidskrachten zullen opslorpen. Tegenover dergelijke futuristische visies sta ik zeer voorzichtig. Eén zaak is echter zeker: in de industrie en in de nieuwe industriële sectoren zullen de vormingsbehoeften totaal anders liggen dan nu het geval is.

Men spreekt geregeld en telkens op-

nieuw van een zekere passiviteit, van een zeker traditionalisme, van een zeker immobilisme in het onderwijs en in de scholing om rekening te houden met de behoeften van de toekomst. Ook daar ben ik voorzichtig, want ik weet welke grote inspanningen in de onderwijssector worden gedaan. Maar er is ongetwijfeld veel meer nodig. Het is mijn vurige hoop dat wij in dit land en ook in de Vlaamse Gemeenschap meer bevrijd zouden geraken van de politieke, ideologische en juridische discussies omtrent het onderwijs, zodanig dat wij inhoudelijk, met de bevoegdheden die de Vlaamse Gemeenschap heeft, ons meer strategisch voor de toekomst kunnen opstellen, ten behoeve van de jonge generaties, niet alleen in het dagschoolse onderwijs, maar ook bij alle initiatieven van scholing en herscholing. De cijfers die wij tot nu toe kennen stellen ons teleur, wat in het bijzonder de herscholing en permanente vorming betreft. Massale inspanningen zijn nodig. Hoe zou dit niet wenselijk en mogelijk zijn, wanneer wij kijken naar de enorme financiële middelen die nu moeten worden gemobiliseerd in de bestrijding van de werkloosheid.

Wij moeten binnen Vlaanderen de nieuwe kernen blijven ontwikkelen die kansen bieden om een grotere bijdrage te leveren inzake onderwijs en onderzoek. Ik denk in dat verband aan recente initiatieven op het universitaire vlak en op het vlak van het hoger onderwijs, zoals in mijn provincie, met het LUC en de Economische Hogeschool. U kent, mijnheer de Minister, de jarenlange verzuchtingen op dat stuk. Ik meen dat het ogenblik is aangebroken waarop de Vlamingen van alle politieke overtuigingen een uitspraak zouden doen over een instelling die zij nauwelijks tien jaar geleden unaniem hebben in het leven geroepen. Deze instelling, functionerend niet op zichzelf maar in de globale context van een geïntegreerde strategie op lange termijn, is één van de voornaamste instrumenten die wij binnen Limburg hebben om onze problemen te helpen oplossen.

Ziedaar enkele gedachten die ik on-

Croux

der de aandacht van de Executieve wilde brengen. In alle landen en voor alle volkeren kondigen dezelfde moeilijkheden zich aan. Misschien zullen de moeilijkheden bij ons nog groter zijn omdat onze structuren ouder zijn. Aan de andere kant hebben wij nog grote kansen: onze geografische ligging, onze werkzaamheid en onze produktiviteit die nog altijd zeer groot zijn. Wij hebben jaren «geleden» onder immobilisme, uitstel, afstel en gebrek aan voldoende visie op lange termijn. Daaraan moet iets worden gedaan. De tijd is er rijp voor. De nieuwe generatie mag aan de nieuwe Vlaamse instellingen niet kunnen verwijten dat zij niet de toekomst zouden hebben voorbereid. Op het ogenblik dat de nood reeds groot is, moet onze aandacht gaan naar de bevolkingsgroepen in Vlaanderen waar deze nood het sterkst wordt gevoeld en ik bedoel daarmee in de eerste plaats op de jonge Vlaamse provincie Limburg. (*Applaus bij de meerderheid*)

— *De heer L. Lindemans, Ondervoorzitter, treedt als Voorzitter op.*

De Voorzitter: De heer Kuijpers heeft het woord.

De heer W. Kuijpers (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte Vergadering, na dit applaus trachten wij de woorden van collega Croux om te zetten in cijfers. Wij weten allemaal dat alleen «moet» niet volstaat. Wij hebben dat begrip reeds zo dikwijls als een schuttingwoord zien prijken op grote borden langs de weg. Mijnheer de Minister, u die wetenschapsbeleid en financiën onder uw bevoegdheid had en nu zelfs Eerste Minister bent voor de Vlaamse Executieve weet toch ook dat «woorden geen oorden zijn», en dat er daden bij moeten verschijnen...

Ik ga mij hierbij beperken tot het wetenschappelijk onderzoek.

Ik ga terug, mijnheer de Minister, naar het Senaatsverslag over de wetenschapsbegroting voor 1980. In dat verslag lees ik op bladzijde 4 dat

in totaal voor 91,3 miljoen frank «nieuw geld» — het betreft hier het verslag ten tijde van Minister Desmaretts — zouden overgeheveld worden naar de gemeenschapsbegrotingen, dus zowel Nederlandse als Franse en voor 554,2 miljoen frank naar de drie gewesten.

Dus, juicht, Belgen, juicht, u heeft de sommen gehoord: 554,2 miljoen naar de gewesten en 91,3 miljoen naar de gemeenschappen, op een totaal volume van ongeveer 43 miljard voor wetenschappelijk onderzoek!

Praat hier dus liever niet over Vlaamse zelfstandigheid, want u moet zo'n uitspraak nuchter met cijfers afwegen.

Betreffende dat halve miljard voor de gewesten en 91 miljoen voor de gemeenschappen baseer ik mij op de in mijn bezit zijnde documenten. Het is een niet verbeterde drukproof en ik kan mij dus vergissen. Ik beschikte echter over niets anders en het zal mij verheugen, mijnheer de Minister, 'wanneer u mij straks als een goed padvinder zal terechtwijzen.

In de gemeenschapsbegroting voor 1980 vind ik alleen het krediet van 30,6 miljoen frank voor de projecten van het Centrum voor Bevolkings- en Gezinsstudien terug, sectie 37, artikel 12.5 1. Mijn concrete vraag: waar is de rest gebleven?

In dit verband, mijnheer de Minister, denk ik aan het mobiliseerbaar geld, met name het deel ten belope van ongeveer 14 miljoen dat onmiddellijk moest overgeheveld worden uit de pot van de nationale impulsprogramma's. Dit bedrag zou in de loop van de volgende drie jaar — en die loop is bezig — nog verdrievoudigd worden omdat er een geleidelijke overheveling zou plaatsvinden.

Is het op de nationale unitaire begroting van wetenschapsbeleid gebleven? Zo ja, zijn er onderzoeksinitiatieven genomen ten laste van deze bedragen? Dan zou ik graag straks deze initiatieven horen vermelden. Ik denk hier ondermeer aan het programma «sociale wetenschappen» dat eerstdaags zal aflopen en dat

normaal grotendeels in de bevoegdheid van de gemeenschappen zit.

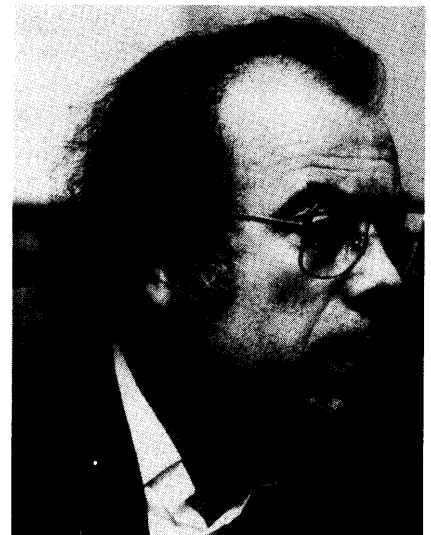
Mijn tweede concrete vraag: waarom is er geen duidelijk, afzonderlijke groepering van die wetenschapskredieten gebeurd, zoals tenminste gedeeltelijk gepoogd werd in de gewestbegroting?

Mijnheer de Voorzitter, zo kom ik tot mijn volgend punt: de gewestbegroting zoals wij ze, volgens afspraak, samen zouden behandelen.

In de gewestbegroting zou ik normaal, mijnheer de Minister, ongeveer 280 miljoen **nieuw** overgeheveld gemeenschapskredieten moeten terugvinden, want volgens het reeds aangehaalde Senaatsverslag zou er 554,2 miljoen worden overgeheveld naar de gewesten.

In het totaal echter — ik denk dat de heer Croux straks met mij zal meestemmen — vind ik slechts 63,8 miljoen terug in Titel I; in Titel II zijn er alleen «pro memorieposten» vermeld.

Ik denk vanzelfsprekend dat de pro memorie door de Minister is ingevoerd opdat hij en ik het niet zou-

De heer W. Kuijpers (VU)

Kuijpers

den vergeten, tenzij er straks een andere uitleg volgt.

Onder die pro memorie, mijnheer de Minister, zou er normaal een krediet van tenminste 200 miljoen moeten schuilgaan, herkomstig van een overdracht uit de dotatie van het Prototype Fonds. Het spitsonderzoek, het prototypeonderzoek, is voor Vlaanderen van enorm belang. Maar cijfers moeten blijken. In de nationale Begroting waren deze gelden bestemd voor industriëel technologisch onderzoek. Wij konden dus normaal verwachten dat deze som voor spitstechnologisch onderzoek zou worden bestemd.

Ik moet echter vaststellen dat heel waarschijnlijk deze gelden voor andere doeleinden zijn bestemd. Waar staan wij nu met het Vlaams beleid? Ik heb u gemist, in de Commissie, mijnheer de Minister, maar dat ligt waarschijnlijk aan ons beider drukke agenda.

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve: Ik ben altijd aanwezig geweest.

De heer W. Kuijpers: Behalve de laatste vergadering. Uw voorgangers hebben gezegd dat er een Vlaams beleid moet groeien. Ik kan mij alleen maar afvragen of de Vlaamse Executieve nog tijd en belangstelling heeft om de gepaste initiatieven te nemen.

Ik verwijs in dit verband naar de interpellatie van collega Hugo Schiltz over de integraalschakeling of «chips», die waardering vond op alle regeringsbanken.

Mag ik bovendien verwijzen, naar de biotechnologie, de energietechnieken die op alle studiedagen en colloquia met veel klokkengelui worden «versierd»?

Men zou mij nu toch eens moeten uitleggen in deze Vlaamse Raad wat grote woorden zoals «innovatie», «grijze hersenstof» en dergelijke betekenen. Het zijn woorden die te pas en te onpas in de mond worden genomen, doch zij moeten blijken uit de Begroting. Het is gewoon ergerlijk

en vanuit Vlaams standpunt onaanvaardbaar, dat de begrotingsbasis in deze Begroting totaal is weggesneden. Die zin is niet te scherp.

Het zal dus een hele heksentoeer worden om dat opnieuw te herstellen in de volgende begrotingen. Natuurlijk zal men mij hier antwoorden dat de Vlaamse executieve er in de toekomst werk zal van maken. Maar het is overduidelijk dat een begrotingsembryo voor een aanvullend wetenschapsbeleid in de Vlaamse beleidsruimte getorpedeerd werd.

Ik vraag aan de Ministers hier aanwezig: wie is daarvoor verantwoordelijk?

Dit alles valt te voegen bij de ongelukkige ontwikkeling van de wetenschapsbegrotingen voor 1980 en 1981, die we kunnen opmaken uit de rij ksmiddelenbegroting, waarvoor ook sommige leden van de huidige Vlaamse Executieve de politieke verantwoordelijkheid dragen! Mag ik daaraan toevoegen de ergerlijke wijze waarop het Studiecentrum voor Kernenergie te Mol in de tang wordt genomen tussen enerzijds de nucleaire elektriciteitslobby en anderzijds de chantage van sommige Waalse kringen, die permanent compensatie vragen omdat Mol nu eenmaal in Vlaanderen ligt..

Een feit — dat niet wordt weerlegd door deze begroting — is dat de gedeeltelijke omschakeling van Mol naar ruimer technologisch onderzoek en naar niet-nucleaire energie, niet van de grond komt. Ik wil hierop de aandacht vestigen en kreeg hieromtrent graag een antwoord.

Ik stel ondertussen toch maar vast dat zelfs de kleine kredietjes, die van het Studiecentrum voor Kernenergie moesten overgeheveld worden naar de gewestbegroting, ook verdwenen zijn uit het stuk dat wij vandaag bespreken. In het ontwerp waren ze vermeld.

Samenvattend, mijnheer de Voorzitter, leden van de Vlaamse uitvoerende macht, ik vind niet de minste inspiratie of bekommernis over een écht Vlaams wetenschapsbeleid terug in deze begroting. U heeft zelfs

niet eens de moeite gedaan om de schijn te redden. Tot de ex-minister van wetenschapsbeleid en zijn collega's kan ik alleen maar zeggen: «Sag mir wo die Blumen sind?») (*Applaus bij de VU*)

De Voorzitter: De heer Seeuws heeft het woord.

De heer W. Seeuws (*op de tribune*): Mijnheer de Voorzitter, dames en heren Ministers en Staatssecretarissen, geachte collega's, ik zal het in mijn uiteenzetting uitsluitend hebben over de begroting 1980 van de Vlaamse Gemeenschap. De begroting is, zoals dit nu reeds jaren het geval is, al te laat tijdig ter bespreking aan de Vlaamse Raad voorgelegd. En altijd zijn er wel weer verzachtende omstandigheden die kunnen worden ingeroepen. Maar ondertussen werden de voorlopige kredieten nagenoeg opgebruikt en is van een ernstige bespreking ten gronde feitelijk geen sprake meer. Méér nog, men vraagt ons om reeds voorlopige twaalfden goed te keuren voor het eerste trimester van 1981.

We zullen dit goedkeuren voor de eerste drie maanden, maar dan zou het toch wenselijk zijn dat de begroting voor 1981 uiterlijk begin mei aan de Vlaamse Raad wordt voorgelegd. We zullen ons dan ook reserveren voor een fundamentele bespreking van de beleidskeuze tot we de vooruitzichten voor het komende jaar kennen. Vandaag beperken we ons noodgedwongen tot enkele opmerkingen en daarbij aansluitende vragen aangaande de begroting van het voorbije jaar.

In verband met bepaalde deelaspecten zullen andere collega's tussenkomen, onder meer de heer Van Elewycq die zal handelen over het bibliotheekdecreet. Nochtans wil ik zelf ook enkele aspecten belichten.

Wat betreft het filharmonisch orkest en de idee van een Opera voor Vlaanderen, werd onze aandacht opnieuw getrokken op de zeer zware uitgave voor de toelagen aan de vaste stadsorkesten en aan de opera's van Antwerpen en van Gent. Als ik goed ben ingelicht, was het de bedoeling te komen tot een filharmonisch Orkest

Seeuws

voor Vlaanderen en daarmee gelijklopend de oprichting van een Opera voor Vlaanderen, met de bedoeling met hetzelfde geld meer te doen — wellicht beter nog en zeker rationeler — met een evenwichtige inbreng vanuit de stedelijke, provinciale en nationale overheid.

Kan mevrouw de Minister ons zeggen hoever de besprekingen ter zake gevorderd zijn en welke opties men ter zake denkt te kunnen voorstellen.

Er stellen zich ook een aantal problemen wat betreft het onderscheid dat wij menen te kunnen waarnemen tussen de uitvoering van het ene en het andere decreet.

Wat het hoofdstuk ((permanente opvoeding) betreft, voorzag de Minister in 1979 232 miljoen en in 1980 250 miljoen voor de toepassing van het decreet op het sociaal-cultureel vormingswerk in verenigingsverband. Uit het verslag van 1979 van de betrokken dienst blijkt dat nagenoeg 228 miljoen frank werd besteed aan de toepassing van dit decreet.

Uit het verslag van deze Dienst Volksontwikkeling van datzelfde jaar blijkt eveneens dat één nieuwe vereniging werd erkend. We begrijpen niet hoe deze nieuwe erkenning in één klap een meeruitgave van 8,5 miljard frank en de subsidiëring van liefst 17 voltijdse educatieve personeelsleden kan meebrengen, terwijl voor alle erkende verenigingen de groei-beperking gehanteerd wordt met maximum één bij komende gesubsidieerde educatieve kracht en 6 % op de globale begroting per jaar.

Daarenboven steeg de begroting voor de subsidiëring van het sociaal-cultureel vormingswerk in instellingen, vergeleken bij de begroting 1979, van 74,2 miljoen naar 110 miljoen: liefst met \pm 36 miljoen. Bij het lezen van datzelfde jaarverslag, uitgegeven door het Bestuur van Volksontwikkeling, stellen we vast dat de toepassing van dit decreet een «lucratieve» groei of opsplitsingen toelaat naar ((provinciaal-regionale) instellingen toe.

Dat daar waar bij de toepassing van het decreet voor sociaal-cultureel vormingswerk in verenigingsverband alle groei beperkt wordt, dit niet het geval is bij de toepassing van het decreet voor sociaal-cultureel vormingswerk in instellingen. Uit het verslag van vorig jaar betekende dit voor een vereniging in één klap een verdubbeling van de subsidiëring.

Wat de opsplitsingen betreft, splitste bijvoorbeeld de Volkshogeschool «Elcker-Ic» haar werking op van één nationale VZW naar zes regionale instellingen, wat goed was voor enkele miljoenen meer.

Naar wat ik uit publicaties uit deze sector verneem, is de stichting Lodewijk de Raet aan een gelijkwaardige operatie toe.

De vraag moet toch gesteld worden of de huidige crisissituatie ons niet moet aanzetten tot een rationeler omspringen met de gelden die aan de gemeenschap toebehoren en in ieder geval — en laat mij deze woordspeling toe — niet met de rechterhand geven wat met de linkerhand geweigerd wordt.

Wat de rijkssportcentra betreft, vinden we weinig aanwijzingen in de begroting die ons kunnen geruuststellen met betrekking tot hun optimaal functioneren.

Het is echter duidelijk dat zij in de huidige situatie, door het wegvallen van niet-statutair personeel in hun goede werking bedreigd worden. Men zal me toelaten te refereren naar een deelresolutie van het Congres van de technische centrale voor het Sportbeleid, vorige zaterdag in het Kasteel van Ham te Steenokkerzeel waar herhaald werd, en ik citeer: «Om de Rijkssportcentra toe te laten de opgelegde taak zinvol te laten vervullen, dringt het Congres aan opdat binnen de kortst mogelijke tijd de Minister een initiatief zou nemen om een verantwoord personeelskader per Rijkssportcentrum te realiseren en uit te voeren»).

Dit betekent naar onze mening dat enkel mits een beperkt, redelijk en verantwoord minimaal kader per door het Rijk beheerd Sportcentrum,

een blijvende oplossing aan dit nijpend probleem kan gegeven worden.

Wij herhalen van onze kant, dat we tot elk overleg bereid zijn en ons ter beschikking houden voor elk zinvol initiatief in deze richting.

Wat betreft de kredieten voor het kunstonderwijs stellen we opnieuw een belangrijke onderschatting vast van de wettelijke verplichte uitgaven.

Uit het rapport van het Rekenhof over de begrotingsrekening van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap over het jaar 1976 blijkt dat door de lopende uitgaven — Kunstonderwijs een overschrijding van het krediet met bijna 242 miljoen ingeschreven staat.

Deze overschrijding — daarover werd vroeger reeds gesproken — zou te wijten zijn aan de betaling van vaste uitgaven, personeelsuitgaven niet onderworpen aan de regel van het voorafgaande visum van het Rekenhof.

Aangezien deze trend zich blijkbaar verder blijft voordoen, ondanks het feit dat elk jaar hierop wordt gewezen, zou het deficit in 1980 \pm 350.000.000 fr. bedragen. Vroeger werd dit deficit uiteindelijk door de Nationale Begroting gedragen.

Onze vraag is wat er nu zal gebeuren?

Ik neem aan dat een van de bevoegde ministers daarop een antwoord zal willen geven.

Tenslotte willen we nogmaals — ter zake wil ik ook een persoonlijke noot uitbrengen — onze ongerustheid uitdrukken over het gebrek aan een coherent beleid inzake de radio en de televisie.

Sinds jaren — vanaf 1977 heb ik de gelegenheid gehad de commissievergaderingen bij te wonen — heb ik de indruk dat het begrip autonomie van het instituut, waarvan wij voorstander zijn en blijven, verward wordt met de financiële verantwoordelijkheid en van het beleid. De betovering die van het medium schijnt uit te gaan en de onstuitbare en wonderbare technische vooruitgang, bepa-

Seeuws

len kennelijk de beleidsopties, onafgezien van alle andere consideraties.

Ik heb enkele jaren terug nog maar, persoonlijk meegemaakt dat men ons bezwerde in de bevoegde commissie dat het experiment tweede net niet de bedoeling had een parallelle educatieve zender te worden.

Vandaag zegt het verslag dat men het tweede net gewoon van vier naar vijf avonden uitbreidt.

Ook wat teletekst betreft moeten we ons niet ongerust maken over de mogelijke impact. Allemaal maar experimenteel. Behalve dan dat ik in doorgaans goed ingelichte dagbladen lees dat «BRT teletekst wacht op middelen om proefperiode te verlengen»!

Men begrijpe mij niet verkeerd, alsof we tegen de vooruitgang zouden zijn.

Onze vraag is alleen maar of het inderdaad niet dringend nodig is om over de opties in de omroep, nu we met het decreet over een nieuw instrument beschikken, in de commissie en in de Vlaamse Raad, een ruim debat moeten houden, een debat

De heer W. Seeuws (SP)

over het mediabeleid zodat de politieke opties zich in het beleid van de omroep terugvinden.

Dit waren, mijnheer de Voorzitter, dames en heren Ministers, enkele opmerkingen aangaande de begroting 1980.

De Voorzitter: De heer Van Ooteghem heeft het woord.

De heer O. Van Ooteghem (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, geachte leden van de regering, geachte collega's, het is niet mijn bedoeling in deze algemene bespreking uitgebreid tussenbeide te komen. Ik zou alleen een zeer duidelijke vraag willen stellen.

In de Koninklijke Opera te Gent is onlangs gebleken hoe in sommige vzw's op een ongelooflijke manier met overheidsgelden wordt geknoeid.

In de pers werd onthuld hoe de top van die Opera, die op dit ogenblik af te rekenen heeft met een deficit van tientallen miljoenen op kosten van de gemeenschap, aan «do it your self»-politiek is gaan doen en een groepsverzekering van miljoenen voor zichzelf heeft afgesloten.

Deze onthulling in de pers gebeurde niet door de vertegenwoordiger van het Rijk in de raad van beheer. De vertegenwoordiger van het Rijk heeft, nadat zij verschillende keren om inlichtingen had gevraagd en geen antwoord had gekregen, klacht neergelegd bij het Parket.

Nu beleven wij het ongelooflijke schandaal dat in plaats van de vertegenwoordiger van het Rijk, die het schandaal uitbrengt, te feliciteren, zij integendeel voor de vierschaar, de algemene vergadering, waarin ook het Rijk is vertegenwoordigd wordt gedaagd. Men durft er zelfs van spreken haar ontslag te eisen. In plaats dat de verkwisters op de vingers worden getikt wordt de plichtsgetrouwe beheerder voor de vierschaar gedaagd en wordt deze dame ter verantwoording geroepen.

Dit is voor ons totaal onaanvaardbaar. Bovendien spreekt men ervan het mandaat van de huidige directeur te verlengen. U weet dat wij reeds

formeel hebben geprotesteerd tegen het feit dat iemand, die reeds meer dan vijftig jaar in Vlaanderen woont en weigert Nederlands te leren, aangeduid wordt om de grootste culturele instelling in Gent te leiden. Dat is totaal onaanvaardbaar!

Daarom vraag ik met aandrang aan de regering dat er geen sprake zou zijn van het opnieuw benoemen van deze directeur en dat er geen sanctie zou volgen tegen de moedige beheerder die haar verantwoordelijkheid terzake heeft opgenomen. (Applaus bij de VU)

De Voorzitter: De heer Moors heeft het woord.

De heer C. Moors (op de tribune): Geachte heer Voorzitter, dames en heren Ministers en Staatssecretarissen, beste collega's, de heer Croux heeft in zijn tussenkomst gepleit voor een gedifferentieerd beleid in de Vlaamse Gemeenschap afgestemd op de subregionale noden. Hij staaft zijn pleidooi door een aantal verschillen aan te geven en pleitte ten slotte voor een synergetisch beleid.

Aansluitend hierop wens ik een grondige analyse te maken van de werkstellingsproblematiek en van de sociaal-economische situatie in Limburg om vervolgens de Vlaamse Executieve te vragen een gecoördineerd urgentieprogramma op te stellen waarvan ik een aantal componenten wens aan te stippen.

Zoals reeds gezegd neemt de werkloosheid onrustwekkende vormen aan in Limburg, eind november waren er achtendertig duizend volledig uitkeringsgerechtigde werklozen en bedroeg de werkloosheidsdruk twintig procent ten opzichte van 13,3 procent op het nationaal vlak. Wanneer wij dit vergelijken met de andere provincies dan stellen wij vast dat de werkloosheidsdruk in Oost-Vlaanderen 12,9 procent, in Antwerpen 12 procent en in Brabant 11,6 procent bedraagt.

Het totaal aantal werkzoekenden bedraagt echter 45.139, wanneer wij rekening houden met het aantal niet-uitkeringsgerechtigde werklozen zo-

Moors

als diegenen die de school verlaten hebben. Het stijgt zelfs tot 50.000 wanneer wij er de BTK-ers en stagiaires bij rekenen. Vooral de jongeren, 15.400, en de mannen, 27.600, worden getroffen.

Onrustwekkend is het aangroei-ritme : in de periode november 1979 — november 1980 is de werkloosheid met 7.200 eenheden toegenomen. Dit is gelijk aan het aantal jongeren dat de arbeidsmarkt in de provincie op één jaar komt vervoegen.

Daarenboven zijn de vooruitzichten zeer ongunstig; o.m. het feit dat een aantal bedrijven met tewerkstellingsmoeilijkheden te kampen hebben wijst erop. Alleen de sectoren van transportmiddelen, electrotechniek, textiel en mijnnijverheid stellen op dit ogenblik méér dan 50.000 werknemers tewerk.

Ten slotte zal in de volgende jaren de actieve bevolking nog fors toenemen. In de periode 1981-1985 voorziet men een jaarlijkse netto-toename van de actieve bevolking met 5.000 eenheden.

Als de huidige evolutie zou blijven aanhouden heeft men tegen 1985, 75.000 à 80.000 werklozen in de provincie.

Een dergelijke situatie is dramatisch en de gevolgen op het sociaal, het familiaal en het maatschappelijk vlak zijn onvoorzienbaar. Vooral de gevolgen van de gevoeligheid waarmee de Limburgse jeugd sinds 1968-1970 intenser dan waar ook in Vlaanderen heeft gereageerd op de maatschappelijke ontwikkeling — ik verwijs in dit verband naar Zwartberg, de mijnstakingen, de derde wereldbeweging enz. — zijn onvoorstelbaar.

Mijnheer de Voorzitter, op de oorzaken wens ik niet in te gaan, ze zijn gekend : de algemene economische toestand, de verschuivingen in de tewerkstellingspatronen in de industriële sectoren en op het wereldvlak. Wel wil ik op een typisch regionaal gegeven wijzen, namelijk de forse bevolkingsstijging. Sedert 1947 is in

Limburg de bevolking met 50 % toegenomen, dit vooral door het natuurlijk overschot van het geboortecijfer in vergelijking met het sterfecijfer.

De helft van de totale aangroei van het bevolkingscijfer van België is op dit ogenblik in Limburg gesitueerd.

Ook wens ik te onderstrepen dat men er tot 1973 merkkelijk in geslaagd was de bevolkingsdruk op de tewerkstelling op te vangen en tegelijkertijd een economische reconversie van een mono-arbeidsstructuur, die afgestemd was op de landbouw en de mijnnijverheid, naar een meer gedifferentieerd tewerkstellingspatroon door te voeren.

Mijnheer de Voorzitter, de huidige situatie dwingt tot een maximale overheidsinspanning om deze onrustwekkende evolutie af te remmen. Vandaar dat ik aan de leden van de Vlaamse Executieve de vraag richt om binnen de beleidsmarge, die zij in deze budgettaire moeilijkheden hebben, toch een urgentie- en noodprogramma uit te werken.

Terloops weze vermeld dat soortgelijke verzoeken worden gericht tot de nationale regering en tot de provinciale en gemeentelijke overheden in Limburg.

Als elementen van een dergelijk noodprogramma wens ik een aantal suggesties te doen.

In de eerste plaats op het economisch vlak: een meer selectieve toepassing van de expansiewetgeving is wenselijk. De verklaring van de Voorzitter van de Executieve voorziet in dit terrein een aantal beleidsintenties. Daarin pleit men voor een selectievere toepassing voor de expansieve sectoren. Dit mag niet betekenen dat juist deze sectoren en bedrijven bij voorrang naar gebieden met grote werkloosheid zouden worden gedraai-need.

Meer dan ooit is het wenselijk dat een aantal potentiële investeerders — weliswaar te weinig in aantal — worden gericht naar deze gebieden.

In dit verband wil ik toch wijzen op de slechte evolutie voor Limburg in

1979. Het bekam slechts 8,7 % van de totale investeringen voor Vlaanderen en slechts 9,3 % van het aantal arbeidsplaatsen. Tijdens de eerste vijf maanden van 1980 is de toestand al niet beter. Slechts 9,6 % van de investeringen gingen naar dit gewest.

Op dit vlak van de infrastructuur is het wenselijk een aantal KMO's uit te rusten of bepaalde industrieterreinen om te vormen.

Op het sectoriële vlak wens ik de aandacht van de leden van de Vlaamse Executieve te vestigen op de evolutie in bepaalde sectoren zoals de transportmiddelensector en deze van de electra-techniek, die beide trouwens onder uw bevoegdheid ressorteren.

Wat de bouwnijverheid betreft wil ik graag de inspanningen van de Executieve onderstrepen maar tevens haar aandacht vragen voor het feit dat in de openbare sociale woningbouw, wat de Nationale Huisvestingsmaatschappij betreft, de criteria van toekenning dienen te worden geactualiseerd. Thans hanteert men nog criteria zoals het aantal gezinnen, de grootte van de agglomeratie enzovoort, maar niet de reële behoeften. Het gevolg is dat Limburg slechts 7,5 pct van het woningenpakket van de Nationale Huisvestingsmaatschappij krijgt toegewezen. In feite heeft Limburg recht op 15 à 20 pct van dit woningenpakket.

Op het vlak van de administratieve procedure inzake toekenning van verkavelingsvergunningen en bijzondere plannen van aanleg pleit ik voor een soepelere en snellere werkwijze.

Inzake toerisme vraag ik de aandacht om het dag- en verblijfstoerisme alsook de recreatie sterk aan te moedigen, vermits deze nog reële kansen bieden.

Inzake welzijnszorg kan het urgentieprogramma inhalen op de noden in de gezondheidszorg, zoals de uitbouw van de sector chronische ziekten, de modernisering van de psychiatrie, de valorisatie van de revalidatie door de oprichting van centra en vooral door de uitbouw van de eerstelijns gezondheidszorg.

Moors

De heer J. Valkeniers: Er zijn al te veel centra voor revalidatie !

De heer C. Moors: Inzake bejaardenzorg kan een programma worden uitgewerkt waarbij de thuisverzorging, de bouw van dienstencentra en de opvang van demente bejaarden voorrang hebben. Ik wil er op wijzen dat meerdere BTK-projecten, deze vallen niet onder de bevoegdheid van de Vlaamse Executieve, dreigen spaak te lopen. Vele arbeidskrachten worden aan de BTK-projecten onttrokken en terug naar de werkloosheid gedreven daar waar ze bij de bejaarden kunnen worden tewerkgesteld.

In de sector gehandicapten kan de klemtoon worden gelegd op de vervanging van de onaangepaste accommodaties uit de psychiatrie en de opvang van de volwassenwordende gehandicapten uit internaten en semi-internaten.

Ook op het vlak van de sport- en de culturele infrastructuur kunnen nog inspanningen worden geleverd. Wat betreft de uitbreiding van sporthallen wordt 42,9 pct bereikt van de door BLOSO vooropgestelde streefnorm. De uitbouw van openlucht-sportinfrastructuur en openlucht-recreatie is gewenst. Inzake culturele infrastructuur is er vooral behoefte aan centra voor gemeenschappen met minder dan 10.000 inwoners.

Wat het leefmilieu en de watervoorziening betreft kunnen de plannen tot afvalverwerking en zuivering van oppervlaktewaters evenals de bouw van waterwinningsgebieden worden bevorderd.

Op het vlak van de gesubsidieerde werken verwijs ik naar de subsidiëring van projecten van de ondergeschikte besturen zoals het aanleggen van wegen, riolering, waterzuiveringsstations en de restauratie van gebouwen.

Inzake onderwijs en opleiding stelt men vast dat de gemiddelde deelname van de Limburgse jongeren aan het hoger onderwijs lager is dan het Vlaams gemiddelde.

Uit de doorlichting van de opleiding van de werklozen blijkt dat heel wat onder hen geen opleiding van secundair niveau hebben genoten. Van de vrouwelijke werklozen volgden er 50,4 pct slechts lager onderwijs en 24 pct beroepsonderwijs. Bij de mannelijke werklozen heeft 54,4 slechts lager onderwijs genoten en 9,3 pct beroepsonderwijs. Ook hier blijkt duidelijk een behoefte aan verder vorming te bestaan. Daartegenover staat dat bij de bedrijven een reële nood bestaat aan geschoolde werkkrachten zoals teknaars, deskundige pneumatica, lassers, arbeidsanalysten, enzovoort. Aan deze vraag kan momenteel niet worden beantwoord.

— *De heer H. Boel, Voorzitter, treedt opnieuw als Voorzitter op.*

Uitgaande van deze drie vaststellingen blijkt een aanpassing van de opleiding en de scholing van jongeren noodzakelijk.

In hoofde hiervan dient prioriteit te worden verleend: ten eerste, aan de integratie van het hoger onderwijs in Limburg; fysisch, door de uitbouw van de universitaire campus te Diepenbeek, waar universitair en hoger onderwijs buiten universiteit worden geconcentreerd. Hiervoor dient vooral de gezamenlijke uitbouw van sociale voorzieningen te worden bevorderd, ondermeer door de oprichting van een internaat voor al deze instellingen samen. Structureel dient, zoals de heer Croux heeft gezegd, de integratie tot stand gebracht tussen de Economische Hogeschool Limburg en de LUC.

Inzake de opleiding van jonge werklozen dient een uitgebreid behoeftenonderzoek te worden uitgevoerd en een opleidingsprogramma te worden uitgewerkt waarbij rekening wordt gehouden met de reële noden van het bedrijfsleven.

Als laatste suggestie wil ik de aandacht vestigen op de decentralisatie en deconcentratie van diensten naar streken met hoge werkloosheidscijfers. De structuratie van de administratie van de Vlaamse gemeenschap biedt ons hiertoe de gelegenheid.

In verband hiermee wijs ik op de initiatieven die sedert 1972 in Nederland werden genomen en waardoor een spreiding van de overheidsdiensten wordt uitgevoerd. Op dit ogenblik is men bezig met de overplaatsing ondermeer van de centrale directie van de PTT, het centraal bureau voor de Statistiek, de Registratiediensten, enz.. .

Het moet toch mogelijk zijn dat ook voor afdelingen van de Vlaamse administratie een soortgelijke politiek wordt ontworpen.

Mijnheer de Voorzitter, dit waren een aantal suggesties in verband met een urgentieprogramma voor ons Gewest. Deze suggesties betekenen niet dat in het verleden niets werd gedaan. Integendeel, ik dank al de leden van de Executieve voor hun welwillende belangstelling voor de Limburgse noden. Ik wilde met deze uiteenzetting pleiten, gezien de dramatische stijging van de werkloosheidscijfers, voor een gecoördineerd plan om in deze economisch en budgettair moeilijke tijd de werkloosheid maximaal te bestrijden. De Limburgse bevolking is voor dit plan uiterst gevoelig. Dit is reeds gebleken uit het succes van een recente manifestatie waaraan meer dan 11.000 personen deelnamen. (*Applaus bij de meerderheid*)

De Voorzitter: De heer Van Elewyck heeft het woord.

De heer J. Van Elewyck (*op de tribune*): Mijnheer de Voorzitter, dames en heren leden van de Vlaamse Executieve, geachte collega's, het is mijn bedoeling deze uiteenzetting kort te houden, kort — ik zie dat ik hiermee de instemming van de leden van de Executieve kan verwerven — omdat de bespreking van een begroting die voor 95 pct is opgesnoept natuurlijk nog weinig zin heeft. Van daaruit vertrekkend, zou de Executieve van mening kunnen zijn dat zij er beter aan doet dit spelletje elk jaar te herhalen, om aldus te ontsnappen aan de bespreking van de begrotingen.

Ik meen, mijnheer de Voorzitter, dat dit een verkeerde redenering zou zijn. Uit de betogen van vrijwel elke

Fractievoorzitter J. Van Elewyck (SP)

fractie zal u hebben gehoord dat wat dit jaar is gebeurd een overeenkomst vertoont met wat vorig jaar en de jaren voordien in vrijwel dezelfde omstandigheden heeft plaats gehad, niet meer voor herhaling vatbaar is.

Wij hebben zoëven de goedkeuring van voorlopige kredieten voor 1981 besproken. Reken er niet op dat dit kan worden herhaald. Dien dus tijdig de begrotingsvoorstellen voor 1981 in. U zal aldus uzelf en uw Executieve einde maart van volgend jaar een bijzonder pijnlijk debat besparen.

In verband met deze laattijdige bespreking, kan men de steen moeilijk gooien naar de administratie. Want ik meen te weten dat de voorstellen voor de begroting van 1980 reeds op 18 september 1979 bij de toenmalige Voorzitter van de Executieve waren ingediend en dat al de documenten op ditzelfde moment waren neergelegd. Namens onze hele fractie dring ik dus aan op spoed bij het indienen van de begroting voor 1981.

Mijnheer de Voorzitter, nieuw in de begroting zoals ze nu is voorgelegd

en in de teksten van de artikelen zoals wij ze nu kennen, is ondermeer de bepaling in artikel 2, wat betreft de overdracht van de kredieten, zowel de niet gesplitste als de gesplitste.

U weet dat in de Commissie voor de begroting van de Vlaamse Raad zich daarover een debat heeft ontplooid en dat een modus vivendi tot stand is gekomen, dat erg gelijk op wat ter zake in de Senaat gebeurt.

Ik wil hier hulde brengen aan de collega's van de Hoge Vergadering die ons, samen met de afgevaardigde van het Rekenhof, de juiste weg hebben getoond. Dit betekent dat elke beslissing van de Executieve wat het gebruik betreft dat van deze overgedragen saldi zal worden gemaakt, zal worden medegedeeld aan het Rekenhof en aan de Commissie voor de Begroting van de Vlaamse Raad. Dit, zal deze commissie toelaten, en via de commissie de hele Raad, om de controlefunctie van dit parlement op behoorlijke wijze uit te oefenen.

Wij menen dat het goed is dat bij de eerste begrotingsteksten die worden voorgelegd, een goede lijn wordt getrokken en dat beslist wordt deze goede lijn aan te houden. Het zou fout zijn geweest om voor 1980, ook al is die begroting grotendeels opgesnoept, een afwijking of een uitzondering toe te staan op een goede administratieve en politieke praktijk.

Het derde en laatste punt van mijn uiteenzetting, die ik met opzet bijzonder beknopt wil houden omdat andere collega's op de aspecten van de begroting met grote bevoegdheid zullen tussenbeide komen en ongetwijfeld de beschouwingen maken die hun gepast voorkomen, betreft de uitvoering van het bibliotheekdecreet, een materie waarvan u weet dat zij mij nauw aan het hart ligt.

Mijnheer de Voorzitter, wat het bibliotheekdecreet betreft komt er in de begroting 1981 een nogal vreemde formulering voor met betrekking tot de verantwoordingsprogramma's, namelijk «de kredieten zijn beperkt omdat maar 210 plaatselijke openbare bibliotheken erkend werden».

Dit is een vreemde methode van werken. Door het aantal erkenningen te beperken, komt men tot minder uitgaven voor het bibliotheekdecreet, maar dit is iets anders dan overgaan tot de uitvoering van het bibliotheekdecreet. Laten we niet vergeten dat elke gemeente in 'Vlaanderen op 1 januari 1982 moet beschikken over een gemeentelijke plaatselijke openbare bibliotheek. Wij dringen nogmaals aan dat de Executieve elk gemeentebestuur zou wijzen op zijn verplichtingen ter zake want een gemeente die op het ogenblik nog niets heeft ondernomen en klaar wil zijn vóór einde volgend jaar met alle formaliteiten die het moet vervullen, moet nu bijzonder snel aan het werk gaan. Alleen, men kan moeilijk van een vertraging bij de erkenning van gemeentelijke bibliotheken overgaan naar een versnelling om ervoor te zorgen dat alle gemeenten voldoen aan de eisen van het bibliotheekdecreet.

In het beleidsakkoord van de Vlaamse Executieve werd met betrekking tot het bibliotheekdecreet een bijzonder belangrijke passus opgenomen, die volgend jaar moet worden waargemaakt. Deze passus betekent dat men eventueel wel de normen in verband met boekenbezit en collectievorming lager kan gaan stellen zodat de kosten voor de gemeentebesturen minder zwaar zijn en meer kunnen gespreid worden in de tijd.

Maar het betekent natuurlijk niet dat men met dezelfde normen en hetzelfde pakket kan zeggen: «wij gaan nu de erkenningen trager doen verlopen», want dan belemmert men in feite de uitvoering van het bibliotheekdecreet. Wij zijn de overtuiging toegedaan dat dit laatste geenszins uw opzet is. Wij zouden u dat hier graag horen verklaren en nogmaals uw inzichten horen bevestigen.

Wij hopen, dat bij het opmaken van de begroting 1981, met deze opmerkingen rekening zal worden gehouden. (*Applaus bij de meerderheid*)

De Voorzitter: De heer Gabriëls heeft het woord.

Gabriels

De heer J. Gabriels (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren Ministers en Staatssecretarissen, geachte collega's, aanvankelijk was ik niet van plan hier vandaag het woord te voeren omdat ik, zoals de heer Van Elewyck, ook meende dat, wanneer 95 procent van de begroting is opgebruikt, het weinig of geen zin heeft over de visie die achter de cijfers steekt in feite nog te debatteren. Wat ik hier vandaag evenwel aan schijnheiligheid en hypocrisie vanwege twee Limburgse collega's heb' behoord, noopt er mij toe toch even het woord te voeren.

Naar aanleiding van het betoog van de collega's Croux en Moors in verband met de penibele situatie op sociaal en economisch vlak in Limburg, zou ik toch even enkele bedenkingen willen maken.

Vooreerst constateer ik dat de heer Croux optimistisch is inzake de beleidsverklaring van de Vlaamse Executieve, op een ogenblik dat 95 procent van de kredieten, waarover de Executieve het heeft, reeds opgebruikt zijn. Afgezien van het feit dat de heer Willy Kuijpers daarstraks reeds heeft aangetoond dat er een verschil is tussen droom en werkelijkheid, moet ik toch constateren dat wij die zelfde optimistische toon nog gehoord hebben toen wij lid waren van de Provincieraad in Limburg en de heer Croux, toenmalig Bestendig afgevaardigde nooit aarzelde om achterom of achteruit te kijken om zich op die manier pluimen op de hoed te steken met wat men allemaal had bereikt. (*Protest bij de leden van CVP*). Limburg was de provincie met toekomst, Limburg was de provincie die de kansen optimaal benutte, Limburg daar zat pit in!

Welnu, geachte collega's, het is duidelijk dat wij er toen reeds op wezen dat dit optimisme misplaatst was, omdat men in onze provincie Limburg inderdaad vergaten fundamente te scheppen die de mogelijkheid zouden bieden, wanneer de economische situatie slechter zou worden, opgewassen te zijn tegen deze slech-

ter wordende economische conjunctuur.

Nu gaat het inderdaad slecht. Limburg is op dit ogenblik één economische puinhoop! Meer dan 20 % van degenen die zouden kunnen deel uitmaken van de arbeidsmarkt, zijn werkloos; daarvan zijn er weliswaar 40 % vrouwen, de anderen zijn mannelijk ke werklozen. Jaarlijks groeit het arbeidspotentieel met 6.000 eenheden aan en de arbeidslozenmarkt groeit met eenzelfde hoeveelheid. Natuurlijk is het wat scheefgetrokken te beweren dat het aantal bijkomende arbeidskrachten regelrecht naar de werklozensteun zou gaan, maar toch is het feit dat het om eenzelfde aantal gaat, onrustwekkend.

Vooreerst — en ik heb hier op bepaalde banken protest gehoord — stel ik van op deze tribune de vraag naar de verantwoordelijkheid en de verantwoordelij ken.

Sinds de Tweede Wereldoorlog is de CVP onafgebroken baas in de Limburgse Deputatie, nu zelfs alleen baas in de Limburgse Deputatie! Sinds 1958 is de CVP onafgebroken in de Belgische regeringen ! Dan meemarcheren en meeschreeuwen in slogantaal op betogingen, vinden wij hypocrisie en volksmisleiding ! (*Op de banken van de VU: Zeer juist!*)

(*Protest bij de CVP*) Op een ogenblik dat men de kansen had, had men ze beter genomen ! Maar toen, mijnheer Moors, hoorde men van u geen initiatieven, toen keek u achterom om uzelf in de kijker te plaatsen ! Maar op dit ogenblik, nu wij er reeds hebben op geweest.. .

De heer C. Moors: Als u mij toestaat, mijnheer Gabriels, wens ik te zeggen dat de bevolking van Limburg sinds 1947 tot op vandaag met 50 procent is toegenomen.

De heer J. Gabriels: Inderdaad.

De heer C. Moors: Ten opzichte van 1950 is de werkloosheid iets toegenomen. De crisisperiode is na 1970 begonnen. Wij zijn erin geslaagd de tewerkstelling tot 1970 volledig op gang te houden, alsook aan de woningnood en infrastructuurbehoefte te voldoen. Dit moet u toch

erkennen, mijnheer Gabriels. want dit is ook in uw streek gebeurd!

Wij geven toe dat de structurele crisis en de enorme bevolkingsaan groei moeilijkheden hebben veroorzaakt, maar beweren dat bijvoorbeeld vanuit de provincie of vanop het vlak van de nationale regering niets zou zijn verwezenlijkt, is onaanvaardbaar, want dan zouden wij nog in Bokrijk k leven ! (*Applaus bij de CVP*)

De heer J. Gabriels: Mijnheer Moors, uw welsprekendheid is *vandaag des te tekenender, uw zwijgzaamheid was het vroeger eveneens. Trouwens, wat hebt u vroeger ooit anders gedaan — ik zou de verslagen van de verschillende Provincieraden hier kunnen voorlezen — dan u zelf in de kijker te plaatsen en u zelf te bestoefen. Het is hemel tergend dat u op dit ogenblik precies de vraag naar de verantwoordelijkheid weg wimpelt en afwentelt op anderen!

De heer F. Vangronsveld: U moet het boek «Van binnen uit gezien») van uw vroegere collega Raskin eens lezen. Daarin schrijft hij dat er geen enkele andere provincie in het land is waar de Bestendige Deputatie zo veel initiatieven heeft genomen.

De heer J. Gabriels: Dat is goed, mijnheer Vangronsveld.

Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, het waren precies die fundamente die wij nodig hadden in deze provincie met toekomst. Toen ik een kleine jongen was hoorde ik overal uitbazuinen : ((Limburg, dat is de provincie met toekomst want» — en men had argumenten — «wij hebben de steenkoolmijnen, dus wij zullen het morgen waar maken ! »).

Maar wat heeft men met deze steenkoolmijnen gedaan? Sta me toe daar eens even op in te gaan.

Jarenlang, toen de economische conjunctuur gunstig was heeft Limburg op een goedkope wijze zijn steenkolen aan Wallonië moeten leveren, steenkolen die uitsluitend als verwerkingsprodukt van de staalindustrie werden bekeken. Vandaar dat de structuur van het Albertkanaal bijvoorbeeld geen enkele sluis vertoont

Gabriels

tussen Genk en Luik en juist daar waar het reliëf veel vlakker is tientallen sluisen kent. Zelfs dat kolenvervoer is nu op dit ogenblik bedreigd. Op een ogenblik dat recent 11 à 12 miljard in verbredingswerken aan het Albertkanaal zijn gepompt, dreigt men eens te meer omwille van God-weet-welke touwtrekkerij het ertsen- en kolenvervoer voor een gedeelte per spoor te laten gebeuren. Alleen al het feit dat men dit kolenvervoer zo in vraag durft stellen op een ogenblik dat men zoekt en schreeuwt om financiën, is gewoon hemeltemgend.

Bovendien is het duidelijk dat wij met de energiepolitiek een andere weg op moeten. Waar wij jarenlang die kolen nagenoeg voor niets aan Wallonië moesten afstaan, heeft men er toen, toen de fusie van de Kempische Steenkoolmijnen tot stand kwam, niet voor gezorgd dat onder meer het onroerend patrimonium mede in de fusie zou worden betrokken, dat moest er eerst buiten en alleen het verlieslatend gedeelte ging naar de overheid.

Dames en heren, wij hebben de lessen geleerd in Limburg! Of herinnert u

De heer J. Gabriels (VU)

zich Zwartberg niet meer? Herinnert u zich niet meer de dreiging die boven Eisden hing?

Dames en heren van de CVP, ik heb persoonlijk in het begin van de jaren zeventig uw oud-collega, Minister Bertrand, horen beweren dat de Limburgse steenkolenmijnen dicht moesten omdat ze een ongezonde arbeid betekenden. Als nu deze zelfde Excellenties in een betoging willen meemarcheren, achter de eis «meer rendabel maken van de steenkolenmijnen»), is dat dan geen schijnheiligheid? (*Applaus bij de VU*)

Voor een energiebeleid moet er ongetwijfeld iets veranderen. Het is duidelijk dat wanneer de Staat per jaar 12 miljard in de steenkolensector steekt, daar inderdaad een rationalisatie mee gemoeid moet zijn. Wij zijn niet tegen een rationalisatie. Wij zouden zeggen ((rationalisatie, ja, maar.. »). Op de eerste plaats zou de rendabiliteit van de steenkolenmijnen een kans moeten krijgen, ondermeer via de cokesovens. Ik zou daarbij een oproep willen richten tot alle collega's — en dat werd hier reeds daarstraks gedaan door verschillende woordvoerders die vragen hebben gesteld in verband met de cokesovens. Wij vragen ons af wanneer de woorden in daden zullen worden omgezet. Wanneer krijgen wij de beloofde electriciteitscentrales, op basis van de eigen kolen, om op die wijze en eventueel via een doorgevoerde rationalisatie de tewerkstelling in dit zo geteisterd gebied te behouden? Waar blijft de mogelijkheid om alternatieve vormen van benutting van steenkool in onze provincie door te voeren?

Is het niet beklagenswaardig dat van de 20.000 mijnwerkers van dit land, 19.000 in Limburg werken en dat de studies voor alternatieve vormen van energiebenutting op het vlak van de steenkolen in Luik worden gedaan en niet in Limburg.

Is het bovendien ook niet beklagenswaardig wanneer men het heeft over decentralisatie van de diensten, dat bijvoorbeeld de administratiediensten van het Pensioenfonds voor mijnwerkers op een ogenblik dat 19.000 van de 20.000 mijnwerkers in Lim-

burg werken, voor drievierden nog steeds in Wallonië zijn gehuisvest.

Wil men deze research-centra werkelijk inhoud en toekomst geven, dan moet daarnaast aan andere bronnen van energiewinning worden gedacht en inderdaad, in deze zo geteisterde provincie, op dat vlak durven investeren.

Wat de industriële ontwikkeling betreft, is het ook duidelijk dat wij op dit ogenblik een zware crisis doormaken in de automobiëlindustrie, niet alleen in onze eigen provincie, waar Ford met grote problemen wordt geconfronteerd, en waar Volvo St.-Truiden reeds concreet van de 800 werknemers ongeveer 200 heeft afgedankt. De afdankingen en afvloeiingen in Nederland hebben bovendien een enorme weerslag op de werkgelegenheid, vooral in de Maaskant.

Het is duidelijk dat wanneer men zich jaren heeft blindgestaard, dat dit het alternatieve industriële beleid van Limburg zou worden, dat men dan op een verkeerd paard en op een zeer gevaarlijk paard heeft gewed. Men had meer met de mogelijkheid moeten rekenen dat op een ogenblik dat de situatie slechter zou worden, een groot gedeelte van deze investeringen inderdaad naar andere gebieden zouden gaan. Daaraan werd te laat gedacht. Men heeft werkelijk met luchtkastelen geschermd, men heeft gepleit voor een A 24 en andere onnodige zaken, waarin miljarden zouden worden geïnvesteerd, en die noch de bevolking noch de industrie nodig hadden. (*Applaus bij de VU*)

Bovendien pleit ik — en zeer speciaal voor onze provincie — voor het herbruiken van landbouwgronden, voor een deel zelfs deze die reeds in industrieterreinen zijn opgenomen, maar ook voor de andere dat ze niet verder zouden worden aangetast via onnuttige, onzinnige en vaak mensonterende aanslagen op deze landbouwgronden. Wij hebben de gewestplanning gekend, ondermeer deze van het Maasland. Ik heb terzake een interpellatieverzoek ingediend voor een eerstkomende zitting. Is het niet hemeltemgend dat zelfs een afgevaar-

Gabriels

digde van de Limburgse Bestendige Deputatie openlijk toegeeft dat daarmee geknoeid is, dat daarmee in de praktijk gronden bijna voor niets ter beschikking worden gesteld van duistere instanties. Later zullen wij de gelegenheid krijgen daarop terug te komen. Zelfs sommige afgevaardigden van de CVP geven dit toe. Wij pleiten ook voor een decentralisatie van de diensten voor een ontplooiing en het meer kansen geven aan Limburg ook op het vlak van het toerisme. (*Uitroepen van de heer W. Messo ten*)

Mijnheer Mesotten, u zal nog de gelegenheid krijgen hierover te spreken wanneer ik een interpellatie terzake zal houden. U kan dan uw versie van de zaken geven. In elk geval zullen wij duidelijk de heer Didden citeren tijdens deze interpellatie.

Op het vlak van de openbare werken moet er naar alternatieven worden gezocht, wil men de tewerkstelling en de ontplooiing van Limburg beveiligen. Limburg moet ook prioritair worden gesteld op het vlak van het spoorverkeer. Er werden studies gemaakt door de NMBS die duidelijk uitwezen dat het doortrekken van de spoorlijn Genk-Maasmechelen wel 500 miljoen zou kosten, maar rendabel zou zijn. Waarom kan men dit niet in de praktijk vertalen? Tot tweemaal toe heb ik de heer Chabert, toen Minister van Verkeerswezen, geïnterpelleerd. Telkens werd de zaak op de lange baan geschoven. En dan maar beweren dat men de belangen van de provincie Limburg verdedigt. Schijnheiligheid noem ik dat ! (*Applaus bij de VU*)

Op het vlak van de waterwerken gebeurt net hetzelfde. Gedurende jaren werd er fundamenteel niets gedaan aan onze secundaire kanalen en waterwegen; meer bepaald werd niet het nodige gedaan om bepaalde industrieterreinen langs de waterwegen beter bereikbaar te maken.

Op het vlak van het wegverkeer zijn er dingen gebeurd waarover ik u een ganse namiddag zou kunnen onderhouden. In de provincie Limburg werd achter de schermen gemanipu-

leerd en gebokst om tegen de belangen van de bevolking in projecten op te dringen die de bevolking niet wilde.

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve: Daar zou u best over zwijgen.

De heer J. Gabriels: Ik zal daar niet over zwijgen, mijnheer de Minister; ik zal daarover praten en ik praat er graag over. Onlangs hebben wij kunnen lezen dat de Minister van Openbare Werken een werkbezoek aan de Deputatie heeft gebracht, en dat ondermeer opnieuw de mogelijkheid van een derde verbinding Genk-Hasselt in het vooruitzicht wordt gesteld, waarover trouwens om een verdere studie wordt verzocht. Dit alles moet gebeuren om «de brug der schande», die 200 miljoen heeft gekost en daar nutteloos ligt zonder verbindingswegen, te kunnen gebruiken en dus alleen om uw eigen gezicht te redden, heren CVP-ers!

Er blijft dus in onze provincie Limburg nog heel wat te doen, zeker ook op het gebied van de tewerkstelling bij de RTT. Verschillende malen heb ik via parlementaire vragen gewezen op de nood aan degelijke communicatie in onze provincie. De gebrekkige toestand van het huidig ogenblik maakt investeringen absoluut noodzakelijk. Ik kan zo nog verder gaan. Op het gebied van het onderwijs blijft nog zoveel te doen. Het valt mij op dat zowel collega Croux als collega Moors hier een lans hebben gebroken voor de integratie van de Economische Hogeschool en het Limburgs Universitair Centrum. Wanneer onze collega Desaeyere deze kwestie heeft te berde gebracht in de Commissie, heeft hij geen weerklank gevonden bij zijn andere Limburgse collega's. Hen werd gevraagd waarom, indien zij deze aangelegenheid zo prioritair vonden, zij zich dan niet onthielden bij de stemming over de begroting.

Welnu, dat is bij de recente bespreking van de begroting gebleken, zoals collega Desaeyere zelf heeft gezegd.

Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, ik heb aan mijn rechterzijde

heel wat oppositie en tegenstand ondervonden gedurende mijn betoog.

Ik kan enkel vaststellen dat het heel gemakkelijk is een algemeen, vaag en vrij nietszeggend toekomstbeeld te schetsen, de verantwoordelijkheden voor het in het verleden gevoerde beleid af te wentelen en zondebokken te zoeken voor de huidige situatie.

Het is heel wat moeilijker om de zaken fundamenteel aan te pakken. Zij die meer dan 30, 40 jaar onafgebroken aan dat beleid hebben kunnen werken, zijn in de eerste plaats verantwoordelijk. (*Applaus bij de P VV en de VU*)

De Voorzitter: De heer De Seranno heeft het woord.

De heer J. De Seranno (*op de tribune*): Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, sinds de voorlopige gewestvorming in 1974 tot stand kwam, is het de vijfde keer dat een Vlaamse gewestbegroting slechts naar het jaareinde toe besproken wordt. Op dit ogenblik zijn dan de kredieten reeds voor ongeveer 95 procent opgebruikt, zo men al niet op voorschotten leeft.

Daardoor zijn de leden van de opeenvolgende Executieven het stilaan gewoon geworden hun middelen te besteden zonder veel parlementaire besprekingen.

Zal de Vlaamse begroting voor 1981 in de loop van het eerste trimester van volgend jaar worden voorgelegd? Dat zal nu toch niet moeilijk meer zijn. Immers, het Vlaamse aandeel ligt volgens de verdeelsleutels reeds vast alsook het totale pakket dat als dotaties naar de gewesten gaat en er kunnen, ingevolge de gewone wet van augustus jl., achteraf nog correcties worden aangebracht.

Het is voor de Vlaamse regering dus perfect mogelijk haar begroting voor 1981 tijdig voor te leggen.

De heer K. Poma: Stel aan de regering de vraag wanneer deze begroting zal voorkomen.

De heer J. De Seranno: Ik heb het antwoord reeds, geachte collega. In

De Seranno

één van de betrokken commissies heeft een lid van de Vlaamse Executieve de verbintenis aangegaan tijdens de eerste drie maanden verslag uit te brengen in de commissie.

De heer K. Poma: Dus vóór 1 april?

De heer J. De Seranno: Jawel. Met ingang van 1 oktober zou het invoeren van de autonomie — en dat is toch één van de doelstellingen geweest — moeten kunnen leiden tot een betere besteding van de middelen.

Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, wat ook onze aanhorigheden mogen zijn, wij zouden er toch moeten in slagen aan deze 50 miljard, waarover wij in deze Raad beslissingen en oriëntaties kunnen vastleggen, binnen de Vlaamse Gemeenschap een betere besteding te geven dan dit voordien mogelijk was.

Een eerste bemerking is gericht tot de heer Minister Galle inzake het bouwen van constructies voor afvalwaterzuivering. Er worden daarvoor in Vlaanderen belangrijke bedragen geïnvesteerd die, sinds enkele jaren, ten laste van de Vlaamse begroting

De heer J. De Seranno (CVP)

vallen. Deze miljarden investeringen sorteren echter onvoldoende resultaten; het nutseffect is vooralsnog problematisch in verhouding tot de miljardens.

De bouw van de secundaire werken, met name de bouw van de toevoerleidingen nadat zuiveringsstations zijn gebouwd, blijven achterwege. Op deze wijze komen de eerste investeringskapitalen niet of onvoldoende tot rendement. De projecten worden onvoldoende per stroomgebied geconcentreerd.

De heer W. Kuijpers: Dat was geen Vlaamse pipe, dat was een Belgische pipe.

De heer J. De Seranno: Ik ken goed de geschiedenis ervan. Het was een tegenhanger voor de Zuiderkempem van wat gerealiseerd werd in de Borinage. Herinnert u de testgebieden.

De heer W. Kuijpers: Alleen het beton was minder sterk. Het staal was goed.

De heer J. De Seranno: Maar het kwam toevallig uit het Zuiden !

Ik kan een aantal gebieden opsommen in Vlaanderen: het stroomgebied van de beide Neten, 150.000 ha groot, niet komende uit een ander taalgebied, niet komende uit een ander land. Welnu, indien u daar de krachten concentreert en de toevoerleidingen bouwt, dan zult u een eerste groot gebied van Vlaanderen vrij spoedig volledig zuiver maken.

Anderzijds worden de subsidies voor de onderscheidene projecten teveel versnipperd, teveel verspreid, al naargelang uit bepaalde subgewesten drukkingskrachten kwamen.

Dit is zeker geen objectieve benadering. Dit is geen optimalisering, dit leidt niet tot het beste nutseffect.

Mijnheer de Minister, wat de afvalwaterzuivering betreft, menen wij dat voor Vlaanderen onverwijld een meerjarenplan moet worden opgesteld, dat aan de Vlaamse Raad ter bespreking moet worden voorgelegd, een plan dat een timing en een geografische spreiding aanduidt voor de infrastructuur van de ganse afvalwaterzuivering.

Inzake wetenschapsbeleid ontwaren wij op de gewestbegroting nauwelijks 64 miljoen op de lopende uitgaven.

Welk zal het lot zijn, mijnheer de Voorzitter van de Vlaamse Executieve, van het toegepast onderzoek in Vlaanderen? Onze Vlaamse Raad is, ingevolge de bijzondere wet in deze aangelegenheid bevoegd.

In het buitenland wordt, voor wat betreft de bodemgebonden investeringen, vaak de vuistregel gehanteerd dat 6 procent van de middelen aan het toegepast onderzoek met betrekking tot die investeringen moet worden besteed.

Voor het Vlaamse Gewest zou dit een vervelvoudiging van de onderzoeksbestedingen moeten betekenen. Aan de Vlaamse Executieve vraag ik dat zij zich snel zou beraden over de richting waarin zij het toegepast onderzoek in Vlaanderen wil sturen. De optimale benutting van al te weinig onderzoeksmiddelen zal een bestendig overleg noodzakelijk maken. Ook het overleg tussen beide gemeenschappen in dit land is noodzakelijk. Vlaanderen en ook België zijn te klein om elk afzonderlijk de noodzakelijke programma's inzake toegepast onderzoek op te zetten. Men moet terzake ten noorden en ten zuiden van de taalgrens niet alles in het dubbel proberen te doen. Voorbeelden in dit verband zijn het onderzoekscentrum te Mol en het IRE in Wallonië. Zulke pogingen zijn catastrofaal voor de beide gemeenschappen in dit land.

Wij willen meteen pleiten voor een bestendig overleg tussen Vlaanderen en Wallonië inzake het toegepast onderzoek. Dit kan desgevallend gepaard gaan met het afsluiten van akkoorden over op te zetten onderzoeksprojecten. Het is trouwens aangewezen, mijnheer de Voorzitter van de Executieve, dat Vlaanderen samen met Nederland specifieke onderzoeksakkoorden zou afsluiten. Dit kan gelden voor het onderzoek betreffende natuurbeheersingstechnieken, cultuurtechnieken, waterbeleid, landschapszorg, bodembescherming en waterbeheersing. De toestanden zijn op dat vlak in Vlaan-

De Seranno

deren analoog met de toestand in Nederland, zodat op dat gebied het gezamenlijk onderzoekswerk zeer belangrijke resultaten zou kunnen opleveren.

Mijnheer de Voorzitter, aan 'de Executieve zou ik alleen nog willen zeggen dat het dringend nodig is dat wij ons in deze Vlaamse Raad beraden en een beslissing nemen over de wijze waarop in het Vlaamse land het aandeel in het Gemeentefonds wordt verdeeld over de gemeenten binnen Vlaanderen.

Het mag niet zijn dat landelijke gebieden bij de verdeling van het Gemeentefonds tweemaal benadeeld worden! Thans is het spijtig genoeg zo dat bij de nationale verdeling het dunbevolkte Wallonië bevoordeligd wordt. En binnen Vlaanderen worden de dichtbevolkte gemeenten begunstigd.

Deze toestand moet worden onderzocht. Zoals in 1964 het Gemeentefonds bij wet werd tot stand gebracht, zo verwachten wij nu dat de Vlaamse regering een initiatief zou nemen betreffende de verdeling binnen Vlaanderen van het Gemeentefonds. Deze aangelegenheid moet open kunnen worden besproken, want het gaat hier over belangrijke bedragen. Er is dus werk op de plank, mijnheer de Voorzitter. (*Applaus bij de meerderheid*)

De Voorzit ter : De heer Hancké heeft het woord.

De heer L. Hancké (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, heren Minister, dames Staatssecretarissen, waarde collega's, ik zou bijzonder kort een vraag willen stellen in verband met de gemeenschapsbegroting 1980, vraag die ik wens te richten tot mevrouw Steyaert.

Vijfentwintig jaar geleden is, op initiatief van de minister van Justitie, een studiecentrum voor jeugdbescherming opgericht, dat in de voorbije kwarteeuw werd gesubsidieerd door het Ministerie van Justitie. Dit jaar echter is in de begroting van datzelfde ministerie op artikel 33.08 een

kredietopname voor het studiecentrum ingeschreven ten belope van 9 miljoen. Terzelfdertijd is ook de helft van dergelijk krediet gecommunautariseerd : dit betekent dus vier en een half miljoen in het totaal voor de twee gemeenschappen, dus twee miljoen tweehonderd. vijftig duizend frank per gemeenschap.

Het probleem bestaat erin dat, op dit ogenblik, 16 december 1980, de uitbetaling van het krediet of van de schijf van het krediet overgeheveld naar de Vlaamse Gemeenschap achterwege blijft en dat het verschuldigde bedrag derhalve onbetaald is gebleven.

Ik wens uw aandacht erop te vestigen dat het studiecentrum zijn begroting door de toezichthoudende Minister van Justitie heeft laten goedkeuren en dat vanzelfsprekend in de loop van dit jaar de besteding van deze begroting ongeveer voor het totale bedrag heeft plaats gehad; dit impliceert ondermeer het personeelsbeleid en ook de organisatie, in de loop van dit jaar, van een colloquium te Kortrijk over «de rechten en de plichten van de jongeren»).

Mevrouw de Staatssecretaris, het hoeft geen betoog dat het achterwege blijven van de subsidie voor de Vlaamse Gemeenschap, in de schoot van deze instelling een preciaire toestand tot gevolg heeft. Het personeel kan niet betaald worden, er is achterstalligheid in het vereffenen van de bijdragen voor de ziekte- en invaliditeitsverzekering, en zomeer.

U begrijpt dat op deze wijze een quasi-publieke instelling van bestaansmiddelen dreigt beroofd te worden. Derhalve stel ik u de vraag of u kunt mededelen wanneer tot de uitbetaling van de communautaire schijf der kredieten zal overgegaan worden en of u kunt garanderen dat deze betreuwenswaardige toestand zich in de volgende jaren niet meer zal voordoen. (*Applaus bij de meerderheid*)

De Voorzitter: Mevrouw Demeester-De Meyer heeft het woord.

Mevrouw W. De Meester-Demeyer (op de tribune): Mijnheer de Voor-

zitter, mevrouwen en heren Ministers, ik zal zoals velen bondig zijn, maar daarom niet zeer zacht.

Het weze mij toegestaan in heel korte woorden mijn diepe ontstemming te uiten over wat wij hier als Vlaamse Raad bezig zijn te doen.

Al te vaak wordt ons verweten dat wij te zwak zijn. Het past dan ook dat wij vandaag vanuit de meerderheid tegen wat ons vanuit de Vlaamse Executieve wordt voorgesteld, reageren, niet om enig wantrouwen tegen het beleid te uiten, dan wel om de Executieve scherp terecht te wijzen' over haar manier van omgaan met de Raad.

In de eerste plaats werden deze begrotingen ingediend op 8 december jongstleden en dienden zij reeds op 9 december in de commissie besproken te worden. Men moet ons eens zeggen wie op zo een korte tijd in staat is wegwijds te raken in zulke omvangrijke materies. Sommigen onder ons hebben dit nog geprobeerd, maar men kan daarin echter niet lukken.

Ten tweede waren de commissieleden niet eens in het bezit van het verantwoordingsprogramma, dat ons pas gisteren langs de post werd bezorgd. Wij dienden posten te bespreken zonder dat de vergelijking met de vorige begrotingsjaren mogelijk was.

Ten derde wordt ons in december een begroting voorgelegd, en dit hebben velen voor mij reeds gezegd, niet over het jaar dat komt maar over het voorbije jaar. Op vraag of deze begroting getoetst werd aan de stand van de uitgaven, werd in de Commissie voor onderwijs van de Raad door de Minister negatief geantwoord.

Hij heeft wel gezegd dat de stand van zaken regelmatig aan de Ministers werd medegedeeld, maar de begroting werd niet getoetst en bijgevolg staan wij voor een irreële en uit de lucht gegrepen raming van de reeds gedane uitgaven.

Wij kregen in de Commissie voor onderwijs de belofte dat aan het verslag een stand van de *uitgaven tot november zou toegevoegd worden.

De Meester-Demeyer

Bij mijn weten ontving de verslaggever geen dergelijke documenten.

In een interview verklaarde de Minister van Financiën, de heer Eyskens, onlangs in Knack het volgende: «De simpelste manier om het begrotingsprobleem op te lossen is natuurlijk de begroting af te schaffen en ons tot kasverrichtingen te beperken, maar dan zouden wij teruggrijpen naar de bestuurstechnieken van Karel De Grote»).

Ik geloof dat wij op dit ogenblik met de huidige begroting ongeveer op dit punt zijn aanbeland.

Het Parlement is niet meer beleidsbepalend en controlerend, het is herleid tot een kassa die alleen nog maar de uitgaven registreert.

Ten vierde is het niet ernstig dat sommige Ministers op concrete vragen door de commissieleden gesteld, bij verschillende posten het antwoord schuldig blijven.

Ten vijfde moet het mij van het hart dat sommige Ministers en Staatssecretarissen met een soort gelatenheid deze toestand schijnen te accepteren. Zij komen, andere kwamen zelfs niet, voor de Commissie met een begroting die zij niet kennen, waar zij geen inzicht in hebben, met de enige bekommernis ze snel te laten goedkeuren omdat anders het hele systeem van transferten en subsidies in mekaar stort en bepaalde betalingen niet meer kunnen verricht worden, wat ons terecht als Vlaamse Raad kwalijk zou genomen worden door de verenigingen, organisaties en parastatalen die op geld zitten te wachten.

Een concrete illustratie van de enkele punten die ik toch in vraag wil stellen, ten eerste wat de post die niet werd overgeheveld uit de nationale begroting naar de begroting van de Vlaamse Executieve betreft. Er werd, om een aantal budgettaire moeilijkheden te omzeilen meer dan 14 miljard in de nationale begroting gehouden. Het gaat onder meer om de gelden die ter beschikking werden gesteld aan het Fonds voor medische,

sociale en pedagogische zorgen ten behoeve van de gehandicapten. In dit Fonds zijn er tekorten, zowel voor 1979 als voor 1980 vastgesteld. Om aan deze tekorten tegemoet te komen en aan te vullen bleef dit Fonds gespijsd door de nationale begroting en werden een aantal kredieten niet overgeheveld.

Ten eerste, tot wie moeten wij ons wenden om vragen te stellen met betrekking tot dit Fonds, ten tweede, om controle uit te oefenen op betalingen door dit Fonds verricht en om controle uit te oefenen op de gelden die door de nationale regering naar dit Fonds worden overgedragen.

Het gaat hier immers om een fonds. Bij mijn weten kunnen gelden van 1980 gebruikt worden om schulden van 1979 te delgen. Dit gebeurt echter niet. Wanneer bepaalde instellingen geldmiddelen vragen voor 1979 krijgen zij als antwoord dat de kredieten zijn opgebruikt.

De techniek van een fonds, mijnheer de Minister, bestaat er toch in kredieten van 1980 te gebruiken voor het delgen van tekorten in 1979. Dit kan blijkbaar niet. Waarom ?

Zullen de gelden van dit Fonds volgend jaar in de begroting van de Vlaamse Executieve terecht komen? Of zullen deze terug te vinden zijn op de nationale begroting? Wij kunnen verwachten dat ook voor volgend jaar nog tekorten zullen vastgesteld worden. Dit weet men nu reeds!

Een ander voorbeeld uit deze begroting — en dit heeft dus niets meer te maken met dit Fonds — betreft posten op het vlak van de landbouw. Deze drie posten zijn: de ruilverkaveling, landelijke waterdiensten, de Polders en wateringen.

Ik ben even in de cijfers gaan grasduinen en stel vast dat respectievelijk voor de ruilverkaveling 500 miljoen als kapitaalsuitgaven staan ingeschreven, waarvan 475 miljoen werd vastgelegd. Voor de landelijke waterdiensten zijn 600 miljoen ingeschreven, voor de Polders en Wateringen 400 miljoen.

Wij hebben kunnen vaststellen dat de regering van deze begrotingen slechts

77,6 procent vastlegt om tegemoet te komen aan de moeilijkheden waarmee de Staat geconfronteerd wordt.

Nu is het zo dat voor de ruilverkaveling 351 miljoen is vastgelegd.

Wat zal men doen met de 161 miljoen goedgekeurde kredieten die niet zijn vastgelegd ?

Zullen deze volgend jaar worden vastgelegd en hun weerslag vinden in de begroting van volgend jaar. Of kunnen door een mogelijke differentiatie die in die posten wordt gevraagd, bepaalde kredieten van een post landelijke waterdiensten Polders en Wateringen misschien worden overgebracht naar de post ruilverkaveling? Daar wordt nog een actief beleid gevoerd. Het beleid kan niet zo actief worden gevoerd, als men zou willen, gezien een aantal goedgekeurde kredieten niet werden vastgelegd.

Een derde voorbeeld in verband met Nationale Opvoeding. Het is duidelijk dat verschillende onderschattingen in de begroting zijn geschied. Dit werd zelfs in de commissie door de minister zelf medegedeeld. Ik verwijs in dit verband naar het kunstonderwijs. Is het logisch dat wij deze begrotingen, waarvan wij weten dat zij in werkelijkheid niet reëel zijn goedkeuren? Op het eerste gezicht zou een consequente houding als gevolg van deze bedenkingen erin moeten bestaan de begroting niet goed te keuren.

Ik wens echter niet neen te stemmen : ten eerste gaat het immers om de eerste begroting die aan de Vlaamse Raad wordt voorgelegd en waarin dus, naast de culturele ook de persoonsgebonden en gewestelijke materies zijn vervat. Aangezien ik voorstander ben van de staatsvorming die deze zomer werd doorgevoerd, wens ik rekening te houden met het feit dat een inlooperperiode niet kan worden vermeden en anderszijds betekent mijn ontstemming geenszins dat ik het beleid van de Executieve of van een van zijn ministers wens af te keuren. Ik zal mij derhalve onthouden. Ik wens de Executieve hierbij te vragen, dat wij volgend jaar niet meer zouden worden

De Meester-Demeyer

geconfronteerd met dergelijke omstandigheden en dat wij inderdaad uit respect voor de Vlaamse Raad en zijn leden een begroting op een ernstige manier zouden kunnen onderzoeken en bespreken. (*Applaus bij alle leden*)

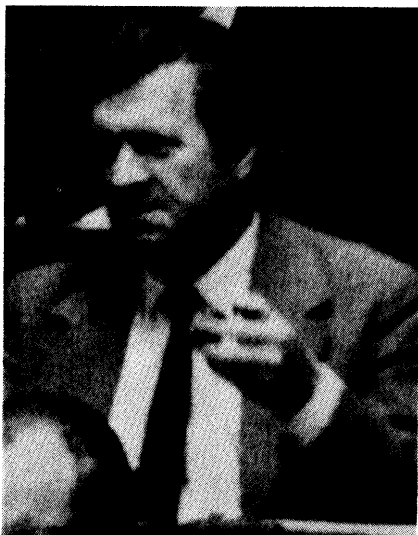
De Voorzitter: De heer Hugo Adriaensens heeft het woord.

De heer H. Adriaensens (*op de tribune*): Mijnheer de Voorzitter, dames en heren Ministers, geachte collega's, ik wens enkele opmerkingen te maken in verband met het natuurbehoud in Vlaanderen.

Het verheugt mij dat bij de bevoegdheidsverdeling eindelijk een poging werd gedaan om de verschillende ministeries die iets of wat met natuurbehoud te maken hebben, te groeperen.

Inderdaad, de materies inzake natuurbehoud, jacht, bossen, groenvoorziening, landschapszorg en dergelijke meer behoren nu tot de bevoegdheid van één lid van de Executieve, met name Minister Marc Galle.

Ik weet dat er gedurende uw ambtsperiode, of zou ik beter zeggen

De heer H. Adriaensens (SP)

ambtsperiodes, op het vlak van het natuurbehoud heel wat positiefs gebeurt. Niettemin wou ik uw aandacht vragen voor een aantal problemen die zich in de nabije toekomst en vooral in het kader van de regionalisering, zullen stellen.

Mijnheer de Minister, herhaaldelijk hoor ik klachten over het gebrek aan toezicht op de staatsbossen, de natuurparken, de jacht, de riviervisserij en dergelijke meer. In mijn gemeente Willebroek hebben wij het natuurdomein «Het Broek». Het tekort aan toezichtpersoneel is hier een zeer belangrijk probleem.

Daarenboven zijn een aantal centrale besturen zoals het Bestuur van Waters en Bossen en de Dienst van het Groenplan derwijze gestructureerd dat ik mij bezorgd maak over de mogelijkheid van de efficiënte werking van deze diensten na de regionalisering. Meer in het bijzonder bestaat de Dienst Natuurbehoud momenteel uit één man die onmogelijk de taken aankan die zullen voortvloeien uit genomen en aangekondigde uitvoeringsbesluiten van de wet op het natuurbehoud. Jaren hebben wij voor de klaagmuur gestaan omwille van het uitblijven van uitvoeringsbesluiten van de wet op het natuurbehoud. Nu er uitvoeringsbesluiten zijn zal er moeten worden geconstateerd dat er geen personeel voorhanden is om ze uit te voeren.

Graag, mijnheer de Minister, zou ik desbetreffende uw standpunt kennen.

Ten tweede, u krijgt nogal wat kritiek, mijnheer de Minister, uit jagersmiddens, die niet ingenomen zijn met uw natuurvriendelijk ke beslissingen die er een aantal gerenommeerde eethuizen hebben toe verplicht hun spijskaarten aan te passen.

Men schijnt zich echter niet te beperken tot kritiek op uw beleid. In bepaalde artikels worden er insinuaties en zelfs beschuldigingen geuit als zouden bepaalde dankacties aan een aantal milieuvriendelijke verenigingen gefinancierd worden met staatsgelden of kredieten van uw kabinetbegroting. Kunt u ons hierover meer klaarheid bezorgen ?

Ten derde, in een ander artikel wordt u beschuldigd van dubbelzinnigheid inzake uw beleid in verband met vogelbescherming. Persoonlijk ben ik geen expert maar men heeft mij toegefluiserd dat enerzijds de jacht op de houtsnip en de watersnip niet wordt geopend en dat u anderzijds opnieuw de vangst toelaat van een aantal groenlingen en kneus. Tevens neemt u geen maatregelen tegen de spreuwen die op sommige plaatsen, ik denk aan het park van Oostende en aan de fruitstreek, enorme schade aanrichten. Kan een beperkte toelating van een spreuwenvangst niet worden overwogen?

Ten vierde, de beste beveiliging om bossen, waardevolle natuurgebieden en parken tegen wanbeheer en vernieling te beschermen is ongetwijfeld de aankoop door het Gewest. Ik neem aan dat de geldmiddelen die daarvoor in de begroting werden ingeschreven optimaal worden benut. Toch is het uitzichtloos om de politiek daar volledig op af te stemmen. Er moet gezocht worden naar andere wettelijke middelen om ons natuurpatrimonium beter te beschermen. Ik denk hier niet alleen aan de bossen waarvoor u een decreet in voorbereiding hebt maar ook aan natuurgebieden, waardevolle landschappen en aan een groot aantal kleinschalige maar zeer bijzondere biotopen. Het kappen van bomen en parken, langs lanen en waterlopen is in veel gevallen niet of onvoldoende gereguleerd. Is het derhalve niet wenselijk, mijnheer de Minister, om in het kader van de groenvoorziening een algemeen geldende reglementering ter zake uit te werken?

Tenslotte wil ik uw aandacht vragen voor twee zeer dringende problemen, namelijk voor het Instituut voor Natuurbehoud en het Decreet op de Landschappen.

Een Instituut voor Natuurbehoud lijkt mij zeer dringend wanneer men ziet hoeveel BTK-projecten thans bezig zijn met toegepast wetenschappelijk opzoekingswerk in dit verband. Alleen de coördinatie van al deze waardevolle gegevens zou al een eerste en niet te onderschatten taak kunnen zijn voor dit instituut.

Hugo Adriaensens

Omwille van allerlei redenen, waarop ik hier niet verder wens in te gaan, werden de landschappen niet opgenomen in het decreet op de monumenten van 3 maart 1976. Er werd ons nochtans spoedig een afzonderlijk decreet op de landschappen beloofd. Het zou mij verheugen, mijnheer de Minister, mocht u deze belofte kunnen waarmaken. (*Applaus bij de SP*)

De Voorzitter: Dames en heren, thans heeft de heer Vanvelthoven het woord om zijn interpellatie uiteen te zetten.

De heer L. Vanvelthoven (*op de tribune*): Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, in de jaren 1937-1938 is de idee ontstaan om, naast het pas gebouwde Albert kanaal, een afvalwatering aan te leggen om dit kanaal te beschermen tegen de lozingen van industrieel afvalwater en om zodoende de industriële ontwikkeling van de Kempen niet te remmen.

Op 6 januari 1939 wordt de Dienst van het Albertkanaal door de Minister van Openbare Werken belast om, in samenwerking met de Dienst voor zuivering van afvalwater, een studie op te stellen in verband met oplossingen die de verontreiniging van het Albertkanaal door de industrieën zouden beletten. Toen werd reeds in het bijzonder gedacht aan de fabrieken van Tessenderlo en Kwaadmechelen...

Na herhaald aandringen door de Gouverneur van Limburg bij de Minister van Volksgezondheid, geeft, op voorstel van deze laatste, de Minister van Openbare Werken in juni 1958, opdracht aan de Dienst van het Albertkanaal om samen met de Dienst voor zuivering van afvalwater, de studie van de collector aan te vatten.

De bouw van een dergelijke collector werd noodzakelijk geacht, omdat het ontbreken van een geschikte afvoer voor afvalwater de vestiging langs het Albertkanaal van nieuwe nijverheidstakken en de uitbreiding van bestaande ongunstig beïnvloedde en omdat de uitbreiding van

het Centrum voor Kernenergie te Mol zeer dringend een bevredigende oplossing voor de afvoer van radioactieve waters moest krijgen. Om deze redenen werd het voorstel tot het bouwen van een collector op 3 oktober 1958 principieel goedgekeurd.

Op 24 oktober 1961 besluit het MCESS de reeds genomen beslissing te bevestigen en de Minister van Volksgezondheid te belasten om tegen einde november 1961 een gedetailleerd ontwerp voor te leggen voor de bouw van een collector tussen Tessenderlo en Antwerpen, met aftakking Herentals-Mol.

Het Comité voor economische expansie en streekontwikkeling besliste in zijn vergadering van 6 maart 1964 dat de voorstudie van de collector, opgemaakt door de Dienst op 5 november 1963, principieel wordt goedgekeurd en dat de Minister van Volksgezondheid wordt belast om, in overleg met de Minister van Openbare Werken, het definitieve ontwerp van het hele project toe te vertrouwen aan een gespecialiseerd privé-studiebureau. Als bouwheer zou het Rijk optreden en het zou de financiering van het project te zijnen laste nemen, dit onder voorbehoud van de bepalingen van een ontwerp van wet, houdende oprichting van een regionaal organisme, belast met het beheer van de collector dat door de Minister van Volksgezondheid aan het Comité zou worden voorgelgd. Het was de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging.

Op 8 juli 1965 ondertekent de Minister van Volksgezondheid en van het Gezin, de heer Custers, het contract met drie privé-studiebureau's voor het opstellen van het ontwerp en het leiden van de werken voor de bouw van collectoren en pompstations. Op 28 november 1967 wordt de eerste aanbesteding gehouden. De werken worden door de toenmalige Minister, de heer Hulpiau, toevertrouwd aan de tijdelijke vereniging Denys, Socea, Bonna op 9 januari 1968. Op dat moment was in een aantal werken voorzien, zoals de collector zelf,

bestaande uit twee naast elkaar gelegen huizen.

De opdracht tot het opmaken van de betonstudie wordt op 18 juni 1971 gegeven. Op 20 juli 1971 wordt door de Minister opdracht gegeven aan het studiebureau Swartenbroeckx tot de studie van de collectorverlenging Hasselt-Genk.

Op 20 februari 1972 geeft hij opdracht tot het maken van de onttegeningsplannen. De geschiedenis is gestart.

Ik bespaar de collega's van de Vlaamse Raad hoe de installatie er ten slotte zou moeten uitzien en ga over naar de huidige stand van zaken.

Als huidig erfgenaam van deze duistere aangelegenheid sinds enkele maanden, kan Minister Galle de verdienste opeisen een ernstig onderzoek te hebben laten doen naar de toestand van de werken voor de installatie van de collector. Dit onderzoek gebeurde in onderlinge samenwerking tussen het bestuur voor elektriciteit en elektromechanica, het bruggenbureau van het ministerie van Openbare Werken en de dienst «Collector Albertkanaal» van het ministerie van Volksgezondheid, in aanwezigheid van de aannemers en van afgevaardigden van het studiebureau. Hopelijk moet deze werkwijze worden gezien als een eerste stap in de pogingen om ieders verantwoordelijkheid vast te stellen want de huidige stand van zaken zou neerkomen op het volgende.

Wat de binnenkleding van de betonnen leidingen betreft zou de epoxy-bekleding volgende gebreken vertonen, die zeer veelvuldig voorkomen: gebrek aan aanhechting, loskomen, blaasvorming en scheuren, meerdere herstellingen zouden waar te nemen zijn. De toestand van de bekleding zou zodanig slecht zijn dat binnenbescherming als onbestaand moet worden beschouwd. Daarbij zou men het gevaar lopen dat bij het indienststellen van de installatie de loskomende gedeelten van de bekleding uitrustingen als pompen, afsluiters, enz. zou verstoppen en beschadigen.

Vanvelthoven

Wat de elektromechanische uitrusting betreft, bij het begin van het onderzoek door het bestuur voor elektriciteit en elektromechanica bleek deze in slechte staat te zijn omdat verschillende bypass- en ventielkamers onder water hebben gestaan. Om verdere beschadiging te voorkomen, werden pompen geïnstalleerd.

Bovendien waren sommige kamers niet voorzien van de nodige elektrische voeding. De bestaande teletransmissiekabel is op verschillende plaatsen beschadigd. Bovendien is voor de veilige werking van de collector een tweede kabel nodig die nooit werd voorzien. Het ganse teleoperatiesysteem, waaronder de computer, is beschadigd ingevolge het jarenlang uitblijven van het inwerkingstellen en het onderhoud van de apparatuur.

Wat het zuiveringsstation te Antwerpen betreft, zouden de wanden van de bekkens scheuren vertonen op verschillende plaatsen. Ter hoogte van de steunen der loopbruggen over de verluchtingsbekkens is een laag beton losgekomen en staan de bewapeningen bijgevolg bloot. Ook hier zou de elektromechanische uitrusting stuk zijn.

Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, de geschiedenis van de zuiveringsinstallatie te Antwerpen is tekenend voor de hele geschiedenis van deze collector: eerst wordt er gebouwd, daarna wordt de zaak bestudeerd.

De geschiedenis verloopt als volgt: op 26 juni 1972 wordt opdracht gegeven aan het studiebureau De Koninckx om een zuiveringsinstallatie voor Antwerpen-Noord te ontwerpen. De aanbestedingen van de bouwwerken en de elektromechanische uitrusting hadden plaats op 21 december 1972 en de werken werden gestart op 1 maart 1973. In 1973 dan werd een biologisch-chemisch zuiveringsstation, gebouwd om de afvalwaters van de collector te zuiveren alvorens te lozen in de Schelde. De toenmalige kostprijs werd op 350 miljoen geschat. Een jaar later, in

1974, werd aan het Studiecentrum voor Kernenergie te Mol een studieopdracht gegeven om, door middel van een experimenteel pilootprogramma, de diverse zuiveringstappen van het zuiveringsstation van de collector te stimuleren.

Het SCK meldt een jaar later in dit verslag: «Uit de experimenten bleek overduidelijk dat de biologische afbreekbaarheid van het collectorafvalwater niet mogelijk was; als voornaamste oorzaak kan de hoge zoutlast van het water vermeld worden. Tevens is hieruit af te leiden dat de behandeling van het industrieel afvalwater in een biologische installatie in concreto onlogisch is».

Toen in 1977 werd besloten, op basis van het verslag van het SCK, slechts zout afvalwater in de collector toe te laten, werd een ontwerp opgesteld om:

ten eerste, opnieuw het collectorwater rond het zuiveringsstation te leiden en tegelijkertijd,

ten tweede, het water, als tussenoplossing, van de nabijgelegen en sterk verontreinigde Schijn door het zuiveringsstation te sturen en te zuiveren.

Bovendien werden initiatieven genomen om de gemeentelijke rioolwaters van de sector Antwerpen-Noord, Stabroek, Hoevenen, Ekeren en Kapellen te verzamelen en via een pomp met persleiding aan te sluiten op dit zuiveringsstation. Dat alles brengt met zich mee dat een zuiveringsstation werd aangelegd — voor een bepaald doel, thans wordt gebruikt voor een ander doel met als gevolg dat de capaciteit van de installatie die 100.000 inwonerequivalenten bedraagt nu slechts voor drie vierde gebruikt kan worden.

De geschiedenis van de collector brengt als voorlopige raming van de totale kostprijs van de schade aan leidingen, electra-mechanische uitrusting, zuiveringsstations, volgende bedragen naar voren : druktoren Herentals: 80 miljoen; leiding Zolder : 2 miljoen; zuiveringsstation Antwerpen-Noord: 10,5 miljoen; elektro-mechanische en tele-operatieve apparatuur: 250 miljoen.

Voor de herstellingen aan de druktoren te Paal zou nog geen raming voorhanden zijn, terwijl het herstel van de beschadiging aan de epoxybescherming onmogelijk zou blijken.

Wat nu de aansluitingsmogelijkheden van de bedrijven op de collector betreft, werd er door de Dienst Kollektor Albertkanaal een studie uitgevoerd. Volgens die studie komen er tot op heden, gelet op vroeger genomen beslissing, slechts zoutbelast, niet-organisch verontreinigd afvalwaters toe te laten in de collector, slechts enkele bedrijven in aanmerking voor de aansluiting, daar waar men oorspronkelijk had gedacht hierop 22 bedrijven aan te sluiten. Thans zou het nog gaan om de chemische bedrijven van Tessenderlo-Kwaadmechelen en de uitbreidings-eenheid van Hercules te Paal.

Daartegenover staat dat de lozingsvergunning voor lozing in de collector, die op 31 juli 1979 aan de Chemische bedrijven te Tessenderlo-Kwaadmechelen werd gegeven, niet meer beantwoordt aan de eisen. Er zal bijgevolg een nieuw onderzoek dienen te gebeuren naar de kwaliteit van het door deze bedrijven geproduceerde industriële afvalwater. De lozingsvergunning die aan Hercules werd afgeleverd op 15 juli 1979, voor lozing in de collector, zal eveneens opnieuw moeten worden bekeken.

Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, waar ligt nu de verantwoordelijkheid voor de bouw van deze mislukte collector ?

De voorstudie van de collector in acht genomen, die in juni 1958 werd aangevangen, beleeft de collector thans zijn 22ste jaar. Achtereenvolgens hebben een elftal ministers deze collectorgeschiedenis meebeleefd en meegemaakt. Ik citeer: Houben, Meyers, Custers; Bertrand, Hulpiau, Namèche, Servais, De Saeger, D'Hoore, als Ministers van Volksgezondheid; mevrouw De Backer en de heer Galle, als Ministers van de Vlaamse Aangelegenheden.

Wellicht is deze voortdurende wijziging van titularis en collectorverantwoordelijke ook een oorzaak van de totale verwarring waarin deze collec-

Vanvelthoven

tor groeide en van de ontstellende onwetendheid van een aantal bevoegde ministers. Staatssecretaris D'Hoore beweerde immers op 14 september 1977 nog dat de collector-aansluiting tegen juli 1978 zou kunnen gebeuren. Mevrouw De Backer was er in april 1978 nog van overtuigd dat de voltooiing en de inbedrijfsname kon verwacht worden op het einde van 1978, begin 1979.

Op een interpellatie van de heer Van Elsen op 23 maart 1978 antwoordde Mevrouw De Backer: «In de voorstudie die werd opgesteld door de Dienst voor zuivering van afvalwater samen met de Dienst Albertkanaal werd het project, zowel op het technisch als op het economisch gebied, grondig bestudeerd»). Mevrouw thans wijzen keiharde vaststellingen het tegendeel uit !

Professor Heyndrickx vestigt in een brief in de krant ((Vooruit» op 8.8.1980 de aandacht op het feit dat hij in 1972 tussenkwam op het Ministerie van Streekeconomie waarbij hij de absurditeit van een dergelijke smeerpijp aantoonde. Hij bekritiseerde toendertijd reeds het feit dat

De heer L. Van velthoven (SP)

het hele project werd toevertrouwd aan de Dienst Zuivering van Afvalwaters van het Ministerie van Volksgezondheid, omdat deze dienst geen bevoegde ingenieurs ter zake had om dergelijke projecten uit te voeren. Is het inderdaad zo, mijnheer de Minister, dat het toezicht werd toevertrouwd, door het departement van Volksgezondheid, aan één pas afgestudeerd technisch ingenieur en één opsteller? Is het normaal te noemen, mijnheer de Minister, dat een dergelijk gigantisch project wordt opgezet zonder medewerking van het departement van Openbare Werken, dat pas werd ter hulp geroepen toen de catastrofe zichtbaar werd?

Wat de verantwoordelijkheid van het Parlement betreft, kan worden gesteld dat zowel in de Kamer als in de Senaat herhaaldelijk vragen werden gesteld en zelfs interpellaties werden gehouden die meestal slechts zijdelings het onderwerp benaderden en bijna steeds vanuit het oogpunt van de milieuproblematiek.

Het is geenszins overdreven te beweren dat dit project, kostprijs 4,6 miljard, naar het schijnt op dit ogenblik, verhoogd met de onteigeningskosten, volgens sommige bronnen, totale kost 9 miljard, begonnen werd zonder veel inspraak van dit Parlement.

Inderdaad, in dat verband dien ik erop te wijzen dat, vermits de bouw van de geplante collector als één project moet worden beschouwd, de vastleggingskredieten, nodig voor de uitvoering voor het geheel van de werken, hadden moeten worden uitgetrokken. De thans gevolgde jaarlijkse aanvraag per schijf van vastleggingskredieten noopt het Parlement ertoe telkens nieuwe middelen toe te staan, zonder een volledig inzicht in de uiteindelijke totale kostprijs van het project te krijgen. Mijnheer de Minister, de vraag rijst dan ook of uw voorgangers wel enig idee hadden van de te verwachten kostprijs.

Volgens een brief van 15 december 1977 van het departement van Volksgezondheid en van het Gezin, werden de eerste kredieten voorzien vanaf 1967. Daarentegen vermeldt de be-

grotingswet van Volksgezondheid van 25 februari 1965 — bijna drie jaar vroeger — onder artikel 65.444, reeds honderd miljoen vastleggings- en tien miljoen betalingskredieten. Bovendien toont het koninklijk besluit van 30 maart 1965 houdende overdracht naar het dienstjaar 1965 van de Vastleggings- en betalingskredieten, die op 30 december 1964 op titel II van de begroting van het dienstjaar 1964 nog beschikbaar waren, aan dat reeds 5 miljoen werd vastgelegd in 1964.

In de begrotingswet van 25 maart 1964 van het Ministerie van Volksgezondheid, komt dit krediet van 5 miljoen nochtans nergens ter sprake. Er werd trouwens in geen enkel document, noch in de verslagen bij de bespreking van deze begroting, enig gewag gemaakt van de collector van het Albertkanaal.

Mijn stelling is de volgende: zonder voldoende voorlichting nopens draagwijdte en financiële implicaties werd met dit reusachtig project begonnen en inspraak van het Parlement over dit project in de beginfase is er alleszins niet geweest.

De Voorzitter: Mijnheer Vanvelthoven, mag ik u even onderbreken? Ik zou uw aandacht erop willen vestigen dat het reglement in een spreektijd van 15 minuten voorziet voor een ontwikkeling van een interpellatie. U hebt reeds gedurende 12 minuten gesproken, ik kan u dus nog 3 minuten spreektijd toestaan.

De heer L. Vanvelthoven: Mijnheer de Minister, graag wou ik van u vernemen op welke gronden de studie van de collectoren aan drie firma's werd toevertrouwd en waarom juist aan deze drie firma's?

Ter zake zou ik een uitspraak van Minister De Saeger willen aanhalen, die in 1973, wanneer hij ongeveer 90 miljoen moest uitbetalen aan een studiebureau, vaststelde dat met dat geld heel wat ambtenaren hadden kunnen worden uitbetaald, indien men de studie niet aan privé-bureaus, maar aan de administratie had toevertrouwd.

Ik wens uw aandacht te vestigen op

Vanvel t hoven

de menigvuldige brieven van het Rekenhof. Om het een beetje korter te maken lees ik u slechts één van die brieven voor :

«Zoals reeds blijkt uit de brieven, respectievelijk van 29 januari 1978, 22 maart 1978 en 26 oktober 1977, blijft het Hof van mening dat de ontwerpers van de verschillende aannemingen, met de daaruit voortvloeiende kosten in meer, verantwoordelijk zijn voor de slechte coördinatie van de verschillende aannemingen.

Het Hof vraagt zich eveneens af in welke mate betrokkenen aansprakelijk zijn voor bepaalde meeruitgaven te wijten aan conceptiefouten of aan een gebrekkig toezicht op de uitvoering van de werken)).

Ik geef u enkele voorbeelden hiervan.

Mijnheer de Minister, er werd vastgesteld dat in verschillende fasen werd gewerkt. Ik denk bijvoorbeeld aan de fase Antwerpen-Herentals, lot I, die opgedeeld werd in drie aannemingen : fabriceren van de buizen, uitvoeren van de grondwerken en leveren van afsluiters en ventielen. De coördinatie is zodanig gebeurd dat de fabricage en het plaatsen van de buizen bijna moest voltooid zijn vóór dat de gleuven waarin de buizen moesten worden geplaatst, werden aanbesteed en dat waar de graafwerken in 1971 moesten voleindigd zijn, er nog niet beslist was over de materialen waarin de ventielafsluitingen zouden worden gemaakt. Die beslissing werd pas in 1972 genomen. Er is dus een enorm slechte coördinatie geweest.

Een tweede voorbeeld. Op een bepaald ogenblik werd aan de Minister gevraagd vier miljoen te voorzien in meeruitgaven en voor het aanbrennen van stalen kernbuizen en speciale bochtstukken. Er kwamen achteraf rekeningen binnen voor ongeveer 90 miljoen. Mijnheer de Minister, het hele collectorgebeuren is een schrijnend verhaal over een enorme geldverspilling die op het ogenblik geen enkel tastbaar economisch nut lijkt op te leveren. Het is een verhaal van

overhaaste beslissingen. Mijn vragen aan u zijn dan ook de volgende.

Welke bedragen werden tot op heden besteed voor aanleg, onderhoud en herstellingswerken van de collector, alsook aan schadevergoedingen en aan erelonen? Welke schadevergoedingen en verwijlinteressen werden geëist in deze zaak en door welke bedrijven? In welke mate werden stappen ondernomen om de verantwoordelijkheden vast te stellen inzake vertragingen, fouten inzake slechte coördinatie, toezicht en beheer en fouten inzake uitvoering van de werken? Welke maatregelen zal u treffen om de problemen op te vangen van de giftige lozingen in de Look en de Grote Nete, wanneer de collector onbruikbaar zal blijken te zijn voor het oorspronkelijk gestelde doel ?

Ik hecht eraan mij aan te sluiten bij de grote lijnen van het gloedvolle betoog van de heer Gabriels wanneer hij het had over de Limburgse problematiek. Hoewel ik ermee kan akkoord gaan dat de CVP in het verleden waardevolle initiatieven heeft genomen voor de provincie Limburg, kan ik niet anders dan met collega Gabriels onderstrepen dat het niet opgaat dat een partij, in dit geval de CVP, die alle verdiensten heeft opgeëist voor de verwezenlijkingen in Limburg in de gouden jaren '60 deze partij thans, nu de gouden jaren '60 voorbij zijn, alle verantwoordelijkheid afwijst voor de minder goede gang van zaken. Deze tactiek herhaalt zich nu in verband met de gewestplannen Maaskant. Hier ook zwijgt de bestendige deputatie als vermoord wanneer die plannen in de juiste vorm worden gegoten, maar achteraf, wanneer het kalf is verdronken, aarzelt een bestendig deputé niet om de bevoegde Staatssecretaris in het haar te zitten. Deze tactiek werd door collega Gabriels verwerpelijk genoemd en ik sluit mij daar volledig bij aan. (*Applaus bij de SP*)

De Voorzitter: De heer Poma heeft het woord.

De heer K. Poma (*op de tribune*): Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de

Minister, geachte collega's, ik neem het woord in verband met het probleem van de collector en niet in verband met het Limburgs festival dat wij hier reeds de ganse namiddag hebben gehad.

Mijnheer de Minister, vooreerst een algemene vraag. Verleden donderdag heb ik via de BRT, in het programma «Panorama», een uitzending gezien, gewijd aan het probleem van de collector en gebaseerd op een tussentijds verslag dat bestemd was voor de regering. In een vraaggesprek werd het probleem ontleed en besproken en werden zelfs alternatieve oplossingen vooropgesteld.

Indien de Minister van oordeel is dat de inhoud van een tussentijds verslag mag vrijgegeven worden, moest dan niet in de eerste plaats het Parlement, de Vlaamse Raad of de bevoegde commissie van de Vlaamse Raad ingelicht worden? Ik meen dat het niet wenselijk is dat de leden van de Vlaamse Raad of van het Parlement via een TV-uitzending datgene moeten vernemen waarover zij in feite hier in het Parlement zouden moeten worden ingelicht. Daarop wenste ik even uw aandacht te vestigen.

De heer R. Maes (VU)

Poma

Wat de collector zelf betreft, wil ik drie opmerkingen maken.

Ik grijp gerug naar de interpellatie die op dinsdag 15 februari 1972 in de Kamer van Volksvertegenwoordigers ontwikkeld werd.

Eerste probleem : het zuiveringsstation aan het einde van de collector. Tijdens de interpellatie die dus negen jaar geleden gehouden werd, zegde Minister De Saeger, in naam van de Minister van Volksgezondheid, ik citeer: «Aan de monding van de collector in de Schelde wordt oorspronkelijk alleen een bezinkingsbekken voorzien voor controle van de stroming en lozing bij afgaande tij, en geen zuiveringsinstallatie». Ik was het trouwens met deze zienswijze eens.

Nu blijkt dat er toch een zuiveringsstation op het einde van de collector gebouwd werd, niettegenstaande het advies van 1972 volgens hetwelk een zuiveringsstation niet geschikt zou zijn voor industriële afvalwaters.

Indien dit juist is, meen ik dat er slechts één praktische oplossing is, met name dat men dit zuiveringsstation zou inschakelen in het net van zuiveringsstations voor gemeentelijke rioolwaters van de Antwerpse agglomeratie. Aldus zou dat zuiveringsstation toch niet volledig nutteloos zijn gebouwd.

Mijn tweede opmerking betreft de ontbrekende zuiveringsstations die een aantal industrieën hadden moeten bouwen, waardoor de afvalwaters vóórzuivering zouden ondergaan hebben.

Tijdens dezelfde bespreking werd in verband hiermede door Volksvertegenwoordiger Schiltz gezegd : «De nijverheden mogen hun afvalwaters in de collector lozen nadat zij door de nijverheid zelf gereinigd zijn»). Volksvertegenwoordiger Geldolf voegde hieraan toe: «Een zuivering van het ingewikkelde mengsel van afvalstoffen, juist vóór de lozing in de Schelde, zal technisch bijna onmogelijk te verwezenlijken zijn»).

Ik voegde er mijn stelling aan toe: «ik ben de mening toegedaan dat er

niet één zuiveringsstation op het einde van de collector moet komen, maar wel dat er verschillende zuiveringsstations onderweg moeten gebouwd worden».

Een tweede vraag: werden de meest verontreinigende industrieën, die op de collector wensten aangesloten te worden, verwittigd dat zij op hun kosten een zuiveringsstation moesten bouwen om hun afvalwaters te vóórzuiveren ?

Inderdaad, zelfs indien de collector vandaag perfect in orde zou zijn, dan nog zou de collector, zonder deze zuiveringsstations, niet kunnen gebruikt worden wegens de mengeling van deze talrijke, dikwijls sterk verontreinigde afvalwaters.

Hoewel iedereen er in februari 1972 over eens scheen te zijn, meen ik dat dit toch niet geschied is. Een derde opmerking betreft de collector zelf.

De bouw van de collector werd aan verschillende firma's toevertrouwd die elk een onderdeel hebben gebouwd waarbij de wand van de collector telkens uit een ander materiaal bestond.

Is het zo, dat in één van de vier delen een beschermende epoxy-hars van de wand is losgekomen? Welke lessen kan men hieruit voor de toekomst trekken?

Ten eeste, dergelijke werken zouden niet meer volgens verschillende procedés, maar volgens één enkel procedé mogen uitgevoerd worden;

ten tweede, dergelijke werken moeten zo vlug mogelijk gerealiseerd worden en mogen niet, bijvoorbeeld om budgettaire redenen, over te veel jaren gespreid worden, zoals men dit pleegt te doen met de aanleg van autowegen.

Ik besluit: vooreerst het zuiveringsstation op het einde van de collector kan overgeheveld worden naar de gemeentelijke rioolwaters. Hierop is door u reeds positief geantwoord.

Ten tweede, een aantal nijverheden, die van de collector wensen gebruik te maken, moeten voor vóórzuivering zorgen.

Ik denk dat dit niet geschied is.

Ten derde, kan men het deel van de collector dat onbruikbaar is, herstellen door het epoxy-hars te verwijderen en na te gaan welke andere beschermende laag daarop kan aangebracht worden ?

Ziedaar, mijnheer de Minister, enkele vragen in verband met de collector. Ik had over dit probleem nog zeer lang kunnen spreken, maar ik heb mij aan de spreektijd gehouden.

De Voorzitter: De heer Maes heeft het woord.

De heer R. Maes (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, ik wil op de zaken niet vooruitlopen, maar ik vermoed dat de Minister straks het antwoord op de gestelde vragen schuldig zal moeten blijven. Zelf heb ik immers een zestal weken geleden, namelijk eind oktober, vrij uitgebreide en duidelijke vragen gesteld over hetzelfde onderwerp. Een tiental dagen geleden heb ik het gebruikelijk ke antwoord gekregen, namelijk dat de nodigen inlichtingen momenteel werden verzameld. Dit antwoord moet ons toch enigszins verbazen, want het gaat ten slotte over een zaak waarover reeds jaren aan een stuk vragen worden gesteld en interpellaties worden gehouden. Zo interpellearde collega Van Elsen in de Senaat op 23 maart 1978. Ook in de Kamer, in de provincieraad in Antwerpen en in verschillende gemeenteraden werden hierover vragen gesteld.

In de voorbije weken en maanden is er een hele reeks persartikelen verschenen, allemaal over datzelfde onderwerp. Daarin werden trouwens tal van cijfers en details vermeld, zodanig dat ik door mijn parlementaire vraag onder meer geprobeerd heb uit te maken of die vermelde cijfers en details juist waren of niet. Derhalve verbaast het mij een beetje dat de minister, wetende dat er nog vragen in de lucht hingen en dat er interpellaties gingen volgen, niet bij voorbaat de nodige inlichtingen had ingewonnen zodanig dat het antwoord onmiddellijk kon worden verstrekt.

Maes

In aansluiting op de interpellatie van de heer Vanvelthoven veroorloof ik mij dan ook volgende vragen opnieuw te stellen. Welke was of waren de aanvankelijke bestekken op basis van dewelke de werken werden toegewezen? Voor wanneer was de ingebruikname voor het geheel of voor ieder gedeelte voorzien? Hoe hoog belopen de daartoe in totaal geïnvesteerde bedragen? Ten slotte, hoeveel zaken zijn op dit ogenblik in betwisting en voor hoeveel zaken zijn er eisen tot schadevergoeding en verwijlinteressen hangende?

Om bij te dragen tot de duidelijkheid van een eventueel antwoord wil er nog op wijzen dat in haar antwoord op de interpellatie van de heer Van Elsen van maart 1978 mevrouw de minister van de Vlaamse Aangelegenheden toen al mededeelde dat de bestekken zowat 3 miljard, de totale kostprijs zowat 4,5 miljard zou bedragen. In dit verband en meteen in verband met de bespreking van de begroting van het Vlaamse Gewest voor 1980 die wij zopas achter de rug hebben, zou ik de heer minister willen vragen hoe de kredieten bepaald in artikel 73.8 1, precies in die begroting van het Vlaamse Gewest voor in totaal van 571,6 miljoen en eveneens in artikel 74.01.14 voor in totaal slechts 1,2 miljoen, kaderen in het totaal van de geïnvesteerde bedragen voor deze collector.

Alleen wat het bedrag van 110 miljoen nieuwe machtigingen voor 1980 betreft, kan ik gissen dat het hier gaat om het krediet dat u, mijnheer de Minister, moest besteden om, nadat kwam vast te staan waarvoor zij allemaal niet kan dienen, definitief uit te maken waarvoor de fameuze afvoerpipj wellicht toch nog kan gebruikt worden.

Een stukje van dit krediet kan wellicht besteed worden aan de prijsvraag, gelanceerd in het BRT-programma ((Panorama)) van donderdag laatstleden, waar precies dezelfde vraag werd gesteld.

Wat er ook van zij, op een ogenblik dat de ministers aan de lopende band als onheilsprefeten optreden, dat

men van regeringswege de openbare opinie als het ware murf probeert te slaan door elke dag te herhalen hoe slecht de staatsfinanciën ervoor staan en hoe derhalve iedereen offers zal moeten brengen, is het duidelijk dat wij antwoorden dienen te krijgen over de zoveelste miljardenverspilling van staatsgeld, naast andere schandalen zoals de zaak van de sluis van Zeebrugge, de Ruppeltunnel, en zo voort! Al deze verspillingen hebben tot gevolg dat alle oproepen tot onze medeburgers tot inleveren en bijdragen hun effect missen, terecht overigens. Dat men van hoger hand het goede voorbeeld geve van goed beheer, spaarzaamheid en zuinigheid. Pas dan mag men van de gewone burgers in dit land hetzelfde vragen. (*Applaus bij de VU*).

De Voorzitter: De heer De Seranno heeft het woord.

De heer J. De Seranno: Mijnheer de Voorzitter, ik wens enkel mijn spijt uit te drukken over het feit dat de heer Vanvelthoven gemeend heeft aan deze beleidsaangelegenheid bijna een kleine partijpolitieke tint te moeten geven. Dit is te betreuren, mijnheer de Voorzitter. Een objectieve benadering van dit probleem is noodzakelijk.

Ik weet niet, mijnheer Vanvelthoven, wie uw tekst heeft geïnspireerd, maar het ware beter geweest indien u een objectieve benadering had betracht.

Ik heb de door u besproken aangelegenheid in de zestiger jaren met belangstelling gevolgd. Wij hebben in de Kempen toen veel moties goedgekeurd om gelijk tred te houden met de ontwikkeling in de Borinage. De Zuider-Kempen was het eerste testgebied en drukkinggroepen van alle strekkingen en uit alle sociale geledingen hebben zich ingezet en hebben spoed geëist voor het verwezenlijken van deze collector. Het was een Vlaamse eis.

Mijnheer Vanvelthoven, ik ben er voorstander van dat zij die verantwoordelijk kheid dragen, dit probleem zonder enige vooringenomenheid onderzoeken. Er zijn in Vlaanderen nog andere problemen te onderzoeken en het zijn ministers van ver-

schillende regeringen die de juiste beslissingen moeten treffen.

Inderdaad, het gaat erom dat wij de oorzaken opzoeken en indien grove overtredingen werden gemaakt, trachten deze te ontdekken en in de toekomst te voorkomen.

Wanneer u dit hebt bedoeld, hebt u zich naar het einde van uw tussenkomst verkeerd uitgedrukt, mijnheer Vanvelthoven.

De heer L. Vanvelthoven: Ik zou graag vernemen welke mijn verkeerde uitdrukking was. Ik heb bij de opsomming van de ministers er bij mijn weten geen enkele overgeslagen.

Ik heb mijn betoog moeten inkorten. Om tot mijn uiteenzetting te komen heb ik, mijnheer Mesotten, de nodige opzoekingen gedaan, op het Rekenhof. Ik dacht dat ik niemand verantwoordelijk heb gesteld.

Minister Galle heb ik gefeliciteerd omdat het de eerste maai is dat dit dossier open gegooid wordt. Naar mijn mening heb ik niet op de een of andere manier, de een of andere Minister van om het even welke partij meer of minder in de verf gezet.

Ik heb alleen beklemtoond dat door hun zeer vlugger opeenvolging, de Ministers een elftal in een tijdspanne van twintig jaar voor een groot stuk in de onwetendheid bleven. Ik heb voorbeelden genoemd van mensen die in 1978 en 1979 nog dachten dat de collector in 1979 in functie zou kunnen treden. Voor het overige heb ik erop gewezen dat het Parlement nooit inzicht heeft gekregen in deze situatie en heb dat ook bewezen.

Bovendien heb ik gevraagd dat ieders verantwoordelijkheid, zowel van het studiebureau en de aannemer, als van de bevoegde politicus zou vastgelegd worden.

Dat is toch de rol van deze Kamer.

Ik zal u mijn volledige tekst overhandigen zodat u er zich kan van overtuigen dat daarachter geen enkele partijpolitieke bedoeling stak.

De heer J. De Seranno: Er was geen reden om nog een giftig pijltje in de richting van uw regeringspartner te sturen.

De heer L. Vanvelthoven : Dan is u wellicht vlug op uw tenen getrap.

De Voorzitter: Indien wij ons-aan de interpellatie als dusdanig zouden houden, zouden er minder problemen rijzen.

Mevrouw Demeester-De Meyer heeft het woord om haar interpellatie uiteen te zetten.

Mevrouw W. Demeester-De Meyer (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, mevrouwen, heren Ministers, mijn interpellatie tot Minister Galle handelt over storten van afval in de Antwerpse Kempen. Ik vernam pas vandaag dat ze aan de begroting toegevoegd werd..

De laatste weken kwam er een milieuschandaal aan het licht over de Nederlandse firma Uniser en haar vertegenwoordiger in België, RTM.

Genoemde firma's zijn gespecialiseerd in het verwerken, vernietigen en recycleren van vooral industriële afval. Het blijkt dat de opgehaalde producten niet werden behandeld, maar gewoon voortverkocht ofwel werden gestort op terreinen of in waterlopen.

Ofschoon de zaak nog in onderzoek is bij het parket kan hiermee opnieuw duidelijk aangetoond worden dat er wat misloopt met de verwerking van (industriële) afval. Daarenboven tonen allerlei afvalstortingen in de Antwerpse Kempen de laatste tijd duidelijk aan dat er wat misloopt met dit probleem.

De gemeente Brecht kwam hierbij reeds enige tijd geleden in het nieuws. De burgemeester zette zelfs de stap om vrachtwagens met afval aan de ketting te leggen. Toen werd duidelijk dat stortingen van Nederlandse afval een nieuw — dat kunnen wij ons afvragen — gegeven was in het globale afvalprobleem. Sinds juni '80 werd ook de gemeente Rijkervorsel geconfronteerd met het illegaal

storten van huisvuil, en industrieel afval. Door een samenwerking van Nederlandse en Belgische bedrijven werd hier heel wat gestort en wordt een reeks van nieuwe stortplaatsen in de kleiputten in het vooruitzicht gesteld.

In oktober '80 werden grote vervuilingen vastgesteld in Westmalle door losing van bleekaarde. Niet alleen is hier sprake van een grote, waterverontreiniging maar ook van een ernstige bezoedeling van landbouwgrond en schade aan de veestapel.

Ook de Rupelstreek heeft zich de laatste jaren een enorm slechte reputatie opgebouwd door zijn talrijke kleiputten en verscheidene vormen van ongecontroleerd en ongezond of giftig stortmateriaal.

Deze wellicht onvolledige feitenlijst heeft de aandacht gevestigd op een aantal knelpunten en mogelijk kheden.

1. De inspanningen van de bestaande wetgeving blijven nog te sterk gericht op het invoeren van herstelmaatregelen. Het accent ligt al te weinig op een preventief milieubeleid. Er is nog te weinig controle op de producenten van afval.
2. Een uitgebreid onderzoeksprogramma werd opgezet rond de economie van de afvalstoffen. Deze onderzoeken moeten nu beëindigd zijn en men kan verwachten dat er nu besluiten worden getrokken — ministerraad juni 1976.
3. De noodzaak van een globale milieu-effectrapportering rond alle aspecten van het leefmilieu.
4. Nog al te veel instanties zijn betrokken bij het globaal afvalprobleem.

De bevoegdheden zien er zo uit:

- a) ophalen en verwerken van huisvuil: gemeenten — decreten van 14.12.1789 en 14.8.1790;
- b) inrichtingen — stortplaatsen :
lijst A: Ministerie van tewerkstelling en arbeid, Ministerie van economische zaken — mijnen en groeven,

lijst B: Ministerie van volksgezondheid ingevolge KB 6.7.79, BS 10.7.9: ministeriële comité's voor de gewesten;

- c) vergunningen : Bestendige deputatie na adviezen van diensten stedebouw, gezondheidsinspectie, mijnwezen.
5. Het probleem van de controle van de stortplaatsen is ook zeer moeilijk. De gemeentelijke overheid is hiermee belast maar bezit meestal niet de nodige deskundigheid om de aard van de afval te controleren. Het initiatief tot controle kan steeds worden genomen maar de garantie van een meer permanente, grondige en snelle controle is er niet. De grote financiële belangen die met illegaal of giftig storten dikwijls samengaan bemoeilijken nog het optreden van een gemeente. Immers, bij een onverantwoord stortingsverbod kunnen de financiële gevolgen voor — kleinere — gemeenten bijzonder ernstig zijn. Het grote probleem is dat beleidsmensen na de uitschrijving van de vergunning geen enkele machtiging bezitten tot controle !
 6. De behoefte aan storten van afval blijft bijzonder groot. Dit zowel voor huisvuil als voor industrieel afval. De inspanningen tot uitbouw van verbrandingsovens, verkleiningsmolens, van mogelijkheden tot recuperatie en hergebruik zijn nog beperkt om een aantal stortterreinen drastisch te verminderen. Dit brengt mee dat er nog heel wat illegaal en ongecontroleerd storten bestaat. Vooral omdat er geen meldingsplicht tot storten bestaat.
 7. Vanuit de GOM's, o.a. Antwerpen, werden reeds voorstellen voor afvalmaatschappijen uitgewerkt. Daardoor zou er een coördinatie komen die sluitende oplossingen moet bieden. Deze voorstellen worden door de centrale overheid verhinderd door gebrek aan globale politiek rond het afvalbeleid.
 8. De afvalverwerking behoort tot de bevoegdheid van de gewesten.

Demeester-De Meyer

Nationaal is evenwel een kaderwet nodig die rekening houdt met de EG-richtlijnen rond de behandeling en verwerking van — gevaarlijk — afval.

9. De regeringsverklaring — nationaal — voorziet een versterkte strijd tegen de verschillende verontreinigers. Door de deelregering wordt de realisatie van de afvalwet, openbare afvalmaatschappijen, centralisatie van stortterreinen en vuilverbrandingsinstallaties voorzien. Onbegrijpelijk zijn er de laatste jaren inspanningen geleverd om te komen tot een beter en gezonder leefmilieu. De maatregelen zijn echter nog onvoldoende effectief krachtadig en sluitend !

Vooraf het probleem van afvalstoffen vraagt een fundamentele aanpak om ons milieu, het drinkwater, de landbouwgronden effectief te beschermen en te vrijwaren.

De vijf vragen die ik wil stellen, eisen ondubbelzinnige en precieze antwoorden.

Mevrouw W. Demeester-De Meyer
(CVP)

1. In welke gevallen werd er niet verwerkt toxische industriële afval gestort in de provincie Antwerpen? Werd er klacht ingediend tegen de overtreders en welke is het gegeven gevolg?

Hoe kan deze storting bij ons verklaard worden — verschil in wetgeving, grenscontroles.. ? Wil de Minister paal en perk stellen aan de «invoer van afval»?

2. De regeringsverklaring vermeldt uitdrukkelijk de versterking van de strijd tegen de verschillende verontreinigers. Sinds de staats-hervorming is het ophalen en verwerken van afval een onomstootbare verantwoordelijkheid van de gemeenschappen. Een globale en sluitende aanpak ontbreekt nog, door de onduidelijke en ingewikkelde bevoegdheidsverdeling.

Welke is de huidige bevoegdheidsverdeling ?

Is uw ministerie reeds uitgebouwd om te komen tot een betere coördinatie?

3. Het zijn de gemeenten die belast zijn met de controle van de stortplaatsen. Probleem is hier evenwel de nodige snelheid en deskundigheid om te kunnen vaststellen dat het storten verboden of giftig is. De burgemeester heeft wel de macht om de stortingen te verhinderen maar een onverantwoorde sluiting kan grote financiële risico's meebrengen tegenover machtige storters — bedrijven — en of meestal privé-eigenaars van de stortterreinen — kleiputten.. . Het storten van afval betekent meestal een erg winstgevende zaak, wat meebrengt dat de risico's voor sluikstorting verboden storting of storting van giftige afval toenemen. Welke mogelijkheden ziet u hier om effectief op te treden?

4. Niet toegelaten en giftige stortingen kunnen ernstige aantasting voor het leef- en woonmilieu meebrengen. Het risico is reëel dat deze overtredingen de gemeen-

schap grote schade kan toebrengen die zelfs moeilijk kan geschat worden.

Zal de idee «De vervuiler betaalt» hier daadwerkelijk worden aangehouden? Zal de vervuiler op zijn kosten ook moeten instaan voor de opruiming van het afval? Wanneer voorziet men een meldingsplicht voor afval?

5. Het storten van Nederlands afval in ons land is een overduidelijke aanwijzing dat onze wetgeving niet sluitend is, en daarenboven minder streng is dan deze in Nederland. Zolang deze situatie blijft voortbestaan is de dreiging van storting uit Nederland erg groot ! Daarenboven moet er mee rekening worden gehouden dat er reeds voorgegaan zijn die deze flagrante overtredingen verdoezen, zoals inschakeling van Belgische vervoerbedrijven voor de storting van Nederlands afval. Zijn er reeds contacten met Nederland en andere EEG-partners om tot een gecoördineerd afvalbeleid te komen. De Minister heeft reeds eerder een afvaldecreet aangekondigd. Wanneer zal dit decreet ter bespreking aan de Vlaamse Raad voorgelegd worden ?

(Applaus bij de meerderheid)

De Voorzitter: De heer Poma heeft het woord.

De heer K. Poma (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, ik ben het met de vorige interpellant volkomen eens. Wij hebben wel een wet op de giftige afval en een uitvoeringsbesluit, maar wij bezitten geen wet op de afval kortweg. Dit is één van de grote problemen die door mevrouw Demeester-De Meyer werd aangesneden. Dit betekent dat de overheid niet kan ingrijpen op het storten van giftige afval wanneer deze gemengd wordt met andere afvalstoffen zodat het geheel als gewone afval hetzij als huishoudelijke, hetzij als industriële afval wordt voorgesteld. Op deze wijze is het uiterst gemakkelijk giftige afval in een gemeente binnen te brengen.

Poma

Om deze redenen hebben wij reeds verleden jaar, op 28 november, het wetsvoorstel nr. 356 betreffende de verwijdering van afval, ingediend. Mijnheer de Minister, u kent dit wetsvoorstel. Dit wetsvoorstel was geen intentieverklaring zoals het voor vele andere wetsvoorstellen het geval is. Het was een grondig uitgewerkt voorstel en het omvatte 75 artikelen, verspreid over 32 bladzijden. Ik wil echter van dit wetsvoorstel geen synthese maken. Het spijt me dat er geen tijd gevonden werd om dit wetsvoorstel aan de agenda van de commissievergadering voor de volksgezondheid van de Kamer te plaatsen.

Nu de staatshervorming werd doorgevoerd werd een analoog voorstel van decreet ingediend dat over enkele dagen aan de leden van de Vlaamse Raad moet worden rondgedeeld.

Het zou me dan ook genoeg doen indien dit voorstel van decreet in de bevoegde commissie voor het leefmilieu van de Vlaamse Raad eerlang op de agenda zou worden geplaatst. Zodoende zouden wij kunnen overgaan tot de bespreking ervan. Het voorstel zal naar ik meen, tegemoet komen aan heel wat lacunes die thans bestaan bij de behandeling van afval. *(Applaus bij de P V V)*

De Voorzitter: Mevrouw De Loore-Raeymaekers heeft het woord om haar interpellatie uiteen te zetten.

Mevrouw J. De Loore-Kaeymaekers *(op de tribune)*: Mijnheer de Voorzitter, geachte leden van de Vlaamse Executieve, geachte collega's, zoals bekend heerst er vandaag in onze streken een roekeloze vrijpostigheid rond de trafiek in allerhande afval.

Wanneer ik na de eminente sprekers toch nog even het woord neem is dit om het enorme van dit probleem nogmaals te onderstrepen.

Het brutale van die arrogantie wordt alleen overtroffen door de verre-gaande lichtsinnigheid waarmee al de betrokkenen speculatief tewerkgaan. Dat daarbij wordt voorbijgegaan aan het primaire belang en het recht van de gemeenschap is immo-

reel. Op sommige plaatsen dreigt dit tot een ramp uit te groeien.

Door het ontbreken van een aangepaste wetgeving werden en worden sedert jaren en tegen miljoenenprijs gehele gebieden bevuild, geschonden, soms onomkeerbaar vernield door sjacheraars in afval.

Onze plaatselijke besturen, die sedert 1789 het afvalprobleem voor het hunne kregen, blijken niet langer afdoende gewapend tegen deze niet meer te stuiten overweldiging. Waar al eens een moedig burgemeester een verdachte of overrompelde stortplaats doet sluiten, huiveren al de omliggende gemeenten want zij weten dat dan weer alle terreinen en plekjes die niet dag en nacht worden bewaakt, vogelvrij liggen voor de niets ontziende vrijbuiters.

Daarom veroorloof ik mij, hiermee aansluitend bij andere collega's, bij hoogdringendheid uw aandacht te vragen voor dit beklemmende probleem. Nederland beschikt over een sluitende afvalwet. Maar, onze open grens is voor hen een verlokking en bovendien heel wat goed koper.

Vlak achter die grens ligt de provincie Antwerpen, een bij uitstek gastvrije streek, vandaag helaas geterroriseerd door sluikstorten en illegale afvalpraktijk. Rijk keversel, Schoten, Boechout, Malle, Herselt, Sint-Lenaerts, Brecht, ik vergeet er vele, liggen in de ban. Vooral de kleiputten afkomstig van de steenbakkerijen langsheen het kanaal Schoten-Dessel, zijn een aantrekkingspool.

Ik vraag, in afwachting van een dringend noodzakelijk decreet betreffende de afval dat,

ten eerste, de bestaande wetgeving strikt wordt toegepast en de controle daarop wordt verscherpt;

ten tweede, dat er een beter toezicht komt op de bestaande en erkende stortplaatsen;

ten derde, dat de verantwoordelijkheid van de afval-producent nauw wordt vastgelegd;

ten vierde, dat de industrie wordt verplicht tot het eenvormig verpakken en etiketteren van afval:

ten vijfde, dat het wetenschappelijk onderzoek voor sommige onontbeerlijke helaas milieubelastende producten momenteel in gebruik, wordt gestimuleerd;

ten zesde, dat werk wordt gemaakt van het ruimtelijk aspect in verband met nieuwe geëigende stortplaatsen;

ten zevende, dat u, als voogdijminister, de ondergeschikte besturen zou aanmanen alle illegale stortplaatsen en verdachte stapelplaatsen voor probleemafval onmiddellijk te sluiten.

(Applaus bij de C VP en de VU)

De Voorzitter: De heer Valkeniers heeft afgezien van de uiteenzetting van zijn interpellatie.

MOTIE VAN ORDE

Wijziging van de agenda

De heer J. Van Elewyck: Mijnheer de Voorzitter, ik vraag het woord in verband met de regeling van onze werkzaamheden.

Ondanks het feit dat onze agenda vermeldt dat hoofdelijke stemmingen ook na 17 uur kunnen worden gehouden en na overleg met verschillende collega's uit de Vlaamse Raad, meen ik te mogen voorstellen dat we donderdag om 14 uur zouden stemmen. Vele collega's hebben immers ook verplichtingen buiten dit huis. De interpellaties zijn nu afgewikkeld. De leden van de Executieve moeten nog alle antwoorden verstrekken. Het spreekt vanzelf dat wij onze werkzaamheden volledig zouden afhandelen. We zouden donderdag om 14 uur alleen maar stemmen.

Ik meen dat dit voor het goed functioneren van deze instelling, in de gegeven omstandigheden, de beste suggestie is.

De heer G. Verhaegen: Mijnheer de Voorzitter, wij kunnen ons bij dit voorstel aansluiten.

De Voorzitter: Dames en heren, die

Voorzitter

aangelegenheid zou vooraf moeten worden geregeld met de Bureaus van Kamer en Senaat.

Ik stel evenwel voor dat we nu onze agenda volledig afwerken en dat we donderdag om 14 uur zouden stemmen, met dien verstande dat we hiervoor het akkoord van de Bureaus van Kamer en Senaat zouden krijgen. (*Instemming*)

Aldus is besloten.

Het incident is gesloten.

De vergadering is geschorst.

— *De vergadering wordt geschorst om 19.15 uur.*

— *De vergadering wordt hervat om 19.40 uur.*

ONTWERP VAN DECREET houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1980.

— 7-A (1980-1981)-Nrs. 1 en 2

ONTWERP VAN DECREET houdende de begroting van het Vlaamse Gewest voor het begrotingsjaar 1980

— 8-A (1980-1981)-Nrs. 1 en 2

— 14 (1980-1981)-Nr. 3 (Verslag van het Rekenhof)

INTERPELLATIES (R.v.O. art. 65)

— **Interpellatie van de heer L. Vanvelthoven tot de Minister van de Vlaamse Gemeenschap (M. Galle) over de beslissing een onderzoek in te stellen naar een mogelijk operationeel maken van de collector Genk-Antwerpen in de toekomst**

— **Interpellatie van mevrouw W. Demeester-De Meyer tot de Minister van de Vlaamse Gemeenschap (M. Galle) over de afvalverwerking en het storten van afval in de Antwerpse**

Kempen alsmede het uitvaardigen van een afvaldecreet

— **Interpellatie van mevrouw J. De Loore-Raeymaekers tot de Minister van de Vlaamse Gemeenschap (M. Galle) over de acute problemen rond het illegaal storten in de provincie Antwerpen en het uitblijven van een sluitende wetgeving op de afvalverwijdering**

Algemene bespreking (Voortzetting)

De Voorzitter: Wij zetten thans de algemene bespreking van de begrotingsontwerpen 1980 met de daaraan toegevoegde interpellaties voort.

De heer Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, heeft het woord.

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve (*op de tribune*): Mijnheer de Voorzitter, geachte Vergadering, in de eerste plaats spreek ik mijn dank en waardering uit tot de verslaggever, de heer Dupré, die een zeer goed verslag gemaakt heeft over de werkzaamheden van de Commissie voor de begroting en die ook in het debat een toelichting daarbij heeft verstrekt die als model kan gelden. Ik zou in mijn dank ook willen betrekken de Voorzitter van de Commissie voor de begroting en de leden van de verschillende begrotingscommissies die in moeilijke omstandigheden hebben moeten werken. Bij deze dank wil ik de diensten van de Vlaamse Raad niet vergeten. Wij hebben inderdaad binnen een zeer kort tijdsbestek documenten moeten bespreken ten einde de Raad de mogelijkheid te geven vandaag de begroting 1980 alsnog te behandelen.

Van verschillende zijden werd opgemerkt dat de behandeling van deze begroting laat komt. Niemand kan dit ontkennen. Ik kan redenen daarvoor inroepen maar ik wil onderstrepen dat de verantwoordelijkheid zeker niet uitsluitend bij de Vlaamse Executieve ligt. Eerst in september heeft de nationale regering de dotaties toegekend. Er zijn dan nog de moeilijke omstandigheden geweest die u kent.

Wij hebben in zeer korte tijd documenten opgemaakt waarvan mag worden gezegd dat ze kwalitatief uitstekend zijn.

De heer O. Van Ooteghem: Maar, mijnheer de Minister !

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve: Men heeft gevraagd of wij in de toekomst op dat stuk beterschap kunnen beloven. Uiteraard zal dit geschieden.

De heer J. Van Elewyck: Beloven, mijnheer de Minister !

De heer W. Kuijpers: U krijgt geen absolutie.

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve: Ik heb gezegd dat dit zal geschieden zodat de Raad in betere omstandigheden het algemeen beleid van de Executieve zal kunnen beoordelen aan de hand van de voorgelegde begrotingen.

De heer O. Van Ooteghem: Mijnheer de Minister, mag ik vragen wanneer de begroting voor volgend jaar zal worden voorgelegd aan de Raad.?

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve: Ik heb gezegd: zodanig dat het algemeen beleid van de Executieve door de Raad zal kunnen worden besproken met desgevallend de nodige sanctieringen.

De heer O. Van Ooteghem: Dit is geen antwoord, dit is een «tjeven»-antwoord !

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve: De heer Dupré heeft een aantal vragen gesteld. Op twee daarvan zal ik allereerst antwoorden. De heer Dupré heeft gevraagd welke de evaluatie is van de lasten uit het verleden.

Welnu, me kan op dat stuk alleen maar bepaalde ramingen maken. Niettemin is het toch nuttig dat ik aan de Raad een aantal inlichtingen verstrek.

Minister van de Vlaamse Gemeenschap G. Geens (CVP), Voorzitter van de Vlaamse Executieve

De lasten op Titel I van de Gewestelijke Begroting zullen, naar deze vooruitzichten, stijgen van 8,5 miljard dit jaar tot 17,5 miljard volgend jaar, dat wil dus zeggen — en het gaat steeds om de lasten van het verleden — gelocaliseerd in de sectoren huisvesting, gemeentelijke werken, water en het Fonds voor Economische Expansie en Regionale reconversie.

Welnu, in de lopende uitgaven evolueren deze van 8,5 miljard in 1980 naar 17,5 miljard in 1985, dat wil zeggen nagenoeg een verdubbeling.

Op Titel II, voor dezelfde rubrieken, is de evolutie van 5,3 miljard in 1985, dit wil zeggen ongeveer verdrievoudigd.

Daartegenover staat het andere element, met name de evolutie van de dotatie. Welnu, uitgaande van de gegevens zoals zij voorkomen in de wet van 9 augustus, zal het globaal bedrag dat hieraan wordt besteed, in vijf jaar tijd van 1980 tot 1985, met 50 procent toenemen.

U ziet dus onmiddellijk dat de lasten uit het verleden, zowel in lopende uit-

gaven als in kapitaalsverrichtingen inderdaad veel sneller stijgen, zodanig dat zich reeds zeer vroeg het probleem zal stellen hoe deze uitgaven zullen worden gefinancierd, aangezien de groei van de dotatie aanzienlijk lager ligt en men bijgevolg vlug komt tot het systeem van de financiering door eigen middelen.

Wanneer deze tendens wordt doorgetrokken, zal men zeer vlug het peil bereiken dat de eigen middelen belangrijker zijn dan de dotatie die aan de Vlaamse Gemeenschap zal worden toegekend.

De tweede vraag van de heer Dupré zal ik zeer kort beantwoorden. Hij vraagt dus een overzicht van de verbintenissen per gewest. Deze verbintenissen per gewest zijn, per hoofd van de bevolking, lager in Vlaanderen dan in Wallonië en iets hoger dan in Brussel. Dit volgt evenwel uit het feit dat wij voorzichtigheidshalve en in het kader van een gezond budgettair beheer de volledige vastleggingsmassa voor Vlaanderen niet hebben ingeschreven. Dat sluit niet uit dat wij dit niet later kunnen doen wanneer de vastleggingsmiddelen onvoldoende zouden zijn. Maar gelet op het feit dat deze vastleggingsmachtigingen via de correlatieve vastleggingsmachtigingen belangrijke lopende uitgaven meebrengen hebben wij het nuttig geoordeeld daarop enige rem toe te passen. Dit heeft niet tot gevolg — dat heb ik trouwens reeds gezegd in een ander verband toen ik antwoordde aan de heer Desaeyere — dat deze machtigingen zouden verloren gaan. Integendeel.

Op de derde en de vierde vragen zal ik langs schriftelijke weg rechtstreeks aan de heer Dupré antwoorden.

Een daarop aansluitende vraag werd gesteld door de heer De Seranno, in verband met de ontwikkeling van het aandeel van het Vlaamse Gewest in de dotatie voor het Gemeentefonds. U weet allen dat sedert 1977 het Gemeentefonds werd geregionaliseerd. Voordien werd het Gemeentefonds dus verdeeld over de verschillende gemeenten van het Rijk, bij toepassing van een aantal criteria, die voor gevolg hebben dat het aandeel van de Vlaamse gemeenten in

totaal in 1976 50,25 procent van het globale Gemeentefonds bedroeg. Welnu, in 1980 is het aandeel van de Vlaamse gemeenten gestegen tot 51,9 procent.

De heer W. Kuijpers: Dat is nog steeds 90 procent tekort !

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve: Ik antwoord thans op de vraag die mij door de heer De Seranno werd gesteld.

De heer W. Kuijpers: Ik vul maar aan !

De heer J. De Seranno: Mijnheer de Minister, men moet het suppletief bedrag voor Brussel ook even calculeren.

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve: Dat bedrag is er al bij !

In 1981 zal het aandeel van de Vlaamse Gemeenschap in het totaal voor de eerste keer in een regime van kruissnelheid zitten en bedraagt het bijgevolg evenveel als de regionale verdeelsleutel, met name 52,49 procent. Dit wil zeggen dat er ten opzichte van 1976 een stijging is van het aandeel met 1,59 procent, wat in absolute cijfers 907 miljoen uitmaakt.

De heer Verberckmoes en de heer Croux hebben een aantal vragen gesteld betreffende het economisch beleid dat door de Vlaamse Executieve zal worden gevoerd.

De heer Verberckmoes heeft kritiek uitgebracht op het niet respecteren van het principe van de «annaliteit» en van de specialiteit van de begrotingsuitgaven. Dit heeft het voorwerp uitgemaakt van een zeer lange bespreking in de commissie die uitstekend is weergegeven in het verslag van de heer Dupré. Wanneer men de tekst, zoals door de regering geamendeerd, vergelijkt met de bemerkingen die door het Rekenhof werden gemaakt, dan zal men constateren dat op het gebied van het respecteren van de begrotingsprincipes de Vlaamse begroting veel meer waarborgen biedt dan eender welke nationale begroting.

Geens

Wat het economisch beleid betreft, is verwezen naar een toespraak die ik verleden week heb gehouden. Blijkbaar heeft de heer Verberckmoes de volledige tekst niet gelezen want een groot aantal van zijn bemerkingen zijn beantwoord in de tekst zelf.

Ik vestig er de aandacht van de Raad op dat deze toespraak een explicitering is van het economisch beleid zoals het voorkomt in het programma van de Vlaamse deelregering en aansluit bij de verklaring die ik hier op 4 november heb afgelegd.

De heer Croux heeft de aandacht gevestigd op een aantal problemen vanuit Limburgse invalshoek maar die ook voor de Vlaamse economie in haar geheel niet zonder betekenis zijn. Ik zou hier een zeer recente uitlating kunnen citeren van iemand die de Vlaamse economie zeer goed kent.

Deze uitlating luidt: «Er is geen Vlaams recept voor de crisis»). Dit is ongetwijfeld juist. De crisis is een wereldfenomeen. Er is wel een Vlaamse politiek mogelijk waarbij men zich aanpast aan de gegevens zoals ze in Vlaanderen voorliggen en waarbij men de middelen waarover men beschikt, toepast in die zin dat ze in Vlaanderen het maximale effect geven. Daarin komen voor: de problemen in verband met de technologie. De heer Croux heeft terecht , onderstreept dat er een probleem bestaat van doorstroming van de resultaten van het wetenschappelijk onderzoek naar het bedrijfsleven zelf. Welnu, in de Vlaamse Executieve hebben wij op dat gebied een initiatief genomen dat de oprichting van een maatschappij voor industriële vernieuwing voorbereidt precies om als vehikel te dienen voor het overbrengen van resultaten van wetenschappelijk onderzoek naar onze bedrijven. Daar bestaan ongetwijfeld zeer grote mogelijkheden.

Wat u zegt in verband met het plan en de aanwending ervan is natuurlijk door iedereen te onderschrijven. Wij zullen in het nieuwe plan voor de volgende vijf jaren ongetwijfeld de belangrijkste accenten voor wat het Vlaamse beleid betreft vastleggen.

De heer W. Kuijpers: Met welk geld?

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve: Daarop kom ik nog terug. Ik heb de gewoonte er altijd de rekeningen bij te geven.

Er zijn natuurlijk grote tewerkstellingsmogelijkheden in de streken die speciaal door werkloosheid zijn getroffen, via de deconcentratie en de decentralisatie van het openbaar ambt in het algemeen. Over korte tijd zal het departement van de Vlaamse Gemeenschap worden opgericht. Het is de bedoeling dat binnen dit departement in zeer sterke mate aan deconcentratie zal worden gedaan, zodanig dat de dossiers dichter bij de bevolking kunnen worden behandeld en tegelijkertijd een bron van gespreide tewerkstelling zullen betekenen voor het Vlaamse land.

In verband met de ontwikkelingsgewesten in ons land, kan alleen maar worden betreurd dat wij nog niet tot een regeling voor de afbakening van de ontwikkelingsgewesten zijn gekomen. Indien wij daartoe komen — en ik hoop dat dit zo spoedig mogelijk het geval zal zijn — kan ook in ruimere mate beroep worden gedaan op de middelen van de Europese Gemeenschap en meer bepaald via het Regionaal en het Sociaal Fonds.

In verband met de relatie tussen het onderwijs en de economie kan ik alles wat door de heer Croux en andere leden werd gezegd, volledig onderschrijven. Zeer binnenkort zullen wij in de Raad een beleidsnota over het onderwijsbeleid kunnen bespreken, waarin dit aspect aan bod zal komen.

Hierbij aansluitend zou ik even willen ingaan op wat door de heren Moors en Gabriels werd gezegd in verband met de situatie in de provincie Limburg.

Ik zou aan de Raad willen zeggen dat het betoog van de heer Gabriels mij sterk heeft gegriefd.

De heer O. Van Ooteghem: Dat begrijp ik best.

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve : En ik zal

zeggen waarom: Wanneer men de economische geschiedenis van dit land nagaat, dan weet men dat de provincie Limburg in een paar decennia van een agrarische provincie tot een industrieel gebied is uitgegroeid. (*Verskillende onderbrekingen door de VU*)

Wanneer op deze tribune wordt beweerd dat geen fundamenteën werden gelegd voor de economische toekomst van de provincie Limburg, dan wordt de Limburgers van hoog tot laag schromelijk onrecht aangedaan. Het tegenovergestelde is waar en ik zal dit onmiddellijk bewijzen.

De heer W. Kuijpers: Lees de thesis van Professor Pinxten.

(*Hevige onderbrekingen bij de VU*)

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve: Als u historische uiteenzettingen wil hebben, dan kan ik u bepaalde lectuur zeer goed aanbevelen en iedereen weet waarop ik doel.

Men moet hier niet uitgaan van een stelling waarbij het Limburgse probleem van het overige wordt geïsoleerd. De crisis is een internationaal fenomeen en treft alle landen en binnen bepaalde landen, binnen bepaalde gewesten, sommige deelgebieden zwaarder dan andere.

Welke is de oorzaak van de grote werkloosheid in Limburg? Het volstaat naar de cijfers te kijken. Ik geef er maar drie. In september 1980 waren er in totaal 180.000 uitkeringsgerechtigde volledig werklozen. Daarvan — en dit is het probleem — waren er 60.000 minder dan 25 jaar oud. Daarvoor zijn allerlei oorzaken te vinden. Een derde van deze werklozen is dus minder dan 25 jaar oud en daarvan waren er 15.000 in Limburg, dit wil zeggen één op vier, terwijl de actieve bevolking van Limburg niet eens één op acht bedraagt ten opzichte van de gehele actieve bevolking van het Vlaamse Gewest. De jeugdwerkloosheid is verhoudingsgewijze twee maal zwaarder in Limburg dan elders. Daaruit blijkt dat deze provincie, die toch aan het land een belangrijke rijkdom heeft verschaft in de vorm van een jonge

Geens

actieve bevolking, ingevolge de crisis niet in staat is geweest volledige werkgelegenheid te verschaffen. Dit vindt zijn verklaring in een algemenere context en ongetwijfeld niet zijn oorsprong in het feit dat de provincie haar economische fundamenten niet voldoende stevig heeft gelegd.

De heer P. Colla: Antwoordt u aan de CVP of aan de heer Gabriëls?

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve: U hebt niet begrepen wat ik heb gezegd. U moet goed luisteren. Hier een aantal beschuldigingen uit die op niets steunen, brengt geen aarde aan de dijk. Er werden hier enkele concrete suggesties gedaan door de heren Croux en Moors. Ik heb daar reeds op gereageerd en ben hen daarvoor zeer dankbaar.

De heer W. Kuijpers: Maak eens een vergelijking met Nederlands-Limburg !

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve: De

heer Kuijpers heeft gevraagd met welk geld men een beleid van technologische innovatie gaat doorvoeren. Het volstaat erop te wijzen dat vanaf volgend jaar één derde van het bedrag van de prototypes aan de gewesten ter beschikking wordt gesteld, dat een gedeelte van de gelden voor het Instituut voor Wetenschappelijk Onderzoek voor de Nijverheid en de Landbouw aan de gewesten zal worden toebedeeld, dat nu reeds lang de gewestelijke begrotingen, langs het Fonds voor Economische expansie en regionale reconversie, langs het Fonds voor de hinder belangrijk onderzoek wordt ondernomen. Wanneer men komt tot een bundeling van al deze mogelijkheden dan is er ongetwijfeld een eigen beleid van technologische innovatie mogelijk. Het ligt in de bedoeling van de Vlaamse Executieve, ieder jaar ook een horizontale begroting voor te leggen waarin de kredieten voor wetenschapsbeleid in de Vlaamse begroting zullen worden naar voren gebracht. Dit kan dan ook aanleiding geven tot het vormen van een opinie over het beleid ter zake.

Wat de gemeenschappen betreft, volstaat het de cijfers op te tellen die in de begroting voorkomen. Er is 684 miljoen in voorzien.

De heer Kuijpers beklagt zich erover dat het document niet gemakkelijk leesbaar is. Ik zal niet beweren dat hij helemaal ongelijk heeft. Het gaat om een nieuwe presentatie van de begroting en dat spruit voort uit het feit dat het een begroting is die op heel wat meer materies slaat dan vroeger. Wij zullen ook volgend jaar een functionele indeling van de begroting kunnen voorleggen. Wat meer specifiek de sector van het wetenschapsbeleid betreft, zullen wij zelfs een horizontale begroting opstellen.

De heer W. Kuijpers: Mijnheer de Minister, u antwoordt niet op mijn vraag. Ik heb aangetoond dat uw gemeenschapsbegroting miljoenen voor Vlaanderen te kort boekt. U weet zeer goed waarover ik spreek, want de begroting die u neerlegde wijkt af van het ontwerp dat destijds werd opgemaakt.

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve: In de begroting voor de Vlaamse Gemeenschap, sector Cultuur, sectie 34, komen 94 miljoen voor. In de sector Verkeerswezen, sectie 33, 33,046 miljoen. In de sector Volksgezondheid, Centrum voor Bevolkingsstudies : 30,6 miljoen. In de sectie 12.51, studies en enquêtes: 3,6 miljoen. In de sector Economische Zaken 127 miljoen voor het wetenschappelijk onderzoek. In de sector Nationale Opvoeding 390 miljoen voor het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek. Voor wetenschappelijk onderzoek, sectie 37: 32 miljoen. In het totaal: 648 miljoen.

De heer W. Kuijpers: Mijnheer de Minister, mag ik vragen waar de impulsprogramma's gebleven zijn?

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve : Voor de impulsprogramma's welke bij de Eerste Minister waren, is voorzien dat een gedeelte wordt overgebracht naar de gemeenschappen en gewesten en aangezien voor bepaalde materies de gewesten en gemeen-

*Tijdens de schorsing.
Voorzitter H. Boel (SP) en de heer Guido Verhaegen (CVP), fractievoorzitter, in gesprek*

Geens

schappen ook het toegepast onderzoek in hun bevoegdheid hebben, worden de kredieten mee overgedragen.

De heer W. Kuijpers: U gaat toch akkoord, mijnheer de Minister, dat dit maar een heel klein deel is, daar waar de impulsprogramma's helemaal dienen gefederaliseerd te worden.

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve: De heer De Seranno heeft in verband met het wetenschapsbeleid analoge vragen gesteld.

Ik heb aan de heer De Seranno geantwoord, zowel wat betreft het Gemeentefonds als wat de kredieten betreft voor het toegepast onderzoek en het wetenschapsbeleid in het algemeen.

Op de andere vragen ten slotte zal door mijn collega's worden geantwoord, aangezien het specifieke gegevens zijn.

Wat de kritiek van mevrouw Demeester betreft op de handelwijze van de Executieve en de manier waarop de documenten werden voorgesteld en behandeld, verwijs ik nogmaals naar hetgeen ik bij de aanvang van mijn betoog heb gezegd. Er is bij de behandeling van dit budget door de leden zeer veel goede wil aan de dag gelegd. Ik zou het op prijs stellen dat men dit ook in de weegschaal zou leggen wanneer men een oordeel velt over de gevolgde werkwijze.

Er werden mij concrete vragen gesteld in verband met het Fonds 1981.

De heer J. Van Elewyck: Met goede wil maakt men geen vergelijkingstabellen.

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve: Vele nationale begrotingen worden zonder vergelijkingstabellen behandeld en deze worden trouwens in vele gevallen heel wat later opgestuurd. U had het verantwoordingsprogramma waarin vergelijkingen over drie jaar voorkomen. Men kan steeds blijven discussiëren over documenten, te

vroeg of te laat toegekomen. Ik heb u gezegd welke de reden daarvan was. Anderzijds zou ik het spijtig vinden dat de Raad er niet toe kwam deze begroting nog binnen het bestek van dit jaar goed te keuren.

Mevrouw W. Demeester-De Meyer : Mijnheer de Minister, ik heb geen enkele kritiek geuit op de voorstelling van de documenten. Ik heb alleen kritiek op de wijze waarop de Raadsleden kennis hebben moeten nemen van deze begroting. Wij ervaren vaak dezelfde kritiek van onze basis. Vanaf het ogenblik dat wij gisteren in het bezit werden gesteld van de documenten, was het ons mogelijk een ernstig onderzoek te doen van de begroting. Dit is echter niet gebeurd tijdens de periode dat wij de bespreking ervan dienden te voeren. Dat was de juiste inhoud van mijn kritiek.

De heer G. Geens, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Voorzitter van de Vlaamse Executieve: Ik dank u mevrouw Demeester, voor de toelichting bij uw kritiek.

Mijnheer de Voorzitter, ik meen op deze manier in het algemeen te hebben geantwoord. Op de specifieke vragen zullen door de collega's van de Executieve meer gedetailleerde toelichtingen worden verstrekt. (*Applaus bij de meerderheid*)

De Voorzitter: De heer Calewaert, Minister van Nationale Opvoeding, heeft het woord.

De heer W. Calewaert, Minister van Nationale Opvoeding (*OP de tribune*): Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, mijn antwoord zal «zeer» kort zijn. Er werden mij slechts een paar vragen gesteld door de heer Seeuws en door mevrouw Demeester, waarop de heer Geens reeds gedeeltelijk heeft geantwoord.

De heer Seeuws heeft vragen gesteld over de overschrijding van de kredieten voor kunstonderwijs. Er bestaat inderdaad overschrijding van die kredieten en voor 1980 zullen zij vermoedelijk iets minder dan 400 miljoen bedragen. Die toestand is niet nieuw en vindt zijn oorsprong in de vorige jaren. De regularisatie van dit tekort dient te gebeuren via het feuil-

leton 1980 van de begroting van de Vlaamse gemeenschap. Bij ontstentenis van dergelijke regeling dient in principe rekening te worden gehouden met de autonome financieringswijze zoals bepaald in artikel 1 van de gewone wet van 9 augustus van dit jaar tot hervorming van de instellingen. Voor 1980 en de volgende jaren zal in verband met dit probleem naar andere mogelijkheden moeten worden gezocht. De voorzitter van de Vlaamse Executieve zal eventueel met de voorzitter van de Waalse Executieve moeten nagaan welke de precieze regeling zal zijn, want hier stelt zich een zeer belangrijk probleem, met name dat van de middelen op grond van behoeften of dotaties. Op dat stuk is een onderzoek dus noodzakelijk en dringt zich snel een bespreking op.

Naar aanleiding van de vragen, gesteld door de heer Seeuws zouden wij zeer uitvoerig kunnen antwoorden, maar ik geloof dat het ogenblik hiervoor niet opportuun is.

Aan mevrouw Demeester zou ik in verband met de werkzaamheden van de Commissie voor onderwijs willen zeggen dat de oorspronkelijke begroting voor 1980 voor bepaalde uitgaven thans onvoldoende blij kt. Dat heb ik ook gezegd tijdens de commissievergadering.

Ik begrijp uw kritiek en uw standpunt. Maar samen met de Voorzitter van de Vlaamse Executieve kan ik de moeilijke omstandigheden inroepen waarin wij verplicht waren te werken. Ik begrijp dat het voor u niet aangenaam is, maar voor ons is het evenmin gemakkelijk om in dergelijke omstandigheden begrotingen te verdedigen.

Mevrouw Demeester heeft vragen gesteld betreffende de staat van uitvoering van de begroting. Op deze vragen kreeg ik gisteren onmiddellijk antwoord na de commissievergadering. Deze antwoorden zullen ofwel aan de verslaggever, ofwel aan de secretaris van de commissie worden doorgespeeld. De inlichtingen zijn in elk geval ter beschikking van het raadslid. Zij kan zich hiervoor met mij in verbinding stellen.

De Voorzitter : De heer Galle, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, heeft het woord.

De heer M. Galle, Minister van de Vlaamse Gemeenschap (*op de tribune*): Mijnheer de Voorzitter, waarde collega's, vooreerst wil ik aan de heer Verberckmoes zeggen dat Gregg-Europe ondermeer werd opgericht niet om de concurrentie te vervalsen maar om de concurrentie tot stand te brengen. Dit is in een nutshell wat ik daarstraks aan de heer Verberckmoes persoonlijk heb gezegd.

Ik wil eveneens antwoorden op de vraag van de heer Adriaensens, die zich heeft verontschuldigd omdat hij niet aanwezig kon zijn bij het geven van mijn antwoord. Terecht werd hier gesteld dat we erin geslaagd zijn bij de bevoegdheidsverdeling de materies die te maken hebben met de bescherming van de natuur- en het leefmilieu te groeperen en onder de bevoegdheid van één minister te plaatsen. De Executieve zal er verder voor zorgen dat hetzelfde gebeurt bij de oprichting en de structurering van de Vlaamse Gemeenschap.

Het uitvoeringsbesluit betreffende de bescherming van de diersoorten en het besluit betreffende de erkenning van privé-natuureservaten dat onlangs door de Vlaamse deelregering werd goedgekeurd, zullen ongetwijfeld de te regionaliseren administratie voor grote problemen stellen. Tijdelijk probeer ik hieraan een oplossing te geven door een aantal mensen van het Bijzonder Tijdelijk Kader in te schakelen; een definitieve oplossing dringt zich echter op en wordt steeds dringender.

Er rijzen ook problemen ten aanzien van het toezicht op de jacht, de riviervisserij en de bossen- en vogelbescherming. De Vlaamse Hoge Bosraad heeft reeds een voorstel van organigram uitgewerkt van het geregionaliseerd bestuur van waters en bossen, of wordt het dan misschien het bestuur voor landinrichting en natuurbehoud dat ik bij gelegenheid aan de Vlaamse Executieve zal voorleggen.

In elk geval moet ervoor worden gezorgd dat de administratie haar taak op doeltreffende wijze kan vervullen.

Het jachtbeleid krijgt inderdaad nogal wat kritiek in het jagersmilieu — milieu is niet slecht bedoeld. Nochtans meen ik dat op dit punt voldoende duidelijkheid bestaat. Jacht kan geoorloofd zijn in hoofde van natuurbeheer om schade aan gewassen te voorkomen, maar niet voor het eigen genot van het afschieten. Dit wordt in bepaalde jagersmilieus blijkbaar niet op een hartelijke manier onthaald, alhoewel de Vlaamse Hoge Jachtraad met deze principes kan instemmen. Tussen haakjes het volgende: in het Département du Nord (Frankrijk) mag men dit seizoen geen patrijzen schieten; de jagers aanvaarden dit als heel normaal. Zij aanvaarden dat er een beleid is, dat er orde wordt gebracht, dat er geen anarchie mag zijn in de jacht of dat men de natuur kapot maakt. En zo veel natuur hebben wij niet meer over !

Sommigen zijn zo ver gegaan mij te beschuldigen — inderdaad, de heer Adriaensens heeft dit gezegd — van de financiering van de dankactie, die uitging van de natuurbeschermingsverenigingen ter gelegenheid van het niet-openen van de jacht op de houtsnip. Waartoe een houtsnip allemaal kan leiden! Ik heb aan de redactie van de krant en het maandblad waarin het artikel verschenen is, een rechtzetting gevraagd. Ik heb daarin verwezen naar de organisatie die verantwoordelijk is voor de kaartenactie, met name het Coördinatiecomité voor de bescherming van vogels, dat bereid is zijn boekhouding te laten inkijken.

Indien de opstellers van het bewuste artikel hun standpunt niet herzien, zal ik hen natuurlijk gerechterlijk laten vervolgen wegens eeroof en het verspreiden van onjuiste informatie. Men mag niet zomaar alles doen.

Wat de vogelvangst of de vogelbescherming betreft heb ik inderdaad de bevoorrading op beperkte schaal toegestaan van twee nieuwe soorten : de groenling en de kneu.

Deze beslissing is geenszins dubbelzinnig als u weet dat zij het vervolg is geweest van het overleg in de Ornithologische Commissie die geregeld op mijn kabinet vergadert en waarin zowel natuurbeschermers als vogelliefhebbers zitting hebben.

Het beleid is erop gericht enerzijds iedere vorm van sluikvangst en ongeoorloofde verarming van de vogelstand uit de natuur uit te sluiten en anderzijds aan de gevestigde vogelliefhebberij een kans te laten voor de vogelliefhebbers onder u.

In dit verband heb ik maatregelen genomen om het toezicht op in gevangenschap genomen vogels te vergemakkelijken.

Binnenkort zal een regeling van kracht worden die de diameter van de vogelringen zal vastleggen waardoor het onmogelijk zal worden om uit de natuur genomen vogels te laten registreren als vogels afkomstig uit eigen kweek.

De Ornithologische Commissie werkt trouwens verder aan een totaal nieuwe en overzichtelijke regeling ten aanzien van in gevangenschap gehouden vogels.

De heer M. Galle (SP), Minister van de Vlaamse Gemeenschap

Galle

Met de spreeuwen zitten we allemaal verveeld. De spreeuwen zijn momenteel in Oostende. Wij hebben een toestel gekocht om die spreeuwen met geluid te verjagen, maar dan gaan ze ergens anders zitten natuurlijk. Men mag ze in een bebouwde kom niet afschieten.

Wij mogen toch eens lachen op het late van de avond, mijnheer de Voorzitter.

De Voorzit ter : Als het niet te lang duurt.

De heer M. Galle, Minister van de Vlaamse Gemeenschap : Lang lachen is gezond! De bestaande wetten op het natuurbehoud en de ruimtelijke ordening zijn als instrumenten ontoereikend gebleken om een afdoend beleid inzake natuurbehoud te kunnen voeren.

Derhalve hoop ik binnenkort niet alleen een decreet over de bossen aan de Raad te kunnen voorleggen, maar eveneens een decreet op het natuurbehoud ter vervanging van de bestaande Wet op het Natuurbehoud.

Naast de oprichting van natuurreservaten, natuurparken en landschaps-parken met eigen statuut moet het eveneens mogelijk worden kleine geïsoleerde elementen te beschermen en te beheren.

Waarde collega's, dagelijks ontvang ik brieven van verontruste burgers die mij melden dat ergens onrechtmatig bomen worden gekapt. Ik zal ter zake een voorstel van reglementering uitwerken.

Ik herinner u eraan dat ik een brief heb geschreven aan alle gemeentebesturen om te vragen dat ze waakzamer zouden zijn.

Op 3 maart 1976 werd het decreet op de monumenten goedgekeurd, maar omtrent de landschappen kon geen akkoord worden bereikt terwille van de mogelijke belemmeringen die dit tot gevolg zou kunnen hebben voor de landbouw. Het lijkt mij derhalve zinvol een gesprek op gang te brengen tussen vertegenwoordigers van de landbouw en van de landschapsbescherming.

In elk geval zal het decreet dat ik binnenkort aan de Raad zal voorleggen, met beide belangen rekening houden.

Wat het Instituut voor Natuurbehoud betreft heb ik vroeger reeds gezegd dat ik bereid ben dit voorstel bij de Vlaamse deelregering en de Vlaamse Raad in te dienen.

Nog enkele instellingen zijn om één of andere reden, nationaal gebleven. Zodra een voorstel om deze instituten naar de regio's over te brengen wordt ingediend, kan met een regionaal instituut voor natuurbehoud worden gestart.

Wat de criteria voor de verdeling van de gemeentefonds betreft kan ik de heer De Seranno antwoorden dat ten einde objectieve criteria voor de verdeling van het gemeentefonds vast te stellen een onderzoek naar de sanering van de gemeentefinanciën wordt ingesteld. Op basis van dit onderzoek zal gepoogd worden de criteria voor de verdeling van het Gemeentefonds vast te leggen. Ongetwijfeld zal aandacht besteed worden aan de problemen die u nauw aan het hart liggen.

De heer J. De Seranno: Ik ging een stap verder en vroeg deze criteria bij decreet te bekrachtigen. Het gaat toch over enkele tientallen miljoenen.

De heer M. Galle, Minister van de Vlaamse Gemeenschap : Wij zullen dat laten onderzoeken.

U hebt een aantal vragen gesteld over de waterzuiveringsstations. De aanleg van toevoercollectoren naar bestaande zuiveringsstations is een van de prioriteiten van mijn beleid. Zoals vroeger gezegd, is er tot nu toe geen degelijke planning van waterzuiveringsstations tot stand gekomen daar de wet van 26 maart 1971 niet werd uitgevoerd en het initiatief ligt volledig in handen van de gemeenten om zuiveringsstations al of niet te bouwen. Om die reden is het zeer moeilijk een planning uit te voeren. Ik kan wel een meerjarenplan opstellen maar ik beschik nog niet over de middelen om een degelijk plan uit te voeren. Het is om die reden dat op de agenda van vandaag mijn ontwerp

van decreet houdende aanvulling van de wet van 26 maart 1971 over de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging met bijzondere bepalingen eigen aan het Vlaamse Gewest, werd ingeschreven.

Daardoor zal het in het Vlaamse Gewest mogelijk worden geïnvesteerde gelden rendabeler en onze waterlopen zuiverder te maken, hetgeen tot nog toe onvoldoende is gebeurd.

Aangaande de vraag van de heer Vanvelthoven: het geachte lid heeft een goed gedocumenteerde uiteenzetting gehouden over de problematiek van de collector van het Albertkanaal en tevens een aantal fundamentele punten aangeraakt waardoor het ganse project uit de hand is gelopen.

Mijnheer Vanvelthoven, het is een gevoelige zaak aan het worden en ik zou ze, evenmin als u, partijpolitiek willen benaderen. Absoluut niet.

Ik wou trouwens, vooraleer te antwoorden op de interpellatie van de heer Vanvelthoven, zeggen dat mijn voorgangster mevrouw De Backer, ook reeds grote inspanningen heeft gedaan om te saneren en de zaak ahangig gemaakt heeft bij het Hoog Comité van Toezicht.

Mijnheer Vanvelthoven, u hebt enkele pertinente vragen gesteld waarop ik, spijtig genoeg, het antwoord schuldig zal moeten blijven. Af en toe gebeurt het wel dat een minister het antwoord moet schuldig blijven, mijnheer Maes. Wanneer het hem onmogelijk is te antwoorden moet hij dat in volle rechtzinnigheid zeggen. Ik doe dat nu ook en hoop dat u het zult appreciëren.

Waarom moet ik thans het antwoord schuldig blijven? Omdat het gaat over een probleem dat dateert van vóór mijn bevoegdheid over deze collector en ik vastgesteld heb dat stukken uit het verleden niet altijd schijnen teruggevonden te worden.

Zo kan ik u niet bevestigen of vroeger het toezicht geschiedde door één technisch ingenieur en één opsteller en waarom Openbare Werken er niet werd bij betrokken is een vraag,

Galle

waarop alleen diegene die de toenmalige beslissing nam u zou kunnen antwoorden.

Waarom Minister Custers in 1965 een contract afsloot met drie privé-studiebureaus op basis van welke referenties en waarom drie en niet één, dat weet ik ook niet, alhoewel het mij niet vrij logisch schijnt, maar op mijn administratie is er niemand meer die er in 1965 ook reeds was.

Op de vragen gesteld aan het einde van uw uiteenzetting kan ik u het volgende meedelen.

Het bedrag dat tot op heden werd besteed aan de collector bedraagt 4.599.617.072 frank.

Momenteel zijn er negen verzoeningsprocedures aanhangig bij het Hoog Comité van Toezicht — mevrouw De Backer heeft dit insgelijks gepoogd — om te trachten een overeenkomst te bereiken betreffende gevraagde schadevergoedingen en afgehouden boeten. Het betreft hier voor het ogenblik een bedrag van 145 miljoen, dit is zonder rekening te houden met mogelijke interessen.

In verband met de beschadiging van de druktoeren heeft de Staat alle betrokken partijen, studiebureaus en aannemer, gedagvaard voor de rechtbank.

Het bedrag waarom het hier gaat is 78 miljoen frank, hetzij de kostprijzen voor herstellingen en verstevigingen.

Om u mijn aanpak van deze zaak te verduidelijken dien ik u een overzicht te geven van de toestand waarin ik het dossier van de collector van het Albertkanaal heb aangetroffen en hoe ik getracht heb en nog steeds tracht om van dit miljardenproject het beste te maken.

In juli 1979 ontving ik een eerste rapport van mijn administratie waarin mij de stand van zaken en de moeilijkheden die zich voordeden werden meegedeeld en tevens dat er een onderzoek naar beschadigingen en de hieraan verbonden herstellkosten uitgevoerd werd door het Bestuur

voor Elektriciteit en Electromechanica (BEE). Ik heb dan aan het BEE gevraagd mij verslag uit te brengen van hun werkzaamheden. In november 1979 heb ik dat uitstekend en zeer uitvoerig verslag ontvangen, waarvan het besluit was dat om de elektromechanische en elektronische uitrusting van de collector bedrijfsklaar te maken een bedrag van 339 miljoen frank noodzakelijk was.

Dit leek mij een zeer belangrijk bedrag om zo maar in die collector te investeren, zonder dat de goede toestand van de buizen was onderzocht, hetgeen tot dan toe nog niet was gebeurd. Tevens was het zo dat de 339 miljoen herstellingswerken geen zin hadden als het later mocht blijken dat de buizen niet in goede toestand waren. Op 17 januari 1980 heb ik via mijn collega van Openbare Werken, het Bruggebureau de opdracht gegeven om een tegensprekelijk beschrijving op te stellen van de werken in verband met de buisleidingen.

Tevens heb ik op 22 januari 1980 aan het Bestuur voor Elektriciteit en Electromechanica meegedeeld dat het niet volstaat om de schade vast te stellen, en gevraagd om een onderzoek naar de verantwoordelijkheden uit te voeren.

Op 11 september 1980 werd op mijn kabinet een vergadering belegd met iedereen die betrokken was bij het onderzoek, om te vernemen wat voorlopig het onderzoek van de buizen had opgeleverd. De eerste vaststellingen waren zo slecht dat ik de betrokken diensten de opdracht gegeven heb om hun bevindingen op papier te zetten en mij voorstellen te formuleren voor de toekomst van de collector.

Het belangrijkste element uit dit rapport is de vaststelling dat de binnenbekleding van de betonnen leidingen als onbestaand moet beschouwd worden en dat het gevaar bestaat dat de buizen snel zouden aangetast worden.

Daarom heb ik mijn administratie de opdracht gegeven om een uitgebreide werkgroep samen te roepen die als belangrijkste taak heeft uit te maken welk water er nog door de collector zal mogen verpompt worden.

Wat het onderzoek naar de verantwoordelijkheden betreft, kan ik het geachte lid meedelen dat het Hoog Comité van Toezicht belast werd met een onderzoek naar de verantwoordelijkheden.

Indien het geachte lid bij het stellen van de vraag naar het onderzoek van de verantwoordelijkheden aan bepaalde elementen in het dossier dacht, die bij voorkeur zouden dienen onderzocht te worden, zou ik dit wel graag van hem vernemen.

Mij dunkt dat alle punten belangrijk kunnen zijn.

Momenteel komt het afvalwater van de fabrieken die op de collector zullen lozen, terecht in de Laak.

Uit bovenvermeld rapport is ook gebleken dat de huidige lozingsvergunningen van deze bedrijven niet meer voldoen, zelfs niet voor de collector. Ook hier heb ik de opdracht gegeven om nieuwe normen op te leggen en tevens heb ik een bespreking gepland met de betrokken bedrijven om te informeren of zij nog steeds geïnteresseerd zijn in het gebruik van de collector, want ik heb moeten vaststellen dat er geen enkele geschreven verbintenis hieromtrent bestaat, wat de privé-nijverheid betreft.

Ik hoop in de loop van 1981, in functie van het verloop van het onderzoek, een definitief idee te krijgen over de bruikbaarheid van de collector langs het Albertkanaal.

Ik heb het, geachte collega Poma, in mijn vraaggesprek met de televisie niet gehad over een tussentijds rapport. Ik heb alleen bij het afzien van de bewuste uitzending vastgesteld dat de televisie over een tussentijds rapport beschikt. Dat is het verschil. U weet dat wij in een windrijk land wonen en dat dossiers nogal vlug uit bepaalde bureaus vliegen. Het tussentijds rapport werd besproken op de vergadering van het sociaal-economisch kernkabinet op 8 december jongstleden. Ik ben bereid dat tussentijds rapport hier aan de Commissie mee te delen.

De heer Poma spreekt herhaaldelijk over mededelingen van februari 1972.

Galle

Wel, de opdracht voor het bouwen van het zuiveringsstation werd gegeven op 26 juni 1972 en de aanbesteding van de bouwwerken had plaats op 21 december 1972. 0-31 juli 1979 werd aan de door u vermelde bedrijven een nieuwe en strengere lozingsvergunning gegeven waartegen ze in beroep zijn gegaan. Het tussentijds verslag heeft nu uitgewezen dat zelfs deze nieuwe vergunningen niet streng genoeg zijn. Ik zal niet aarzelen strengere normen op te leggen.

De heer Poma zegt dat slechts in één van de vier delen — het zijn er maar drie — vastgesteld is dat de epoxyharsbekleding beschadigd is. Ik moet spijtig genoeg meedelen dat totnogtoe door het Bruggenbureau slechts één deel werd onderzocht. Niets laat hopen dat de rest er beter aan toe zou zijn, met andere woorden de beschadiging aan de epoxyharsbekleding is onherstelbaar.

De heer Maes vraagt op basis van welke oorspronkelijke bestekken het werk werd uitgevoerd. Daarop kan ik niet antwoorden, want ik weet het ook niet. Ik kan hem wel meedelen dat in 1968 de oorspronkelijke ra-

Mevrouw J. De Loore-Raeymaekers (CVP)

ming 1 miljard 360 miljoen bedroeg en dat in de inbedrijfname was voorzien voor 1 januari 1972. In artikel 74.01 is 1 miljard voor de aankoop van onderhoudsmateriaal ingeschreven en in artikel 73.81 110 miljoen vastleggingskredieten. Het werkelijk uitgegeven bedrag beloopt in 1980 85 miljoen, waarvan 21 miljoen voor pompen om de kamers droog te houden en de aansluiting van de elektriciteit naar bypasskamers. De rest is bestemd voor wettelijke herzieningen en betalingen en nog in uitvoering zijnde werken.

Zoals ik al gezegd heb, zijn 9 procedures aanhangig bij het Hoog Comité voor Toezicht, één bij het gerecht, één procedure is al afgewerkt door de Ministerraad en doorgestuurd naar het Rekenhof. Ik wil nog eens klaar en duidelijk stellen ten aanzien van deze interpellaties dat ik niet zinnens ben, behalve voor de contractueel vastgelegde betalingen en herzieningen, nog één frank te investeren in de collector vooraleer ik zeker weet dat deze nog kan worden gebruikt.

De heer J. Van Elewyck: Zeer juist !

De heer M. Galle, Minister van de Vlaamse Gemeenschap: Daar de interpellaties van mevrouw Demeester-De Meyer en van mevrouw De Loore-Raeymaekers — de heer Valkeniers heeft zich verontschuldigd maar zijn interpellatie zou ook deze problemen als onderwerp hebben gehad — betrekking hebben op dezelfde acute problemen inzake de afvalverwijdering neem ik mij voor aan de geachte leden een globaal antwoord te verstrekken.

Ter gelegenheid van het onderzoek dat door het gerecht in Nederland werd ingesteld tegen de Nederlandse firma UNISER en dat in België wordt voortgezet tegen de firma RTM werden door de pers heel wat feiten en veronderstellingen aangehaald die inderdaad mogelijk maken te besluiten dat er in Nederland en België heel wat misloopt met de opaling en de vernietiging of de verwijdering van industriële afval.

Het gerechtelijk onderzoek zal moeten uitmaken in hoeverre deze feiten

en veronderstellingen met de werkelijkheid overeenstemmen.

Dit is onder andere het geval voor het dumpen in de Schelde van vloeibare afval die van Nederland naar België werd vervoerd om in Antwerpen geladen te worden op een schip dat de afval in zee had moeten verbranden.

Hetzelfde dient gezegd van het storten op meerdere plaatsen in de provincie Antwerpen van toxische industriële afval die uit Nederland zou zijn ingevoerd. Tot op heden zijn aan de Belgische administraties geen feiten bekend die deze twee beweringen zouden kunnen ondersteunen. Er wordt tegenwoordig nogal vlug overdreven. Sommigen zeggen dat in het Albertkanaal zou zijn gestort maar ik wil de Antwerpenaars onder u niet nodeloos verontrusten.'

Voor zover de afval onder toepassing valt van de wet van 22 juli 1974 en het koninklijk besluit van 9 februari 1976 houdende algemeen reglement op de giftige afval kunnen soortgelijke feiten worden gestraft — dit is dan het antwoord op een vraag — met een gevangenisstraf van acht dagen tot een jaar en met een geldboete van 100 tot 100.000 frank. Bovendien kunnen de vervoermiddelen in beslag genomen worden. Die zijn soms duurder dan de boete.

Er werd bovendien tot op heden geen enkele vergunning verleend voor het storten of dumpen van afval die onder toepassing valt van de reglementering betreffende de giftige afval.

Verder staan in de Provincie Antwerpen een zestal vergunde stortplaatsen van niet-giftige industriële afval onder het toezicht van het mijnwezen, evenals een tiental stortplaatsen van inerte afval zoals gibs, vliegasse en asbestcement. In deze stortplaatsen werd tot op heden geen niet-verwerkte toxische industriële afval vastgesteld.

Wat de verdeling van de bevoegdheden betreft, mevrouw Demeester, dient een duidelijk onderscheid gemaakt tussen de hogervermelde giftige afval en de andere industriële afval.

Galle

In het kader van dit antwoord zal ik mij nochtans moeten beperken tot de grote lijnen, zonder te veel in details te treden, hetgeen de duidelijkheid niet ten goede zou komen en volgens de beperkte tijd.

In het domein van de giftige afval is de burgemeester ermede gelast zich ervan te vergewissen of de opslagplaatsen en installaties voor vernietiging, neutralisering en wegwerking van giftige afval regelmatig vergund werden.

De Bestendige Deputatie verleent in eerste instantie de betrokken vergunningen. In beroep wordt de beslissing getroffen door de Koning; dus enkel in beroep, anders blijft het bij de Bestendige Deputatie.

In geval van ongeval of dringend gevaar worden de burgemeester en de Gouverneur van de provincie betrokken bij de te nemen voorzorgsmaatregelen.

Het toezicht bij de producent of bij de verwerker wordt in hoofdzaak uitgeoefend door de Administratie van de arbeidsveiligheid van het Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid.

Het toezicht op de erkende verwerkers van giftige afval en het toezicht op de meldingsplicht betreffende het voorhanden houden, de afstand, de verwerving, de invoer en de uitvoer wordt uitgeoefend door de Administratie van de arbeidshygiëne en geneeskunde van hetzelfde departement, dus Tewerkstelling en Arbeid.

In toepassing van de bijzondere wet op de hervorming van de instellingen van 8 augustus 1980 is de Vlaamse Executieve bevoegd voor de ophaling en de behandeling van de afval.

De reglementering op de giftige afval vormt een betrekkelijk sluitend geheel met, zoals hoger reeds gezegd, betrekkelijk zware straffen tegen overtredingen.

Het toezicht kan in ieder geval verbeterd worden, maar dit met de middelen en personen die ter beschikking gesteld worden, terwijl anderzijds het grensoverschrijdend verkeer, in

het kader van de Benelux Economische Unie en ook in het kader van de Europese Gemeenschap een betrekkelijk zwakke schakel vormt.

Wat de andere industriële afval betreft, dringt, zoals reeds vroeger gezegd, de snelle goedkeuring van een afvaldecreet zich op.

Ik kan u hierbij zeggen dat de tekst voor het afvaldecreet in de werkgroep van de Vlaamse deelregering wordt besproken. Ik hoop binnenkort de toestemming van de Vlaamse deelregering te bekomen om die tekst voor te leggen aan de Vlaamse Raad.

De huidige bevoegdsverdeling betreffende het storten, verwerken en lozen van afvalstoffen kan als volgt worden samengevat — dit lijkt mij wel interessant genoeg om mede te delen —:

- a) de gemeente kan, op grond van artikel 16 van het ARAB tijdelijke vergunningen, van maximum 3 maanden, verlenen voor het storten van niet giftige industriële afval en van huisvuil. De gemeente houdt steeds een politietoezicht op de naleving van de vergunningen, ook deze afgeleverd door de Bestendige Deputatie. De gemeente kan in bepaalde gevallen eveneens ingrijpen op grond van de wet op de Stedebouw en de Ruimtelijke Ordening, wanneer het om een belangrijke reliëfwijziging van de bodem gaat;
- b) de Bestendige Deputatie verleent, in het kader van de wetgeving op de hinderlijke inrichtingen — ARAB — de vergunningen voor - stortplaatsen van niet giftige industriële afval, gekend als afval zoals bepaald door artikel 1 van het KB van 18 juli 1973 en opgenomen onder nummer 6 ter van de lijst A van de hinderlijke inrichtingen.
 - opslagplaatsen van en inrichtingen voor het behandelen van vuilnis zoals opgenomen onder nummer 13 van de lijst B van de gevaarlijk ke ongezonde of hinderlijke bedrijven,
 - stortplaatsen van giftige afval zoals voorzien door het KB van 9 februari 1976;

- c) de Minister van de Vlaamse Gemeenschap is bevoegd voor het beleid inzake afvalstoffen, wat onder meer inhoudt dat alle beroepen door de Minister behandeld worden en ter beslissing voorgelegd aan de Koning. Hij is eveneens bevoegd voor de vergunningen van verwerkingscentra van giftige afval zoals voorzien door het KB van 9 februari 1976;
- d) de nationale staat is bevoegd in geval van betwisting tussen de deelstaten of tussen België en de buurlanden.

De heer J. De Seranno: Mijnheer de Minister, ik volg van nabij de wet op de giftige afval, wet waarvan ik trouwens ook verslaggever was. Ik herinner mij dat nog altijd een aantal noden moeten worden vastgesteld. Ik neem aan dat deze noden nationaal moeten worden bepaald. Worden op dit ogenblik daarover reeds onderhandelingen gevoerd tussen de betrokken ministers van de gewesten ?

De heer M. Galle, Minister van de Vlaamse Gemeenschap : Ja, mijnheer De Seranno, er werden reeds onderhandelingen gevoerd en er werden ook voorstellen gedaan om de noodzakelijke werken uit te voeren.

De heer J. De Seranno: Na zes jaar !

De heer M. Galle, Minister van de Vlaamse Gemeenschap : Ik ben. nog geen zes jaar in de regering.

De heer J. De Seranno: Mijnheer de Minister, ik bedoel dat wij thans, na zes jaar, in ieder geval op de vaststelling van deze noden moeten aandringen.

De heer M. Galle, Minister van de Vlaamse Gemeenschap : Geloof mij, mijnheer de Seranno, wij maken er werk van. De regionalisering heeft ons misschien daartoe een goede dienst bewezen.

Het toezicht wordt uitgeoefend door de Administraties van de Arbeidshygiëne en geneeskunde en van de arbeidsveiligheid van het Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid, behalve in de gevallen van opslag of storten in een nog niet verlaten groe-

Galle

ve of graverij waar de Administratie van het Mijnwezen van het Ministerie van Economische Zaken het toezicht uitoefent. In sommige gevallen, waar tegelijkertijd huisvuil en industriële afval gestort wordt, kan het toezicht uitgeoefend worden door de Inspectie van de Volksgezondheid van het Ministerie van Volksgezondheid, de burgemeester en de Bestendige Deputatie.

Voor de toepassing van de wet van 8 augustus 1980 is het Gewest bevoegd.

Bij de producenten van gewone industriële afval wordt als dusdanig weinig controle uitgeoefend en bestaat er ook geen meldingsplicht zodanig dat het systeem geenszins sluitend is. Dat zal verholpen worden door een meldingsplicht in het kader van het decreet op de afval, dat ik spoedig zal indienen.

De verantwoordelijkheid van de producent van giftige afval is vastgesteld door de wet van 22 juli 1974. Hij blijft verantwoordelijk tot de uiteindelijke vernietiging of neutralisering van de giftige afval, zelfs indien hij deze aan anderen heeft afgestaan.

De verwerper en de vernietiger van giftige afval wordt bovendien verplicht een verzekering af te sluiten voor de vergoedingen van de schade die uit zijn activiteiten zou kunnen ontstaan.

Geachte interpellanten, kort samengevat. Het vervoer van giftige afval moet op zulke wijze geschieden dat elk gevaar en elke verontreiniging worden vermeden, terwijl op de verpakkingen aanduidingen moeten voorkomen die mogelijk moeten maken de inhoud te identificeren.

Wat het ruimtelijk aspect van de stortingen van industriële afval betreft, ben ik ervan overtuigd dat in het Vlaamse Gewest nog verschillende plaatsen bestaan waar industriële afvalstoffen op een milieuvriendelijke manier gestort kunnen worden voor zover de nodige voorzorgsmaatregelen worden genomen en er rekening gehouden wordt met de aard van de bodem, de ligging en het gebruik van de grondwaterlagen

en de aard van de te storten afval en een deugdelijke controle wordt uitgeoefend op deze stortingen.

In de provincie Antwerpen vergadert maandeijks een commissie voor afvalverwijdering, opgericht door de Bestendige Deputatie, waar alle diensten die bij de afvalproblemen betrokken zijn de verschillende aanvragen tot stortplaatsen onderzoeken en tevens nagaan waar in de toekomst nog dergelijke vergunningen kunnen verleend worden. Het is een goed voorbeeld.

In verband met de verantwoordelijkheid van de afvalproducent voor wat de giftige afval betreft, wordt de aandacht van de geachte leden gevestigd op het feit dat de producent van de afval verantwoordelijk blijft.

In de praktijk kan dit alleen gelden voor binnenlandse producenten, daar de Belgische overheid geen greep heeft op buitenlandse bedrijven.

Indien buitenlandse giftige afval ons land zou binnenkomen moet hiervoor een vergunning voor invoer afgeleverd worden.

Dergelijke vergunning zou alleen afgeleverd worden aan een Belgisch bedrijf, indien zou blijken dat er een vanuit milieuhygiënisch standpunt verantwoorde wegwerking zou bestaan voor de ingevoerde afvalstoffen.

Het opleggen van een eenvormige verpakking voor afvalstoffen is niet realistisch wegens de zeer uiteenlopende vormen waaronder giftige afvalstoffen kunnen voorkomen: gasvorming, pasteus, vast, vloeibaar (waterig-organisch), en heterogene mengsels van deze verschillende vormen.

Het is uitgesloten in België stortplaatsen voor giftige afval te voorzien.

Verder dient te worden beklemtoond dat de wetgevende bepalingen in Nederland op de «chemische afvalstoffen») niet iedere vorm van afval betreffen. Het decreet, dat ik mij voorneem neer te leggen, zal alle afvalstoffen omvatten behalve de

toxische en de radioactieve die reeds door bestaande wetgevingen geregeld zijn en die een betrekkelijk sluitend geheel vormen met zoals reeds gezegd zware straffen tegen overtredingen.

Mijnheer de Voorzitter, ik denk dat ik op deze manier de belangrijkste vragen heb beantwoord.

(Applaus bij de meerderheid)

MOTIE VAN ORDE

Beroep op het reglement

De Voorzitter: De heer Poma heeft het woord voor een beroep op het reglement.

De heer K. Poma: Mijnheer de Voorzitter, ik wens even ons reglement in herinnering te brengen. Het bepaalt uitdrukkelijk het volgende: «Over een motie spreekt de Raad zich na verloop van ten minste een dag in de meest nabije openbare vergadering bij hoofdelijke stemming uit».

De Voorzitter: Het spijt mij ten zeerste dat u niet aanwezig was. De Raad heeft de wijziging van de agenda unaniem goedgekeurd.

De heer K. Poma: U had de fractieleiders van de oppositie kunnen raadplegen. Noch de fractieleider van de Volksunie, noch ikzelf waren hier aanwezig bij deze stemming en nochtans waren wij slechts gedurende tien minuten uit de vergaderzaal.

De Voorzitter: Mijnheer Poma, u kan absoluut zeker zijn dat het hier niet gaat om een maneuver. Ik was van mening dat alle fractievoorzitters akkoord gingen. De Raad ging unaniem akkoord met het voorstel.

De heer O. Van Ooteghem: Mijnheer de Voorzitter, ik wens hier uitdrukkelijk te zeggen dat ik als fractieleider niet werd geconsulteerd over het al dan niet stemmen vandaag. Ik ben ook de hele namiddag in de vergadering aanwezig geweest. Na even buiten te zijn geweest, verneem ik dat

Van Ooteghem

vandaag niet meer zal worden gestemd. Ik ga akkoord dat wij niet over de begrotingen stemmen. Maar wij moeten ons toch houden aan ons eigen reglement. U kan niet bij zitten en opstaan het reglement zelf wijzigen. Het reglement zegt zeer duidelijk: over een motie spreekt de Raad zich na verloop van ten minste een dag in de meest nabije openbare vergadering bij hoofdelijke stemming uit.

De Voorzitter: Het reglement werd niet gewijzigd, onze agenda werd gewijzigd.

De heer O. Van Ooteghem : Mijnheer de Voorzitter, ik doe een beroep op het reglement. Wanneer de agenda moet worden gewijzigd, meen ik dat men ten minste de fair play zou kunnen opbrengen vooraf de fractieleiders te raadplegen. Wij zijn heel de namiddag aanwezig. Van een afwezigheid van een tiental minuten maakt men gebruik om plots de agenda te wijzigen. Ik vind dat niet aanvaardbaar.

De Voorzitter: De heer Van Elewyck heeft het woord.

De heer J. Van Elewyck: Mijnheer de Voorzitter, dit is een nutteloos proceduredebat. Het is niet de voorzitter die een voorstel heeft gedaan om de orde van onze werkzaamheden te wijzigen, maar ikzelf, dat is niet gebeurd op een ogenblik dat wie dan ook al of niet aanwezig was in dit halfroond, maar op een ogenblik dat een van de interpellanten haar tussenkomst beëindigd had, heb ik toen het woord gevraagd. Alle aanwezige leden hebben unaniem met het voorstel, gedaan in mijn persoonlijke naam, ingestemd.

Geachte collega's ik houd zeer sterk aan de letter en de geest van het reglement. Wie mij kent, weet dat. Het is echter zó dat, wanneer een assemblée unaniem is, zij steeds anders kan beslissen, zelfs al is dit in tegenstrijd met wat in het reglement staat. Die unanimité was hier aanwezig op het ogenblik dat ik mijn voorstel deed.

De heer K. Poma: Mijnheer de Voorzitter, ik was slechts enkele minuten

afwezig. Intussen hebben zeven in dit halfroond nog aanwezige leden beslist dat er vandaag niet zou gestemd worden. Dat is geen normale procedure.

De Voorzitter: Er is absoluut geen sprake van een manoeuvre. Er is over het voorstel van de heer Van Elewyck zelfs niet gestemd. De beslissing om de agenda te wijzigen, is zeker niet gebeurd op een ogenblik dat er een schorsing was. Ik heb deze vergadering geschorst om de leden en het personeel toe te laten te eten, temeer daar Minister Geens op dat ogenblik toch niet aanwezig was.

Het was vóór deze schorsing dat de agenda werd gewijzigd.

De heer O. Van Ooteghem : Mijnheer de Voorzitter, het is de eerste maal dat ik meemaak dat er bij verrassing wordt gestemd.

De Voorzitter: Er is niet gestemd ! Ik heb de Raad geconsulteerd en geen enkel lid vroeg een stemming. Elkeen ging akkoord met de wijziging van de agenda.

De heer R. Vandezande: Mijnheer de Voorzitter, wij twifelen niet aan uw goede trouw. Wij willen zelfs plechtig bevestigen dat wat u gevraagd heeft, u dat in alle eer en geweten heeft gedaan.

Wij bevestigen ook de goede trouw van de heer Van Elewyck. Deze eenparige beslissing is echter niet van aard om, zij het dan voor één keer, de inhoud van artikel 50,7 te wijzigen. Indien de eenparige beslissing tot gevolg zou hebben dat artikel 50,7 zou worden gewijzigd, zouden wij daardoor een streep moeten zetten.

De heer J. Van Elewyck: Helemaal niet.

De heer R. Vandezande: Het spreekt vanzelf dat u door een eenparige beslissing van de Raad geen inbreuk kunt plegen op een artikel dat dwingend is voor de hele Raad. Dat wil zeggen dat u voor één keer afbreuk doet aan de inhoud van artikel 50,7 en dat kunnen wij niet aanvaarden.

Wij herhalen dat wij uw goede trouw niet in twijfel trekken, doch u kunt ons niet beletten een beroep te doen op het reglement.

De Voorzitter: Dames en heren, ik wil even duidelijk de zaak toelichten.

De Raad moet zich ten minste na verloop van een dag en tijdens de meest nabije openbare vergadering bij hoofdelijke stemming over een motie uitspreken. Dat moest gebeuren, dat kwam op de agenda voor, zoals het reglement voorschrijft.

Welnu, de Raad spreekt zich daarover vandaag niet 'uit. De Raad heeft het reglement niet verkracht, de agenda werd gewoon gewijzigd.

Dit punt stond op de agenda. Het reglement werd nageleefd door het feit dat het punt op de agenda geplaatst was, maar de Raad heeft er zich vandaag niet over uit te spreken. Hij zal zich daarover toekomstige donderdag uitspreken. Dat is voor mij zo klaar als pomppwater.

De heer W. Kuijpers: Mijnheer de Voorzitter, zo zou men een stemming altijd kunnen uitstellen. Ik zal dit met een karikatuur bewijzen. De Raad zou een bepaalde beslissing meerderheid tegen minderheid iedere keer kunnen uitstellen, louter door de getalsterkte van de aanwezige meerderheid. Het reglement is er om ieder lid en iedere fractie te beschermen. Dergelijke beslissing stemt geenszins overeen met de geest van het reglement.

De Voorzitter: De heer Van Elewyck heeft het woord.

De heer J. Van Elewyck: De heer Vandezande is zo vriendelijk geweest te bevestigen dat het hier bij niemand gaat over de vraag van goede trouw of niet.

De heer W. Kuijpers: We kennen elkaar ! (*Glimlachjes*)

De heer J. Van Elewyck: Wij stellen die op prijs, mijnheer Vandezande. Het is zeker niet de bedoeling geweest een stemming over de moties niet te laten doorgaan.

U heeft gelijk, mijnheer Kuijpers, als u het voorbeeld geeft van een beslissing meerderheid tegen minderheid om een stemming te verdagen. Dit was hier niet het geval.

De heer W. Kuypers : Nu bent u met «jezuïeterij » bezig !

De heer J. Van Elewyck: Helemaal niet. Iedereen was het er hier over eens dat het nutteloos was om alle collega's hier op dit late uur te laten wachten om na de debatten nog stemmingen te kunnen houden.

De heer W. Kuijpers: Er zijn twee soorten stemmingen.

De heer J. Van Elewyck: Ik weet dat u graag onderbreekt, mijnheer Kuijpers, en ik neem u dat niet kwalijk. De beslissingen om de stemmingen donderdag eerstkomend om 14 uur te houden, werd alleen getroffen om praktische overwegingen. Daar zat geen andere bedoeling achter. Mag ik vragen dat bepaalde leden de unanieme beslissing van de Raad niet opnieuw in twijfel zouden trekken en gewoon pragmatisch zouden stellen dat zij donderdag zullen weten of de Executieve beschikt over de goedkeuring van de assemblée of niet.

De Voorzitter: De heer Poma heeft het woord.

De heer K. Poma: Mijnheer de Voorzitter, ik heb in feite het incident uitgelokt. Ik sluit mij aan bij de idee dat de goede trouw van niemand verschalkt werd en ik wil zeker niet de goede trouw van de Voorzitter in twijfel trekken. Ik wens alleen het volgende te zeggen: wat wij vandaag gedaan hebben, is naar mijn mening — niet naar uw mening — een verkrachting van het reglement. Dit mag geen precedent zijn om, in de toekomst, ons daarop te beroepen en nogmaals te herhalen wat wij vandaag, in een ogenblik van verstrooidheid misschien, gedaan hebben.

De Voorzitter: Daarmee ben ik het eens. Ik wil het incident sluiten met te zeggen dat de Raad zelf altijd zijn eigen reglement kan verkrachten maar dan moet de Raad unaniem zijn om dit te doen.

De heer R. Vandezande: Mijnheer de Voorzitter, vandaag, 16 december 1980, wordt op artikel 50 van het reglement een briefje geplakt dat alleen geldig is voor vandaag. Morgen trekt u het briefje er opnieuw af.

De Voorzitter: Geen sprake van ! Het incident is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1980

— 7-A (1980-1981)-Nrs. 1 en 2

ONTWERP VAN DECREET houdende de begroting van het Vlaamse Gewest voor het begrotingsjaar 1980

— 8-A (1980-1981)-Nrs. 1 en 2

— 14 (1980-1981)-Nr. 3 (Verslag van het Rekenhof)

INTERPELLATIES (R.v.O. art. 65)

— **Interpellatie van de heer L. Vanvelthoven tot de Minister van de Vlaamse Gemeenschap (M. Galle) over de beslissing een onderzoek in te stellen naar een mogelijk operationeel maken van de collector Genk-Antwerpen in de toekomst**

— **Interpellatie van mevrouw W. Demeester-De Meyer tot de Minister van de Vlaamse Gemeenschap (M. Galle) over de afvalverwerking en het storten van afval in de Antwerpse Kempen alsmede het uitvaardigen van een afvaldecreet**

— **Interpellatie van mevrouw J. De Loore-Raeymaekers tot de Minister van de Vlaamse Gemeenschap (M. Galle) over de acute problemen rond het illegaal storten in de provincie Antwerpen en het uitblijven van een sluitende wetgeving op de afvalverwijdering**

Algemene bespreking (Voortzetting)

De Voorzitter: Wij hervatten de algemene bespreking van de begrotingsontwerpen 1980 met de daaraan toegevoegde interpellaties.

Mevrouw De Backer-Van Ocken, Staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap, heeft het woord.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap (*op de tribune*): Mijnheer de Voorzitter, mevrouwen, mijne heren, ik zal antwoorden op enkele vragen die gesteld zijn in verband met culturele aangelegenheden en de andere bevoegdheden die wij in de Executieve hebben.

De heer Seeuws heeft vragen gesteld in verband met het orkestwezen en het operawezen. De noodzaak aan herstructurering van het opera- en orkestwezen in het Vlaamse land werd meermaals door mijzelf en door de leden van deze vergadering beklemd.

Overigens gaat deze discussie terug op een beslissing tot herstructurering die door de regering in 1975 reeds werd genomen naar aanleiding van de toekenning van bijkredieten voor de toepassing van de sociale programmatie. Deze herstructurering is een probleem waarbij vijf openbare besturen betrokken zijn. Zowel voor het opera- als voor het orkestwezen moet gelijktijdig een oplossing worden uitgewerkt. Dat was de eis van de regering van die tijd. Ik denk dat dit inderdaad het beste is.

Op mijn initiatief is in 1975 een werkgroep gestart die reeds in oktober 1976 haar besluiten heeft geformuleerd.

De stad Antwerpen en de provincie Antwerpen hebben reeds hun akkoord gehecht aan dit voorstel dat uitgewerkt was door de regering. Dit was natuurlijk niet genoeg. Dit akkoord werd nog niet door alle betrokken openbare besturen goedgekeurd. Zo geen overeenkomst wordt bereikt kan het voorstel om evidente redenen niet worden uitgevoerd.

Het departement van Cultuur heeft ter zake geen drukkingsmiddelen, mijnheer Seeuws, tenzij een opschorting van de subsidies en dat lijkt mij toch een beetje drastisch. Ik meen dat iedereen in deze vergadering het daarmee eens is.

De enige uitweg die voor het departement bestaat is via besprekingen tot een akkoord te komen. Deze besprekingen werden sedert oktober 1976 tot op deze dag nooit onderbroken. Een bevredigende oplossing is er echter nog altijd niet.

Eventuele wijzigingen aan de voorstellen werden door alle partners steeds ernstig besproken, doch zonder succes.

R. De Backer-Van Ocken

U heeft mij ook vragen gesteld in verband met het decreet op het vormingswerk, zowel in verenigingsverband als in instellingen. Ik zal de inleidende bespreking terzijde laten omdat ik ervan overtuigd ben dat u goed weet waarover het gaat.

Nieuwe erkenningen zijn nog steeds mogelijk op basis van het decreet verenigingsverband. De uitbreiding van het personeel in de bestaande erkende verenigingen werd echter afgeremd. Hier moeten maatregelen worden onderzocht zoals bv. een mogelijke stop op nieuwe erkenningen, het laten bijbenen van het subsidieerbaar personeelsbestand in de bestaande verenigingen of andere mogelijkheden.

Mijnheer Van Elewyck, ik vestig er uw aandacht op dat het gaat over het decreet op het vormingswerk in verenigingsverband. Maar zoals reeds gezegd is tot hiertoe enkel gebruik gemaakt van de beperkingen die door de heer Seeuws straks werden opgemerkt met name het afremmen van het personeelsbestand en van de mogelijkheid die door hem naar voren werd gebracht.

De heer W. Seeuws: Wat de instellingen betreft ! Nieuwe erkenningen zijn mogelijk zowel in de nationale als in de regionale geledingen, maar dat de reeds erkende niet meer kunnen uitbreiden op de regionale, daar is toch een onlogica in.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap: Wat de instellingen betreft, ook hier dringt zich voor de bestaande organisaties een beperking van het personeelsbestand op. Op erkenning van nieuwe instellingen kan geen beperking worden opgelegd. Ik herhaal wat ik zoëven heb gezegd indien de huidige evolutie aanhoudt, moeten wij wellicht een stop op nieuwe erkenningen overwegen.

De erkenning van nieuwe regionale **instellingen** kan niet worden belet.

De huidige wetgeving laat dit niet toe. Wij moeten dus of de subsidies verminderen voor de regionale instellingen of een erkenningsstop overwegen.

Wat de sportcentra betreft, vormt het wegvallen van het niet-statutair personeel een groot probleem. Wij moeten naar nieuwe oplossingen zoeken voor een betere bezetting van de sportcentra. Wij noteren de medewerking van de heer Seeuws. Wij hebben in het verleden ook de steun toegezegd gekregen van niemand minder dan Minister Major maar ik moet toegeven dat daar niet zoveel van terecht is gekomen.

Wij weten allemaal hoe dat gebeurd is. Door herhaalde regeringsbeslissingen die op dit vlak een stop hebben ingevoerd. Wij hebben met moeilijkheden te kampen. Wij hebben een lichte maar onvoldoende uitbreiding gekend om de Rijks-sportcentra drijvend te houden. Wij moeten tot hiertoe blijven werken met niet statutair personeel. Wanneer er zich op bepaalde ogenblikken bijzondere moeilijkheden in het verleden voordeden zijn wij er tot nog toe altijd in geslaagd, hiervoor een oplossing te vinden. Wij hopen echter dat er ooit een tijd komt dat de Rijks-sportcentra met statutair aangesteld personeel zullen kunnen werken.

Nu kom ik tot de BRT en de uitbreiding van het tweede net. Wij hebben steeds beloofd dat bij een uitbreiding van het tweede net de Commissie van de Raad zou worden verwtigd. Dat is zo en ik erken het.

In het ontwerp van begroting werden echter geen bijkomende middelen voorzien en **wij** moesten de Raad daarover niet inlichten. Het tweede net bleef beperkt tot vier avonden per week. De BRT hoopt reeds jaren een uitbreiding tot vijf avonden.

Men voert argumenten aan dat uit kijk- en luisteronderzoek blijkt dat het tweede net voor de BRT een goede zaak is gebleken en dat de uitbreiding van het tweede net naar de vooravond de stijgende lijn van het BRT-aandeel in het kijkvolume nog in de hand zou werken.

Mijnheer Seeuws, wanneer wij zover zullen zijn, zullen wij de Commissie inlichten. Voor de teletekst werden bij komende middelen voorzien. Het experiment dat de BRT thans uitvoert gebeurt zonder bij komende mankracht en zonder één enkel bijkomend personeelslid, onder leiding en impuls van Lucien Boussé, in de marge van het gewone werk dat door hem wordt verricht.

U zal kunnen aanvoeren dat men een beetje minder experimenteel en meer gepland zou kunnen werken zoals in Nederland. Maar de gesprekken die daarover met andere media, vooral dan met de pers, worden gevoerd zijn nog niet voldoende rond.

Wanneer wij zover zijn zal eveneens over dit onderwerp de Commissie allerduidelijk worden ingelicht.

De heer Van Ooteghem heeft het gehad over de moeilijkheden in de Koninklijke Opera van Gent. In verband met deze opera bestaan er inderdaad problemen die op dit ogenblik de normale werking van de Raad van Beheer van de VZW Koninklijke Opera te Gent bemoeilijken.

Ik wil mij beperken tot het volgende. De werking van de Raad van Beheer moet mogelijk gemaakt worden. Daartoe moeten de drie inrichtende machten van de VZW van de Opera van Gent hun verantwoordelijkheden opnemen.

Wij zullen ons daar zeker niet aan onttrekken. U weet dat de drie instanties samen de nodige beslissingen moeten nemen.

De benoeming van de directeur is een beslissing van de Raad van Beheer. Deze kan maar genomen worden wanneer de functie vacant verklaard is. Dit is nog niet gebeurd. In het licht daarvan moeten wij wellicht denken aan de mogelijkheid tot ernstige samenwerking tussen de verschillende instanties die zich in België met opera bezighouden. Om meerdere redenen is het nu het geschikte moment.

De Backer-Van Ocken

Zowel te Antwerpen als te Gent moet begin volgend jaar een directeur voor de komende drie jaar worden aangewezen. De beslissing die daaromtrent wordt genomen zal meteen bepalen of de samenwerking tussen de beide opera's al dan niet voor drie jaar wordt opgeschort. Alle geïnteresseerden zouden er in eigen kring moeten op aandringen dat eindelijk dit plan, dat reeds zovele jaren oud is, en dat zo noodzakelijk is voor het operawezen in ons land, zou kunnen worden goedgekeurd.

De heer Moors heeft gesproken over de moeilijkheden in Limburg. De werkloosheid is daar inderdaad bijzonder groot vooral bij de jongeren en de vrouwen. Dat is trouwens één van de redenen waarom de RVA zijn opleidingsmiddelen in deze Provincie gestadig heeft opgevoerd. Ik verwijs hier in de eerste plaats naar Hasselt, dat een der best uitgeruste centra van Vlaanderen is. Daarnaast zijn er ook de belangrijke centra van Peer en Tongeren en de sectie metselaars in Lanaken.

Om tegemoet te komen aan de noden van het bedrijfsleven werd de laatste twee jaar bijzondere aandacht besteed aan de recyclage en de vervolmaking van werkaanvragers met het oog op het verhogen van hun kwalificatie. Dat hierbij rekening wordt gehouden met de behoeften in de nijverheid blijkt uit de bestaande en ontworpen cursussen ondermeer voor machinekennis, pneumatica, hydraulica, lassen en elektronica.

Men mag ook niet uit het oog verliezen dat de RVA zich steeds, bij het opmaken van zijn planning, steunt op de adviezen van de Sub-Regionale Tewerkstellingscomités en van de Landelijke Gespecialiseerde Commissies van Advies die niet alleen ter zake bevoegd zijn maar ook met kennis van zaken, vooral op het niveau van de industriële behoeften, aanbevelingen geven.

Daarenboven volgen de diensten van de RVA de toestand van meer nabij om onmiddellijk te kunnen inspelen

op de eventueel noodzakelijke heroriëntering voor bepaalde opleidingen en op de tendensen die zich in de technologische evolutie van de bedrijven in de provincie Limburg voordoen.

Aan de opleiding van vrouwen en jongeren wordt bijzonder aandacht besteed. In 1979 werden in Limburg 1.348 opleidingen in de observatie- en oriëntatiecentra gerealiseerd. Dit betekent dus dat al deze jongeren werden getest naar hun bekwaamheid en in de voor hen meest aangepaste richting werden gestuurd, hetzij een beroepsopleiding, hetzij onmiddellijk naar de arbeidsmarkt.

Wat betreft de opleiding voor vrouwen moet worden onderstreept dat alle cursussen toegankelijk zijn zowel voor vrouwen als voor mannen en dat te Hasselt zelfs speciaal werk wordt gemaakt van de uitvoering van modelprojecten, medegefinancierd door het Europees Sociaal Fonds, die beogen de vrouwelijke cursisten speciaal te begeleiden tijdens de opleiding in specifiek mannelijke beroepen of voor beroepen waarin de vrouwen ondervertegenwoordigd zijn.

Het is mijn wens en betrachting dat de beroepsopleiding zou onderzoeken welke haar meest efficiënte aanbreng kan zijn om speciaal de werkloosheid van vrouwen en jongeren te bestrijden. Ik meen dat inderdaad geen enkele mogelijkheid om deze schrijnende nood te lenigen mag worden veronachtzaamd.

Wat de cultuur betreft, hebben ook de initiatieven voor cultuurspreiding, zij het in bescheiden mate, een positieve invloed op de tewerkstelling. De bouw van culturele centra en van sportaccomodaties ondersteunen de bouwsector en bieden achteraf werkgelegenheid aan culturele werkers en sportmonitoren.

Ik meen te mogen zeggen dat ook in dit kader voor Limburg reeds speciale inspanningen werden gedaan. Thans is het bibliotheekdecreet aan zijn uitvoeringsfase toe. Ook dit moet een positieve invloed hebben op

de tewerkstelling. Bibliotheekpersoneel kan worden aangeworven en in vele gemeenten zullen verbouwingen of nieuwbouw noodzakelijk zijn.

Steeds ben ik getroffen, mijnheer Moors, als ik in Limburg een of andere centrum mag openen, en zie met hoeveel smaak en hoeveel inspanning uw infrastructuur werd verwezenlijkt. Dit heeft wat de tewerkstelling betreft, een zeer bijzonder aspect. Hetzelfde geldt natuurlijk voor het toerisme en de recreatie. Wat u gezegd hebt zullen we zeker ter harte nemen.

Tenslotte heeft de heer Van Elewycck speciaal onze aandacht gevraagd voor de uitvoering van het bibliotheekdecreet.

Hij heeft zeer duidelijk gezegd hoe alles in elkaar zit. Wij feliciteren hem daarvoor en kunnen zeggen dat momenteel 50 bibliotheken zijn erkend op basis van het decreet.

Maatregelen zullen worden genomen — ik verwijs naar het regeerakkoord — om de uitvoering van het decreet mogelijk te maken, rekening houdend met de huidige budgettaire spanningen en met de reële mogelijkheden van provincies en gemeenten. Bijvoorbeeld op het vlak van de infrastructuur kunnen zich problemen voordoen. De vraag moet ook worden gesteld of wij de uniformiteit van al te gedetailleerde voorschriften niet moeten verlaten om meer ruimte te maken voor plaatselijke aanpassingen die beter beantwoorden aan de noden van de gemeenten.

Het spreekt vanzelf dat de Executieve zich hierover eerst nog moet uitspreken en dat ook eerst het advies moet worden gekregen van de Hoge Raad voor de Openbare Bibliotheken.

Wat de middelen betreft, kan ik de vergadering meedelen dat alle projecten, die waren voorgelegd voor 1980, afgehandeld zijn. Het krediet voor 1980 was volkomen toereikend.

De heer J. Van Elewycck: Is het ook zo dat u erover zult waken dat de gemeenten hun verplichten ter zake

Van Elewycck

vóór 1 januari 1982 zullen nakomen?

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap: Dit staat in het decreet. Wanneer wij een bepaalde soepelheid voorstaan, moet deze de gemeenten in de mogelijkheid stellen hun verplichtingen na te komen.

De heer J. Van Elewycck: Ik zou willen vragen dat u de gemeenten nogmaals zou wijzen op hun verplichtingen ter zake.

Mevrouw R. De Backer-Van Ocken, Staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap: Als dit nodig is, zullen wij het zeker doen. (*Applaus*)

De Voorzitter: Mevrouw Steyaert, Staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap, heeft het woord.

Mevrouw R. Steyaert, Staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap (*op de tribune*): Mijnheer de Voorzitter, waarde collega's, ik wil eerst een kort antwoord geven op de vraag van de heer Hancké. Op het krediet van 24 miljoen dat voorzien is voor de Vlaamse Gemeenschap, voor het Studiecentrum, voor de Jeugdbescherming, is reeds 1,2 miljoen uitbetaald. De volgende schijf wordt op dit ogenblik ook in gereedheid gebracht. De procedure voor de uitbetaling van een tweede schijf is aan de gang.

Mijn volgend antwoord richt zich tot mevrouw Demeester.

Uw vraag, mevrouw, ging over de kredieten van het Fonds. De inrichtingen die afhangen van het Fonds voor medisch-sociaal en pedagogische zorg, vallen sedert 1 januari 1980 onder de bevoegdheid van de gemeenschappen. De desbetreffende kredieten stonden evenwel op de nationale begroting.

Om begrotings-technische redenen heeft de regering beslist deze kredieten op de nationale begroting te behouden. De tekorten die betrekking hebben op het jaar 1979 en vorige jaren, dienen aangevuld met bijkredieten van de nationale begro-

ting. De procedure om bijkredieten voor 1979 te voorzien is reeds gevorderd. Om hogervermelde technische redenen zullen de mogelijke tekorten betrekking hebbende op 1980 ook door bijkredieten op de nationale begroting moeten worden opgevangen. In de dotaties die voor 1980 werden goedgekeurd, zijn de persoonsgebonden materies, die op de nationale begroting stonden — ik denk aan de MPI's en de jeugdbescherming — in mindering gebracht van de goedgekeurde dotatiebedragen.

Het is de bedoeling dat de gemeenschapsmateries die nog op de nationale begroting figureerden van 1981 af op de gemeenschapsbegroting voorkomen.

In de ontwerp-begroting van Volksgezondheid en Gezin voor 1981 werden overigens de posten met betrekking tot het Fonds niet meer opgenomen. Eerstdaags zullen de nodige beslissingen moeten worden genomen betreffende het overbrengen naar de gemeenschappen van de persoonsgebonden materies, die tot nog toe op de nationale begroting figureerden.

In afwachting werd in een nationaal wetsontwerp over de voorlopige twaalfden, voor het eerste trimester van 1981, de persoonsgebonden materies, die op de nationale begroting figureerden, nog in een globale post opgenomen.

Nog even wens ik een kort antwoord te geven aan de heer Moors omdat hij, in verband met de tewerkstellingsproblemen in Limburg, gewezen heeft op het grote belang van de welzijnssector. Ik zou hem willen zeggen dat het ook mijn overtuiging is dat het creëren van gezondheids- en welzijnsvoorzieningen moet geschieden in verhouding tot de behoeften. Zoals die meer bepaald in programmatiecriteria zijn vertaald. Wel is het zo dat bij het zoeken van wegen om de werkloosheid op te slorpen in de welzijnssector belangrijke mogelijkheden bestaan op het inhoudelijk vlak, meer bepaald met het oog op een betere en, ik insister, op een meer kwalitatieve dienstenverlening. Mogelijkheden ter zake worden

evenwel ingeperkt door de moeilijke financiële situatie van de overheidsfinanciën en op dit ogenblik ook van het sociale zekerheidsstelsel. Zo worden de mogelijkheden voor latere kwalitatieve psychiatrische zorg mede gedetermineerd door de financiële mogelijkheden van de ligdagprijzen. Hetzelfde geldt voor de chronische ziekenhuiszorg.

Ook de zorgverlening voor zorgbehoevenden bejaarden zal worden geconditioneerd door de financiële mogelijkheden die in de Ziekte en Invaliditeitsverzekering zullen kunnen worden vrijgemaakt ingevolge de uitvoering van artikel 5 van de begrotingswet van 1978. Hetzelfde geldt voor de uitvoering van dit artikel met betrekking tot de uitbouw van de diensten voor thuisverzorging.

(*Applaus bij de meerderheid*)

De Voorzitter: De heer Gabriëls heeft het woord.

De heer G. Gabriëls (*op de tribune*): Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, dames Staatssecretarissen, geachte collega's, normaal had ik het woord nu niet meer willen nemen; trouwens het is al laat genoeg zowel voor de leden van de Executieve als voor de leden van deze Raad. Het antwoord van Minister Geens noopt mij nochtans tot een kort wederwoord. Ik betreurt dat hij nu zelf niet meer aanwezig is omdat hij blijkbaar wel alleen voor zijn bewoordingen verantwoordelijk is.

Minister Geens heeft hier gezegd dat hij gegriefd was omwille van mijn betoog. Welnu, mijnheer de Minister — en ik hoop dat zijn collega's het hem zullen mededelen — ik ben ontgoocheld omwille van uw antwoord. Limburg verdiende echt beter dan dit oppervlakkig verbalisme. Wij zijn wel een provincie die kinderrijk is, maar daarom nog niet kinderlijk! Zich beperken tot het maken van een analyse op basis van een demografische situatie die reeds twintig jaar geleden te voorspellen was, is niet fair. Zich beperken tot een verschuiving van de verantwoordelijkheden naar het wereldgebeuren is allesbehalve eerlijk.

Gabriels

Waarover had ik het? In de gouden zestiger en zeventiger jaren is er vanwege de beleidsverantwoordelijk ke partij in Limburg te weinig gedaan om Limburg een fundament te geven dat de provincie overeind zou houden.

Mijnheer de Minister, ik geef u in het kort een paar concrete voorbeelden. Waarom werden toen de mijnen niet uitgebouwd naar de toekomst toe?

De CVP-beleidsverantwoordelijk hebben toen steeds het zwaard van Damocles boven de toekomst van de mijnen gehangen. Na Zwartberg zou Eisden volgen, en zo meer.

Alhoewel het realiseren van een cocokesoven, elektrische centrales enz. toen haalbare materies zouden zijn geweest en nu zeer moeilijk te verwezenlijken zijn, zegden wijze beleidsmensen als oud-minister Bertrand dat de mijnen dienden gesloten te worden omdat ze ongezond waren. Ford en Philips betekenden de toekomst. Nu de rendabiliteit van de mijnen met woorden te willen verhogen, is niet ernstig. Onze Limburgse bevolking verdient beter.

De minister heeft ook niet geantwoord op de vragen in verband met het overbrengen van de administratie, de research op het vlak van de steenkolen, naar de provincie Limburg.

Inzake de infrastructuur en onder meer de spoorweginfrastructuur, heeft oud-minister Bertrand, destijds minister van Verkeerswezen, niets anders gedaan, buiten Zuid- en midden-Limburg, dan over te gaan tot afschaffingen en sluitingen. In het Maasland bijvoorbeeld, werd het éne station na het andere gesloten, in het Noorden van Limburg werd de éne lijn na de andere afgeschaft, het Oosten van Limburg totaal buiten spel gelaten. Wanneer dat gebeurd is, gaat men in Genk betogen achter een slogan «de cup eist meer spoorverkeer in Limburg». Wat is dan «sloga-nistiek», wat is dan verbalisme?

Op het vlak van waterwegen, heeft men buiten de investeringen voor het Albertkanaal geen rekening gehou-

den met andere kanalen. Sedert jaren vragen mensen van uw eigen partij hoe het staat met de stop van lozen en om andere kanalen uit te bouwen voor aanlegplaatsen bij industrieterreinen? In de praktijk gebeurt er niets meer.

Terwijl u het dan toch over het openbaar vervoer hebt, kan ik u mededelen dat wij in 1977 namens onze gemeente, een studie hebben laten maken die uiteindelijk voor duizenden mensen in Noord-Limburg het openbaar vervoer zou vergemakkelijken en meer toegankelijk maken. De resultaten van die studie werden overgenomen door de NMVB maar tot verwezenlijking kon niet worden overgegaan, ondanks herhaalde interpellaties van mijnentwege hier in het Parlement, gericht tot de vorige minister van Verkeerswezen, omwille van een tekort of het niet vinden van 7 miljoen op de begroting van Verkeerswezen. Dat duizenden mensen daardoor in de kou komen te staan is duidelijk. Dat het hele project op de lange baan is geschoven, is eens te meer een bittere realiteit.

Over fundamenteën gesproken ! In de zestiger jaren werd er te weinig gedacht aan regionale planning in Limburg van industrieterreinen. Bepaalde gemeenten hebben op de knieën moeten bedelen om industrieterreinen te krijgen. Mijn gemeente heeft meer dan vijftien jaar moeten vragen en smeken om een industrieterrein van nationaal belang te krijgen. Na vijftien jaar is het nu in opbouw en komt het volgend jaar klaar, op een ogenblik dat het zeer moeilijk zal zijn nog investeerders aan te trekken. En dan durft de Minister zeggen dat er wel fundamenteën werden gelegd.

Nochtans wil ik niet helemaal negatief zijn. Minister De Backer heeft terecht gezegd dat er op het gebied van de sport- en cultuurinfrastructuur veel werd gedaan. Er moet nog veel gebeuren, de lijst van realisaties is niet af. Het essentiële voor het behoud van de tewerkstelling werd echter jaren verwaarloosd. Wij zullen nu — dat weet u ook, mijnheer Mesotten — met man en macht moeten vechten om datgene te krijgen

wat wij toen in een handomdraai hadden kunnen krijgen. Had men toen maar gesproken ! (*Applaus bij de VU*)

De Voorzitter: De heer Kuijpers heeft het woord.

De heer W. Kuijpers (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, als de heer De Seranno het goedvindt, zal ik met een ministerieel citaat starten.

De heer W. Mesotten: Wij zullen zelfs zwijgen terwijl u spreekt.

De heer W. Kuijpers: Mijnheer Mesotten, dat siert u en het zal de waarde van de begroting verhogen.

Als een minister niet kan antwoorden, moet hij dit zeggen, dixit Doctor Marc Galle, ook Minister van de Vlaamse Gemeenschap. Dit is het citaat om even in te leiden op de twee zaken die ik na het antwoord van Minister Geens op punt wil stellen.

In de eerste plaats heb ik een vraag over het mobiliseerbare geld, namelijk het deel ten belope van ongeveer 14 miljoen frank dat direct moest worden overgeheveld uit de pot van de Nationale impulsprogramma's. Mijn concrete vraag luidde : waar is dit bedrag gebleven ? Ik heb daarop geen antwoord gekregen.

Tweede punt: in de gewestbegroting zou men normaal voor ongeveer 280 miljoen nieuw overgeheveld wetenschapskredieten moeten terugvinden. In het totaal heb ik slechts voor 63,8 miljoen teruggevonden. Ik vroeg hierover uitleg, maar kreeg van de Minister geen antwoord. Mijn vraag is dus: waar is dat krediet gebleven, dat tenminste 200 miljoen zou moeten herbergen? Waar zijn de fondsen voor de prototypes, terwijl iedereen de mond hier vol heeft over spitstechnologisch onderzoek?

Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, met deze twee opmerkingen wil ik dit werkelijk pover debat afsluiten, waar wij, noch naar de vorm van de documenten, noch naar de inhoud, het gekund hebben om tot het einde, tot op dit ogenblik, aanwezig te zijn. Wij zijn hier nog met een handvol mensen. Welnu, mevrouw,

Kuijpers

heren, Ministers, geachte collega's, als dit de zolang beloofde Vlaamse zelfstandigheid zou moeten inluiden, dan vind ik het én van de Executieve maar ook van de Wetgevende Macht die heengevlogen is, erg pover. (*Applaus bij de P VV en de VU*)

De Voorzitter: De heer Moors heeft het woord.

De heer C. Moors (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, ik zou normaal niet meer het woord hebben genomen, maar het betoog van de heer Gabriels, tot tweemaal toe, dwingt mij ertoe even te repliceren.

Wanneer de heer Gabriels zegt dat de slechte situatie in Limburg te wijten is aan politieke oorzaken, laat ik dat voor zijn rekening. Ik neem aan dat iedereen in het kader van zijn partijpolitiek de anderen wil beschuldigen.

Wanneer de heer Gabriels beweert dat de fundamenten in feite niet zijn gelegd in de zestigerjaren, betwijfel ik dat ten zeerste. Hij zelf heeft drie zogenaamde fundamenten opgesomd.

Deze drie zijn: ten eerste, de valorisatie van de steenkoolnijverheid, ten tweede, het openbaar vervoer en ten derde, de infrastructuur.

In de eerste plaats zou ik willen stellen dat twee van deze drie punten tot de nationale bevoegdheid behoren. Ik had liever een aantal suggesties gehoord die eerder waren toegespitst op de bevoegdheden van de Vlaamse Executieve.

Wat nu het inhoudelijke betreft, naar het fundament toe, weten wij zeer goed dat de discussie over de kolennijverheid, aangevat in de jaren 60, niet allen Belgisch, maar ook Europees is geweest. Er zijn heel wat vragen gerezen in verband met de toekomst van de steenkoolnijverheid, in een tijdperk dat de energie nog goedkoop was en dat er aanleiding toe is geweest dat in Nederlands-Limburg de steenkoolnijverheid helemaal is afgebouwd geworden.

Ik hoop dat wij erin slagen een programma uit te werken dat de valorisatie en het meer rendabel maken van de steenkoolnijverheid, die op dit ogenblik 11 miljard subsidies krijgt, de volgende jaren in de hand zal werken. (*Applaus bij de C VP*)

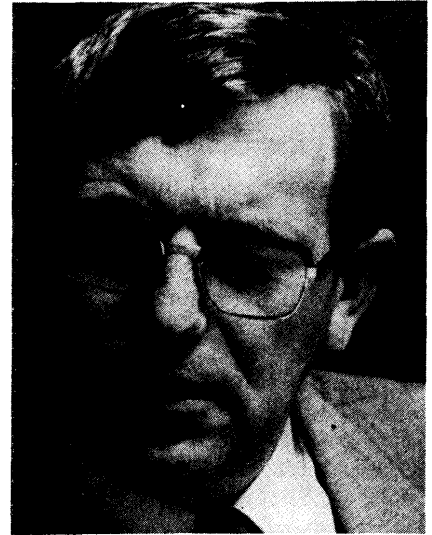
Ik wil het niet meer hebben over de industrieterreinen. Wij beschikken inderdaad over een zeer ruime hoeveelheid industrieterreinen, maar waar er dan toch nog tekorten zijn aan KMO's.

Ik wil nog stellen dat in de zestiger jaren in feite de diversificatie van de Limburgse industrieën bewerkstelligd werd en dat wij de monolithische tewerkstelling die wij hadden in de agrarische sector, in de steenkoolnijverheid, doorbroken hebben door de uitbouw van de secundaire en de opbouw van de tertiaire sector. Daar werden nieuwe fundamenten in de toekomst van Limburg gelegd.

De problemen die momenteel rijzen, zijn te wijten aan de sterke bevolkingsaan-groei. Deze bevolkingsaan-groei bedraagt 7.000 actieve eenheden per jaar. De normale tewerkstellingsmogelijkheden, die momenteel voorhanden zijn, kunnen dit niet opvangen. In het begin van de zeventiger jaren hebben wij wél de werkloosheid van de vijftigerjaren kunnen opvangen, alsmede de bevolkingsaan-groei. Thans ervaren wij het nadeel van het algemeen economisch probleem.

Het brengt geen aarde aan de dijk hier op dorpsniveau de Limburgse problematiek te behandelen. Wij moeten eensgezind de reële problemen voor ogen zien, oplossingen zoeken en zodoende aan onze jonge bevolking toekomstmogelijkheden geven. (*Applaus bij de C VP*)

De heer J. Gabriels: Mijnheer de Voorzitter, sta mij toe nog enkele concrete vragen te stellen. Daarstraks heeft de heer Moors mij ook een paar vragen mogen stellen. Ik zou alleen willen vragen of hij het normaal acht dat diegenen die 15 à 20 jaar geleden zegde dat de mijnen moesten worden gesloten, nu met een bord rondlopen waarop staat dat de mijnen meer rendabel moeten wor-

De heer C. Moors (CVP)

den. Is dat normaal? Is dat vechten voor de werkgelegenheid, voor betere werkgelegenheid voor de jongeren? (*Uitroepen bij de CVP*)

De Voorzitter: Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking gesloten.

ONTWERP VAN DECREET houdende aanvulling van de wet van 26 maart 1971 over de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging met bijzondere bepalingen eigen aan het Vlaamse Gewest — 22 (1980-1981)-Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De Voorzitter: Aan de orde is het ontwerp van decreet houdende aanvulling van de wet van 26 maart 1971 over de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging met bijzondere bepalingen eigen aan het Vlaamse gewest.

Voorzitter

De algemene bespreking is geopend.

De heer Nyffels, verslaggever, heeft het woord.

De heer G. Nyffels, verslaggever (*op de tribune*): Mijnheer de Voorzitter, heer Minister, mevrouw de Staatssecretaris, waarde collega's, heden behandelen wij het ontwerp van decreet houdende aanvulling van de wet van 26 maart 1971 over de bescherming van de oppervlaktewatervan tegen verontreiniging, met bijzondere bepalingen eigen aan het Vlaamse Gewest, waarover ik de eer heb aan de Vlaamse Raad verslag uit te brengen namens de Commissie voor ruimtelijke ordening, leefmilieu en huisvesting.

De heer Galle, Minister van de Vlaamse Gemeenschap, heeft op 1 oktober 1980 zijn ontwerp van decreet dienaangaande ingediend bij de Vlaamse Raad. Uw Commissie voor ruimtelijke ordening, leefmilieu en huisvesting heeft gedurende twee vergaderingen het ontwerp van decreet besproken. De Minister heeft uiteengezet dat het ingediende ontwerp tot doel heeft de wet van 26 maart 1971 operationeel te maken in het Vlaamse Gewest, met andere woorden dat waterzuiveringsmaatschappijen in het Vlaamse Gewest kunnen opgericht worden. Inderdaad de wet van 26 maart 1971 voorziet waterzuiveringsmaatschappijen van het Schelde- en Maasbekken, die zich uitstrekken over meer dan één gewest.

Alhoewel het principe van de wet van 26 maart 1971 dat de waterzuivering per stroomgebied of hydrografisch bekken moet georganiseerd worden nog steeds juist is, is het in de huidige situatie, gezien de communautaire ontwikkelingen van de laatste jaren, niet meer mogelijk om deze waterzuiveringsmaatschappijen op te richten.

Het ontwerp van decreet is de uitvoering van het regeerakkoord voor de Vlaamse Executieve waarin vermeld staat dat : « . . . een Vlaams luik van de

wet van 26 maart 1971 betreffende de zuivering van oppervlaktewaters zich opdringt, ten einde tot de dringende oprichting van één of meer bijkomende zuiveringsmaatschappijen te kunnen overgaan)).

De bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen bepaalt dat de zuivering van afvalwater een gewestelijke materie is.

De Minister heeft verklaard dat, indien het ingediende ontwerp niet zou aanvaard worden, de huidige toestand zal blijven bestaan, met aan de ene kant de waterzuiveringsmaatschappij van het Kustbekken en aan de andere kant de gemeenten die bevoegd blijven, zoals voorzien in de overgangsmaatregelen van de wet van 26 maart 1971.

Deze toestand is onhoudbaar geworden, maakt elke geplande aanpak van de waterzuivering onmogelijk en stelt de gemeenten, die bovendien moeten instaan voor de exploitatie van een waterzuiveringsinstallatie, voor een zware financiële last.

Een lid heeft de wens uitgedrukt om een overzicht te krijgen van de bestaande en geplande waterzuiveringsstations teneinde grondig over het probleem te kunnen oordelen.

De minister is zo welwillend geweest om aan de Commissie een overzichtslijst te bezorgen van de bestaande, de in aanbouw zijnde en de geplande waterzuiveringsinstallaties.

Een lid stelde de vraag of het Vlaamse Gewest het probleem alleen kan oplossen. Vlaanderen zal ter zake toch coördinerend moeten werken met Wallonië dat stroomopwaarts ligt tegenover het Vlaamse Gewest.

De Minister antwoordde dat samenwerking en overleg wel zal moeten plaatshebben tussen beide Gewesten en ook bijvoorbeeld met Frankrijk. Dat deze samenwerking mogelijk is bewijst het resultaat van de besprekingen in verband met de zuivering van de Dender.

De Minister verwees in dat verband eveneens naar het goedgekeurde richtplan voor het Gewest Brussel. Er is dus een gunstige kentering en de Minister is van oordeel dat een grote zuiveringsmaatschappij een meer doeltreffende gesprekspartner is dan de gemeenten. Dit is, aldus de Minister, een reden te meer om dit ontwerp goed te keuren.

Verder heeft de heer Minister nogmaals bevestigd dat prioriteit zal gegeven worden aan de zuivering van rivierbekkens gelegen op het eigen territorium.

Op een vraag van een lid of de Waterzuiveringsmaatschappij van het Kustbekken zal blijven bestaan, heeft de Minister bevestigend geantwoord. Op de vraag van een lid naar het aantal maatschappijen dat men zal oprichten heeft de Minister verklaard dat men in verband met het bepalen van het aantal maatschappijen rekening zal moeten houden met de hydrografische bekken en dat er nog geen duidelijke optie ter zake is.

De Voorzitter heeft een brief voorgelezen van een lid van de Raad, dat niet tot de Commissie behoort, maar zijn twijfels had of de Vlaamse Raad in de bewuste materie wel bevoegd was. De Minister heeft daarop geantwoord dat het ontwerp voorgelegd is geweest aan de Raad van State en dat bovendien alle tekstsuggesties die de Raad van State in zijn advies gemaakt heeft, integraal in het ontwerp werden overgenomen.

Bovendien heeft de Minister opgemerkt dat de gewestelijke bevoegdheid op het vlak van het waterbeleid, zoals opgenomen in de Bijzondere Wet, dezelfde is van de bevoegdheid zoals voorzien bij de voorlopige gewestvorming.

Alle leden waren het er unaniem overeens dat de materie van het ontwerp van decreet tot de bevoegdheid van de Vlaamse Raad behoort.

Tenslotte heeft een lid bij de artikelsgewijze bespreking opgemerkt dat naar analogie met het bepaalde in artikel 32ter, c), en in het punt b) van datzelfde artikel in fine als volgt

Nyffels

zou dienen gelezen te worden: «De plannen.. . uit te voeren of te doen uitvoeren». De Minister van de Vlaamse Gemeenschap heeft deze argumentatie weerlegd door erop te wijzen dat het de bedoeling is dat de waterzuiveringsmaatschappijen zelf volledig instaan voor de uitvoering van de plannen, ook als deze hiertoe opdrachten geven aan derden.

Verder heeft hetzelfde lid bij punt 3 van hetzelfde artikel gevraagd het woord «eventuele») te laten wegval- len, gezien dit overbodig is.

De Minister en ook de Commissie waren het met deze tekstwijziging eens. Op de vraag van een lid over de mogelijke kosten heeft de Minister verklaard dat deze maatschappijen «zelfbedruipend» zijn en geen extra- kosten zullen meebrengen.

Een lid, de heer Somers, die een voorstel van decreet ter zake indien- de en dat tijdens de algemene bespre- king mede in behandeling kwam heeft twee amendementen ingediend. Na een discussie over deze amende- menten heeft de indiener deze terug- getrokken.

De Commissie heeft het enig artikel en het ganse decreet eenparig aange- nomen. (*Applaus bij de meerder- heid*)

De Voorzitter : De heer Somers heeft het woord.

De heer J. Somers (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte Minister, geachte mevrouw de Staatssecretaris, geachte collega's, het ontwerp van decreet houdende aanvulling van de wet van 26 maart 1971 over de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontrei- ning met bijzondere bepalingen eigen aan het Vlaamse Gewest kan inderdaad de mogelijkheid inhouden om de zuivering van de oppervlakte- wateren in Vlaanderen te realiseren.

Volgens de wet van 26 maart 1971 werden inderdaad drie waterzuive- ringsmaatschappijen voorzien. Eén voor het kustbekken, één voor het Scheldebekken en één voor het Maas-, Seine- en Rijnbekken. Alleen

de waterzuiveringsmaatschappij voor het kustbekken kwam tot stand en leverde positief werk.

Daar men uitging van de maatschap- pijen die beantwoordden aan de hydrografische indeling van ons land, stootte men op de communau- taire problematiek. De moeilijkheid bestond erin het feit dat in het Vlaamse land wel degelijk water- zuiveringsinstallaties werden ge- bouwd maar de vervuiling stroom- opwaarts verder gebeurde.

Uiteraard werkte deze situatie nega- tief en spoedig werd de zuivering van eigen afvalwater in Vlaanderen op de lange baan geschoven en ondergin- gen de gemeentebesturen gelaten de situatie. Bovendien zou men de industriële vervuilers een voorwend- sel geven het afvalwater niet te moe- ten zuiveren. De wet voorzag immers dat ze de keuze hadden hun afvalwa- ter zelf te zuiveren ofwel te participe- ren in de installaties die waterzuive- ringsmaatschappijen zouden tot stand brengen.

De vervuilers wensten natuurlijk te participeren zodat ze voorlopig niets moesten ondernemen. Deze aansle- pend ongezonde situatie — onge- zond in een dubbele betekenis — had voor gevolg dat de oppervlaktewate- ren in Vlaanderen verontreinigd ble- ven. Dit heeft ons, op een bepaald ogenblik, aangezet een voorstel van decreet houdende bescherming van bepaalde Vlaamse oppervlaktewate- ren tegen verontreiniging, neer te leg- gen en in de Vlaamse Raad te laten behandelen. Aldus zou men de ver- ontreiniging kunnen stop zetten via een waterzuiveringsmaatschappij die zou instaan voor de bekkens van de waterlopen en rivieren die op Vlaams territorium zijn gelegen en waarvoor de Vlaamse Raad bevoegd is.

Praktisch gelijktijdig met dit voor- stel van decreet werd het ontwerp van decreet van de Vlaamse Executieve van Minister Galle in behandeling genomen in de Commissie voor de ruimtelijke ordening, leefmilieu en huisvesting.

Het ontwerp van decreet verwekt de indruk verder te gaan dan ons voor- stel van decreet daar men voorziet in de mogelijkheid om één of meerdere

waterzuiveringsmaatschappijen in Vlaanderen op te richten. Er blijft, wat de zuivering van de oppervlakte- wateren in het Vlaamse landsgedeelte aangaat, slechts één zekerheid: dat de waterzuiveringsmaatschappij of - maatschappijen voor de bekkens van de rivieren en waterlopen die op het Vlaamse territorium zijn gelegen, inderdaad nuttig werk zouden kun- nen leveren daar men hier de werking efficiënt kan aanvatten terwijl de maatschappijen die betrekking heb- ben op de waterlopen en rivieren die ook in een ander territorium gelegen zijn en die afhankelijk blijven van de inspanningen die men aan de over- zijde van de grens van de deelstaat Vlaanderen zal leveren om het water te zuiveren. Dus blijft het probleem, dat wij kenden vóór dat dit decreet ter sprake kwam na het stemmen van de wet van 26 maart 1971, gesteld in die zin dat wij inderdaad zullen moe- ten onderhandelen met andere gewesten om een efficiënte zuivering van alle oppervlaktewateren in Vlaanderen te verwezenlijken. De Minister heeft in de Commissie ver- klaard dat er akkoorden zullen wor- den afgesloten met het Waalse Gewest en het hoofdstedelijk gebied Brussel om de werking van de Vlaamse waterzuiveringsmaatschap- pijen efficiënt te maken.

Het blijft bij «goodwill». De vraag kan worden gesteld wat Vlaanderen daarvoor zal hoeven te betalen. Zoals bij de wet van 26 maart 1971 blijft voor ons het probleem bestaan ondanks de sussende verklaringen van de minister. Onderhandelingen van staat tot staat, of indien men wil, van deelstaat tot deelstaat, zouden wellicht betere resultaten kunnen hebben. Dit is momenteel niet moge- lijk daar wij halfweg de Vlaamse zelfstandigheid blijven hangen met de huidige staats Hervorming.

Wij willen echter de geboden kansen niet verspelen. Wij hebben onze amendementen niet terug ingediend omdat onze verklaringen en waar- schuwingen in het verslag van de Commissie werden opgenomen en omdat wij de mogelijkheid hebben behouden om ons voorstel terug ter stemming neer te leggen indien mocht blijken dat voorliggend ont- werp van decreet geen fundamentele

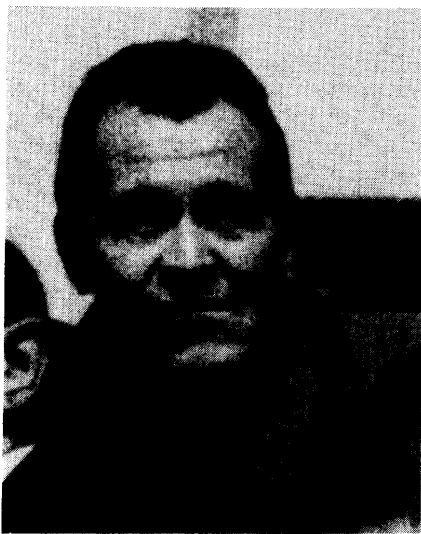
Somers

verbetering kan brengen aan de bescherming van de Vlaamse oppervlaktewateren.

Wij dringen er bij de Minister op aan de mogelijkheid te benutten zeker die bekkens van waterlopen en rivieren, die volledig in het Vlaamse land gelegen zijn, te beschermen tegen verontreiniging, en wel zo spoedig mogelijk.

Niemand zal het ons ten kwade kunnen duiden indien wij hierbij denken aan onze eigen omgeving, bijvoorbeeld aan het Netedal, dat men met behulp van dit decreet onmiddellijk tegen verdere verontreiniging zal kunnen beschermen.

Daar wij op de gerezen problemen tijdens de bespreking in de Commissie een bevestigend antwoord hebben gekregen en daar wij kunnen instemmen met de bedoelingen van de Minister en vertrouwen stellen in de bekommernissen van alle fracties om nu eindelijk de Vlaamse oppervlaktewateren te gaan zuiveren, beschouwen wij het als een milieuvriendelijke plicht de kansen te benutten die door dit ontwerp van decreet worden ge-

De heer G. Nyffels (SP), verslaggever over het decreet oppervlaktewateren

boden en dat tevens de bedoelingen van ons voorstel van decreet inbouwt.

Daarom zal de Volksuniefractie het ontwerp van decreet goed keuren. Dit zal ons echter niet beletten waakzaam toe te zien op de concrete uitvoering van dit decreet.

Wij hopen dat de Minister ten eerste, spoedig werk zal maken om de achterstand van tien jaar zo veel mogelijk in te lopen en ten tweede, dat hij vastberaden de passende akkoorden zal kunnen afsluiten met het andere Gewest en met het hoofdstedelijk gebied Brussel, zonder de belangen van de Vlaamse Gemeenschap te belasten. *(Applaus bij de VU)*

De Voorzitter: De heer De Seranno heeft het woord.

De heer J. De Seranno *(op de tribune)*: Mijnheer de Voorzitter, ik vind het spijtig dat een niet onbelangrijk ontwerp, het eerste dat wij in deze Vlaamse Raad sinds 1 oktober bespreken, op een zo laat uur en na achterhaalde begrotingen wordt behandeld. Ik heb echter een vraag — ik heb ze trouwens ook in de Commissie gesteld — van legistiek-technische aard. Ik zou ze eigenlijk aan de Voorzitter moeten richten.

De wijze waarop wij in de komende maanden en jaren decreten zullen tot stand brengen is belangrijk. Nu voegt men tussen artikelen 32 en 33 van de bestaande wet van 1 mei 1971 artikel 32bis, 32ter en 32quater in. Wellicht zal weldra ook de Waalse Raad een ander artikel wijzigen en onder meer in artikel 37 bepalen «in afwijking van artikel 6».

De nationale wetgever blijft bevoegd voor Brussel. Misschien zullen er in Schaarbeek of in Etterbeek ook problemen in verband met het oppervlaktewater rijzen en zal de nationale wetgever ook de wetgeving op de oppervlaktewateren aanpassen.

Mijnheer de Voorzitter, de teksten worden dan onleesbaar. Het is volgens mij een moeilijke en niet te volgen methode waarbij men een artikel 32bis invoert en waarin bepalingen vervat zijn die dan weer afwijkingen

bevatten van het artikel 8 van dezelfde wet. In de volgende artikelen blijft men bovendien verwijzen naar artikel 32 en niet naar artikel 32bis.

Zou het niet beter zijn dat voor de Vlaamse decreten, zoals wij het trouwens hebben gedaan voor de huisvestingscode, afzonderlijke hoofdstukken op het einde van de bestaande wet zouden toevoegen. Daardoor weet elkeen wat precies van toepassing is voor Vlaanderen.

Ik vraag dat met mijn opmerking zou worden rekening gehouden vooraleer tot de stemming wordt overgegaan.

Men zou wellicht kunnen aanvoeren dat de Raad van State geen opmerkingen in verband met de tekst heeft gemaakt. Dat kan best zijn. Het is nog gebeurd dat de Raad van State geen opmerkingen heeft gemaakt en dat het Parlement als gevolg hiervan fouten heeft begaan.

De Voorzitter: De heer Vandezande heeft het woord.

De heer R. Vandezande *(op de tribune)*: Mijnheer de Voorzitter, mevrouw en mijnheer de Minister, geachte collega's, ik vind de opmerking van de heer De Seranno zeer pertinent. Hoewel de Raad van State een advies heeft uitgebracht, kan ik andere adviezen van de Raad van State aanduiden — ik heb ze in mijn bezit — waar de Raad van State zeer terecht oordeelt dat wanneer de Vlaamse decretale overheid overgaat tot eigen wetgevende bepalingen, ze er beter aan doet autonome reglementen tot stand te brengen. Zoniet zal men later in codices bepalingen vinden waarvan de ene van toepassing is in het Waalse, de andere in het Vlaams Gewest. Daarom kan ik mij volledig aansluiten bij wat de heer De Seranno heeft gezegd.

Ik kan daarbij ook verwijzen naar zeer gerenommeerde adviezen van de Raad van State. *(Applaus bij de VU)*

De Voorzitter: De heer Galle, Minister van de Vlaamse Gemeenschap heeft het woord.

De heer M. Galle, Minister van de Vlaamse Gemeenschap (*op de tribune*): In de eerste plaats wil ik de heer Somers danken. Dit is inderdaad het eerste ontwerp van decreet in toepassing van artikel 107^{quater} en het wordt unaniem goedgekeurd. Dat belooft.

Men spreekt soms kwaad van deze Vlaamse Raad eer hij de gelegenheid heeft te starten. Wij mogen ons niet laten ontmoedigen door kleine aanwezigheid of grote afwezigheid. Het lijkt mij zeer belangrijk dat dit ontwerp van decreet de unanieme goedkeuring heeft gekregen. Ook de verslaggever, de heer Nyffels, dank ik voor zijn uitstekende bijdrage.

Wat de heer De Seranno heeft gezegd, heb ik letterlijk als tekst voorgesteld aan de Raad van State. Deze heeft de tekst naast zich gelegd en een nieuwe geschreven.

De heer J. De Seranno: Zonder motivering !

De heer M. Galle, Minister van de Vlaamse Gemeenschap (*op de tribune*): Deze tekst ligt nu voor. Eén van de motiveringen was dat in de wet van 1971 elementen aanwezig zijn die toepasselijk zijn op de gewesten en dat het beter is iets in de wet in te schrijven als decreet dan anders tewerk te gaan.

De Commissie was unaniem van oordeel dat wij de tekst van de Raad van State moeten aanvaarden.

Mijnheer De Seranno, u wringt de dolk in een wonde want uw opmerkingen stemmen overeen met de tekst die ik heb voorgesteld aan de Raad van State, die echter anders heeft geadviseerd.

Ik dacht dat het legistiek interessant was de Raad van State te volgen, die ter zake meer ervaring heeft dan ik.

De heer J. De Seranno : Mijnheer de Voorzitter, mijn grote zorg is dat artikel 32 blijft bestaan. In artikel 32bis leest men: «in afwijking van artikel 8». Verder verwijst men voor de artikelen die voor Vlaanderen blijven bestaan, in artikel 1 en 14

naar artikel 32 en niet naar artikel 32bis. Wij bevinden ons daar in een volledige wanstructuur. Ik zou wensen dat, uit respect voor onszelf, het eerste kind dat wij verwekken mooi zou zijn.

De Voorzitter: Dat is ook mijn bekommernis. Ik stel mij de vraag of het aan de hand van de hier gemaakte opmerkingen niet wijs zou zijn het ontwerp van decreet terug naar de bevoegde Commissie te verwijzen.

De heer M. Galle, Minister van de Vlaamse Gemeenschap (*op de tribune*): Deze opmerking werd gemaakt in de Commissie. De Commissie heeft het voorstel unaniem aanvaard en het is hier ter bespreking. Ik geloof dat wij legistiek niet wijzer moeten zijn dan de Raad van State en dat hij grondige redenen zal hebben gehad om de tekst als zodanig te formuleren. Ik herhaal dat wij letterlijk de tekst van de Raad van State hebben overgenomen.

De heer R. Vandezande: Mijnheer de Voorzitter, ik zou willen aansluiten bij uw voorstel om de zaak terug te verwijzen naar de Commissie. De Minister kan dan zijn oorspronkelijk voorstel, dat hij aan de Raad van State heeft onderworpen, aan de commissieleden ter bespreking voorleggen, alsmede de andere adviezen van de Raad van State die anders luidend zijn. Indien u het wenst, mijnheer de Minister, ben ik bereid u deze te verschaffen.

De heer J. Van Elewyck: Mijnheer de Voorzitter, Minister Galle heeft in zijn antwoord aan collega De Seranno een voor deze materie trefende beedspraak gebruikt.

Hij heeft de heer De Seranno gevraagd «de dolk niet in de wonde om te draaien». Ik denk aan het bloed dat naar het zuiveringsstation moet. Als wij over dit decreet niet stemmen, dan kan het bloed niet naar dat waterzuiveringsstation.

Ik zou dus, ook al is het kind legistiek misschien niet volmaakt, verkiezen dat wij snel een kind hebben, dan helemaal geen kind.

De heer J. De Seranno: Mijnheer de Voorzitter, als men spreekt 'over de dolk in de wonde te draaien, dan heb ik daar ook pijn van.

Ik denk dat onze eerste zorg moet zijn : zo rap mogelijk een waterzuiveringsmaatschappij in Vlaanderen te kunnen oprichten.

We zouden natuurlijk ook kunnen zeggen : laten wij dit realiseren en laten wij de engagementen nemen waardoor er spoedig een wijziging tot stand kan worden gebracht. Maar wij bevinden ons in een éénkamerstelsel, zodat ik mij ongerust maak over de wijze waarop wij tot decreten komen die niet door een tweede kamer kunnen worden gecorrigeerd. Gezien de snelle methode die wij hebben om decreten met wetskracht tot stand, te brengen, meen ik dat wij deze mogelijkheid met voorzichtigheid moeten hanteren.

Mijnheer de Voorzitter, ik laat het aan uw wijsheid en zorg over om er de beste structuur aan te geven. Mijn ervaring heeft mij ook geleerd, dat voor de henummering van een reeds goedgekeurd decreet eventueel geen ander decreet noodzakelijk is.

De Voorzitter: De heer Verhaegen heeft het woord.

De heer G. Verhaegen: Mijnheer de Voorzitter, ik dring aan opdat in ieder geval over dit decreet zou worden gestemd. Hiervoor baseer ik mij op de idee dat het vierde kind evenveel rechten heeft als het eerste. Dit is een willekeurig voorbeeld, mijnheer de Minister, maar, naar aanleiding van de belangrijke interpellaties van deze namiddag meen ik dat wij nog dergelijke belangrijke decreten, in dezelfde sector trouwens, zullen te behandelen krijgen. Tevens geloof ik dat wij in de Vlaamse Raad op een belangrijk terrein zijn gekomen, terrein dat ook in de nationale wetgeving onvoldoende wordt beoefend, te weten op welke wijze wij juridische teksten tot stand brengen die bevatelijk moeten zijn, niet alleen voor juristen maar ook voor degenen die ze moeten lezen en gebruiken. Dit zeg ik niet om het probleem zo maar terzijde te schuiven. Dit is heel belangrijk, bijna een uitdaging voor deze Vlaamse Raad.

Guido Verhaegen

Wij staan hier voor een keuze: ofwel zullen wij over dit belangrijke decreet stemmen — en daar dring ik op aan — ofwel moeten wij heel deze problematiek onderzoeken in een commissie ad hoc waar de beste oplossing dient gezocht voor het probleem van de aparte decreten die moeten worden ingelast in een nationale wet of in een speciale code. In dit verband wens ik te verwijzen naar het belangrijk onderzoek naar de «wetgevingstechniek» in Duitsland. In ons land staan wij evenwel nog nergens in dit verband.

Mijn besluit is, mijnheer de Voorzitter: laten wij over dit decreet stemmen, maar laten wij tegelijkertijd aan deze belangrijke problematiek een ernstig onderzoek wijden.

De Voorzitter: Ik meen dat dit een juiste visie is, waarmede de heren Vandezande en De Seranno kunnen instemmen. Het is ook belangrijk dat dit decreet zou worden gestemd. Als het juridisch niet helemaal op zijn poten staat of bepaalde taalfouten zou bevatten, tot daar, maar wij moeten ons beraden over de vorming van een commissie ad hoc. Laat het

De heer P. Breyne (C VP), verslaggever over het decreet-uitrusting culturele centra

Bureau zich daarover buigen om na te gaan op welke wijze aan uw verzoeken kan worden tegemoetgekomen.

De heer De Seranno heeft het woord.

De heer J. De Seranno: Mijnheer de Voorzitter, ik ben akkoord. Ik dacht dat wij voor de toekomst moesten denken aan een formule, die ook wel eens in de nationale wetten wordt gehanteerd en waarbij de Koning wordt gemachtigd tot een coördinatie of een henummering. Dit is volgens mij te onderzoeken voor de volgende decreten.

De Voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (Neen)

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking gesloten.

ONTWERP VAN DECREET houdende de rijkssubsidieregeling voor de pedagogisch-didactische uitrusting van erkende culturele centra — 64 (1980-1981)-Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De Voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende de rij kssubsidieregeling voor de pedagogisch-didactische uitrusting van erkende culturele centra.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Breyne, verslaggever, heeft het woord.

De heer P. Breyne, verslaggever (op de tribune): Het ontwerp van decreet dat heden aan u voorgesteld wordt, strekt ertoe op één punt een aanpassing aan te brengen aan de stelsels van subsidiëring van de erkende culturele centra, met name te voorzien in een decretale basis voor een specifieke betoelaging van hun pedagogische en didactische uitrusting, zodat ze met een optimale efficiëntie zouden kunnen functioneren.

Dit ontwerp werd breedvoerig besproken in de ter zake bevoegde commissie van de vroegere Cultuurraad en in de Commissie voor jeugdbeleid, permanente vorming, sport en toerisme van de Vlaamse Raad.

De leden van deze Commissie hebben vragen gesteld naar de opportuniteit van dit ontwerp op een ogenblik dat er een ruime consensus bestaat dat de budgettaire situatie een politiek van versobering inzake bouw en uitrusting van culturele centra noodzaakt.

Hierop werd door mevrouw de Staatssecretaris geantwoord dat dit decreet in beginsel geen toename van het bestaande kredietenpakket, maar alleen een accentverschuiving binnen een vastgestelde enveloppe teweegbrengt. De plafonnering van de totale subsidieerbare som per cultureel centrum blijft van kracht, er zullen geen ekstrakredieten voor de uitvoering van het ontwerp gevraagd worden en het decreet kan uiteraard slechts uitgevoerd worden binnen de grenzen van de uitgetrokken begrotingskredieten. Anderzijds zal het decreet de gelegenheid bieden meer aandacht te besteden aan de pedagogisch-didactische uitrusting van de culturele centra, wat hun sociaal-culturele werking ongetwijfeld ten goede zal komen.

De kwestie welke uitrusting of materieel door dit ontwerp concreet beoogd werd, kreeg in de loop der commissiebesprekingen een meer concrete omschrijving, mede op basis van de adviezen die verstrekt werden door de Commissie van Advies inzake Nederlandstalige Culturele Centra.

Inzonderheid volgende beperkingen werden uiteindelijk weerhouden.

1. Het moet gaan om de uitrusting van erkende culturele centra. De erkenning heeft te maken met een aantal aspecten, waaronder de relatie met erkende culturele raden, diverse normen en de waarborg dat het beheer en het gebruik volgens de in het Cultuurpact voorziene bepalingen geschieden. Dit ontwerp is een bijkomende stimulans voor de gemeenten om erkenning na te streven. In een

Breyne

bijlage bij het geschreven verslag werd de lijst opgenomen van de erkende culturele centra en van de centra waarvan de erkennings-procedure bezig is.

Ook omwille van de Cultuurpact-wet werd de regeling bij decreet weerhouden, hoewel deze materie wellicht ook had kunnen geregeld worden bij koninklijk besluit.

2. De bedoelde pedagogisch-didactische uitrusting is duidelijk omschreven en te onderscheiden van

— enerzijds, de basisuitrusting die specifiek is aan de functie van een lokaal en die gesubsidieerd kan worden op basis van het KB van 22.2.1974 dat de bouwtoelagen van o.m. de culturele centra regelt, en waarvan de lijst in bijlage bij het geschreven verslag werd opgenomen;

— en anderzijds, de uitrusting die niet kan worden aanzien als van pedagogisch-didactische aard en dit dus niet voor subsidiëring in aanmerking komt. De hogerge-noemde Commissie heeft ook een lijst opgesteld van de in het ontwerp bedoelde minimale uitrustingsgoederen per categorie van centrum en per functie.

Een definitieve en volledige lijst zal bij ministerieel besluit vastgesteld worden op grond van artikel 9 van het ontwerp.

Het ontwerp regelt ook het bedrag van de toelage. Volgens de categorie van het centrum wordt de totaal subsidieerbare som geplafonneerd, en binnen deze grenzen bedraagt de maximale toelage 50 procent van de waarde van het materieel.

Ten slotte dient genoteerd dat de toelage in principe eenmalig is, in die zin dat ze voorzien wordt voor de eerste aankoop en voor de eventuele latere aanvulling van het beoogde materieel, maar niet voor de vernieuwing ervan. Wanneer men van rijkswege de vernieuwing zou betoelagen, bestaat het gevaar dat men het slechte beheer van de centra en de onverantwoordelijkheid van de lokale besturen in de hand zou werken.

De uiteindelijke tekst van het ontwerp werd op 9 december jongstleden eenparig door uw Commissie aangenomen en ik moge dan ook de Vlaamse Raad uitnodigen aan het ontwerp hetzelfde gevolg voor te behouden. (*Applaus*)

De Voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking gesloten.

ONTWERP VAN DECREET waarbij voorlopige kredieten worden geopend die in mindering komen van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1981 — II-B (1980-1981)-Nrs. 1 en 2

Artikelsgewijze bespreking

De Voorzitter: Dames en heren, wij gaan thans over tot de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet waarbij voorlopige kredieten worden geopend die in mindering komen van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1981.

Artikel 1

Voorlopige kredieten welke in mindering komen van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1981, worden geopend ten behoeve van de Vlaamse Executieve :

- a) Lopende uitgaven :
F. 3.472.500
- b) Kapitaaluitgaven :
 - Niet-gesplitste kredieten :
F. 342.500.000
 - Ordonnanceringskredieten :
F. 487.400.000

— *Aangenomen.*

Artikel 2

Voorlopige kredieten ten belope van 706.600.000 frank en 20.600.000

frank, respectievelijk voor de lopende uitgaven — Nationale Opvoeding, Nederlandstalig regime, welke in mindering komen van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1981, worden geopend ten behoeve van de Minister van Nationale Opvoeding en van de Minister van de Vlaamse Gemeenschap, Adjunct voor Nationale Opvoeding.

— *Aangenomen.*

Artikel 3

De voorlopige kredieten geopend bij dit decreet mogen niet aangewend worden tot lopende en kapitaaluitgaven vroeger niet toegelaten door de Wetgevende of de Decreterende Macht.

— *Aangenomen.*

Artikel 4

Zijn van 1 januari 1981 af toegestaan de vastleggingen betreffende de nieuwe verplichtingen waarvoor toelichting wordt gevraagd onder de Titel II — Kapitaaluitgaven (gesplitste kredieten) voor het begrotingsjaar 1981.

Deze toelating is niet van kracht voor nieuwe uitgaven vroeger niet toegelaten door de Wetgevende of de Decreterende Macht, noch voor uitgaven op nieuwe programma's.

— *Aangenomen.*

Artikel 5

Door bemiddeling van de Ministers van de Vlaamse Gemeenschap en de Staatssecretarissen voor de Vlaamse Gemeenschap wordt het Fonds voor de bouw van ziekenhuizen en medisch-sociale inrichtingen gemachtigd de verbintenis aan te gaan tot het betalen op de vervaldag, van de interest en de aflossing binnen een termijn van ten hoogste dertig jaar, van leningen door het Gemeentekrediet van België toegestaan ter vervanging van de toelagen bedoeld in artikel 6 van de wet van 6 juli 1973 tot wijziging van die van 23 december 1963 op de zieken huizen.

Voorzitter

Tijdens de eerste drie maanden van 1981 mogen deze verbintenissen gaan tot een totaal aan leningen dat niet meer mag belopen dan 475.000.000 frank.

— *Aangenomen.*

Artikel 6

De Ministers van de Vlaamse Gemeenschap en de Staatssecretarissen voor de Vlaamse Gemeenschap worden ertoe gemachtigd namens de Vlaamse Gemeenschap, de verbintenis aan te gaan tot het betalen op de vervaldag aan de gewestelijke en lokale openbare besturen, van de interest en de aflossing binnen een termijn van ten hoogste dertig jaar van leningen door het Gemeentekrediet van België toegestaan ter vervanging van de toelagen aan de ondergeschikte besturen voor uitvoering van werken die onder hun hoog toezicht staan.

Deze verbintenissen mogen gedurende de eerste drie maanden van 1981 slaan op een leningentotaal van ten hoogste 112.800.000 frank.

Fractievoorzitter Guido Verhaegen (CVP)

Elke verbintenis uit dien hoofde aan te gaan wordt onderworpen aan het visum van de controleur der vastleggingen en aan het Rekenhof.

Vóór de 10de van iedere maand, legt de controleur der vastleggingen aan het Rekenhof een in drievoud opgemaakte lijst met verantwoordingsstukken voor, die, eensdeels, het bedrag vermeldt van de vastleggingen die tijdens de afgelopen maand geïsoleerd werden, en anderdeels, het bedrag aangeeft van de vastleggingen die geïsoleerd werden sinds het begin van het jaar.

— *Aangenomen.*

Artikel 7

Dit decreet treedt in werking op 1 januari 1981.

— *Aangenomen.*

De Voorzitter: De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

De hoofdelijke stemming over het gehele ontwerp van decreet zal donderdag worden gehouden.

ONTWERP VAN DECREET waarbij voorlopige kredieten worden geopend die in mindering komen van de begroting van het Vlaamse Gewest voor het begrotingsjaar 1981

— 12-B (19730-1981)-Nrs. 1 en 2

Artikelsgewijze bespreking

De Voorzitter: Dames en heren, wij gaan thans over tot de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet waarbij voorlopige kredieten worden geopend die in mindering komen van de begroting van het Vlaamse Gewest voor het begrotingsjaar 1981.

Artikel 1

Voorlopige kredieten welke in mindering komen van de begroting van het Vlaamse Gewest voor het begrotingsjaar 1981, zijn geopend -ten

behoefte van de Vlaamse Executieve, onverminderd de bevoegdheid van de Raad om zelfstandig op te treden als ordonnateur inzake het krediet ingeschreven onder artikel 01 .01 van Afdeling 31 van Titel I van het ontwerp van begroting van het Vlaamse Gewest voor 1981:

- a) Lopende uitgaven :
- Niet-gesplitste kredieten : F. 2.034.500.000
 - Ordonnanceringskredieten : F. 14.400.000
- b) Kapitaaluitgaven:
- Niet-gesplitste kredieten : F. 1.588.500.000
 - Ordonnanceringskredieten : F. 1.804.500.000

— *Aangenomen.*

Artikel 2

De bij dit decreet verleende voorlopige kredieten mogen niet aangevend worden tot lopende en kapitaaluitgaven vroeger niet toegelaten door de Wetgevende of de Decreterende Macht.

— *Aangenomen.*

Artikel 3

Zijn van 1 januari 1978 af toegestaan, de vastleggingen betreffende de nieuwe verplichtingen waarvoor toelating wordt aangevraagd onder de Titel I, Lopende uitgaven (gesplitste kredieten) en II, Kapitaaluitgaven (gesplitste kredieten) voor het begrotingsjaar 1981.

Deze toelating is niet van kracht voor nieuwe uitgaven vroeger niet toegelaten door de Wetgevende of de Decreterende Macht, noch voor uitgaven op nieuwe programma's.

— *Aangenomen.*

Artikel 4

Met betrekking tot het artikel 60.01.1, Fonds voor de economische expansie en de regionale reconversie van Titel IV van de tabel gevoegd bij het ontwerp van decreet houdende de

Voorzitter

begroting van het Vlaamse Gewest voor 1981, worden, voor de eerste drie maanden van 1981, nieuwe vastleggingsmachtigingen verleend tot beloop van :

- a) Lopende verrichtingen :
- Sector «Economische Zaken»:
F. 401.600.000
 - Sector ((Middenstand)) :
F. 409.500.000
- b) Kapitaalverrichtingen:
- Sector «Economische Zaken»:
F. 1.224.800.000
 - Sector ((Middenstand)) :
F. 45 1.800.000
- *Aangenomen.*

Artikel 5

De Minister van de Vlaamse Gemeenschap, bedoeld bij artikel 6 van het koninklijk besluit van 4 november 1980 tot bepaling van de ministeriële bevoegdheden voor de aangelegenheden van de Vlaamse Gemeenschap, wordt ertoe gemachtigd de hieronder vermelde instellingen toe te laten verbintenissen aan te gaan, tijdens de eerste drie maanden van 1981, tot het naast elke instelling aangewezen bedrag in het kader van de sociale huisvesting :

- de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting : 3.447.600.000 frank;
 - de Nationale Landmaatschappij : 1.276.200.000 frank.
- *Aangenomen.*

Artikel 6

De Staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap, bedoeld bij artikel 6 van het koninklijk besluit van 4 november 1980 tot bepaling van de ministeriële bevoegdheden voor de aangelegenheden van de Vlaamse Gemeenschap wordt ertoe gemachtigd, in naam van het Vlaamse Gewest, de verbintenis aan te gaan, op de vervalddag en binnen een maximumtermijn van tien jaar, aan de financiële instellingen de interest en de delging te betalen van de bedragen

die zij voor rekening van het Vlaamse Gewest aan de bouwers en de kopers van volkswoningen en aan hen die hun woning saneren, verbeteren en aanpassen, betaald hebben als premies of als verminderingen van interest.

Elke verbintenis uit dien hoofde aan te gaan is onderworpen aan het visum van de controleur der vastleggingen en aan het Rekenhof.

Tijdens de eerste drie maanden van 1981 mogen die verbintenissen 206.300.000 frank niet overschrijden.

— *Aangenomen.*

Artikel 7

De Schatkist is gemachtigd voorschotten toe te kennen wanneer de rekeningen van de fondsen die het voorwerp uitmaken van de artikelen 60.21.A, 60.28.A, 60.30.A en 60.32.A van Titel IV van de begroting van het Vlaamse Gewest voor 1981 zich in de debettoestand zullen bevinden.

— *Aangenomen.*

Artikel 8

De Minister van de Vlaamse Gemeenschap, bedoeld bij artikel 5 van het koninklijk besluit van 4 november 1980 tot bepaling van de ministeriële bevoegdheden voor de aangelegenheden van de Vlaamse Gemeenschap, wordt ertoe gemachtigd, namens het Vlaamse Gewest, de verbintenis aan te gaan tot het betalen op de vervalddag, aan de gewestelijke en lokale openbare besturen, van de interest en de aflossing, binnen een termijn van ten hoogste dertig jaar, van leningen door het Gemeentekrediet van België toegestaan ter vervanging van de toelagen aan de ondergeschikte openbare besturen voor de uitvoering van werken die onder hun hoog toezicht staan.

Die verbintenissen mogen, tijdens de eerste drie maanden van 1981, gaan tot een totaal aan leningen dat niet meer mag belopen dan 625.000 frank.

— *Aangenomen.*

Artikel 9

De Minister van de Vlaamse Gemeenschap, bedoeld bij artikel 5 van het koninklijk besluit van 4 november 1980 tot bepaling van de ministeriële bevoegdheden voor de aangelegenheden van de Vlaamse Gemeenschap, wordt ertoe gemachtigd, namens het Vlaamse gewest, de verbintenis aan te gaan tot het betalen, op de vervalddag, aan de door de Minister van Financiën erkende kredietinstellingen, van de interest en de aflossing binnen een termijn van ten hoogste twintig jaar, van leningen toegestaan aan industriële ondernemingen, in toepassing van de toelagerегeling waarvan sprake in de artikelen 33 en 34 van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging.

Deze verbintenissen mogen, tijdens de eerste drie maanden van 1981, gaan tot een totaal aan leningen dat niet meer mag belopen dan 75.000.000 frank.

— *Aangenomen.*

Artikel 10

De Minister van de Vlaamse Gemeenschap, bedoeld bij artikel 5 van het koninklijk besluit van 4 november 1980 tot bepaling van de ministeriële bevoegdheden voor de aangelegenheden van de Vlaamse Gemeenschap, wordt ertoe gemachtigd, namens het Vlaamse Gewest, de verbintenis aan te gaan tot het betalen op de vervalddag, aan de gewestelijke en lokale openbare besturen, van de interest en de aflossing binnen een termijn van ten hoogste dertig jaar, van leningen door het Gemeentekrediet van België toegestaan ter vervanging van de toelagen aan de ondergeschikte openbare besturen voor de uitvoering van de werken die vermeld zijn in artikel 2, §§ 1, V en VI van het besluit van de Regent van 2 juli 1949, gewijzigd door latere koninklijke besluiten.

Die verbintenissen mogen, tijdens de eerste drie maanden van 1981, gaan tot een totaal aan leningen dat niet

Voorzitter

meer mag belopen dan 765.000.000 frank.

— *Aangenomen.*

Artikel 11

De Minister van de Vlaamse Gemeenschap, bedoeld bij artikel 5 van het koninklijk besluit van 4 november 1980 tot bepaling van de ministeriële bevoegdheden voor de aangelegenheden van de Vlaamse Gemeenschap, wordt ertoe gemachtigd, namens het Vlaamse Gewest, de verbintenis aan te gaan tot het betalen op de vervaldag, aan de gewestelijke en lokale openbare besturen, van de interest en de aflossing binnen een termijn van ten hoogste dertig jaar, van leningen door het Gemeentekrediet van België toegestaan ter vervanging van de toelagen aan de ondergeschikte openbare besturen voor de uitvoering van werken die onder hun hoog toezicht staan.

Deze verbintenissen mogen, tijdens de eerste drie maanden van 1981, gaan tot een totaal aan leningen dat niet meer mag belopen dan 25.000.000 frank.

— *Aangenomen.*

Artikel 12

Elke verbintenis aan te gaan krachtens artikelen 8 tot 11 van dit decreet, wordt onderworpen aan het visum van de controleur der vastleggingen en aan het Rekenhof.

— *Aangenomen.*

Vóór de 10de van iedere maand, legt de controleur der vastleggingen aan het Rekenhof een in drievoud opgemaakte lijst met de verantwoordingsstukken voor, die, eensdeels, het bedrag vermeldt van de vastleggingen die tijdens de afgelopen maand geïmpeerd werden, en anderdeels, het bedrag aangeeft van de vastleggingen die geïmpeerd werden sinds het begin van het jaar.

— *Aangenomen.*

Artikel 13

Dit decreet treedt in werking 'op 1 januari 1981.

— *Aangenomen.*

De Voorzitter: De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

De hoofdelijke stemming over het gehele ontwerp van decreet zal donderdag worden gehouden.

MOTIE VAN ORDE

Beroep op het reglement

De heer O. Van Ooteghem : Mijnheer de Voorzitter, ik wens niet opnieuw het incident te openen, maar ik wil enkel een verklaring afleggen voor het verslag.

Mijnheer de Voorzitter, bij toepassing van artikel 33,1 ,d) heb ik bij het begin van deze vergadering een voorstel tot verdaging van de beraadslaging ingediend.

Artikel 33, 1, d) zegt het volgende: «een voorstel tot verdaging van de beraadslaging of de stemming ofwel tot sluiting van de beraadslaging te doen».

Bij punt 2 van artikel 33 zien wij dan : «Alle moties van orde moeten vooraf worden medegedeeld aan de voorzitter, die bij ontvankelijkheid het tijdstip van behandeling bepaalt».

Toen ik dat voorstel tot verdaging heb ingediend, heeft men mij gevraagd dat schriftelijk te willen doen en te ondertekenen. Dit is absoluut hetzelfde als wat de heer Van Elewyck heeft gevraagd, de verdaging van de stemming.

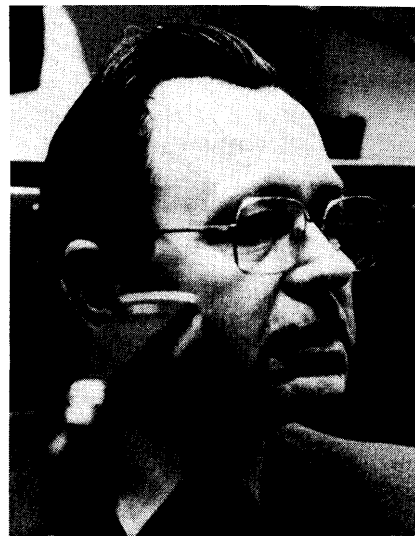
Mijnheer de Voorzitter, ik vraag u dan ook dat in het vervolg voor al de leden van deze Raad dezelfde werkwijze zou worden gevolgd, te weten dat steeds de leden van deze Raad, wanneer een motie van orde tot verdaging van de stemming of tot verdaging van de beraadslaging is inge-

diend, dit steeds op dezelfde manier zou gebeuren, schriftelijk bij de Voorzitter.

De Voorzitter: U hebt volkomen gelijk, mijnheer Van Ooteghem. Op verzoek van de heer Van Elewyck heb ik aan de vergadering gevraagd zich uit te spreken over de verdaging van de stemmingen betreffende de ontwerpen die wij vandaag bespraken. Dit voorstel werd aangenomen door de vergadering. U hebt een motie neergelegd, mijnheer Van Ooteghem, daarom werd daarover onmiddellijk gestemd. Hadden wij aan de heer Van Elewyck gevraagd een motie in te dienen, dan ben ik ervan overtuigd dat die motie onmiddellijk geschreven zou zijn geweest. Ik heb de indruk, mijnheer Van Ooteghem, dat u de mening bent toegedaan dat ik twee verschillende maten en gewichten hanteerde. Dat is absoluut niet waar. Daarvan zou ik u willen overtuigen.

De heer Vandezande heeft het woord.

De heer R. Vandezande: Mijnheer de Voorzitter, ik wou nog even vragen dat deze zaak in het Bureau van de Raad zou worden besproken ten ein-

*De heer R. Vandezande (VU),
Ondervoorzitter van de Vlaamse Raad*

Voorzitter

de in de toekomst tot een eenvormige procedure te komen.

De Voorzitter: Akkoord, mijnheer Vandezande. Het incident is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse gewestelijke aangelegenheden voor het begrotingsjaar 1979

— 10-A (1980-1981)-Nrs. 1 en 2
— 14 (1980-1981)-Nr. 2 (Verslag van het Rekenhof)

Artikelsgewijze bespreking

De Voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de begroting van de Vlaamse gewestelijke aangelegenheden voor het begrotingsjaar 1979.

De tekst aangenomen door de Commissie wordt als basis voor de bespreking genomen.

I. Kredietaanpassingen

Artikel 1

De kredieten ingeschreven onder de Titel I — Lopende uitgaven, en onder de Titel II — Kapitaaluitgaven van de begroting van de Vlaamse gewestelijke aangelegenheden voor het begrotingsjaar 1979, worden aangepast volgens de omstandige vermeldingen in de bij dit decreet gevoegde tabel en ten belope van:

(in miljoenen frank)

Aanpassingen	Gesplitste kredieten		
	Niet gesplitste kredieten	Vastleggingskredieten	Ordonnancingskredieten
Titel I.			
Lopende uitgaven:			
Bijkredieten voor het lopend jaar	282,0	—	100,0
Verminderingen	622,1	218,4	—
Bij kredieten vorige jaren	223,5	—	—
Titel II.			
Kapitaaluitgaven :			
Bijkredieten voor het lopend jaar	685,0	—	—
Verminderingen	435,0	250,0	250,0

— Aangenomen

II. Diverse bepalingen

Artikel 2

In artikel 12 van de wet van 11 december 1979 houdende de begroting van de Vlaamse gewestelijke aangelegenheden voor het begrotingsjaar 1979 wordt het bedrag der vastleggingsmachtigingen betreffende de kapitaalverrichtingen van 3.559.700.000 frank vermeerderd met 270.400.000 frank tot 3.830.100.000 frank.

— Aangenomen.

Artikel 3

Dit decreet treedt in werking de dag van de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.

— Aangenomen

De Voorzitter: De artikelsgewijze bespreking is gesloten. Wij zullen donderdag de hoofdelijke stemming over het gehele ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1980

— 7-A (1980-1981)-Nrs. 1 en 2

Artikelsgewijze bespreking

De Voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse gemeenschap voor het begrotingsjaar 1980.

De tekst aangenomen door de Commissie wordt als basis voor de bespreking genomen.

Kredieten voor de lopende uitgaven (Titel I) en voor de kapitaaluitgaven (Titel II)

Artikel 1

In toepassing van artikel 19 § 1, 2e alinea van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen van 8 augustus 1980, worden voor de uitgaven van het Vlaamse gemeenschapsbeleid voor het begrotingsjaar 1980 kredieten geopend ten bedrage van:

(in miljoenen franken)

	NGK	VK	OK
Titel I —			
Lopende uitgaven :	15.635,8	—	—
Titel II —			
Kapitaaluitgaven :	1.448,0	2.462,4	1.949,6
Totalen :	17.083,8	2.462,4	1.949,6

Voorzitter

Die kredieten worden opgesomd onder de titels I en II van de bij dit decreet gevoegde tabel.

— *Aangenomen.*

Bijzondere bepalingen
betreffende
de lopende uitgaven
en de kapitaaluitgaven

Artikel 2

Bij afwijking van de beschikkingen van artikel 18, § 2 van de wet van 28 juni 1963 tot wijziging en aanvulling van de wetten op de Rijkscomptabiliteit, mogen de saldi van de niet-gesplitste kredieten van Titel I en van Titel II van de bij dit decreet gevoegde tabel naar het volgend jaar worden overgedragen in dezelfde voorwaarden als de gesplitste kredieten.

Onder de voorwaarden, voorzien in artikel 24 van de wet van 28 juni 1963 houdende wijziging en aanvulling van de wetten op de Rijkscomptabiliteit kan de Vlaamse Executieve de overgedragen niet gebruikte kredieten overschrijven op de andere artikelen van dezelfde Titel of hetzelfde deel van een Titel van de begroting.

— *Aangenomen.*

Artikel 3

De beschikbare saldi van de vastlegingsmachtigingen verleend bij dit decreet en bij vroegere begrotingswetten, mogen overgedragen worden naar het volgende jaar in dezelfde voorwaarden als de gesplitste kredieten.

— *Aangenomen.*

Artikel 4

In Afwijking van artikel 15 van de wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof:

a) mogen geldvoorschotten tot een maximumbedrag van 10.000.000 frank worden verleend aan de buitengewone rekenplichtigen van de

Culturele Diensten van het departement van Nationale Opvoeding en Nederlandse Cultuur, evenals aan de buitengewone rekenplichtigen van het departement van Volksgezondheid en van het Gezin.

b) mogen geldvoorschotten tot een maximumbedrag van 18.000.000 frank worden verleend aan de buitengewone rekenplichtige van het Commissariaat-Generaal voor Toerisme, ten laste van het krediet uitgetrokken op het artikel 12.20, Sectie 32, — sector Verkeerswezen — voor het begrotingsjaar 1980.

Voornoemde rekenplichtige mag voorschotten verstrekken aan de vertegenwoordigers van het Commissariaat-Generaal voor Toerisme in het buitenland en in de toeristische grensbureaus met het oog op de betaling ter plaatse van schuldvorderingen in verband met de werking van het kantoor, de lonen en vergoedingen, de huur van onroerende goederen, de promotionele activiteiten evenals de aankoop van niet-duurzame goederen en de uitvoering van veranderingswerken.

De uitgaven betaalbaar op deze voorschotten mogen 50.000 frank niet overschrijden.

c) mogen geldvoorschotten worden verleend aan de rekenplichtigen belast met de vereffening der hulpelden en toelagen van sociale aard.

d) mogen geldvoorschotten tot een maximumbedrag van 300.000 frank worden verleend aan de buitengewone rekenplichtigen van nederlandsstalige peuterscholen en kinderdagverblijven gehecht aan de Rijkscholen te Brussel-Hoofdstad.

— *Aangenomen.*

Artikel 5

In afwijking van artikel 15 van de wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof, mogen geldvoorschotten gebruikt worden voor de uitbetaling van de lonen en allerlei bijlagen en vergoedingen ten bate van het door de Staat bezoldigd personeel en van de schuldvorderingen voortvloeiend uit overeenkomsten die 50.000 frank niet overschrijden.

De uitgaven van allerlei aard, die voortvloeien uit de toepassing van artikel 27 van de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen, mogen betaald worden met geldvoorschotten.

De buitengewone rekenplichtigen van het Bestuur der Internationale Culturele Betrekkingen van het Ministerie van Nationale Opvoeding en Nederlandse Cultuur worden ertoe gemachtigd, door middel van geldvoorschotten, de aan buitenlandse studenten toegekende studiebeurzen uit te betalen, evenals de reiskosten van buitenlandse leraars der verschillende graden van onderwijs, leden van geleerde en kunstgenootschappen en afvaardigingen van geleerden en scholen uit het buitenland of zich naar het buitenland begevend.

— *Aangenomen.*

Artikel 6

De geldvoorschotten, ter beschikking gesteld van het Bestuur van Kunsten en Kunstonderwijs, alsmede van de Rijksmusea ressorterend onder dit bestuur, voor de aankoop van kunstwerken of collectievoorwerpen mogen uitgaven dekken tot een maximumbedrag van 50.000 frank.

De geldvoorschotten verleend aan de buitengewone rekenplichtigen van het departement van Volksgezondheid en van het Gezin mogen, benevens de kleine uitgaven, schuldvorderingen dekken die geen 50.000 frank overschrijden.

— *Aangenomen.*

Artikel 7

De weddetoelagen der personeelsleden van het kunstonderwijs en van het zeevaartonderwijs en van de Nederlandsstalige peuterscholen en kinderdagverblijven gehecht aan de Rijkscholen te Brussel-Hoofdstad mogen in de vorm van vaste uitgaven betaald worden.

— *Aangenomen.*

Voorzitter

Artikel 8

De vergoedingen wegens begrafenis-kosten, alsmede de geboortetoelagen mogen op dezelfde wijze uitbetaald worden als de bezoldigingen der belanghebbenden.

— *Aangenomen.*

Artikel 9

De niet gesplitste kredieten van de hierna volgende artikels mogen uitgaven dekken met betrekking tot vorige begrotingsjaren.

Titel I — Lopende uitgaven

Sector Cultuur

- Sectie 31 — artikel 12.01
- artikel 43.04
- artikel 43.05
- artikel 44.04
- artikel 44.04

Sectie 32 — artikel 12.01

Sectie 33 — artikel 12.01

Sectie 34 — artikel 12.01

Sector Volksgezondheid en Gezin

- Sectie 31 — artikel 12.42
- artikel 33.40

Sector Landbouw

- Sectie 31 — artikel 12.22

Sector Nationale Opvoeding

- Sectie 35 — artikel 12.01

Sectie 37 — artikel 12.01

- artikel 12.05

Sectie 41 — artikel 12.01

— *Aangenomen.*

Artikel 10

Het bij het afsluiten van het begrotingsjaar 1980 beschikbaar overschot van de studietoelagen voor Belgische of Luxemburgse kinderen van wie één der ouders of de voogd in Zaïre, in Rwanda of in Burundi verblijft, zal op de volgende jaren mogen worden overgedragen.

De beschikbare saldo's van de kredieten voor de vorige jaren, overgedragen krachtens de wettelijke bepalingen, kunnen eventueel, zonder onderscheid van jaar, de meeruitgaven dekken van de overeenstemmende rubriek van 1979 en vorige jaren.

— *Aangenomen.*

Artikel 11

§ 1. Onverminderd de toepassing van het bibliotheekdecreet van 19 juni 1978 kan de Vlaamse Executieve de kredieten uitgetrokken voor de uitbetaling van de toelagen aan de openbare bibliotheken van de gemeenten en provincies, enerzijds, en aan de vrije openbare bibliotheken, anderzijds, in eenzelfde sectie, voor toelagen van dezelfde aard, overschrijven van de ene op de andere naargelang van de behoeften van de diensten.

§ 2. De machtiging vervat in § 1 is onderworpen aan de voorwaarden voorzien in artikel 24 van de wet van 28 juni 1963 houdende wijziging en aanvulling van de wetten op de Rijks-comptabiliteit.

— *Aangenomen.*

Artikel 12

De eventuele overschotten van de kredieten verleend aan de verschillende musea voor de aankoop van kunstwerken of collectievoorwerpen mogen als toelage gestort worden in de kassen van deze instellingen.

— *Aangenomen.*

Artikel 13

De bevoegde Minister of Staatssecretaris wordt ertoe gemachtigd provisionele voorschotten toe te kennen ten laste van de kredieten ingeschreven op artikel 12.01, sectie 31 van de sector Verkeerswezen en bestemd tot de betaling van de erelonen van advocaten en geneesheren, van de gerechtskosten inzake burgerlijke, administratieve en strafzaken, van presentiegelden, reis- en verblijfkosten van niet tot de Rijksdienst behorende personen, van de bezoldiging van niet tot de Administratie behorende deskundigen en prestaties van derden.

— *Aangenomen.*

Art. 14

De bevoegde Minister of Staatssecretaris is binnen de perken van zijn be-

voegdheid, ertoe gemachtigd inzake medisch schooltoezicht voorschotten toe te kennen, berekend op het bedrag der jaarlijkse toelagen die voor de systematische klinische onderzoeken en voor weddeutkeringen van de eerste paramedische hulp verschuldigd zijn. Een eerste voorschot wordt verleend in de loop van het eerste schoolkwartaal. Dit voorschot kan 25 % belopen van het jaarlijkse bedrag van de subsidie met betrekking tot voornoemde uitgaven. Dit voorschot wordt teruggevorderd bij de vereffening voor de prestaties over de maanden oktober tot en met december.

Onder dezelfde voorwaarden kan een tweede voorschot, ten belope van hetzelfde percentage, worden toegekend in de loop van het tweede schoolkwartaal. Dit voorschot wordt teruggevorderd bij de vereffening van de subsidies voor de prestaties over de maanden februari en volgende.

— *Aangenomen.*

Artikel 15

De uitgaven met betrekking tot onderwijskosten en studietoelagen aan de wezen ten laste van de kredieten uitgetrokken op het artikel 33.40, sectie 31 van de sector Volksgezondheid en Gezin, mogen op kredietopeningen uitgekeerd worden.

— *Aangenomen.*

Artikel 16

Door tussenkomst van de Staatssecretaris van de Vlaamse Gemeenschap bedoeld bij artikel 8 van het koninklijk besluit van 4 november 1980 tot bepaling van de ministeriële bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap wordt het Fonds voor de bouw van ziekenhuizen en medisch-sociale instellingen gemachtigd, ten laste van de artikelen 561.02,a,30 en 561.05,a,20 van zijn begroting 1980, een bedrag van 3.150.000.000 frank vast te leggen bestemd voor de per lot gesplitste vastleggingen en ten laste van de artikelen 561.02,b,20 en 561.05,b,20,

Voorzitter

een bedrag van 626.000.000 frank te vereffenen.

Het Fonds wordt eveneens gemachtigd, door tussenkomst van hoger genoemde Staatssecretaris, de verbintenis aan te gaan tot het betalen op de vervaldag, van de interest en de aflossing binnen een termijn van ten hoogste dertig jaar van leningen door het Gemeentekrediet van België toegestaan ter vervanging van de toelagen bedoeld in artikel 6 van de wet van 6 juli 1973 tot wijziging van die van 23 december 1963 op de ziekenhuizen.

De verbintenissen mogen in 1980 gaan tot een totaal aan leningen dat niet meer mag belopen dan 1.900.000.000 frank.

— *Aangenomen.*

Artikel 17

De Staatssecretaris van de Vlaamse Gemeenschap bedoeld bij artikel 8 van het koninklijk besluit van 4 november 1980 tot bepaling van de ministeriële bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap wordt ertoe gemachtigd, namens de Gemeenschap, de verbintenis aan te gaan tot het betalen op de vervaldag, aan de gewestelijke en lokale besturen, van de interest en de aflossing binnen een termijn van ten hoogste dertig jaar van leningen door het Gemeentekrediet van België toegestaan ter vervanging van de toelagen aan de ondergeschikte openbare besturen voor uitvoering van werken die onder zijn hoog toezicht staan.

Deze verbintenissen mogen in 1980 gaan tot een totaal aan leningen dat niet meer mag belopen dan 45 1.200.000 frank.

Elke verbintenis uit dien hoofde aan te gaan wordt onderworpen aan het visum van de controleur der vastleggingen en aan het Rekenhof.

Vóór de tiende van iedere maand legt de controleur der vastleggingen aan het Rekenhof een in drievoud opgemaakte lijst met verantwoordingsstukken voor, die eensdeels, het

bedrag vermeldt van de vastleggingen die tijdens de afgelopen maand geïmpeerd werden, en andersdeels, het bedrag aangeeft van de vastleggingen die geïmpeerd werden sinds het begin van het jaar. De lijst van de maand december maakt de jaarlijkse verzamelstaat uit. Binnen de tien dagen na ontvangst van de jaarlijkse verzamelstaat zendt het Rekenhof twee door het Hof afgesloten exemplaren terug naar de Voorzitter van de Vlaamse Executieve.

— *Aangenomen.*

Titel IV — Afzonderlijke sectie

Artikel 18

De verrichtingen op de speciale fondsen, die voorkomen in Titel IV van de tabel gevoegd bij dit decreet worden geraamd op 1.459,9 miljoen frank voor de ontvangsten en op 2.314,6 miljoen frank voor de uitgaven.

— *Aangenomen.*

Artikel 19

De wijze van beschikking over het tegoed vermeld voor de fondsen van Titel IV van de tabel gevoegd bij dit decreet, wordt aangeduid naast het nummer van het artikel dat betrekking heeft op elk dezer.

De fondsen waarvan de uitgaven aan het voorafgaand visum van het Rekenhof worden voorgelegd, worden door het teken A aangeduid.

De fondsen en rekeningen waarop door tussenkomst van de Minister van Financiën wordt beschikt, worden door het teken B aangeduid.

De fondsen en rekeningen, waarop rechtstreeks wordt beschikt door de rekenplichtigen die de ontvangsten hebben gedaan, worden door het teken C aangeduid.

— *Aangenomen.*

Andere bijzondere bepalingen

Artikel 20

Het bedrag van de bezoldigingen en van de kosten te betalen aan de controle-organen van de Staat bij de openbare instellingen onderworpen aan de wetten van 10 juni 1937 en van 16 maart 1954, mag geboekt worden op een speciaal fonds, geopend onder artikel 66.01 C van Titel IV, Afzonderlijke Sectie.

— *Aangenomen.*

Artikel 21

Al de inkomsten voortkomende van de terugbetaling van de voorschotten aan sommige filmproducties, alsook de inkomsten voortkomende van films waarvan het departement van Nationale Opvoeding en Nederlandse Cultuur over de rechten beschikt, alsmede het beschikbaar saldo 31 december 1980 van de kredieten uitgetrokken op het artikel 12.57 van sectie 33 van de Sector Cultuur mogen gestort worden op het speciaal fonds daartoe geopend op het artikel 66.03.A — titel IV van de begroting sector Cultuur.

Deze fondsen mogen gebruikt worden voor de hulp aan de filmproductie.

— *Aangenomen.*

Artikel 22

Het bedrag van het kostgeld betaald voor de Belgische en voor de vreemde leerlingen en studenten waarvan de ouders niet in België verblijven en die in en internaat toegevoegd aan een Rijksinstelling voor Kunstonderwijs zijn ondergebracht, mag gestort worden op een Fonds geopend onder het artikel 66.06.A van de Titel IV, Afzonderlijke Sectie.

De ontvangsten van het Fonds zullen aangewend worden voor de betaling van de werkingskosten van de in het vorig lid bedoelde internaten.

-*Aangenomen.*

Voorzitter

Artikel 23

In afwijking van het artikel 12 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving, mag de bevoegde Minister of Staatssecretaris een schoolgeld vaststellen voor de buitenlandse leerlingen en studenten waarvan de ouders niet in België zijn gedomicilieerd en die onderwijs genieten in een Rijksinstelling of in een door de Staat gesubsidieerde instelling voor Kunstonderwijs.

— *Aangenomen.*

Artikel 24

Het bedrag van het schoolgeld betaald voor de vreemde leerlingen en studenten waarvan de ouders niet in België zijn gedomicilieerd en die onderwijs genieten in een Rijksonderwijsinstelling bedoeld in het artikel 22 van dit decreet mag gestort worden op een Fonds geopend onder het artikel 66.07.A van de Titel IV, Afzonderlijke Sectie.

De ontvangsten van het Fonds zullen aangewend worden voor de betaling van de werkingskosten van de Rijksonderwijsinstellingen.

— *Aangenomen.*

Artikel 25

De gesubsidieerde onderwijsinstellingen houden van het in het artikel 22 van dit decreet bedoelde schoolgeld, de werkingstoelage af die verschuldigd is voor de leerlingen en studenten waarvan sprake in hetzelfde artikel 22, overeenkomstig het artikel 32 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving.

— *Aangenomen.*

Artikel 26

Het deel van het schoolgeld, betaald voor de vreemde leerlingen en studenten waarvan de ouders niet in België zijn gedomicilieerd en die onder-

wijs genieten in een officiële gesubsidieerde onderwijsinstelling bedoeld in artikel 22 van deze wet dat de werkingstoelage overschrijdt, welke is voorzien bij de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving mag gestort worden op een Fonds geopend onder het artikel 66.08.A van de Titel IV, Afzonderlijke Sectie.

De ontvangsten van het Fonds zullen aangewend worden voor de betaling van de werkingskosten van de officiële gesubsidieerde onderwijsinstellingen.

— *Aangenomen.*

Artikel 27

Een deel van het schoolgeld, betaald voor de vreemde leerlingen en studenten waarvan de ouders niet in België zijn gedomicilieerd en die onderwijs genieten in een vrije gesubsidieerde onderwijsinstelling bedoeld in het artikel 22 van dit decreet, dat de werkingstoelage overschrijdt, welke is voorzien bij de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommi-

ge bepalingen van de onderwijswetgeving, mag gestort worden op een Fonds geopend onder het artikel 66.09.A van de Titel IV, Afzonderlijke Sectie.

De ontvangsten van het Fonds zullen aangewend worden voor de betaling van de werkingskosten van de vrije gesubsidieerde onderwijsinstellingen.

— *Aangenomen.*

Artikel 28

Met de geldvoorschotten waarover de buitengewone rekenplichtigen van het Fonds voor de internationale culturele betrekkingen schikken, fonds ingeschreven onder het artikel 70.09.A, kunnen worden betaald de beurzen voor de buitenlandse studenten evenals de uitgaven, van welk bedrag ook, voortvloeiend uit de uitwisseling van personen en de inrichting van internationale manifestaties en ontmoetingen in het raam van de internationale culturele betrekkingen.

— *Aangenomen.*

Een deel van de SP-fractie.

Op de regeringsbank voorground midden ; mevrouw L. De Pauw-Deveen (SP), Staatssecretaris voor het Brusselse Gewest

Voorzitter

Titel VII — Instellingen van openbaar nut

Artikel 29

De begroting van de Belgische Radio en Televisie — Nederlandse uitzendingen wordt medegedeeld aan de Vlaamse Raad.

Te dien einde maakt zij het voorwerp uit van een bijvoegsel aan de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

— *Aangenomen.*

De Voorzitter: De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen donderdag aanstaande de hoofdelijke stemming over het gehele ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende de begroting van het Vlaamse Gewest voor het begrotingsjaar 1980 — 8-A (1980-1981)-Nrs. 1 en 2 — 14 (1980-1981)-Nr. 3 (Verslag van het Rekenhof)

Artikelsgewijze bespreking

De Voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende de begroting van het Vlaamse Gewest voor het begrotingsjaar 1980.

De tekst aangenomen door de Commissie wordt als basis voor de bespreking genomen.

Kredieten voor de lopende uitgaven (titel I)
en voor de kapitaaluitgaven (titel II)

Artikel 1

Voor de uitgaven van het Vlaamse gewestelijk beleid voor het begrotingsjaar 1980 worden kredieten geopend ten bedrage van:

(in miljoenen franken)

	Niet gesplitste kredieten	Gesplitste Vastleggingskredieten	Ordonnanceringkredieten
Titel I — Lopende uitgaven :	8.138,1	265,6	57,4
Titel II — Kapitaaluitgaven :	6.353,9	9.069,0	7.218,1
Totalen :	14.492,0	9.334,6	7.275,5

Die kredieten worden opgesomd onder de titels I en II van de bij dit decreet gevoegde tabel.

— *Aangenomen.*

Bepalingen gemeen aan de titels 1 en II

Artikel 2

Bij afwijking van de beschikkingen van artikel 18, § 2, van de wet van 28 juni 1963, tot wijziging en aanvulling van de wetten op de Rij kscomptabiliteit, mogen de saldi van de niet-gesplitste kredieten van titels 1 en II van de bij dit decreet gevoegde tabel naar het volgende jaar worden overgedragen in dezelfde voorwaarden als de gesplitste kredieten.

Onder de voorwaarden, voorzien in artikel 24 van de wet van 28 juni 1963 houdende wijziging en aanvulling van de wetten op de Rij kscomptabiliteit kan de Vlaamse Executieve de overgedragen niet gebruikte kredieten overschrijven op de andere artikelen van dezelfde titel of hetzelfde deel van een titel van de begroting.

— *Aangenomen.*

Artikel 3

De beschikbare saldi van de vastleggingsmachtigingen verleend bij dit decreet en bij vroegere begrotingswetten mogen overgedragen worden naar het volgend jaar in dezelfde voorwaarden als de gesplitste kredieten.

— *Aangenomen.*

Bijzondere bepalingen betreffende de lopende uitgaven

Artikel 4

In afwijking van artikel 14 van de organieke wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof mogen geldvoorschotten tot een maximumbedrag van 5.000.000 verleend worden aan de buitengewone rekenplichtigen van de Departementen van Economische Zaken, Landbouw, Middenstand, Tewerkstelling en Arbeid, Binnenlandse Zaken, Volksgezondheid en Gezin en Openbare Werken. Door middel van deze voorschotten mogen de voormelde buitengewone rekenplichtigen alle dienstkosten tot 50.000 frank betalen.

Aan de buitengewone rekenplichtigen van de voormelde Departementen, belast met de betaling van voorschotten op zendingskosten in het buitenland, wordt machtiging gegeven om aan de ambtenaren op zending in het buitenland de nodige voorschotten te verlenen met een maximum van 100.000 frank.

De betaling van de erelonen van experts uit het buitenland en van de kosten voortspruitend uit regelingen met vreemde landen, mag eveneens per geldvoorschot gebeuren, ongeacht het bedrag ervan.

— *Aangenomen.*

Artikel 5

De Staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap, bedoeld bij artikel 6 van het koninklijk besluit van 4 november 1980 tot bepaling van de ministeriële bevoegdheden voor de aangelegenheden van de Vlaamse

Voorzitter

Gemeenschap, wordt ertoe gemachtigd in naam van het Vlaamse Gewest de verbintenis aan te gaan op de vervaldag en binnen een maximumtermijn van tien jaar aan de financiële instellingen de interesten en de delging te betalen van de bedragen die zij voor rekening van het Vlaamse Gewest aan de bouwers en de kopers van volkswoningen en aan hen die hun woning saneren, verbeteren en aanpassen, betaald hebben als premies of als verminderingen van de interest.

Elke verbintenis uit dien hoofde aan te gaan is onderworpen aan het visum van de controleur der vastleggingen en aan het Rekenhof.

Deze verbintenissen mogen in 1980 een totaalbedrag aan premies van 825.000.000 frank niet overschrijden.

— *Aangenomen.*

Artikel 6

Bij de afwijking van de beschikkingen van artikel 18, § 2, van de wet van 28 juni 1963 tot wijziging en aanvulling van de wetten op de Rijkscomptabiliteit :

a) worden de saldi van de niet-gesplitste kredieten der artikelen 41.61.02, 41.61.03, 41.61.04.02, 41.61.04.03 en 41.61.04.04 van de afdeling 36 van de begroting van de Vlaamse Gewestelijke Aangelegenheden voor het begrotingsjaar 1979 overgedragen op het artikel 41.61.02 van deze begroting;

b) wordt het saldo van de niet-gesplitste kredieten op het artikel 41.61.04.01 van de afdeling 36 van de begroting van de Vlaamse Gewestelijke Aangelegenheden voor het begrotingsjaar 1979 overgedragen op het artikel 41.61.03 van deze begroting.

— *Aangenomen.*

Artikel 7

De Staatssecretaris voor de Vlaamse

Gemeenschap bedoeld bij artikel 7 van het koninklijk besluit van 4 november 1980 tot bepaling van de ministeriële bevoegdheden voor de aangelegenheden van de Vlaamse Gemeenschap wordt ertoe gemachtigd ten laste van artikel 33.01 van de afdeling 34 een toelage te vereffenen die niet hoger mag zijn dan op bedoeld artikel beschikbaar bedrag, ten bate van de v.z.w. «Nederlands-talig Instituut voor de Voortdurende Vorming van de Middenstand» te Brussel.

— *Aangenomen.*

Bijzondere bepalingen betreffende kapitaaluitgaven

Artikel 8

§ 1. Binnen elke afdeling en tussen de vastleggingskredieten van de categorieën 5 1,63,7 1 en 73 van titel II van de bij dit decreet gevoegde tabel, kan de Vlaamse Executieve overschrijvingen verrichten.

§ 2. In het raam van de totale kredieten die voor het begrotingsjaar 1980 uitgetrokken zijn onder titel II van de bij dit decreet gevoegde tabel, kan de Vlaamse Executieve overschrijvingen tussen ordonnanceringskredieten verrichten.

— *Aangenomen.*

Artikel 9

De machtigingen, vervat in artikel 8 van onderhavig decreet zijn onderworpen aan de voorwaarden voorzien in artikel 24 van de wet van 28 juni 1963 houdende wijziging en aanvulling van de wetten op de Rijkscomptabiliteit.

— *Aangenomen.*

Afzonderlijke sectie

Artikel 10

De verrichtingen op de speciale fondsen die voorkomen in titel IV van de tabel gevoegd bij dit decreet worden geraamd op 13.591,4 miljoen frank

voor de ontvangsten en op 17.543,3 miljoen frank voor de uitgaven.

— *Aangenomen.*

Artikel 11

De wijze van beschikking over het tegoed vermeld voor de fondsen van titel IV van de tabel gevoegd bij dit decreet wordt aangeduid naast het nummer van het artikel dat betrekking heeft op elk dezer.

De fondsen waarvan de uitgaven aan het voorafgaand visum van het Rekenhof worden voorgelegd, worden door het teken A aangeduid.

De fondsen en rekeningen waarop door tussenkomst van de Minister van Financiën wordt beschikt, worden door het teken B aangeduid.

— *Aangenomen.*

Artikel 12

Met betrekking tot het artikel 60.01 .A — Fonds voor de economische expansie en de regioale reconversie — van titel IV van de tabel gevoegd bij dit decreet worden, voor het jaar 1980, nieuwe vastleggingsmachtigingen verleend tot beloop van 6.505.100.000 frank voor de sector «Economische Zaken» en tot beloop van 3.445.200.000 frank voor de sector «Middenstand».

— *Aangenomen.*

Artikel 13

Met de toestemming van de Vlaamse Executieve, mag de Staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap, bedoeld bij artikel 7 van het koninklijk besluit van 4 november 1980 tot bepaling van de ministeriële bevoegdheden voor de aangelegenheden van de Vlaamse Gemeenschap inzake artikel 60.01 .A., sector «Economische Zaken» van titel IV, voor de onder zijn bevoegdheid vallende materies, 'beschikken over de kredieten die zijn uitgetrokken tot al wat dienen kan in het raam van het sociaal, economisch en regionaal beleid van de Executieve, ongeacht de aard van de ten laste te nemen uitgaven.

Voorzitter

In deel 1 en in deel II van de afdeling 34 van titel IV kunnen, bij koninklijk besluit, van artikel 60.01.A.01 (Economische zaken), naar artikel 60.01.A.02 (Middenstand) gelijktijdig overschrijvingen van vastleggings en ordonnanceringsmachtigingen worden uitgevoerd.

— *Aangenomen.*

Artikel 14

De Schatkist is gemachtigd voorschotten toe te kennen wanneer de rekening van de fondsen, die het voorwerp uitmaken van de artikels 60.28.A, 60.21.A, 60.32.A en 60.30.A van de tabel van titel IV, zich in debettoestand zullen bevinden.

— *Aangenomen.*

Artikel 15

De terugbetalingen van de terugvorderbare voorschotten, verleend aan de Nationale Landmaatschappij, met het oog op de uitvoering van de artikelen 56 en 57 van de wet van 22 juli 1970 en van artikel 76 van de wet van 12 juli 1976 op de ruilverkaveling van landeigendommen uit kracht van de wet, worden gestort op artikel 63.01.A van afdeling 33, van deel II van titel IV van de tabel gevoegd bij dit decreet.

— *Aangenomen.*

Artikel 16

De bijstand van het E.O.G.F.L. betreffende de door het Vlaamse Gewest gedane uitgaven in verband met de ruilverkaveling en de irrigatie wordt rechtstreeks of via het Landbouwfonds gestort op artikel 66.01.A van afdeling 33 van deel II van titel IV van de tabel gevoegd bij dit decreet.

— *Aangenomen.*

Artikel 17

De sommen gestort aan de ontvanger der registratie bij toepassing van de wet van 29 maart 1962, houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw, gewijzigd bij de wetten van 22 april 1970 en 22 december 1970, worden ter beschikking gesteld van de Staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap, bedoeld bij artikel 7 van het koninklijk besluit van 4 november 1980 tot bepaling van de ministeriële bevoegdheden voor de aangelegenheden van de Vlaamse Gemeenschap, met het oog op de betaling van de uitgaven ingevolge de toepassing van dezelfde gewijzigde wet van 29 maart 1962, ten laste van artikel 66.03.A van titel IV — Afzonderlijke sectie.

— *Aangenomen.*

Artikel 18

Ten laste van de kredieten waarover hij beschikt in artikel 63.84 van afdeling 40 van titel II en in de artikelen 60.01.A en 60.04.A van afdeling 40 van deel II van titel IV, kan de Minister van de Vlaamse Gemeenschap aan de Voorzitter van de Vlaamse Executieve, vragen de terreinen aan te kopen welke nodig zijn voor het verwezenlijken van de ontwerpen van zuiveringsinstallaties voor rioolwateren en welke te dien einde ter beschikking zullen worden gesteld van de Waterzuiveringsmaatschappij van het Kustbekken, W.Z.K., te Oostende, de openbare besturen, de instellingen van openbaar nut en de intercommunale verenigingen.

Met het oog op de rioolwaterzuivering kan de Minister van de Vlaamse Gemeenschap de volledige financiering van de ontwerpstudies van werken verzekeren, ten bezware van dezelfde kredieten.

Eveneens ten bezware van deze kredieten kan dezelfde Minister de volledige financiering verzekeren van werken waarvan een ander Ministerie opdrachtgevend bestuur is maar welke rechtstreeks gebonden zijn aan problemen inzake afvalwaterzuivering.

— *Aangenomen.*

Artikel 19

In het kader van artikel 60.01.A.03 van afdeling 34, deel II, van titel IV, kan de Staatssecretaris voor de Vlaamse Gemeenschap, bedoeld bij artikel 7 van het koninklijk besluit van 4 november 1980 tot bepaling van de ministeriële bevoegdheden voor de aangelegenheden van de Vlaamse Gemeenschap, overgaan tot de indienstneming onder contract, van personeel dat bestemd is voor sanering van de steenkolenvestigingen en dat in aanmerking komt voor het koninklijk besluit nr. 3 ter bevordering van een gemakkelijker werwing of indienstneming in overheidsdienst, van personen ontslagen wegens gehele of gedeeltelijke sluiting van steenkolenmijnen, overeenkomstig artikel 4, § 1, lid 2 tot 4, van dit besluit, met uitsluiting evenwel van de andere bepalingen ervan.

— *A a n g e n o m e n .*

Artikel 20

De ontvangsten voortvloeiend uit de exploitatie van het gewestelijke patrimonium en uit het beheer van de gewestelijke materies worden geboekt op het ((Fonds van de Vlaamse Gemeenschap — Gewestelijke Materies)) ingeschreven onder artikel 66.20.A. in afzonderlijke sectie (deel 1 van titel IV), afdeling 32, van dit decreet, voor zover ze niet kunnen geaffecteerd worden aan de bestaande speciale fondsen. De Voorzitter van de Vlaamse Executieve bepaalt, na beraadslaging in de Executieve de aanwendingswijze van dit Fonds.

— *Aangenomen.*

Andere verbintenissen toegelaten door het begrotingsdecreet

Artikel 21

De Minister van de Vlaamse Gemeenschap, bedoeld bij artikel 6 van het koninklijk besluit van 4 november 1980, tot bepaling van de ministeriële bevoegdheden voor de aangelegenheden van de Vlaamse

Voorzitter

Gemeenschap, wordt ertoe gemachtigd de hieronder vermelde instellingen toe te laten verbintenissen aan te gaan tot het naast elke instelling aangegeven bedrag in het kader van de sociale huisvesting :

- de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting :
13.790.200.000 frank;
- de Nationale Landmaatschappij :
5.104.600.000 frank.
- *Aangenomen.*

Artikel 22

De Minister van de Vlaamse Gemeenschap, bedoeld bij artikel 5 van het koninklijk besluit van 4 november 1980, tot bepaling van de ministeriële bevoegdheden voor de aangelegenheden van de Vlaamse Gemeenschap, wordt ertoe gemachtigd, namens het Vlaamse Gewest, de verbintenis aan te gaan tot het betalen op de vervaldag, aan de gewestelijke en lokale openbare besturen, van de interest en de aflossing binnen een termijn van ten hoogste dertig jaar van leningen door het Gemeentekrediet van België toegestaan ter vervanging van de toelagen aan de ondergeschikte openbare besturen voor uitvoering van werken die onder zijn toezicht staan (Waterzuivering en -distributie).

Deze verbintenissen mogen in 1980 gaan tot een totaal aan leningen dat niet meer mag belopen dan 2.500.000.000 frank.

— *Aangenomen.*

Artikel 23

De Minister van de Vlaamse Gemeenschap bedoeld bij artikel 5 van het koninklijk besluit van 4 november 1980, tot bepaling van de ministeriële bevoegdheden voor de aangelegenheden van de Vlaamse Gemeenschap wordt ertoe gemachtigd, namens het Vlaamse Gewest, de verbintenis aan te gaan tot het betalen, op de vervaldag, aan de door de Minister van Financiën erkende kredietinstellingen van de interest en de

aflossing, binnen een termijn van ten hoogste twintig jaar van leningen toegestaan aan industriële ondernemingen in toepassing van de toelageregelgeving waarvan sprake in de artikelen 33 en 34 van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging.

Deze verbintenissen mogen in 1980 gaan tot een totaal aan leningen dat niet meer mag belopen dan 300.000.000 frank.

— *Aangenomen.*

Artikel 24

De Minister van de Vlaamse Gemeenschap bedoeld bij artikel 5 van het koninklijk besluit van 4 november 1980, tot bepaling van de ministeriële bevoegdheden voor de aangelegenheden van de Vlaamse Gemeenschap wordt ertoe gemachtigd, namens het Vlaamse Gewest de verbintenis aan te gaan tot het betalen, op de vervaldag, aan de gewestelijke en lokale openbare besturen, van de interest en de aflossing, binnen een termijn van ten hoogste dertig jaar, van leningen door het Gemeentekrediet van België toegestaan ter vervanging van de toelagen aan de ondergeschikte openbare besturen voor de uitvoering van gemeentewerken die vermeld zijn in artikel 2, §§ 1, V en VI van het besluit van de Regent van 2 juli 1949, gewijzigd door latere koninklijke besluiten.

Deze verbintenissen mogen in 1980 slaan op een leningentotaal van ten hoogste 3.060.000.000 frank.

— *Aangenomen.*

Artikel 25

De Minister van de Vlaamse Gemeenschap, bedoeld bij artikel 5 van het koninklijk besluit van 4 november 1980 tot bepaling van de ministeriële bevoegdheden voor de aangelegenheden van de Vlaamse Gemeenschap, wordt ertoe gemachtigd, namens het Vlaamse Gewest, de verbintenis aan te gaan tot het betalen, op de vervaldag, aan de geweste-

lijke en lokale openbare besturen, van de interest en de aflossing binnen een termijn van ten hoogste dertig jaar van leningen door het Gemeentekrediet van België toegestaan ter vervanging van de toelagen aan de ondergeschikte openbare besturen voor uitvoering van werken die onder zijn hoog toezicht staan (Slachthuizen).

Deze verbintenissen mogen in 1980 gaan tot een totaal aan leningen dat niet meer mag belopen dan 100.000.000 frank.

— *Aangenomen.*

Artikel 26

Elke verbintenis, aan te gaan krachtens artikelen 22 tot 25 van dit decreet wordt onderworpen aan het visum van de controleur der vastleggingen en aan het Rekenhof.

Vóór de tiende van iedere maand legt de controleur van de vastleggingen aan het Rekenhof een in drievoud opgemaaktelijst met de verantwoordingsstukken voor, die eensdeels het bedrag vermeldt van de vastleggingen die tijdens de afgelopen maand geïmpegné werden, en andersdeels, het bedrag aangeeft van de vastleggingen die geïmpegné werden sinds het begin van het jaar.

De lijst van de maand december maakt de jaarlijkse verzamelstaat uit.

Binnen de tien dagen na ontvangst van de jaarlijkse verzamelstaat zendt het Rekenhof twee door het Hof afgesloten exemplaren naar de Voorzitter van de Vlaamse Executieve terug.

— *Aangenomen.*

De Voorzitter: De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen donderdag de hoofdelijke stemming over het gehele ontwerp van decreet houden.

Einde van de vergadering.

De heer F. Verberckmoes (PVV) neemt afscheid van de heer A. De Cordier (PVV).

Voorgrond: de heer R. D'Haeyer (PVV).

ONTWERP VAN DECREET houdende aanvulling van de wet van 26 maart 1971 over de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging met bijzondere bepalingen eigen aan het Vlaamse Gewest — 22 (1980-1981)-Nrs. 1 en 2

Artikelsgewijze bespreking

De Voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende aanvulling van de wet van 26 maart 1971 over de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging met bijzondere bepalingen eigen aan het Vlaamse Gewest.

De tekst aangenomen door de Commissie wordt als basis voor de bespreking genomen.

Enig artikel

In de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging wordt in hoofdstuk II een afdeling III ingevoegd, luidend als volgt :

«Afdeling III. — Bijzondere bepalingen voor het Vlaamse Gewest.

Artikel 32bis. In afwijking van het bepaalde in artikel 8, eerste lid, kan de Koning in het Vlaamse Gewest, bij een in de Vlaamse Executieve overgelegd besluit, maatschappijen voor afvalwaterzuivering oprichten, waarvan Hij de gebiedsgrenzen bepaalt en de dag van inwerkingtreding vaststelt.

De Koning kan een gedeelte van een kunstmatige waterweg, die aardrijkskundig gelegen is in het bekken van een bepaalde maatschappij, aan het gebied van een andere maatschappij toevoegen.

Artikel 32ter. De maatschappij voor afvalwaterzuivering bedoeld in artikel 8, eerste lid, 1, en de maatschappijen bedoeld in deze afdeling zijn, elk voor hun gebied belast met:

1. het opstellen en uitvoeren van de programma's voor zuivering van het afvalwater van de openbare riolen of dat waarvan de zuivering haar door de ondernemingen is opgedragen;

In dat opzicht hebben ze onder meer tot taak:

a) de bestaande zuiveringsinstallaties van openbare besturen, instellingen van openbaar nut of intercommunale verenigingen over te nemen, aan te passen, te verbeteren;

b) de plannen voor nieuwe installaties op te maken of te doen opmaken en uit te voeren;

c) deze installaties te exploiteren of te doen exploiteren, te onderhouden of te doen onderhouden.

2. het toezicht op de lozingen van afvalwater die krachtens artikel 5 aan de vergunning onderworpen zijn;

3. de opsporing van elke oorzaak van waterverontreiniging.

Artikel 32 quater. De Voorzitter en een of meer ondervoorzitters van de algemene vergadering van de waterzuiveringsmaatschappijen bedoeld in artikel 32bis, worden door de Koning uit de gouverneurs van de betrokken provincies benoemd. De ambstermijn duurt vier jaar).

— *Aangenomen.*

De Voorzitter: De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen donderdag de hoofdelijke stemming over het gehele ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende de rijkssubsidieregeling voor de pedagogisch-didactische uitrusting van erkende culturele centra — 64 (1980-1981)-Nrs. 1 en 2

Artikelsgewijze bespreking

De Voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende de rijkssubsidieregeling voor de pedagogisch-didactische uitrusting van erkende culturele centra.

De tekst aangenomen door de Commissie wordt als basis voor de bespreking genomen.

Voorzitter

Hoofdstuk I Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 59bis van de Grondwet.

— *Aangenomen.*

Artikel 2

Binnen de grenzen van de uitgetrokken begrotingskredieten kan de Minister of de Staatssecretaris tot wiens bevoegdheid de Nederlandse Cultuur behoort, hierna de Minister of de Staatssecretaris genoemd, rijksstoelagen verlenen aan erkende culturele centra om hen te helpen bij de aanschaffing of de aanvulling van hun pedagogisch-didactisch materieel voor zover deze niet het voorwerp uitmaakt van een andere rijks-subsidieregeling.

— *Aangenomen.*

Artikel 3

Om voor subsidiëring in aanmerking te komen, moeten de culturele centra:

1) erkend zijn door de Minister of de Staatssecretaris krachtens het decreet van 16 juli 1973, betreffende de toekenning van weddetoelagen aan de cultuurfunctionarissen werkzaam in erkende culturele centra, die het culturele leven in de Nederlandstalige gemeenschap bevorderen;

2) het bewijs leveren dat de aankoop van het materieel verantwoord wordt door de culturele of educatieve behoeften van het cultureel centrum.

— *Aangenomen.*

Hoofdstuk 2

Toelagenregeling

Artikel 4

De uitrustingsstoelagen kunnen worden toegekend vanaf het jaar vol-

gend op dat waarin het cultureel centrum is erkend of wedererkend door de Minister of de Staatssecretaris.

— *Aangenomen.*

Artikel 5

Ingeval de erkenning van een cultureel centrum wordt ingetrokken door de Minister of de Staatssecretaris, vervalt de uitrustingsstoelage vanaf de dag dat de erkenning wordt ingetrokken.

— *Aangenomen.*

Artikel 6

§ 1. De totaal subsidieerbare som bedraagt ten hoogste respectievelijk 500.000 fr. voor centra van categorie D., 750.000 fr. voor de centra van categorie C., 1.500.000 fr. voor de centra van categorie B. en 2.000.000 fr. voor de centra van categorie A.

Ingeval van categorieverhoging van een centrum wordt rekening gehouden met de reeds toegekende subsidiëring.

§ 2. Binnen de grenzen van § 1 bedraagt de uitrustingsstoelage ten hoogste 50 procent van de waarde van het materieel dat is aangeschaft.

§ 3. De Koning kan de bedragen van § 1 aanpassen.

— *Aangenomen.*

Artikel 7

De uitrustingsstoelagen moeten worden aangewend voor de uitrusting van het cultureel centrum, met uitzondering van de openbare bibliotheek of de andere erkende instellingen die in de lokalen van het cultureel centrum zijn gevestigd.

— *Aangenomen.*

Artikel 8

De uitrustingsstoelagen worden, naar gelang van het geval, uitbetaald aan de inrichtende overheid of aan de

vereniging zonder winstoogmerk waaraan door de inrichtende overheid het beheer over het cultureel centrum is toevertrouwd.

— *Aangenomen.*

Artikel 9

De uitrustingsstoelagen worden aangevraagd en uitbetaald op de wijze die de Koning bepaalt.

De Minister of de Staatssecretaris stelt een lijst samen van het materieel dat voor subsidiëring in aanmerking komt, de Commissie voor Advies inzake Nederlandstalige Culturele Centra gehoord.

— *Aangenomen.*

Artikel 10

Het materieel waarvoor met toepassing van dit decreet toelagen zijn toegekend, mag niet vervreemd of vernietigd worden, zonder toestemming van de Minister of de Staatssecretaris.

— *Aangenomen.*

Artikel 11

Onverminderd de toepassing van, de strafwetten, kan elke valse verklaring, afgelegd met de bedoeling om ten onrechte een uitrustingsstoelage te bekomen of om de berekening van het bedrag van de uitrustingsstoelage te beïnvloeden, voor gevolg hebben dat de uitbetaling van de toelage voor het lopend begrotingsjaar geheel of ten dele wordt opgeschort. De bedragen die ten onrechte als uitrustingsstoelagen zijn gestort, moeten worden terugbetaald.

— *Aangenomen.*

Hoofdstuk 3

Slotbepaling

Artikel 12

Dit decreet treedt in werking op 1 januari van het jaar volgend op dat

Voorzitter

waarin het in het Belgisch Staatsblad is bekendgemaakt.

— *Aangenomen.*

De Voorzitter: De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen donderdag de hoofdelijke stemming over het gehele ontwerp van decreet houden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter: Dames en heren, wij komen dus aanstaande donderdag, 18 december, om 14 uur opnieuw bijeen om de hoofdelijke stemmen te houden over de moties die werden ingediend tot besluit van het debat over het regeerakkoord voor de Vlaamse Executieve, over de moties tot besluit van de interpellaties van de heer Capoen en over de afgehandelde ontwerpen van decreet.

Wij zijn thans aan het einde van onze werkzaamheden gekomen.

De vergadering is gesloten.

— *De vergadering wordt gesloten om 22.20 uur.*

VERZOEKSCRIFT

Indiening en verwijzing

Het volgende verzoekschrift werd ingediend en naar de bevoegde commissie verwezen :

— Verzoekschrift van het gemeentebestuur van Houthulst over de bevordering van de tewerkstelling in de Westhoek — 1 (1980-1981).

Verwezen naar de Commissie voor de verzoekschriften.

SCHRIFTELIJKE VRAGEN (R.v.O. art. 63)

Indiening

Schriftelijke vragen werden ingediend door de heren F. Aerts, A. Bourgeois, L. Bril, J. Caudron, W. Claeys, B. Cools, A. Coppieters, A. De Beul, C. De Clercq, A. Deneir, P. De Vlies, mevrouw G. Devos, de heren I. Egelmeers, J. Gabriels, W. Jorissen, W. Kuijpers, Walter Peeters, K. Poma, W. Seeuws, J. Sleeckx, H. Suykerbuyk, J. Valkeniers, R. Vandezande, E. Vankeirsbilck, P. Van Grembergen, E. steenkiste.
